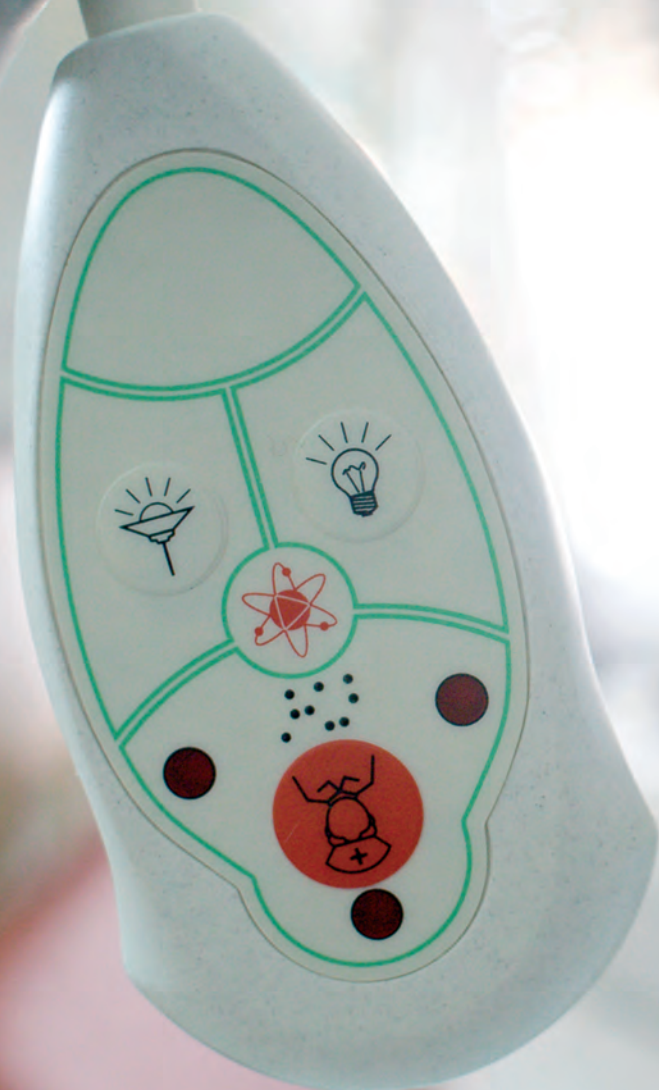

Memòria tècnica

Institut Municipal d'Assistència Sanitària
IMAS. Barcelona 2008

IMAS

**Institut Municipal
d'Assistència Sanitària**

Edició

Institut Municipal d'Assistència Sanitària (IMAS)

Pg. Marítim, 25-29

08003 Barcelona

Tel. 93 248 30 00

Fax 93 248 32 54

info@imasbcn.org

www.imasbcn.org

Equip de coordinació editorial

Francesc Cots

Verónica Domínguez

Cristina Galindo

Rosa Manaut

Maribel Pérez

Marta Riu

Realització

Hores extraordinàries

Disseny gràfic original

Lluïsa Cobos

Desembre de 2009

Índex

Presentacions	4
Àrea d'influència	7
Activitat assistencial	11
Oferta de serveis assistencials de l'IMAS	13
Valoració global de l'activitat assistencial	15
Activitat per serveis	23
Atenció mèdica	23
Atenció oncològica	47
Atenció als malalts crítics	55
Atenció quirúrgica	60
Atenció maternoinfantil	72
Rehabilitació	77
Institut d'Atenció Psiquiàtrica: salut mental i toxicomanies (IAPS)	78
Atenció urgent	81
Institut d'Atenció Geriàtrica i Sociosanitària (IAGS)	83
Serveis de suport	84
Qualitat	97
Comissions i comitès de qualitat	99
Atenció a l'Usuari i Comunicació	112
Docència	113
Recerca	117
Programa de recerca en càncer	120
Programa de recerca en processos inflamatoris i cardiovasculars	130
Programa de recerca en neuropsicofarmacologia	143
Programa de recerca en informàtica biomèdica	151
Programa de recerca d'epidemiologia i salut pública	154
Recursos humans	169
Compte de resultats	173
Inversions	177
Resum per centres	181
Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança, Centre Fòrum	183
Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM)	184
Unitat Docent de l'IMAS (UDIMAS)	185
Escola Universitària d'Infermeria	186
Escola Bonanova de Formació Professional Sanitària	186
Glossari	187

Acompanyant el ciutadà

Any rere any l'IMAS ens mostra la seva vitalitat com a gran organització sanitària de Barcelona i del nostre país. No es tracta només de l'ambiciós procés de reforma de l'Hospital del Mar, del qual el 2008 hem posat una simbòlica primera pedra però que ja fa temps que s'estava preparant, sinó del constant esperit inquiet que es manifesta en les periòdiques reflexions que l'IMAS porta a terme sobre com han de ser els models d'atenció sanitària del futur i, per tant, sobre com la mateixa organització ha d'evolucionar per respondre-hi amb efectivitat. En aquest sentit, l'IMAS ha demostrat sempre que els moments de canvi són moments d'oportunitat per créixer.

El nou Pla estratègic, amb el lema "Acompanyant el ciutadà en el decurs de la seva vida", és també un reflex dels canvis. És així com l'organització se centra en els ciutadans i els processos assistencials i organitza els recursos i els dispositius al seu voltant. Aquesta orientació a les persones és un dels punts forts de l'IMAS, que es manifesta en molts altres àmbits, com ara les accions d'informació i educació per a la salut orientades a una major coresponsabilització dels usuaris, o els projectes de participació comunitària.

Al costat d'aquests aspectes de màxima proximitat, l'IMAS excel·leix també en temes de gran projecció de futur, com la formació de nous professionals i la recerca, àrees cada vegada més vinculades a l'assistència a través de la transferència dels seus professionals i que són mostra d'una organització oberta.

Darrere l'ampliació de l'Hospital del Mar hi ha molt més que la reforma d'un espai, hi ha professionals qualificats treballant per oferir la millor atenció a la salut de la ciutadania. En aquesta nova etapa, l'IMAS té el suport del Departament de Salut, i no des de la distància sinó amb una implicació ferma pel que significa l'organització en el conjunt del nostre sistema sanitari.

Marina Geli i Fàbregas

Consellera de Salut de la Generalitat de Catalunya

Projectes que ens multipliquen

No puc introduir aquesta memòria del 2008 de l'IMAS d'una altra manera que no sigui referint-me a dos grans reptes que enguany hem assumit: la primera fase de l'ampliació de l'Hospital del Mar i el nou Pla estratègic. Tots dos amb una innegable projecció de futur, però també amb un camí per recórrer que en el dia a dia trobarà els seus entrebancs. No pot ser d'altra manera en projectes de l'envergadura dels que proposem i que ens orienten a configurar-nos com un gran parc de salut.

Per superar les inevitables incomoditats produïdes per la reforma de l'Hospital a pacients i professionals, que procurarem amortir amb més informació i transparència i amb un tracte encara més pròxim, comptem amb la seva predisposició i amb fer-los partícips d'uns projectes que, en definitiva, són de tots i beneficien tothom.

Com a línia de força del Pla estratègic, pretenem una organització més transversal que, amb l'aportació de les noves tecnologies de la informació i les comunicacions i amb un progressiu canvi cultural, potenciï el treball col·laboratiu i "en xarxa". Que pugui prestar l'atenció adequada, amb els recursos adequats i al lloc on s'és més resolutiu. I això ho podem fer millor les grans organitzacions que tenim la nostra força en una cartera de serveis diversificada en tots els nivells assistencials i alhora molt qualificada en l'activitat altament especialitzada. L'extensió dels nostres serveis -directament o cercant sinergies i aliances-, cap a l'atenció primària, l'atenció a la dependència i la salut mental apunta en aquesta direcció.

Més enllà de la nostra àrea d'influència, s'ha posat de manifest la projecció de l'IMAS en l'entorn més ampli de tota la ciutat, i fins del país, amb l'inici de projectes assistencials amb l'Hospital de Sant Pau, les col·laboracions amb hospitals comarcals, com els d'Igualada i Vilafranca, per aproximar-los la nostra especialització i amb projectes socials com l'hotel de pacients que ens uneix a altres hospitals de Barcelona.

D'altra banda, l'IMAS es vol orientar plenament a la investigació i la docència. L'aliança amb el Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona, amb la Universitat Autònoma de Barcelona i amb la Universitat Pompeu Fabra, posant en marxa els estudis de Medicina, ens ha de portar a consolidar-nos com un dels hospitals més importants de l'Estat. El reconeixement, per tercer any consecutiu, del premi TOP 20 o, en un altre nivell, el lideratge que es reconeix a les webs de l'Hospital del Mar i de l'IMIM també ens situen en aquesta condició de gran centre de referència i de qualitat i ens estimulen a fer-ho cada dia millor.

Jaume Raventós

Conseller delegat de l'IMAS

Àrea d'influència

Àrea d'influència

Distribució geogràfica de les altes de l'IMAS, 2007 i 2008

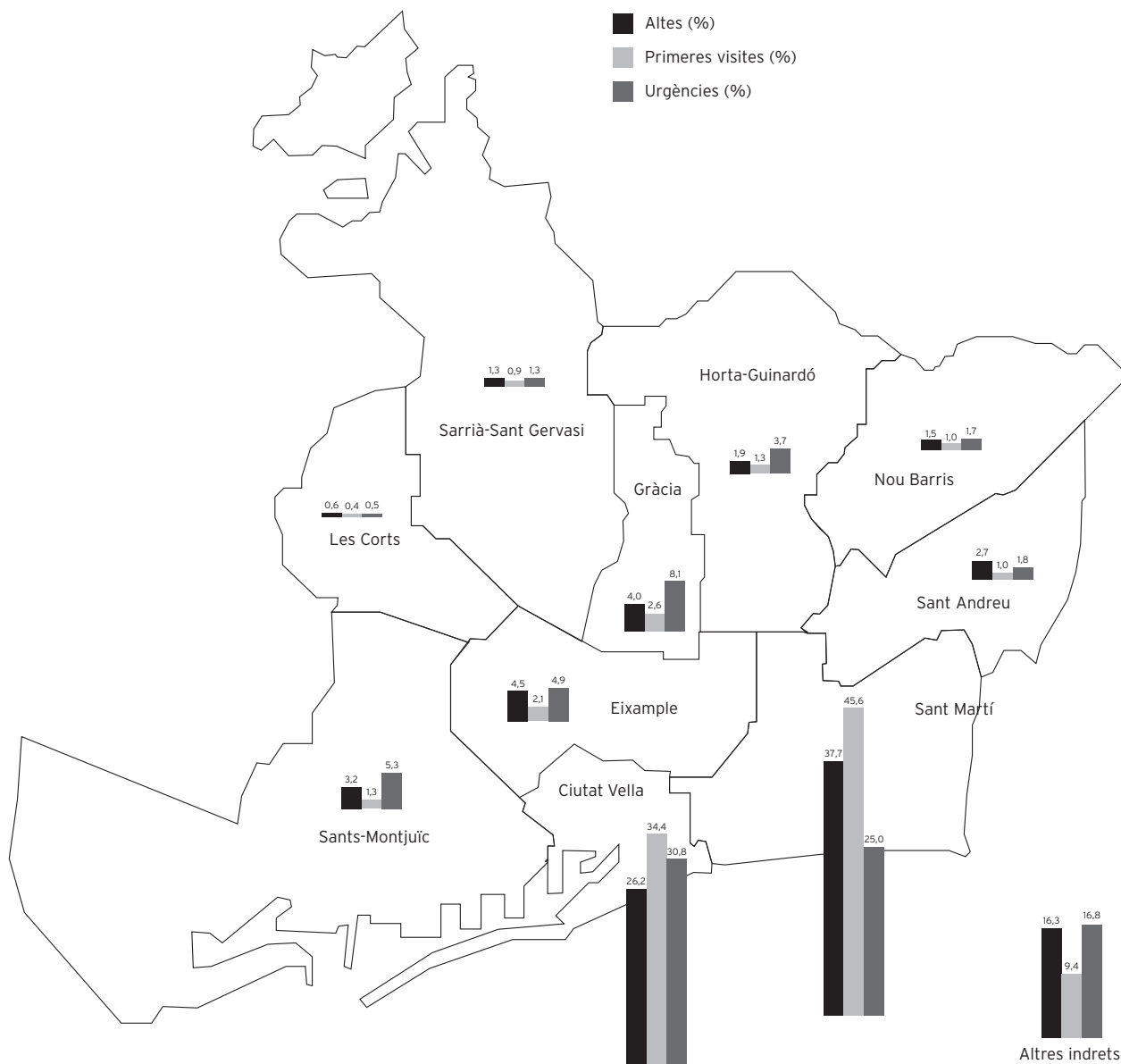
Districtes	2007	%	2008	%
Ciutat Vella	8.632	28,1	8.529	26,2
Eixample	1.556	5,1	1.468	4,5
Sants-Montjuïc	1.138	3,7	1.035	3,2
Les Corts	218	0,7	209	0,6
Sarrià-Sant Gervasi	420	1,4	421	1,3
Gràcia	1.470	4,8	1.306	4,0
Horta-Guinardó	704	2,3	626	1,9
Nou Barris	549	1,8	497	1,5
Sant Andreu	829	2,7	894	2,7
Sant Martí	11.185	36,4	12.258	37,7
Altres indrets	4.015	13,1	5.287	16,3
Total	30.715	100,0	32.530	100,0

Distribució geogràfica de les urgències de l'IMAS, 2007 i 2008

Districtes	2007	%	2008	%
Ciutat Vella	47.568	29,9	48.080	30,8
Eixample	8.035	5,1	7.585	4,9
Sants-Montjuïc	9.272	5,8	8.238	5,3
Les Corts	778	0,5	774	0,5
Sarrià-Sant Gervasi	2.105	1,3	2.087	1,3
Gràcia	12.836	8,1	12.626	8,1
Horta-Guinardó	5.956	3,7	5.768	3,7
Nou Barris	2.827	1,8	2.691	1,7
Sant Andreu	3.529	2,2	2.845	1,8
Sant Martí	39.388	24,8	39.064	25,0
Altres indrets	26.774	16,8	26.227	16,8
Total	159.068	100,0	155.985	100,0

Distribució geogràfica de les primeres visites de l'IMAS, 2007 i 2008

Districtes	2007	%	2008	%
Ciutat Vella	41.166	35,5	42.453	34,4
Eixample	2.531	2,2	2.642	2,1
Sants-Montjuïc	1.540	1,3	1.589	1,3
Les Corts	473	0,4	542	0,4
Sarrià-Sant Gervasi	997	0,9	1.062	0,9
Gràcia	5.339	4,6	3.215	2,6
Horta-Guinardó	1.391	1,2	1.567	1,3
Nou Barris	1.194	1,0	1.252	1,0
Sant Andreu	1.222	1,1	1.243	1,0
Sant Martí	49.210	42,4	56.414	45,6
Altres indrets	11.035	9,5	11.602	9,4
Total	116.097	100,0	123.582	100,0

Activitat assistencial

Activitat assistencial

Oferta de serveis assistencials de l'IMAS

Atenció mèdica

Cardiologia i Unitat coronària
Dermatologia
Digestologia
Endocrinologia
Geriatría d'aguts
Hospitalització a domicili
Medicina interna i infecciosa
Nefrologia
Neurologia i neurofisiologia
Pneumologia
Reumatologia

Hospital del Mar
Hospital del Mar
Hospital del Mar
Hospital del Mar
Hospital del Mar
Hospital del Mar
Hospital del Mar
Hospital del Mar
Hospital del Mar
Hospital del Mar
Hospital del Mar

Atenció oncològica

Hematologia
Oncologia
Oncologia radioteràpica
Programa de prevenció del càncer de mama
Programa de detecció precoç del càncer de còlon i recte

Hospital del Mar
Hospital del Mar
Hospital de l'Esperança
Hospital del Mar

Hospital del Mar

Atenció als malalts crítics

Medicina intensiva
Anestesiologia, reanimació i terapèutica del dolor

Hospital del Mar
Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança

Atenció quirúrgica

Cirurgia general
Cirurgia maxil·lofacial
Cirurgia ortopèdica i traumatologia
Cirurgia plàstica
Cirurgia toràcica
Cirurgia vascular i angiologia
Neurocirurgia
Oftalmologia
Otorinolaringologia
Urologia

Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança
Hospital del Mar
Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança
Hospital del Mar
Hospital del Mar
Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança
Hospital del Mar
Hospital de l'Esperança i Hospital del Mar
Hospital del Mar
Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança

Atenció maternoinfantil

Obstetrícia i ginecologia
Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (PASSIR)
Pediatría
Neonatologia

Hospital del Mar

Districtes de Ciutat Vella i Sant Martí
Hospital del Mar
Hospital del Mar

Rehabilitació

Medicina física i rehabilitació

Hospital de l'Esperança

Salut mental

Psiquiatria
 Toxicomanies
 Centre de salut mental d'adults
 Centre de salut mental infantil i juvenil
 Centre d'atenció i seguiment de toxicomanies

Hospital del Mar i Centre Fòrum
 Hospital del Mar i Centre Fòrum
 Districtes de Sant Martí i La Mina
 Districtes de Ciutat Vella, Sant Martí i La Mina
 Districtes de Ciutat Vella i La Mina

Atenció urgent

Urgències

Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança,
 Centre Peracamps i Centre Fòrum

Atenció sociosanitària

Llarga estada
 Convalescència
 Cures pal·liatives
 Subaguts
 UFFIS de geriatria⁽¹⁾
 UFFIS de Cures pal·liatives⁽¹⁾
 PADES⁽¹⁾

Centre Fòrum
 Hospital de l'Esperança
 Hospital de l'Esperança
 Hospital de l'Esperança
 Hospital del Mar
 Hospital del Mar
 Centre Fòrum

Serveis de suport

Anàlisis clíniques⁽²⁾
 Anatomia Patològica
 Farmàcia
 Transfusió
 Diagnòstic per la imatge⁽³⁾
 Servei d'Avaluació i Epidemiologia Clínica

Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança i Centre Fòrum
 Hospital del Mar
 Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança i Centre Fòrum
 Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança
 Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança
 IMAS

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

(2) L'activitat la realitza el Laboratori de Referència de Catalunya, empresa participada majoritàriament per l'IMAS.

(3) L'activitat de ressonàncies magnètiques i medicina nuclear la realitza CRC-Mar, empresa participada per l'IMAS.

Valoració global de l'activitat assistencial

Resum de l'activitat per serveis. Activitat d'hospitalització, 2008

	Altes externes ⁽¹⁾	Estades	Estada mitjana dels pacients ingressats	% CMA	% d'ingressos urgents
Cardiologia ⁽²⁾	1.541	9.918	7,2		62,0
Dermatologia	121	294	10,5		
Digestiu	1.073	9.910	9,2		68,6
Endocrinologia	155	1.219	7,9		51,8
Medicina interna i infecciosa	1.060	14.324	13,5		93,0
Nefrologia	458	4.652	10,2		65,3
Neurologia	476	3.794	8,0		91,4
Pneumologia	928	8.458	9,1		89,0
Reumatologia	178	871	6,2		16,3
Hematologia	296	3.907	13,2		41,8
Oncologia	726	7.628	10,5		67,3
Medicina intensiva ⁽³⁾	137	1.791	9,9		
Cirurgia general	3.222	18.059	7,1	21,4%	39,1
Cirurgia ortopèdica i traumatologia	2.783	14.687	8,6	39,0%	45,3
Cirurgia vascular	895	5.597	6,4	1,9%	19,7
Neurocirurgia	353	3.709	12,4	15,6%	50,5
Oftalmologia	4.153	190	1,1	95,9%	8,9
Otorinolaringologia	435	843	4,6	57,9%	9,2
Urologia	1.511	3.875	4,8	47,1%	28,8
Obstetrícia i ginecologia	2.363	7.622	3,3	3,3%	79,2
Pediatría	2.116	6.193	3,1	4,5%	45,9
Rehabilitació	1.311	17.110	13,1		
Psiquiatria	1.301	30.092	23,1		78,2
Toxicomanies	123	1.646	13,4		
Unitat de suport a les urgències mèdiques (USUM)	346	1.699	4,9		
Geriatría d'aguts (UGA)	861	10.831	12,6		85,2
Convalescència ⁽⁴⁾	439	19.746	45,0		
Cures pal·liatives ⁽⁴⁾	319	5.222	16,4		
Llarga estada ⁽⁴⁾	190	104.413			
Subaguts ⁽⁴⁾	91	1.416	15,6		
Total⁽⁵⁾⁽⁶⁾⁽⁷⁾	32.530	322.372	8,0	41,7%	

(1) Inclouen l'activitat de cirurgia major ambulatoria.

(2) Els pacients de la Unitat Coronària no computen per a l'estada mitjana de les altes del servei.

(3) Estada mitjana del període.

(4) No s'incorporen en el càlcul de l'estada mitjana.

(5) El total inclou l'activitat no detallada per servei.

(6) L'índex de substitució de CMA total s'ha fet a partir del total d'altes dels serveis quirúrgics.

(7) Estada mitjana global de pacients dels hospitals d'aguts.

Resum de l'activitat per serveis. Activitat ambulatoria, 2008

	Primeres visites	Visites successives	Índex de retorn	Hospital de dia
Cardiologia ⁽¹⁾	4.565	14.234	3,12	873
Dermatologia	11.792	19.786	1,68	
Digestiu ⁽¹⁾	4.190	13.099	3,13	2.264
Endocrinologia ⁽¹⁾	2.586	10.156	3,93	1.374
Medicina interna	1.663	9.401	5,65	1.281
Nefrologia	871	9.858	11,32	3
Neurologia	3.336	10.688	3,20	524
Pneumologia ⁽¹⁾	2.624	9.076	3,46	1.122
Reumatologia ⁽¹⁾	3.929	18.312	4,66	1.646
Hematologia	1.502	30.476	20,29	2.550
Oncologia	885	11.351	12,83	8.263
Radioteràpia	1.272	11.360	8,93	
Anestèsia	11.345	2.793	0,25	1.764
Cirurgia general ⁽¹⁾	4.981	14.383	2,89	
Cirurgia ortopèdica i traumatologia ⁽¹⁾	13.539	36.254	2,68	55
Cirurgia vascular	1.978	6.017	3,04	
Neurocirurgia	459	1.581	3,44	116
Oftalmologia	16.029	33.795	2,11	
Otorrinolaringologia	7.778	13.303	1,71	
Urologia	2.880	10.178	3,53	682
Ginecologia i obstetrícia	3.348	12.780	3,82	
Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (PASSIR) ⁽²⁾	14.137	68.688	4,86	
Pediatría	1.930	5.645	2,92	55
Rehabilitació	2.275	8.601	3,78	6.117
IAPS-Psiquiatria	2.201	19.919	9,05	2.001
IAPS-Toxicomanies	410	15.628	38,12	
Consulta externa geriatria	158	489	3,09	8.840
PADES	752	2.304		
Total⁽³⁾	123.582	420.232	3,40	39.950

(1) Inclou l'activitat del Programa de reordenació de l'atenció especialitzada (RAE).

(2) A la fitxa del servei s'inclou activitat no detallada en aquest resum.

(3) El total inclou l'activitat no detallada.

Resum de l'activitat. Activitat d'urgències, 2008⁽¹⁾

	Urgències
Mèdiques	43.436
Quirúrgiques	14.502
Traumatològiques	28.794
Oftalmològiques	3.090
Pediàtriques	13.738
Ginecològiques/Obstètriques	12.736
Psiquiàtriques	6.959
Urgències de primer nivell Centre Peracamps	32.730
Total	155.985

(1) Activitat realitzada als centres de l'IMAS: Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança, Centre Fòrum i Centre Peracamps.

Anàlisi de la casuística atesa a hospitalització, 2008

Producció clínica	Altes	Pes mitjà	%
Cirurgia programada amb ingrés	5.468	2,3190	16,8
Cirurgia major ambulatoria	7.491	0,8749	23,0
Cirurgia urgent	2.206	3,5350	6,8
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	1.863	1,0178	5,7
Patologia mèdica en pacients >= 18 anys	9.056	1,7707	27,8
Malalties i trastorns del sistema respiratori	2.526	1,9450	27,9
Malalties i trastorns del sistema circulatori	1.446	1,5797	16,0
Malalties i trastorns de l'aparell digestiu, sistema hepatobiliar i pancreàtic	1.398	1,7064	15,4
Malalties i trastorns del sistema nerviós	678	2,2183	7,5
Sang, sistema immunitari i trastorns mieloproliferatius	602	2,0315	6,6
Malalties del ronyó i tracte urinari	575	1,3713	6,3
Altres causes d'atenció sanitària	347	1,8012	3,8
Malalties i trastorns del sistema musculoesquelètic	345	1,2971	3,8
Altres	1.139	1,6370	12,6
Patologia mèdica en < 18 anys	1.987	0,6578	6,1
Embaràs, part i puerperi	1.840	0,7166	5,7
Salut mental i toxicomanies	1.566	1,3018	4,8
Total⁽¹⁾	32.530	1,5851	

Altes mèdiques	16.312
Altes quirúrgiques	15.165
Total⁽¹⁾	32.530

Indicadors d'activitat	IMAS 2008/2007
Pes relatiu mitjà	0,9963
Raó de funcionament estàndard	0,97

(1) Inclou altes geriàtriques no analitzades per casuística.

Producció clínica: GRD més freqüents

Cirurgia programada amb ingrés	Altes	%
Substitució articulació genoll	646	11,8
Substitució articulació maluc	260	4,8
Procediments sobre hèrnia inguinal, femoral i umbilical	212	3,9
Procediments uretrals i transuretrals	211	3,9
Colecistectomia laparoscòpica	193	3,5
Procediments sobre genoll i part inferior de la cama excepte peu	186	3,4
Procediments sobre espatlla, colze i avantbraç	178	3,3
Altres procediments sobre sistema circulatori	176	3,2
Procediments majors sobre l'intestí prim i gros	175	3,2
Procediments cardiovasculars percutanis sense IAM	163	3,0
Procediments de dispositiu d'accés diàlisi renal sol	148	2,7
Procediments sobre úter i annexes procés no maligne, excepte leiomioma	146	2,7
Procediment sobre cristal·lí, excepte òrbita	137	2,5
Procediments de fusió dorsal i lumbar per escoliosi	121	2,2
Procediments sobre mama excepte mastectomia	119	2,2
Procediments sobre peu i dits del peu	118	2,2
Altres procediments de sistema musculoesquelètic i teixit connectiu	116	2,1
Procediments sobre tiroide, paratiroide i tracte tiro-glos	113	2,1
Escissió i descompressió de disc vertebral	110	2,0
Altres	1.940	35,5

Cirurgia major ambulatòria	Altes	%
Procediment sobre cristal·lí, excepte òrbita	3.868	51,6
Altres cures posteriors i convalescència	325	4,3
Procediments sobre mà i canell	219	2,9
Altres procediments sobre oïda, boca i gola	187	2,5
Procediments sobre peu i dits del peu	183	2,4
Signes, símptomes i altres factors que afecten a l'estat de salut	170	2,3
Altres diagnòstics, signes i símptomes sobre ronyó i tracte urinari	169	2,3
Altres procediments sobre pell, teixit subcutani i relacionats	157	2,1
Altres procediments del sistema nerviós i relacionats	155	2,1
Altres procediments quirúrgics de l'aparell genital masculí	147	2,0
Procediments sobre genoll i part inferior de la cama excepte peu	146	1,9
Procediments sobre anus	137	1,8
Diagnòstics d'aparell genital masculí excepte neoplàsia	114	1,5
Procediments sobre mama excepte mastectomia	105	1,4
Procediments sobre hèrnia inguinal, femoral i umbilical	100	1,3
Altres	1.309	17,5

El desglossament de la casuística es fa per APR-DRG.

Cirurgia urgent

	Altes	%
Apendicectomia1	231	10,5
Procediments sobre maluc i fèmur excepte articulació major per trauma	183	8,3
Procediments cardiovasculars percutanis amb IAM	151	6,8
Procediments sobre genoll i part inferior de la cama excepte peu	109	4,9
Colecistectomia laparoscòpica	102	4,6
Substitució articulació maluc	99	4,5
Procediments majors sobre l'intestí prim i gros	93	4,2
Procediments cardiovasculars percutanis sense IAM	87	3,9
Procediments sobre espatlla, colze i avantbraç	79	3,6
Implantació de marcapasos cardíac permanent sense IAM, fallada cardíaca o shock	69	3,1
Procediments sobre hèrnia inguinal, femoral i umbilical	66	3,0
Altres procediments vasculars	50	2,3
Colecistectomia excepte laparoscòpia	45	2,0
Procediments sobre anus	42	1,9
Craneotomia excepte per trauma	35	1,6
Trasplantament renal	35	1,6
Altres	730	33,1

Patologia no quirúrgica en servei quirúrgic

	Altes	%
Trastorns vasculars perifèrics i altres	182	9,8
Altres diagnòstics, signes i símptomes sobre ronyó i tracte urinari	87	4,7
Dolor abdominal	78	4,2
Infeccions de ronyó i tracte urinari	71	3,8
Fractura o luxació excepte fèmur, pelvis o esquena	69	3,7
Altres diagnòstics de l'aparell digestiu	66	3,6
Diagnòstics d'aparell genital masculí excepte neoplàsia	66	3,6
Altres problemes de l'esquena i coll, fractures i ferides	62	3,3
Obstrucció gastrointestinal	59	3,2
Càlculs urinaris i obstrucció del tracte urinari superior adquirit	57	3,1
Cel·lulitis i altres infeccions de la pell bacterianes	54	2,9
Trastorns del tracte i vesícula biliar	51	2,8
Altres	949	51,3

Patologia mèdica en majors de 18 anys**Sistema nerviós**

	Altes	%
ACVA i oclusions precerebrals amb infart	271	40,0
Hemorràgia intracranial	60	8,8
Convulsions	49	7,2
Neoplàsies de sistema nerviós	41	6,0
Accident isquèmic transitori	41	6,0
Transtorns degeneratius de sistema nerviós, excepte esclerosi múltiple	37	5,5
Altres procediments del sistema nerviós i relacionats	33	4,9
Trastorns de nervis cranials, perifèrics i autònoms	28	4,1
Altres	118	17,4

El desglossament de la casuística es fa per APR-DRG.

Aparell respiratori	Altes	%
Malaltia pulmonar obstructiva crònica	864	34,2
Altra Pneumònia	529	20,9
Altres diagnòstics menors, signes d'aparell respiratori	397	15,7
Infeccions i inflamacions pulmonars	210	8,3
Neoplàsia respiratòria	158	6,3
Bronquiolitis i asma	145	5,7
Edema pulmonar i fallida respiratòria	77	3,0
Embolisme pulmonar	52	2,1
Altres	94	3,7
Aparell circulatori	Altes	%
Insuficiència cardíaca	499	34,5
Arítmies cardíques i trastorns de la conducció	224	15,5
Cateterisme cardíac per a cardiopatia isquèmica	142	9,8
Cateterisme cardíac amb trastorns circulatoris excepte cardiopatia isquèmica	135	9,3
Infart agut de Miocardi	112	7,7
Arteriosclerosi coronària i angina de pit	105	7,3
Altres	229	15,8
Aparell digestiu i sistema hepatobiliar i pancreàtic	Altes	%
Neoplàsia maligna digestiva	181	12,9
Neoplàsia maligna de sistema hepatobiliar o de pàncreas	146	10,4
Gastroenteritis, nàusees i vòmits no bacteriana	142	10,2
Trastorns de pàncreas excepte neoplàsia maligna	133	9,5
Altres diagnòstics de l'aparell digestiu	123	8,8
Trastorns del tracte i vesícula biliar	98	7,0
Coma hepàtic i altres trastorns majors de fetge	87	6,2
Cirrosi i hepatitis alcohòlica	85	6,1
Úlcera pèptica i gastritis	68	4,9
Altres hemorràgies gastrointestinals inespecífiques	67	4,8
Altres	268	19,2
Sistema musculoesquelètic	Altes	%
Altres problemes de l'esquena i coll, fractures i ferides	149	43,2
Trastorns de teixit connectiu	92	26,7
Altres diagnòstics de sistema musculoesquelètic i teixit connectiu	60	17,4
Fractures patològiques i neoplàsia maligna musculoesquelètica i t. connectiu	21	6,1
Altres	23	6,7
Ronyó i vies urinàries	Altes	%
Infeccions de ronyó i tracte urinari	304	52,9
Altres diagnòstics, signes i símptomes sobre ronyó i tracte urinari	105	18,3
Insuficiència renal	104	18,1
Altres	62	10,8

El desglossament de la casuística es fa per APR-DRG.

Sang, sistema immunitari i trastorns mieloproliferatius

	Altes	%
Quimioteràpia	210	34,9
Altra anèmia i trastorns hematològics i d'òrgans hematopoètics	152	25,2
Diagnòstics majors hematològics/immunològics excepte crisi per cel·lules falciformes i coagulació	77	12,8
Linfoma, mieloma i leucèmia no aguda	75	12,5
Neoplàsies limfàtiques i altres neoplàsies de comportaments dubtós	40	6,6
Altres	48	8,0

Malalties infeccioses i parasitàries

	Altes	%
Septicèmia i altres infeccions disseminades	138	51,5
Febre	49	18,3
Altres infeccions i parasitosis sistèmica	42	15,7
Malaltia vírica	28	10,4
Altres	11	4,1

Embaràs, part i puerperi

	Altes	%
Part	1.095	59,5
Cesària	518	28,2
Altres diagnòstics avantpart	64	3,5
Risc d'avortament	63	3,4
Procediments embaràs ectòpic	30	1,6
Altres	70	3,8

Patologia mèdica en menors de 18 anys

	Altes	%
Neonat, pes en néixer > 2.499 g, neonat normal o neonat amb altre problema	381	41,9
Altra pneumònia	117	5,9
Convulsions	110	5,5
Neonat, pes en néixer > 2.499 g amb altres condicions significatives	88	4,4
Neonat, pes en néixer 2.000-2.499 g, nascut al centre, neonat normal o neonat amb altres problemes	76	3,8
Altres diagnòstics menors, signes d'aparell respiratori	64	3,2
Gastroenteritis, nàusees i vòmits no bacteriana	61	3,1
Infeccions de ronyó i tracte urinari	61	3,1
Conclusió, lesió intracranial no complicada, coma < 1 h o sense coma	42	2,1
Pneumònia per virus sincitial respiratori	41	2,1
Bronquiolitis i asma	33	1,7
Altres	459	23,1

El desglossament de la casuística es fa per APR-DRG.

Salut mental i toxicomanies

	Altes	%
Esquizofrènia	431	27,5
Trastorns depressius majors i altres psicosis no especificades	220	14,0
Trastorns bipolars	174	11,1
Trastorns de personalitat i control d'impulsos	111	7,1
Abús o dependència de l'alcohol	103	6,6
Estat d'ansietat aguda i deliri	75	4,8
Abús o dependència d'opiacis	75	4,8
Depressió excepte trastorn depressiu major	63	4,0
Altres	314	20,1

Registre de tumors

	2007	2008
Càncers totals registrats	1.696	1.688
Càncers diagnosticats i/o tractats a l'hospital (%)	97,7	97,5
Càncers diagnosticats i/o tractats a l'hospital procedents dels districtes de Ciutat Vella i Sant Martí (%)	70,1	68,2
Distribució de les neoplàsies per localitzacions (% sobre el total)		
Colorectal	12,9	15,6
Mama	12,5	13,4
Hematològiques	11,0	12,0
Pulmó	10,1	10,2
Pell, no-melanoma	9,7	9,2
Pròstata	9,3	7,3
Aparell genital femení	6,6	5,0
Bufeta	4,1	2,7
Estómac	3,3	2,3
Cap i coll	3,0	2,3
Pell, melanoma	1,8	2,3

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	1.462	1.500
Estades	9.375	9.727
Estada mitjana (pacients ingressats)	7,0	7,2
Pressió d'urgències (%)	62,0	63,2
Interconsultes	254	369
Intervencions quirúrgiques urgents	25	20
Intervencions quirúrgiques programades	122	135
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.170	1.208
Visites successives	7.732	7.979
Total visites	8.902	9.187
Índex de successives/primeres	6,61	6,61
Hospital de dia	1.130	873
Exploracions complementàries i tractaments		
Ecocardiograma	5.516	5.808
Hemodinàmia	420	864
Ergometria	660	812
Holter	553	760
Estudis electrofisiològics	269	327
Electrocardiograma	3.940	4.060
Cirurgia major ambulatoria	78	97
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	2.820	3.357
Visites successives	5.461	6.255
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,02
Pes mitjà	2,1492	2,1674

	2007	2008
Unitat coronària		
Activitat hospitalària		
Altes externes	39	41
Altes internes	306	291
Estades de les altes	219	191
Estades del període	1.264	1.265
Estada mitjana del període	3,66	3,81

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: M. Cladellas Capdevila
 Professors associats: L. Molina Ferragut, R. Serrat i Serradell, J. Comín Colet, M.A. Gómez Pérez, J. Martí Almor

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Martí-Almor J, Berruero R, García-Algar O, Mur A, Recasens L, Bazan V, Pérez-Rodon J, Bruguera J. Intervalo QT en recién nacidos de diferente origen étnico: utilidad del cribado con ECG neonatal. Rev Esp Cardiol 2008; 61(9): 980-982.
- García C, Recasens L, Casanovas N, Miranda F, del Baño F, Manresa JM, Serra A, Bruguera J. Reduccion del tiempo puerta-aguja a los objetivos recomendados en las guías clínicas. Pronóstico a 1 año de seguimiento. Rev Esp Cardiol 2008; 61(8): 888-891.
- Ferreira-González I, Permanyer-Miralda G, Marrugat J, Heras M, Cuñat J, Civeira E, Arós F, Rodríguez JJ, Sánchez PL, Bueno H, en representación de los investigadores del estudio MASCARA (...Bruguera J, Recasens L...). Estudio MASCARA (Manejo del Síndrome Coronario Agudo. Registro Actualizado). Resultados globales. Rev Esp Cardiol 2008; 61(8): 803-816.

Articles originals en revistes internacionals

- Ferreira-González I, Permanyer-Miralda G, Heras M, Cuñat J, Civeira E, Arós F, Rodríguez JJ, Sánchez PL, Marsal JR, Ribera A, Marrugat J, Bueno H, for the MASCARA study group (...Bruguera J, Recasens L...). Patterns of use and effectiveness of early invasive strategy in non-ST-segment elevation acute coronary syndromes: An assessment by propensity score. Am Heart J 2008; 156(5): 946-953.e2.
- Pérez-Rodon J, Bazan V, Bruguera J, Mojal S, Manresa JM, Martí-Almor J. Entrainment from the Para-Hisian Region for Differentiating Atrioventricular Node Reentrant Tachycardia from Orthodromic Atrioventricular Reentrant Tachycardia. Europace 2008; 10(10): 1205-1211.
- Molina L, Mont L, Marrugat J, Berruero A, Brugada J, Bruguera J, Rebato C, Elosua R. Long-term endurance sport practice increases the incidence of lone atrial fibrillation in men: a follow-up study. Europace 2008; 10(5): 618-623.

- Fitó M, Cladellas M, de la Torre R, Martí-Almor J, Muñoz D, Schröder H, Alcántara M, Pujadas-Bastardes M, Marrugat J, Bruguera J, Covas MI, López-Sabater MC, and the members of the SOLOS Investigators (...López-Sabater MC, Weinbrenner T, Guxens M, Farré M, Menoyo E, Closas N, Khymenets O, de la Torre MC, Gimeno E, Lamuela RM...). Anti-inflammatory effect of virgin olive oil in stable coronary disease patients: a randomized, crossover, controlled trial. *Eur J Clin Nutrition* 2008; 62(4): 570-574.
- Ois A, Gomis M, Cuadrado E, Jiménez-Conde J, Rodríguez-Campello A, Bruguera J, Molina L, Comín J, Roquer J. Heart failure in acute ischemic stroke. *J Neurol* 2008; 255(3): 385-389.
- Pañella H, Rius C, Caylà JA, and the Barcelona Hepatitis C Nosocomial Research Working Group (...Bory F, Bruguera J, Castells X, Garcés JM, Iñiesta C, Knobel H, Pi-Sunyer MT, Solà R, Varela J...). Transmission of Hepatitis C Virus during Computed Tomography Scanning with Contrast. *Emerg Infect Dis* 2008; 14(2): 333-336.
- Mont L, Tamborero D, Elosua R, Molina I, Coll-Vinent B, Sitges M, Vidal B, Scalise A, Tejeira A, Berruezo A, Brugada J, on behalf of the 'Grup Integrat de Recerca en Fibril·lació Auricular (GIRAFa)' (...Molina L, Vila JS...). Physical activity, height, and left atrial size are independent risk factors for lone atrial fibrillation in middle-aged healthy individuals. *Europace* 2008; 10(1): 15-20.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Bayó J, Mendizábal I, Hernández-Herrero J. Alteraciones electrocardiográficas en la tromboembolia pulmonar: a propósito de 3 casos. En: *FMC*, 2008; 15(8): 508-513.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Beltrán de Heredia S, Samsó E, Baldomà N, Martí-Almor J. Chronic left bundle branch block does not exclude the ECG in the diagnostic process of postoperative myocardial ischaemia. *Anaesthesia* 2008; 63(9): 1025-1026.
- Elosua R, Molina L, Fitó M, Arquer A, Sánchez-Quesada JL, Covas MI, Ordóñez-Llanos J, Marrugat J. Erratum to "Response of oxidative stress biomarkers to a 16-week aerobic physical activity program, and to acute physical activity, in healthy young men and women" [*Atherosclerosis* 167 (2003) 327-334]. *Atherosclerosis* 2008; 197(2): 967.

Capítols de llibres nacionals

- Martí-Almor J. Marcapassos. En: *Guía práctica d'electrocardiografía per al metge de família*. Barcelona: EDide SL, 2008.

Tesis

- Martí-Almor J. Historia natural del bloqueo bifascicular. Factores que predicen la evolución a bloqueo auriculoventricular avanzado y la mortalidad. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Cladellas M. Data de lectura: 22/10/2008.

Assajos clínics

- Bruguera J. 6 Assaig clínic medicaments fase III.
- Serra A. Assaig clínic medicaments fase III.

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes	62	121
Estades	536	294
Estada mitjana (pacients ingressats)	19,1	10,5
Interconsultes	269	281
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	2.805	2.731
Visites successives	10.548	10.962
Total visites	13.353	13.693
Índex de successives/primeres	3,76	4,01
Urgències	712	1.093
Cirurgia major ambulatoria	34	96
Cirurgia menor ambulatoria	3.007	2.898
Cirurgia de Mohs	13	28
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	8.234	9.061
Visites successives	7.848	8.824
Cirurgia menor ambulatoria	584	534
Tractaments		
Molemax	186	174
Teràpia fotodinàmica	131	236
PUVA	2.320	2.856

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: R.M. Pujol Vallverdú
 Professors associats: F. Gallardo Hernández,
 A.M. Giménez Arnau, A. Toll Abelló

Projectes d'investigació

- Correlació entre intensitat lesional, qualitat de vida i estrès en el pacient psoriàtic; Tribó Boixareu MJ; Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdica
- Estudio sobre la patogenidad de los autoanticuerpos contra el colágeno XVII en el penfigoide ampolloso y de mucosas; Herrero Gonzalez J; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Papel de l aIL-17 en la interacción de la inmunidad innata y adquirida en la psoriasis; Giménez Arnau AM; Fundación Salud 2000.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Casanova JM, Sanmartín V, Abal L, Ferran M, Pujol RM, Ribera M. Tratamiento de la psoriasis moderada y grave con adalimumab. *Piel* 2008; 23(10): 577-581.
- Ferran M, Giménez-Arnau AM, Bellosillo B, Pujol RM, Santamaria LF. Función efectora de linfocitos T CLA1 sobre queratinocitos autologos en psoriasis. *Actas Dermosifiliograf* 2008; 99(9): 701-707.
- Casanova JM, Pujol RM, Ribera M. Tratamiento de la psoriasis en placas moderada y grave con fármacos biológicos. *Piel* 2008; 23(9): 475-477.
- Casanova JM, Sanmartín V, Baradad M, Ferran M, Pujol RM, Ribera M. Tratamiento de la psoriasis en placas moderada y grave con infliximab. *Piel* 2008; 23(9): 519-524.
- Gallardo F, Bellosillo B, Serrano S, Pujol RM. Aplicación de los protocolos de PCR BIOMED-2 en el análisis genotípico de los linfomas cutáneos primarios. *Actas Dermosifiliograf* 2008; 99(8): 608-620.
- Salgado R, Toll A, Espinet B, González-Roca E, Barranco C, Serrano S, Solé F, Pujol RM. Estudio de las lesiones citogenéticas en el carcinoma escamoso cutáneo mediante la técnica de arrays de hibridación genómica comparada. *Actas Dermosifiliograf* 2008; 99(3): 199-206.
- Martín-Ezquerro G, Parera E, Sanz B. Placa anular pruriginosa en un joven de origen ghanés. *Dermatología Práctica* 2008; 16(2): 35-39.

- García-Bustinduy M, Guerra-Tapia A, Tribó MJ. Calidad de vida en los pacientes con psoriasis. *Dermatología Práctica* 2008; 16(1): 20-28.

Articles originals en revistes internacionals

- Vander-Hulst K, Parera E, Jacobs C, Dewulf V, Pujol RM, Giménez-Arnau AM, Tennstedt D, Goossens A. Allergic contact dermatitis from transdermal buprenorphine. *Contact Dermatitis* 2008; 59(6): 366-369.
- Segura S, Pujol RM, Trindade F, Requena L. Vasculitis in erythema induratum of Bazin: A histopathologic study of 101 biopsy specimens from 86 patients. *J Am Acad Dermatol* 2008; 59(5): 839-851.
- Ferran M, Giménez-Arnau AM, Bellosillo B, Pujol RM, Santamaria LF. Circulating CLA + T cell subsets inversely correlate with disease severity and extension in acute psoriasis but not in chronic plaque psoriasis. *Eur J Dermatol* 2008; 18(6): 647-650.
- Yébenes M, Cruz I, Cañavate C, Gilaberte M, Baena V, Pujol RM. Nodular lymphangitic subcutaneous dissemination after intralesional antimonial treatment for localized cutaneous leishmaniasis. *Clin Exp Dermatol* 2008; 33(2): 142-144.
- Tribó MJ, Andiñón O, Ros S, Gilaberte M, Gallardo F, Toll A, Ferran M, Bulbena A, Pujol RM, Baños JE. Clinical characteristics and psychopathological profile of patients with vulvodynia: an observational and descriptive study. *Dermatology* 2008; 216(1): 24-30.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Parera E, Martín-Ezquerria G. Eumicetoma en un paciente africano. *Dermatología Práctica* 2008; 16(5): 29-33.
- Parera E, Toll A, Martín-Ezquerria G. Caso Clínico. Úlcera de Buruli. *Dermatología Práctica* 2008; 16(4): 30-33.
- Pardo-Cupeiro R, Martín-Ezquerria G, Parera E. Caso Clínico: Lesión lineal en planta de pie. *Dermatología Práctica* 2008; 16(3): 29-33.
- Díaz-Sarrió MC, Martín-Ezquerria G, Barranco C. Reacción liquenoide a imatinib. *Piel* 2008; 23(4): 169-171.
- Parera E, Ferran M, Martín-Ezquerria G. Dermatología e inmigración. Caso clínico: Acné queloides de la nuca en paciente pakistaní. *Dermatología Práctica* 2008; 16(1): 29-31.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Herrero-González J, Parera E, Ferran M, Toll A, Barranco C, Pujol RM. Syphilitic mucous patches: the resurgence of an old classic. *Int J Dermatol* 2008; 47(12): 1281-1283.
- Toll A, Parera E, Vélez-González M, Pujol RM. Photodynamic Therapy with Methyl Aminolevulinate Induces Phototoxic Reactions on Areas of the Nose Adjacent to Basal Cell Carcinomas and Actinic Keratoses. *Dermatol Surg* 2008; 34(8): 1145-1148.
- Yébenes M, Toll A, Giménez-Arnau AM, Ferran M, Parera E, Fraga J, Barranco C, Pujol RM. Pseudotumoral primary syphilis on the tongue in an HIV positive patient. *Clin Exp Dermatol* 2008; 33(4): 509-511.
- Yébenes M, Toll A, Vélez-González M, Barranco C, Alonso-López NA, González-Sarmiento R, Bellosillo B, Pujol RM. Linear unilateral hamartomatous basal cell naevus with glandular and follicular differentiation. *Clin Exp Dermatol* 2008; 33(4): 429-432.
- Ferran M, Gilaberte M, Herrero-González J, Pijuan L, Pujol RM. A woman with acquired, diffuse, lanugo-like hair growth. *Med J Aust* 2008; 188(9): 536.
- Ferran M, Gallardo F, Ferrer A, Salar A, Pérez-Vila E, Juanpere N, Salgado R, Espinet B, Orfao A, Florensa L, Pujol RM. Acute myeloid dendritic cell leukaemia with specific cutaneous involvement: a diagnostic challenge. *Br J Dermatol* 2008; 158(5): 1129-1133.
- Fernández-Casado A, Martín-Ezquerria G, Yébenes M, Plana F, Elvira-Betanzos JJ, Herrero-González J, Mariñoso ML, Pujol RM. Progressive suppurative granulomatous nodular eruption in a human immunodeficiency virus-positive intravenous drug user treated with highly active antiretroviral therapy. *Br J Dermatol* 2008; 158(1): 145-149.
- Ferran M, Bussaglia E, Lázaro C, Matías-Guix X, Pujol RM. Acral papular neuromatosis: an early manifestation of Cowden syndrome. *Br J Dermatol* 2008; 158(1): 174-176.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Barco D, Giménez-Arnau AM. Xerosis: una disfuncion de la barrera epidermica. *Actas Dermosifiliograf* 2008; 99(9): 671-682.
- Sánchez J. Lentiginosis mucocutáneas. *Piel* 2008; 23(7): 356-366.
- Suarez-Fernandez R, España A, Herrero-González J, Mascaró-Galy JM. Manejo práctico de las enfermedades ampollas autoinmunes más frecuentes. *Actas Dermosifiliograf* 2008; 99(6): 441-455.

- Ferran M, Pujol RM. Seguridad de adalimumab. Actas Dermosifiliograf 2008; 99(supl.3): 15-24.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Segura S, Requena L. Anatomy and Histology of Normal Subcutaneous Fat, Necrosis of Adipocytes, and Classification of the Panniculitides. Dermatol Clin 2008; 26(4): 419-424.
- Segura S, Pujol RM. Lipomembranous Fat Necrosis of the Subcutaneous Tissue. Dermatol Clin 2008; 26(4): 509-517.
- Gallardo F, Pujol RM. Subcutaneous Panniculitic-Like T-Cell Lymphoma and Other Primary Cutaneous Lymphomas with Prominent Subcutaneous Tissue Involvement. Dermatol Clin 2008; 26(4): 529-540.
- Toll A, Real FX. Somatic oncogenic mutations, benign skin lesions and cancer progression: Where to look next? Cell Cycle 2008; 7(17): 2674-2681.
- Segura S, Pujol RM. Eosinophilic ulcer of the oral mucosa: a distinct entity or a non-specific reactive pattern? Oral Dis 2008; 14(4): 287-295.
- Mulla J, Bousquet J, Bachert C, Canonica WG, Giménez-Arnau AM, Kowalski ML, Martí-Guadafío E, Maurer M, Picado C, Scadding G, van Cauwenberge P. Rupatadine in allergic rhinitis and chronic urticaria. Allergy 2008; 63(s87): 5-28.

Capítols de llibres nacionals

- Giménez-Arnau AM, Pujol RM. Prurito y Urticaria. En: JM Mascaró. Pautas de diagnóstico y terapéutica en Dermatología. De la A a la Z. Barcelona: LEN/Mayo Internacional Ediciones, 2008; 205-213.
- Giménez-Arnau AM. Dermatitis Atópica. En: JJ Vilata Corell. Manual de Dermatología y Venereología. Texto y Atlas. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2008.
- Sánchez-Schmidt J. Conectivopatías mixtas. Síndromes de solapamiento. En: Enfermedades inmunológicas. Vol. 4: Clínicas Dermatológicas de la AEDV, 2008.

Llibres nacionals

- Ferran M, Toll A. Úlcera de Buruli y Úlcera tropical. Ed Ferrer, 2008.

Assajos clínics

- Giménez Arnau AM. Assaig clínic medicaments fase IV.
- Pujol RM. Estudi observacional.
- Pujol RM Assaig clínic cosmètics.
- Pujol RM. Assaig clínic medicaments fase III.
- Pujol RM. Assaig clínic medicaments fase IV.

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	1.090	1.073
Estades	9.716	9.910
Estada mitjana (pacients ingressats)	9	9
Pressió d'urgències (%)	68,6	71,1
Interconsultes	163	318
Intervencions quirúrgiques programades	12	3
Intervencions quirúrgiques urgents	6	17
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.407	1.507
Visites successives	8.657	9.133
Total visites	10.064	10.640
Índex de successives/primeres	6,15	6,06
Cirurgia major ambulatoria	47	8
Exploracions complementàries		
Endoscòpia digestiva alta	2.955	2.772
Endoscòpia digestiva baixa, curta i total	2.698	3.324
Ecoendoscòpia	408	588
Enteroscòpia	13	60
Càpsula endoscòpica	105	252
Colangiopancreatografia retrògrada	138	216
Proves funcionals	1.641	2.136
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	2.114	2.683
Visites successives	3.897	3.966
Hospital de dia		
Nombre de sessions	1.954	2.264
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,9300
Pes mitjà	1,6288	1,8368

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: R. Solà Lamoglia
 Professors associats: X. Bessa Casserras, I. Cirera
 López, B. González Suárez, M. Andreu*

Projectes d'investigació

- Síndrome de Poliposis Hiperplàstica Familiar en una població general afecta de CCR. Identificación de tumores que siguen la vía aserrada; Andreu García M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Función Gastrointestinal e Ingesta Calórica: Nuevas Opciones Terapéuticas en Obesidad; Delgado Aros S; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Análisis de la adecuación de los sistemas de actuación en asistencia primaria para el tratamiento de la incontinencia anal; Delgado Aros S; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Ayudas para contratos de formación en investigación para profesionales con formación sanitaria especializada; Márquez Mosquera L; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Sánchez del Río A, Campo R, Llach J, Pons V, Mreish G, Panadés A, Parra-Blanco A. Satisfacción del paciente con la endoscopia digestiva: resultados de un estudio multicéntrico. Gastroenterología y Hepatología 2008; 31(9): 566-571.
- Perona M, Mearin F, Guilera M, Mínguez M, Ortiz V, Montoro M, Serra J, Casanova C, Rey E, Alarcón O, Bujanda L, Lima A, Andreu M, Castro M, López A, Carrillo R, Sempere L, Badia X. Cuestionario específico de calidad de vida para pacientes con estreñimiento: desarrollo y validación del CVE-20. Med Clin (Barc) 2008; 131(10): 371-377.

Articles originals en revistes internacionals

- Zapater P, Francés R, González-Navajas JM, de la Hoz M, Moreu R, Pascual S, Monfort D, Montoliu S, Vila C, Escudero A, Torras X, Cirera I, Llanos L, Guarner-Argente C, Palazón JM, Carnicer F, Bellot P, Guarner C, Planas R, Solà R, Serra MA, Muñoz C, Pérez-Mateo M, Such J. Serum and ascitic fluid bacterial DNA: A new independent prognostic factor in noninfected patients with cirrhosis. Hepatology 2008; 48(6): 1924-1931.

(*) Professor de la UPF.

- Tural C, Galeras JA, Planas R, Coll S, Sirera G, Giménez MD, Salas A, Rey-Joly C, Cirera I, Márquez C, Tor J, Videla S, García-Retortillo M, Clotet B, Solà R. Differences in virological response to pegylated interferon and ribavirin between hepatitis C virus (HCV)-monoinfected and HCV-HIV-coinfected patients. *Antivir Ther* 2008; 13(8): 1047-1055.
- Porta-Serra M, Bosch M, Benavides FG, López T, Fernández E, Marco E, Alguacil J, Grimalt JO, Puigdomènech E, for the PANKRAS II Study Group (...Real FX, Malats N, Carrillo E, Gavalda L, García de Herreros A, Serrat A, Soler-Cera M, Torà M, Andreu M, Corominas JM, Coll S, Conangla M, Gubern JM, Maristany T, Panadés A, Solà R, Tous F...). Differences in serum concentrations of organochlorine compounds by occupational social class in pancreatic cancer. *Environ Res* 2008; 108(3): 370-379.
- Balmaña J, Balaguer F, Castellví-Bel S, Steyerweg EE, Andreu M, Llor X, Jover R, Castells A, Syngal S, Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association. Comparison of predictive models, clinical criteria and molecular tumor screening for the identification of patients with Lynch syndrome in a population-based cohort of colorectal cancer patients. *J Med Genet* 2008; 45(9): 557-563.
- Sánchez del Río A, Campo R, Llach J, Pons V, Mreish G, Panadés A, Parra A, Nicolás D, Quintero E, Nieto M, Seoane A, Torrà S, Pons V, Argüello L, Sala T, Pertejo V, Campo R, Brullett E, Junquera F, Puig-Divi V, Calvet X, Montserrat A, Group for the Study of Quality in Gastrointestinal Endoscopy from the Spanish Gastroenterological Association. Variation among endoscopy units in the achievement of the standards of colonoscopic performance indicators. *Hepatogastroenterology* 2008; 55(86-87): 1594-1599.
- Delgado S, Camilleri M, Andreu M, Burton D, Busciglio I. High Body Mass Alters Colonic Sensory-Motor Function and Transit in Humans. *Am J Physiol-Gastr L* 2008; 295(2): 382-388.
- Romero-Gómez M, Fernández-Rodríguez CM, Andrade R, Diago M, Alonso S, Planas R, Solà R, Pons JA, Salmerón J, Barcena R, Pérez R, Carmona I, Durán S. Effect of sustained virological response to treatment on the incidence of abnormal glucose values in chronic hepatitis C. *J Hepatol* 2008; 48(5): 721-727.
- Munteis E, Andreu M, Martínez-Rodríguez JE, Ois A, Bory F, Roquer J. Manometric correlations of anorectal dysfunction and biofeedback outcome in patients with multiple sclerosis. *Mult Scler* 2008; 14(2): 237-242.
- Romero-Gómez M, Gómez-González E, Madrazo A, Vera-Valencia M, Rodrigo L, Pérez-López R, Castellano-Megías VM, Nevado-Santos M, Alcón JC, Solà R, Pérez-Moreno JM, Navarro JM, Andrade R, Salmerón J, Fernández-López M, Aznar R, Diago M. Optical analysis of computed tomography images of the liver predicts fibrosis stage and distribution in chronic hepatitis C. *Hepatology* 2008; 47(3): 810-816.
- Martín-Santos R, Díez-Quevedo C, Castellví P, Navinés R, Miquel M, Masnou H, Soler A, Ardevol M, García F, Galeras JA, Planas R, Solà R. De novo depression and anxiety disorders and influence on adherence during peginterferon-alpha-2a and ribavirin treatment in patients with hepatitis C. *Aliment Pharm Therap* 2008; 27(3): 257-265.
- Bessa X, Ballesté B, Andreu M, Castells A, Bellosillo B, Balaguer F, Castellví-Bel S, Payá A, Jover R, Alenda C, Tito L, Martínez-Villacampa M, Vilella A, Xicola RM, Pons E, Llor X, for the Gastrointestinal oncology group of the spanish gastroenterological association. A Prospective, Multicenter, Population-Based Study of BRAF Mutational Analysis for Lynch Syndrome Screening. *Clin Gastroenterol Hepatol* 2008; 6(2): 206-214.
- Pañella H, Rius C, Caylà JA, and the Barcelona Hepatitis C Nosocomial Research Working Group (...Bory F, Bruguera J, Castells X, Garcés JM, Iñiesta C, Knobel H, Pi-Sunyer MT, Solà R, Varela J...). Transmission of Hepatitis C Virus during Computed Tomography Scanning with Contrast. *Emerg Infect Dis* 2008; 14(2): 333-336.
- Martínez-Bauer E, Fornes X, Armelles M, Planas R, Solà R, Vergara M, Fábregas S, Vega R, Salmerón J, Diago M, The Spanish Acute HCV Study Group. Hospital admission is a relevant source of hepatitis C virus acquisition in Spain. *J Hepatol* 2008; 48: 20-27.
- Balaguer F, Balmaña J, Castellví-Bel S, Steyerweg EE, Andreu M, Llor X, Jover R, Syngal S, Castells A, and Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association. Validation and Extension of the PREMM1,2 Model in a Population-Based Cohort of Colorectal Cancer Patients. *Gastroenterology* 2008; 134(1): 39-46.
- Pascual M, Parés D, Pera M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Puig S, Serrano A, Andreu M, Grande L. Variation in clinical, manometric and endosonographic findings in anterior chronic anal fissure: A prospective study. *Dig Dis Sci* 2008; 53(1): 21-26.

- Gisbert JP, Bermejo F, Castro-Fernández M, Pérez-Aisa A, Fernández-Bermejo M, Tomás A, Barrio J, Bory F, Almela P, Sánchez-Pobre P, Cosme A, Ortiz V, Niño P, Khorrami S, Benito LM, Carneros JA, Lamas E, Modolell I, Franco A, Ortuño J, Rodrigo L, García-Durán F, O'Callaghan E, Ponce J, Valer MP, Calvet X. Second-Line rescue therapy with levofloxacin after H. pylori treatment failure: A spanish multicenter study of 300 patients. *Am J Gastroenterol* 2008; 103(1): 71-76.
- Rodriguez-Torres M, Govindarajan S, Solà R, Clumeck N, Lissen E, Pessoa M, Buggisch P, Main J, Depamphilis J, Dieterich DT. Hepatic steatosis in HIV/HCV co-infected patients: correlates, efficacy and outcomes of anti-HCV therapy: a paired liver biopsy study. *J Hepatol* 2008; 48(5): 756-764.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Delgado S, Ilzarbe L. Endoscopia digestiva. Ante un paciente con un cuadro de pseudoobstrucción intestinal aguda, también conocido como síndrome de Ogilvie, ¿está indicada la realización de una endoscopia descompresiva como primera medida terapéutica? *Gastroenterol Hepatol* 2008; 31(9): 620-621.
- Marquez L, Abanades S, Andreu M. Sistema endocannabinoide e inflamacion intestinal. *Med Clin (Barc)* 2008; 131(13): 513-517.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Navinés R, Castellví P, Solà R, Martín-Santos R. Peginterferon- and ribavirin-induced bipolar episode successfully treated with lamotrigine without discontinuation of antiviral therapy. *Gen Hosp Psychiat* 2008; 30(4): 387-389.
- Gisbert JP, Calvet X, Feu F, Bory F, Cosme A, Almela P, Santolaria S, Azntulárez R, Castro-Fernández M, Fernández N, García-Gravalos R, Cañete N, Benages A, Montoro M, Borda F, Pérez-Aisa A, Piqué JM. Eradication of *Helicobacter pylori* for the prevention of peptic ulcer rebleeding. *Aliment Pharm Therap* 2008; 28(4): 499-500.

Assajos clínics

- Andreu, M. Assaig clínic medicaments fase III.
- Andreu, M. 2 Estudis observacionals.
- Solà R. Assaig clínic medicaments fase II.
- Solà R. 5 Assaig clínic medicaments fase III.
- Solà R. 2 Assaig clínic medicaments fase IV.

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	164	155
Estades	1.253	1.219
Estada mitjana (pacients ingressats)	7,6	7,9
Pressió d'urgències (%)	51,8	59,4
Interconsultes	484	716
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	883	1.103
Visites successives	5.801	6.519
Total visites	6.684	7.622
Índex de successives/primeres	6,57	5,91
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	1.339	1.483
Visites successives	3.522	3.637
Hospital de dia		
Nombre de sessions	1.207	1.374
Exploracions complementàries⁽²⁾		
PAAF tiroidea	136	108
Valoració nutricional	32	31
Detecció de complicacions de la diabetes	12	20
Proves dinàmiques	169	190
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,9900
Pes mitjà	1,1915	1,4144

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

(2) A partir de juny de 2005.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: J.F. Cano Pérez, A. Goday Arno, J. Puig de Dou*

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Goday A, Ascaso JF, Franch J, Ortega R, Martínez O, Lerones N, en nombre de los investigadores del estudio DESIRE. Riesgo cardiovascular en sujetos con alta probabilidad de síndrome metabólico y resistencia a la insulina. Estudio DESIRE. Rev Clin Esp 2008; 208(8): 377-385.

(*) Professor de la UPF.

Articles originals en revistes internacionals

- Sancho JJ, Pascual M, Pereira JA, Carrera MJ, Fontané J, Sitges-Serra A. Risk factors for transient vocal cord palsy after thyroidectomy. Br J Surg 2008; 95(8): 961-967.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Morales MJ, Díaz-Fernández MJ, Caixas A, Goday A, Moreira J, Arrizabalaga JJ, Calañas-Continent A, Cuatrecasas G, García-Luna PP, Masmiquel L, Monereo S, Moreno B, Ricart W, Vidal J, Cordido F. Tratamiento quirúrgico de la obesidad: recomendaciones prácticas basadas en la evidencia. Endocrinología y Nutrición 2008; 55(supl 3): 1-24.
- Chillarón JJ, Goday A, Pedro-Botet J. Síndrome metabólico, diabetes mellitus tipo 1 y resistencia a la insulina. Med Clin (Barc) 2008; 130(12): 466-470.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Cerdá Esteve M, Cuadrado E, Chillarón JJ, Cucurella G, Fernández M, Goday A, Cano JF, Roquer J. Cerebral salt wasting syndrome: review. Eur J Intern Med 2008; 19(4): 249-254.

Capítols de llibres nacionals

- Cots F, Cano JF, Goday A, Chillarón JJ, Burón A, Carrera MJ, Castells X. Inmigración y diabetes. Atención sanitaria y nuevas necesidades poblacionales: inmigración y demanda. Santiago de Compostela: Escola Galega de Administración Sanitaria (FEGAS), 2008: 167-178.
- Alonso J, Valderas JM. Medición de la Calidad de Vida Relacionada con la Salud en Atención Primaria. En: Martín-Zurro A, Cano JF, eds. Atención Primaria. Conceptos, organización y práctica clínica. Barcelona: Elsevier, 2008; I: 241-253.

Medicina interna i infecciosa

Responsable del servei: A. Díez Pérez
Metges: 10
Residents: 10

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	1.094	1.060
Estades	15.327	14.324
Estada mitjana (pacients ingressats)	14,0	13,5
Pressió d'urgències (%)	93,0	90,4
Interconsultes	652	909
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.374	1.663
Visites successives	9.073	9.401
Total visites	10.447	11.064
Índex de successives/primeres	6,60	5,65
Hospital de dia		
Nombre de visites	960	1.281
Hospitalització a domicili		
Nombre d'altres		89
Exploracions		
Densitometria òssia	2.570	2.472
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,96
Pes mitjà	2,3075	2,1649
Producció clínica⁽¹⁾		
	%	Pes mitjà
Aparell respiratori	39,1	2,2321
Infeccions pel VIH	11,2	2,7734
Ronyó i vies urinàries	8,7	1,3714
Malalties infeccioses i parasitàries	7,7	2,3058
Aparell circulatori	7,0	2,8613
Aparell digestiu, sistema hepatobiliar i pancreàtic	6,1	1,8984
Sang, sistema immunitari i trastorns mieloproliferatius	4,4	2,0563
Sistema musculoesquelètic	3,7	2,1473
Sistema nerviós	3,1	2,6852
Altres	9,2	1,2995

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Catedràtic: J. Coll Daroca
Professor titular: A. Díez Pérez
Professors associats: J.L. Gimeno-Bayón Cobos, H. Knobel Freud, F.X. Nogués Solán

Projectes d'investigació

- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Nogués Solan FX; Agència de Gestió Ajuts Universitaris de Recerca.
- Polimorfismos del gen de la OPG-RANK-RANKL y su relación con la osteoporosis. Análisis funcional de los polimorfismos del gen OPG y RANKL; Nogués Solan FX; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Validación de un nuevo instrumento de nano-indentación para la medición directa no invasiva de la resistencia ósea; Díez Pérez A; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- RED: Red Temática de Investigación Cooperativa en Envejecimiento y Fragilidad; Díez Pérez A; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Supervía A, Enjuanes A, Ruiz-Gaspà S, Nogués X, Díez-Pérez A. Efectos del tabaquismo sobre los niveles plasmáticos de osteoprotegerina en adultos jóvenes sanos. REEMO 2008; 17(4): 55-58.
- Díez-Pérez A, Guanabens N, González-Macías J, Jódar E, Muñoz M, Fuster E, en nombre del Grupo de Estudio Opinho-Pc. Adecuación del manejo clínico de la osteoporosis a las guías de la SEIOMM. Estudio opinho-PC. REEMO 2008; 17(4): 59-65.
- Taverner D, Lisboa-Pérez MP, Segalés N, Docampo E, Calvet-Fontova J, Castro S, Benito P. Eficacia de la gabapentina en el tratamiento del síndrome del túnel carpiano. Med Clin (Barc) 2008; 130(10): 371-373.
- Viciano P, Rubio R, Ribera E, Knobel H, Iribarren JA, Arribas JR, Pérez-Molina JA, en representación de los investigadores del estudio CUVA. Estudio longitudinal de adherencia, satisfacción y efectividad del tratamiento antirretroviral administrado una vez al día, frente a dos veces al día, en una cohorte española de infectados por el VIH (estudio CUVA: cualquiera una vez al día). Enferm Infecc Microbiol Clin 2008; 26(3): 127-134.

- Sosa M, Diaz-Curiel M, Díez-Pérez A, Gómez-Alonso C, González-Macías J, Farrerons-Minguella J, Filgueira-Rubio J, Mellibovsky L, Nogués X, Hernández-Hernández D, en nombre del Grupo de Trabajo en Osteoporosis de la Sociedad Española de Medicina Interna (GTO-SEMI). Guía de prevención y tratamiento de la osteoporosis inducida por glucocorticoides de la Sociedad Española de Medicina Interna. *Rev Clin Esp* 2008; 208(1): 33-45.

Articles originals en revistes internacionals

- Águeda L, Bustamante M, Jurado S, García-Giralt N, Ciria M, Saló G, Carreras R, Nogués X, Mellibovsky L, Díez-Pérez A, Grinberg D, Balcells S. A Haplotype-Based Analysis of the LRP5 Gene in Relation to Osteoporosis Phenotypes in Spanish Postmenopausal Women. *J Bone Miner Res* 2008; 23(12): 1954-1963.
- Pou J, Rebollo A, Roglans N, Sánchez RM, Vázquez-Carrera M, Laguna JC, Pedro-Botet J, Alegret M. Ritonavir increases CD36, ABCA1 and CYP27 expression in THP-1 macrophages. *Exp Biol Med* 2008; 233(12): 1572-1582.
- Díez-Pérez A, González-Macías J. Inadequate responders to osteoporosis treatment: proposal for an operational definition. *Osteoporosis Int* 2008; 19(11): 1511-1516.
- Fox Z, Phillips A, Cohen C, Neuhaus J, Baxter J, Emery S, Hirschel B, Hullsiek KH, Stephan C, Lundgren J, on behalf of the SMART study group (...Knobel H...). Viral resuppression and detection of drug resistance following interruption of a suppressive non-nucleoside reverse transcriptase inhibitor-based regimen. *AIDS* 2008; 22(17): 2279-2289.
- Berenguer J, González J, Ribera E, Domingo P, Santos J, Miralles P, Ribas MA, Asensi V, Gimeno-Bayón JL, Pérez-Molina JA, Terron JA, Santamaria JM, Pedrol E, GESIDA 3903 Team. Didanosine, lamivudine, and efavirenz versus zidovudine, lamivudine, and efavirenz for the initial treatment of HIV type 1 infection: Final analysis (48 weeks) of a prospective, randomized, noninferiority clinical trial, GESIDA 3903. *Clin Infect Dis* 2008; 47(8): 1083-1092.
- Sánchez F, Gimeno-Bayón JL, Esgueva R, Álvarez-Lerma F, Munné A, Serrano S. Fatal liver failure: molecular evidence for chronic active Epstein-Barr virus infection. *Ann Diagn Pathol* 2008; 12(5): 368-371.
- Pineda JA, Pérez-Elías MJ, Peña JM, Luque I, Rodríguez-Alcántara F, Fosamprenavir Expanded Access Program Group (...Knobel H...). Low rate of adverse hepatic events associated with fosamprenavir/ritonavir-based antiretroviral regimens. *HIV Clinical Trials* 2008; 9(5): 309-313.
- El-Sadr W, Grund B, Neuhaus J, Babiker A, Cohen C, Darbyshire J, Emery S, Lundgren J, Phillips A, Neaton JD, the SMART Study Group (...Knobel H...). Risk for Opportunistic Disease and Death after Reinitiating Continuous Antiretroviral Therapy in Patients with HIV Previously Receiving Episodic Therapy. *Ann Intern Med* 2008; 149(5): 289-299.
- García-Giralt N, Izquierdo R, Nogués X, Pérez-Olmedilla M, Benito P, Gómez-Ribelles JL, Checa MA, Suay J, Cáceres-Palou E, Monllau JC. A porous PCL scaffold promotes the human chondrocytes redifferentiation and hyaline-specific extracellular matrix protein synthesis. *J Biomed Mater Res-A* 2008; 85A(4): 1082-1089.
- Reginster JY, Felsenberg D, Boonen S, Díez-Pérez A, Rizzoli R, Brandi ML, Spector TD, Brixen K, Goemaere S, Cormier C, Balogh A, Delmas PD, Meunier PJ. Effects of long-term strontium ranelate treatment on the risk of nonvertebral and vertebral fractures in postmenopausal osteoporosis: Results of a five-year, randomized, placebo-controlled trial. *Arthritis Rheum* 2008; 58(6): 1687-1695.
- de Lazzari E, León A, Arnaiz JA, Martínez E, Knobel H, Negredo E, Clotet B, Montaner J, Storfer S, Asenjo MA, Mallolas J, Miro JM, Gatell JM. Hepatotoxicity of nevirapine in virologically suppressed patients according to gender and CD4 cell counts. *HIV Med* 2008; 9(4): 221-226.
- van Meurs JBJ, Trikalinos TA, Ralston SH, Balcells S, Brandi ML, Brixen K, Kiel DP, Langdahl BL, Lips P, Ljunggren O, Lorenc R, Obermayer-Pietsch B, Ohlsson C, Pettersson U, Reid DM, Rousseau F, Scollen S, van Hul W, Águeda L, Akesson K, Benevolenskaya LI, Ferrari SL, Hallmans G, Hofman A, Husted LB, Kruk M, Kaptoge S, Karasik D, Karlsson M, Lorentzon M, Masi L, McGuigan FEA, Mellström D, Mosekilde L, Nogués X, Pols HAP, Reeve J, Renner W, Rivadeneira F, van Schoor NM, Weber K, Ioannidis JPA, Uitterlinden AG, for the GENOMOS Study. Large-scale analysis of association between LRP5 and LRP6 variants and osteoporosis. *JAMA* 2008; 299(11): 1277-1290.
- Pañella H, Rius C, Caylà JA, and the Barcelona Hepatitis C Nosocomial Research Working Group (...Bory F, Bruguera J, Castells X, Garcés JM, Iñiesta C, Knobel H, Pi-Sunyer MT, Solà R, Varela J...). Transmission of Hepatitis C Virus during Computed Tomography Scanning with Contrast. *Emerg Infect Dis* 2008; 14(2): 333-336.
- Mallolas J, Pich J, Penaranda M, Domingo P, Knobel H, Pedrol E, Gutiérrez F, Barrufet P, Peraire J, Asenjo MA, Vidal F, Gatell JM. Induction therapy with trizivir

plus efavirenz or lopinavir/ritonavir followed by trizivir alone in naive HIV-1-infected adults. *AIDS* 2008; 22(3): 377-384.

- Knobel H, Guelar A, Montero M, Carmona A, Luque S, Berenguer N, González-Mena A. Risk of side effects associated with the use of nevirapine in treatment-naïve patients, with respect to gender and CD4 cell count. *HIV Med* 2008; 9(1): 14-18.
- Falcó V, Olmo M, Villar-del Saz S, Guelar A, Santos JR, Gutierrez M, Colomer D, Deig E, Mateo G, Montero M, Pedrol E, Podzamczar D, Domingo P, Llibre JM. Influence of HAART on the Clinical Course of HIV-1-Infected Patients With Progressive Multifocal Leukoencephalopathy: Results of an Observational Multicenter Study. *JAIDS-J Acq Immun Def Synd* 2008; 49(1): 26-31.
- Martín-Carbonero L, Palacios R, Valencia ME, Saballs P, Sirera G, Santos I, Baldobí F, Alegre M, Goyenechea A, Pedreira J, González del Castillo J, Martínez-Lacasa J, Ocampo A, Alsina M, Santos J, Podzamczar D, González-Lahoz J, and the Caelyx/Kaposi's Sarcoma Spanish Group. Long-Term Prognosis of HIV-Infected Patients with Kaposi Sarcoma Treated with Pegylated Liposomal Doxorubicin. *Clin Infect Dis* 2008; 47(3): 410-417.
- Cummings SR, Ettinger B, Delmas PD, Kenemans P, Stathopoulos V, Verweij P, Mol-Arts M, Kloosterboer L, Mosca L, Christiansen C, Bilezikian J, Kerzberg EM, Johnson S, Zanchetta JR, Grobbee DE, Seifert W, Eastell R, for the LIFT Trial Investigators (...Díez-Pérez A...). The effects of tibolone in older postmenopausal women. *New Engl J Med* 2008; 359(7): 697-708.
- Langdahl BL, Uitterlinden AG, Ralston SH, Trikalinos TA, Balcells S, Brandi ML, Scollen S, Lips P, Lorenc R, Obermayer-Pietsch B, Reid DM, Bruges-Armas J, Arp PP, Bassiti A, Bustamante M, Husted LB, Carey AH, Pérez-Cano R, Dobnig H, Dunning AM, Fahrleitner-Pammer A, Falchetti A, Karczmarewicz E, Kruk M, van Leeuwen JPTM, Masi L, van Meurs JBJ, Mangion J, McGuigan FEA, Mellibovsky L, Mosekilde L, Nogués X, Pols HAP, Reeve J, Renner W, Rivadeneira F, van Schoor NM, Ioannidis JPA, APOSS investigators, DOPS investigators, EPOS investigators, EPOLOS investigators, FAMOS investigators, LASA investigators, ERGO investigators, for the GENOMOS Study (...Díez-Pérez A, Enjuanes A...). Large-scale analysis of association between polymorphisms in the transforming growth factor beta 1 gene (TGFB1) and osteoporosis: The GENOMOS study. *Bone* 2008; 42(5): 969-981.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Taverner D, Monfort J, Docampo E, Pou M. Artritis séptica por *Propionibacterium acnes*. *Med Clin (Barc)* 2008; 131(18): 718.
- Vallecillo G, Güerri RC, Villar-García J, Knobel H. Riesgo de necrosis avascular en pacientes con infección por el virus de la inmunodeficiencia humana. *Med Clin (Barc)* 2008; 131(3): 117-118.
- Iglesias-Lepine ML, Pedro-Botet J. Réplica. *Rev Clin Esp* 2008; 208(6): 317.
- Terradas R, Grau S, Riu M, Knobel H. Respuesta a Ortega et al. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(18): 717.
- Terradas R, Grau S, Riu M, Knobel H. Respuesta a Echarte et al. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(18): 717.
- Conde D, Grau S, Mateu de Antonio J, Salvadó M, Gimeno-Bayón JL. Tratamiento de la tuberculosis multirresistente basado en la clínica. *Farm Hosp* 2008; 32(3): 185-187.
- González-Macías J, Díez-Pérez A, Vila JS, Marín F. Factores de riesgo de fractura osteoporótica en España. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(13): 517.
- Güerri RC, Villar-García J, García-Sirvent L, Garcés JM. Paniculitis mesenterica, primera manifestación clínica de un linfoma de células B diseminado. *Rev Clin Esp* 2008; 208(2): 109-110.
- Díez-Pérez A. Conocer los resultados de la densitometría mejora la ingesta de calcio en mujeres posmenopáusicas. *Enfermería Clínica* 2008; 18(1): 50-51.
- Villar-García J, Velat M, Güerri RC, Garcés JM. Eritema nodoso secundario a fiebre Q. *Rev Clin Esp* 2008; 208(1): 58.
- Supervía A, del Baño F, López-Casanova MJ, López-Colomé JL. Características de los pacientes con tuberculosis ingresados desde urgencias en un hospital universitario: estudio comparativo 1996-2006. *Med Clin (Barc)* 2008; 131(6): 237-239.
- Vallecillo G, Guelar A, González-Mena A, Knobel H. Insuficiencia renal aguda asociada al uso de tenofovir combinado con atazanavir en pacientes con infección por el VIH. *Enferm Infecc Microbiol Clin* 2008; 26(5): 316-317.
- Pelfort X, Horcajada JP, Puig L, Salvadó M. Dolor, tumefacción e impotencia funcional progresiva en rodilla izquierda de 6 años de evolución. *Enferm Infecc Microbiol Clin* 2008; 26(9): 595-596.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Sorli ML, Gimeno E, Abella E, Besses C, Knobel H. Smoldering myeloma in HIV patient: A complete remission after antiretroviral therapy. *Leuk Res* 2008; 32(9): 1482-1483.
- Sorli ML, Guelar A, Montero M, González-Mena A, Rodríguez-García E, Knobel H. Chronic Kidney Disease Prevalence and Risk Factors Among HIV-Infected Patients. *JAIDS-J Acq Immun Def Synd* 2008; 48(4): 506-508.
- Ferran M, Gallardo F, Ferrer A, Salar A, Pérez-Vila E, Juanpere N, Salgado R, Espinet B, Orfao A, Florensa L, Pujol RM. Acute myeloid dendritic cell leukaemia with specific cutaneous involvement: a diagnostic challenge. *Br J Dermatol* 2008; 158(5): 1129-1133.
- Álvarez-Lerma F, Maull E, Terradas R, Segura C, Planells I, Coll P, Knobel H, Vázquez-Sánchez A. Moisturizing body milk as a reservoir of *Burkholderia cepacia*: outbreak of nosocomial infection in a multidisciplinary intensive care unit. *Crit Care* 2008; 12(1): (<http://ccforum.com/content/12/1/R10>).
- Smithson A, Perelló R, Horcajada JP, Nicolas JM, Lozano F. Is Mannose-Binding Lectin Deficiency Associated with Infection due to Gram-Positive Bacteria? *Clin Infect Dis* 2008; 47(11): 1492-1493.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Solé E, Garcés JM, Nogués X, Díez-Pérez A. Síndrome febril de origen desconocido: Forma inusual de presentacion de un caso de síndrome de Cogan. *An Med Interna (Madr)* 2008; 25(5): 245-246.
- Chillarón JJ, Goday A, Pedro-Botet J. Síndrome metabólico, diabetes mellitus tipo 1 y resistencia a la insulina. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(12): 466-470.

Tesis

- Jiménez-Conde J. Els ritmes de l'ictus: factors estacionals, meteorològic i circadians que modulen l'aparició d'un ictus. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Roquer J, Díez-Pérez A. Data de lectura: 23/07/2008.
- Mercant-Ramírez J. Historia de la Farmacoterapia Siglos XVIII y XIX. La Farmacia Monástica de la Real Cartuja de Valldemossa. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Díez-Pérez A, Fresquet-Febrer JL. Data de lectura: 18/07/2008.

Assajos clínics

- Díez Pérez A. Assaig clínic medicaments fase III.
- Knobel H. Assaig clínic medicaments fase III.
- Knobel H. 2 Estudis observacionals.
- Nogués FX. Assaig clínic medicaments fase III.

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	475	458
Estades	4.224	4.652
Estada mitjana (pacients ingressats)	8,9	10,2
Pressió d'urgències (%)	65,3	72,3
Interconsultes	1.545	1.246
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	702	871
Visites successives	9.003	9.858
Total visites	9.705	10.729
Índex de successives/primeres	12,82	11,32
Hospital de dia		
Nombre de sessions	23	3
Altra activitat		
Hemodiàlisi hospitalària	2.160	2.232
Hemodiàlisi ambulatoria	4.118	4.476
Hemodiàlisi peritoneal	1.692	1.376
Extracció d'òrgans	49	59
Trasplantaments renals	34	35
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,03
Pes mitjà	2,5358	2,5292
Producció clínica⁽¹⁾		
	%	Pes mitjà
Ronyó i vies urinàries	48,5	3,1845
Aparell digestiu, sistema hepatobiliar i pancreàtic	12,0	1,6980
Aparell respiratori	9,8	1,8459
Aparell circulatori	8,5	2,1194
Malalties infeccioses i parasitàries	8,3	2,1202
Altres	12,9	1,8934

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor associat: J.M. Puig Marí

Projectes d'Investigació

- European Training Program on Organ Donation; Puig Marí JM; Comissió Europea.
- Papel de la enzima convertidora de la angiotensina 2 en la nefropatía diabética experimental; Soler Romero MJ; Fundació Senefro.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Alcázar JM, Arenas MD, Álvarez-Ude F, Virto R, Rubio E, Maduell F, Fernández-Crespo P, Angoso de Guzmán M, Delgado R, Santamaría C, Alonso MA, Anaya S, Bordils A, Antolín A, González-Parra E, Pérez I, Molina-Ordás A, Fernández M, Molina P, Sánchez P, Barbosa F, Palomares-Solla L, Lacueva J, Barril G, Pastor JM, Gámez-Matías C, Mateos-Hernández P, Fulquet-Nicolás M, Ríos F. Resultados del proyecto de mejora de la calidad de la asistencia en hemodiálisis: estudio multicéntrico de indicadores de calidad de la Sociedad Española de Nefrología (SEN). Nefrología 2008; 28(6): 597-606.

Articles originals en revistes internacionals

- Oliveras A, de la Sierra A, Martínez-Estrada OM, Larrousse M, Vázquez S, Soler MJ, Zuasti M, Vila JS, Reina M, Roca-Cusachs A, Lloveras J. Putative endothelial progenitor cells are associated with flow-mediated dilation in refractory hypertensives. Blood Pressure 2008; 17(5-6): 298-305.
- Foguet Q, Martí H, Elosua R, Sala J, Masiá R, Vázquez S, Oliveras A, Bielsa O, for the REGICOR Investigators. Hypertension confirmation and blood pressure control rates in epidemiological surveys. Eur J Cardiovasc Prev Rehab 2008; 15(3): 263-269.
- Parving HH, Persson F, Lewis JB, Hollenberg NK, AVOID Study Investigators (...Oliveras A, Vázquez S...). Aliskiren combined with losartan in type 2 diabetes and nephropathy. New Engl J Med 2008; 358(23): 2433-2446.

- Batlle D, Soler MJ, Wysocki J. New aspects of the renin-angiotensin system: angiotensin-converting enzyme 2 - a potential target for treatment of hypertension and diabetic nephropathy. *Curr Opin Nephrol Hy* 2008; 17(3): 250-257.
- Oliveras A, Soler MJ, Martínez-Estrada OM, Vázquez S, Marco-Feliu D, Vila JS, Vilaró S, Lloveras J. Endothelial progenitor cells are reduced in refractory hypertension. *J Hum Hypertens* 2008; 22(3): 183-190.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Sorli ML, Guelar A, Montero M, González-Mena A, Rodríguez-García E, Knobel H. Chronic Kidney Disease Prevalence and Risk Factors Among HIV-Infected Patients. *JAIDS-J Acq Immun Def Synd* 2008; 48(4): 506-508.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Soler MJ, Lloveras J, Batlle D. Enzima conversiva de la angiotensina 2 y su papel emergente en la regulación del sistema renina-angiotensina. *Med Clin (Barc)* 2008; 131(6): 230-236.
- Oliveras A. Células progenitoras endoteliales y enfermedad cardiovascular. *Hipertensión* 2008; 25(supl 1): 3-13.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Soler MJ, Wysocki J, Batlle D. Angiotensin-converting enzyme 2 and the kidney. *Exp Physiol* 2008; 93(5): 549-556.
- Soler MJ, Barrios C, Oliva R, Batlle D. Pharmacologic modulation of ACE2 expression. *Current Hypertension Reports* 2008; 10(5): 410-414.

Capítols de llibres

- Puig JM. History of Transplantation. En: *Transplant Coordinator Manual*. Barcelona: TPM-Fundació IL3-Universitat de Barcelona, 2008: 442-466.

Tesis

- Oliveras A. Cèl·lules progenitores endotelials i hipertensió arterial refractària. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Roca-Cusachs A. Data de lectura: 05/11/2008.

Assajos clínics

- Collado S. Estudi observacional.
- Oliveras A. 2 Assaig clínic medicaments fase III.
- Orfila MA. Assaig clínic medicaments fase II.
- Puig JM. Estudi observacional.
- Puig JM. Assaig clínic medicaments fase IIIb.
- Soler MJ. Assaig clínic medicaments fase III.

Atenció mèdica

Neurologia

Responsable del servei: J. Roquer González

Responsable de la secció de Neurofisiologia:

J.M. Espadaler Gamissans

Responsable de la secció de Neuropsicologia: J. Peña Casanova

Metges: 14

Residents: 9

Activitat⁽¹⁾

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	522	476
Estades	4.137	3.794
Estada mitjana (pacients ingressats)	7,9	8,0
Pressió d'urgències (%)	91,4	95,5
Interconsultes	1.191	1.118
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	2.966	3.336
Visites successives	10.076	10.688
Total visites	13.042	14.024
Índex de successives/primeres	3,40	3,20
Exploracions complementàries		
EEG	1.499	1.362
Polisomnografies	213	194
EMG	2.248	2.404
Potencials evocats	999	1.055
Doppler transcranial	731	464
Hospital de dia		
Tractaments	455	524
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,95
Pes mitjà	2,2297	2,4938

⁽¹⁾ Inclou neurofisiologia.⁽²⁾ Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: A. Pou Serradell

Professors associats: J. Pascual Calvet, J. Peña

Casanova, J.M. Espadaler Gamissans, J. Roquer

González, J.E. Martínez Rodríguez

Projectes d'investigació

- Retics Heracles: Determinants genètics i ambientals de la disfunció vascular en la hipertensió i en la cardiopatia isquèmica; Roquer González, Jaume; FONDO DE INVESTIGACIÓN SANITARIA. ISCIII.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Abilleira S, Ribera A, Sánchez E, Roquer J, Duarte E, Tresserras R, Gallofré M. La atención Hospitalaria al Paciente con Ictus en Cataluña. Resultados del "Primer Audit Clínico de l'Ictus. Catalunya, 2006". Gac Sanit 2008; 22(6): 565-573.
- Álvarez-Sabín J, Quintana M, Rodríguez M, Arboix A, Ramírez JM, Fuentes B. Validación de la escala de riesgo de Essen y su adaptación a la población española. Escala de riesgo de Essen modificada. Neurología (Barc) 2008; 23(4): 209-214.
- Aznar G, Ailouti N, Espadaler JM, García-Algar O, García-De Frutos A, Vall O. Síndrome del túnel carpiano idiopático bilateral en un niño menor de 10 años. Rev Neurol (Barc) 2008; 47(8): 410-413.

Articles originals en revistes internacionals

- Martínez-Rodríguez JE, Munteis E, Carreño M, Blanco Y, Roquer J, Abanades S, Graus F, Saiz A. Cannabis use in Spanish patients with multiple sclerosis: Fulfilment of patients' expectations? J Neurol Sci 2008; 273: 103-107.
- Fischer D, Kley RA, Strach K, Meyer C, Sommer T, Eger K, Rolfs A, Meyer W, Pou A, Pradas J, Heyer CM, Grossmann A, Huebner A, Kress W, Reimann J, Schroder R, Eymard B, Fardeau M, Udd B, Goldfarb L, Vorgerd M, Olivé M. Distinct muscle imaging patterns in myofibrillar myopathies. Neurology 2008; 71(10): 758-765.

- Jiménez-Conde J, Ois A, Gomis M, Rodríguez-Campello A, Cuadrado E, Subirana I, Roquer J. Weather as a Trigger of Stroke. Daily Meteorological Factors and Incidence of Stroke Subtypes. *Cerebrovasc Dis* 2008; 26(4): 348-354.
- Roquer J, Rodríguez-Campello A, Gomis M, Jiménez-Conde J, Cuadrado E, Vicanco-Hidalgo RM, Giralt E, Sepulveda M, Ois A. Acute stroke unit care and early neurological deterioration in ischemic stroke. *J Neurol* 2008; 255(7): 1012-1017.
- Gomis M, Rodríguez-Campello A, Jiménez-Conde J, Ois A, Vostianiouk A, Téllez MJ, Cuadrado E, Roquer J. Monocyte count is an underlying marker of lacunar subtype of hypertensive small vessel disease. *Eur J Neurol* 2008; 15(7): 671-676.
- Bravo Y, Martí-Fàbregas J, Cocho D, Rodríguez-Yañez M, Castellanos M, Pérez de la Ossa N, Roquer J, Obach V, Maestre J, Martí-Vilalta JM. Influence of Antiplatelet Pre-Treatment on the Risk of Symptomatic Intracranial Haemorrhage after Intravenous Thrombolysis. *Cerebrovasc Dis* 2008; 26(2): 126-133.
- Ois A, Gomis M, Rodríguez-Campello A, Cuadrado E, Jiménez-Conde J, Pont-Sunyer C, Cucurella G, Roquer J. Factors Associated With a High Risk of Recurrence in Patients With Transient Ischemic Attack or Minor Stroke. *Stroke* 2008; 39(6): 1717-1721.
- Ois A, Gomis M, Cuadrado E, Jiménez-Conde J, Rodríguez-Campello A, Bruguera J, Molina L, Comín J, Roquer J. Heart failure in acute ischemic stroke. *J Neurol* 2008; 255(3): 385-389.
- Munteis E, Andreu M, Martínez-Rodríguez JE, Ois A, Bory F, Roquer J. Manometric correlations of anorectal dysfunction and biofeedback outcome in patients with multiple sclerosis. *Mult Scler* 2008; 14(2): 237-242.
- Ois A, Martínez-Rodríguez JE, Munteis E, Gomis M, Rodríguez-Campello A, Jiménez-Conde J, Cuadrado E, Roquer J. Steno-Occlusive Arterial Disease and Early Neurological Deterioration in Acute Ischemic Stroke. *Cerebrovasc Dis* 2008; 25(1-2): 151-156.
- Gudayol-Ferré E, Lara JP, Herrera-Guzmán I, Böhm P, Rodés E, Ansaldó AI, Peña-Casanova J. Semantic memory as assessed by the Pyramids and Palm Trees Test: The impact of sociodemographic factors in a Spanish-speaking population. *J Int Neuropsych Soc* 2008; 14(1): 148-151.
- de Sola S, Tarancon T, Peña-Casanova J, Espadaler JM, Langohr K, Poudevida S, Farré M, Verdejo-García A, de la Torre R. Auditory event-related potentials (P3) and cognitive performance in recreational ecstasy polydrug users: evidence from a 12-month longitudinal study. *Psychopharmacology (Berl)* 2008; 200(3): 425-437.
- Muñoz-Yunta JA, Ortiz T, Palau-Baduell M, Martín-Muñoz L, Salvadó B, Valls A, Perich X, Cristóbal I, Fernández A, Maestú F, Dürsteler C. Magnetoencephalographic pattern of epileptiform activity in children with early-onset autism spectrum disorders. *Clin Neurophysiol* 2008; 119(3): 626-634.
- de Sola S, Miguélez-Pan M, Peña-Casanova J, Poudevida S, Farré M, Pacifici R, Böhm P, Abanades S, Verdejo-García A, Zuccaro P, de la Torre R. Cognitive performance in recreational ecstasy polydrug users: a two-year follow-up study. *J Psychopharmacol* 2008; 22(5): 498-510.
- Gómez-Isla T, Blesa R, Boada M, Clarimón J, Ser TD, Domenech G, Ferro JM, Gómez-Anson B, Manubens JM, Martínez-Lage JM, Martínez-Lage JM, Muñoz D, Peña-Casanova J, Torres F, on behalf of the TRIMCI Study Group. A randomized, double-blind, placebo controlled-trial of triflusal in mild cognitive impairment: The TRIMCI study. *Alz Dis Assoc Dis* 2008; 22(1): 21-29.
- Jones RW, Kivipelto M, Feldman H, Sparks L, Doody R, Waters DD, Hey-Hadavi J, Breazna A, Schindler RJ, Ramos H, LEADe investigators (...Peña-Casanova J...). The Atorvastatin/Donepezil in Alzheimer's Disease Study (LEADe): design and baseline characteristics. *Alzheimers Dement* 2008; 4(2): 145-153.
- Serena J, Martí-Fàbregas J, Santamarina E, Rodríguez JJ, Pérez-Ayuso MJ, Masjuan J, Segura T, Gállego J, Dávalos A, on behalf of the CODICIA (Right-to-Left Shunt in Cryptogenic Stroke) Study for the Stroke Project of the Cerebrovascular Diseases Study Group, Spanish Society of Neurology (...Ois A...). Recurrent stroke and massive right-to-left shunt: results from the prospective Spanish multicenter (CODICIA) study. *Stroke* 2008; 39(12): 3131-3136.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Perelló R, Supervía A, Jiménez-Conde J, Pallás O. Parálisis facial periférica bilateral idiopática en una paciente de 38 años. *An Med Interna (Madr)* 2008; 25(1): 50-51.
- Cucurella G, Jiménez-Conde J, Vollmer I. Marcada e inusual dilatación unihemisférica de los espacios de Virchow-Robin. *Neurología (Barc)* 2008; 23(1): 52.

Articles en revistes internacionals (notes)

- García-Ruiz P, Sesar A, Ares-Pensado B, Castro-García A, Alonso-Frech F, Álvarez-López M, Arbelo J, Baiges J, Burguera JA, Calopa M, Campos-Blanco D, Castaño-García B, Carballo M, Chacón-Peña J, Espino A, Gorospe A, Giménez-Roldán S, Granés-Ibañez P, Hernández-Vara J, Ibáñez-Alonso R, Jiménez-Jiménez FJ, Krupinski J, Bojarsky JK, Legarda I, Lezcano-García E, Martínez-Castrillo JC, Mateo-González D, Rodríguez FM, Mir-Rivera P, Muñoz-Fargas E, Obeso J, Olivares-Romero J, Olivé J, Otermin P, Pascual-Sedano B, Pérez de la Colosía V, Pérez López-Fraile I, Planas-Comes A, Puente VM, Rodríguez-Oroz MC, Sevillano D, Solís-Pérez P, Suárez-Muñoz J, Vaamonde J, Valero-Merino C, Valldeoriola F, Velázquez-Pérez JM, Yañez R. Efficacy of Long-Term Continuous Subcutaneous Apomorphine Infusion in Advanced Parkinson's Disease with Motor Fluctuations: A Multicenter Study. *Mov Disord* 2008; 23(8): 1130-1136.
- Vicanco-Hidalgo RM, Rodríguez-Campello A, Ois A, Cucurella G, Pont-Sunyer C, Gomis M, Cuadrado E, Roquer J. Thrombolysis in capsular warning syndrome. *Cerebrovasc Dis* 2008; 25(5): 508-510.
- Gomis M, Puente VM, Pont-Sunyer C, Oliveras C, Roquer J. Adult onset simple phonic tic after caudate stroke. *Mov Disord* 2008; 23(5): 765-766.
- Cuadrado E. International Issues: My visiting fellowship in the United States. *Neurology* 2008; 70: 43-44.
- Gálvez A, Ailouti A, Toll A, Espadaler JM, Roquer J. Horner syndrome associated with ipsilateral facial and extremity anhidrosis. *J Neuro-Ophthalmol* 2008; 28(3): 178-181.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Marrugat J, López-López JR, Heras M, Tamargo J, Valverde MA, los investigadores de la red HERACLES (Hipertensión Esencial: Red de Análisis de Canales iónicos de la musculatura lisa arterial y su explotación terapéutica sistemática) (...Sentí M, Tomás M, Lucas G, Tello S, Blasco A, Ferrer Y, Elosua R, Bielsa O, Arango O, Roquer J, Rodríguez-Campello A, Gomis M, Ois A, Martínez-Rodríguez JE, Jiménez-Conde J, Cuadrado E, García-Ramallo E, Romeral G...). Red cardiovascular HERACLES. *Rev Esp Cardiol* 2008; 61(1): 66-75.
- Muñoz-Yunta JA, Palau-Baduell M, Salvadó B, Valls A, Rosendo N, Clofent-Torrentó M. Autismo, epilepsia y genética. *Rev Neurol (Barc)* 2008; 46 (supl 1): S71-S77.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Cerdá-Esteve M, Cuadrado E, Chillarón JJ, Cucurella G, Fernández M, Goday A, Cano JF, Roquer J. Cerebral salt wasting syndrome: review. *Eur J Intern Med* 2008; 19(4): 249-254.

Capítols de llibres

- Roquer J, Gimbert RM. *Neurología*. En: Martín Zurro A, Cano Pérez JF. Atención primaria. 6ª Edición. Madrid: Elsevier, 2008.

Tesis

- Jiménez-Conde J. Els ritmes de l'ictus: factors estacionals, meteorològic i circadians que modulen l'aparició d'un ictus. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Roquer J, Díez-Pérez A. Data de lectura: 23/07/2008.

Assajos clínics

Neurologia

- Martínez JE. Assaig clínic medicaments fase II.
- Martínez JE. Assaig clínic medicaments fase III.
- Oliveras C. Assaig clínic medicaments fase II-III.
- Oliveras C, Puente VM. Assaig clínic medicaments fase III.
- Peña J. 2 Assaig clínic medicaments fase II.
- Peña J. 3 Assaig clínic medicaments fase III.
- Roquer J. Investigació clínica producte sanitari.
- Roquer J. Assaig clínic medicaments fase III.
- Valls A. Assaig clínic medicaments fase III.

Neuropsicofarmacologia

- Conesa G. Assaig clínic medicaments fase III.
- Farré M. Assaig clínic radiologia.
- Farré M. 3 Assaig clínic medicaments fase I.
- Montes A. Assaig clínic medicaments fase III.
- Peña J. 2 Assaig clínic medicaments fase II.
- Peña J. 3 Assaig clínic medicaments fase III.
- Ros S. Assaig clínic medicaments fase III.

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	958	928
Estades	7.804	8.458
Estada mitjana (pacients ingressats)	8,1	9,1
Pressió d'urgències (%)	89,0	89,3
Interconsultes	713	293
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.177	1.326
Visites successives	4.710	6.068
Total visites	5.887	7.394
Índex de successives/primeres	4,0	4,6
Exploracions complementàries		
Biòpsia pleural	13	10
Endoscòpia	591	650
Hipoventilació-son	861	1.222
Proves cutànies	648	731
Proves funcionals respiratòries	3.508	4.116
Funció muscular	318	316
Proves d'esforç	215	534
Hospital de dia		
Tractaments	952	1.122
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	1.336	1.298
Visites successives	2.664	3.008
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,92
Pes mitjà	1,8100	2,4022

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Profesor titular: J. Gea Guiral*

Profesors associats: J.M. Broquetas Doñate, V. Curull Serrano, M. Orozco Levi*

Projectes d'investigació

- Caquexia y cáncer de pulmón no diseminado: papel de las citoquinas y del estrés oxidativo a nivel muscular; Broquetas Doñate JM; Fondo de investigación sanitaria; ISCIII.
- Estrés oxidativo como inductor de proteolisis muscular y caquexia en un modelo experimental de insuficiencia cardíaca derecha; Barreiro Portela E; Fondo de investigación sanitaria; ISCIII.
- Estudio con-cort: Estudio comparativo de los efectos del entrenamiento de músculos respiratorios en EPOC mediante un esquema convencional vs. "esquema corto de alta intensidad": ¿Una alternativa para aumentar su aplicación asistencial a gran escala?; Ramírez Sarmiento AL; Fondo de investigación sanitaria; ISCIII.
- CIBER: Enfermedades respiratorias; Gurial J; Fondo de investigación sanitaria; ISCIII.
- Efectos de la hipoxemia y las cargas respiratorias sobre los músculos ventilatorios papel del TNF-ALFA y del estrés oxidativo; Gea Gurial J; Ministerio de Educación y Ciencia.
- Estudio del estrés oxidativo y del factor de crecimiento vascular endotelial (VEGF) como mecanismos de predisposición al desarrollo de cáncer de pulmón en los pacientes con EPOC; Curull Serrano V; Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica.
- Caquexia y cáncer de pulmón no diseminado: papel de las citoquinas y del estrés oxidativo a nivel muscular; Broquetas Doñate JM; Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica.
- Estudio de los efectos del exceso de oxidantes inducido por tabaco sobre los músculos respiratorios y esqueléticos en un modelo animal; Barreiro Portela E; Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica.
- Estudi de l'estrés oxidatiu i del factor de creixement vascular endotelial (VEGF) com mecanismes de predisposició al desenvolupament de càncer de pulmó en els pacients amb MPOC; Curull Serrano V; Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears.

(*) Professor de la UPF.

- Fibromiàlgia: Relacions entre els símptomes i fenòmens moleculars locals (expressió de citoquines i estrès oxidatiu) en els músculs; Gea Gurial J; Fundació la Marató de TV3.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Gea Gurial J; Agència de Gestió Ajuts Universitaris de Recerca.

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Shaheen S, Potts J, Gnatiuc L, Kowalski ML, Joos GF, van Zele T, van Durme Y, De Rudder I, Wohrl S, Godnic-Cvar J, Skadhauge L, Thomsen G, Zuberbier T, Bergmann KC, Heinzerling L, Gjomarkaj M, Bruno A, Pace E, Bonini S, Fokkens W, Weersink EJ, Loureiro C, Villanueva CM, Sanjuás C, Zock JP, Janson C, Burney P. The relation between paracetamol use and asthma: a GAL2LEN European case-control study. *Eur Respir J* 2008; 32(5): 1231-1236.
- Bustamante V, Casanova J, López-De Santamaría E, Mas S, Sellares J, Gea J, Gáldiz B, Barreiro E, on behalf Of The ENIGMA in COPD Project. Redox balance following magnetic stimulation training in the quadriceps of patients with severe COPD. *Free Radical Res* 2008; 42(11): 939-948.
- Torres A, Fiz JA, Jané R, Laciari E, Gáldiz B, Gea J, Morera J. Rényi entropy and Lempel-Ziv complexity of mechanomyographic recordings of diaphragm muscle as indexes of respiratory effort. *Conf Proc IEEE Eng Med Biol Soc* 2008; 1: 2112-2115.
- Burney P, Potts J, Makowska J, Kowalski ML, Phillips J, Gnatiuc L, Shaheen S, Joos GF, van Cauwenberge P, van Zele T, Verbruggen K, van Durme Y, Derudder I, Wohrl S, Godnic-Cvar J, Salameh B, Skadhauge L, Thomsen G, Zuberbier T, Bergmann KC, Heinzerling L, Renz H, Al-Fakhri N, Kosche B, Hildenberg A, Papadopoulos N, Xepapadaki P, Zannikos K, Gjomarkaj M, Bruno A, Pace E, Bonini S, Bresciani M, Gramiccioni C, Fokkens W, Weersink EJ, Carlsen KH, Bakkeheim E, Loureiro C, Villanueva C, Sanjuás C, Zock JP, Lundback B, Janson C. A case-control study of the relation between plasma selenium and asthma in European populations: a GAL2LEN project. *Allergy* 2008; 63: 865-871.
- Barreiro E, Schols AMWJ, Polkey MI, Gáldiz B, Gosker HR, Coronell C, Gea J, on behalf of the ENIGMA in COPD project. Cytokine profile in quadriceps muscles of patients with severe chronic obstructive pulmonary disease. *Thorax* 2008; 63(2): 100-107.

Articles originals en revistes nacionals

- Gea J, Gáldiz B, Comtois N, Zhu E, Fiz JA, Salazkin I, Grassino A. Respuesta diafragmática en función de la actividad previa del músculo. *Arch Bronconeumol* 2008; 44(12): 671-678.
- Broquetas JM, Pedreny R, Martínez-Llorens JM, Sellares J, Gea J. Unidad neumológica de estancia corta: un nuevo dispositivo asistencial de hospitalización. *Arch Bronconeumol* 2008; 44(5): 252-256.
- Martínez-Llorens JM, Casadevall C, Lloreta J, Orozco-Levi M, Barreiro E, Broquetas JM, Gea J. Activación de células satélite en el músculo intercostal de pacientes con EPOC. *Arch Bronconeumol* 2008; 44(5): 239-244.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Sánchez-Font A, Vollmer I, Gracia-Arnillas MP, Gayete A, Curull V. Falsas imágenes de tumoración endobronquial por tomografía computarizada. *Rev Clin Esp* 2008; 208(9): 444-446.

Articles en revistes nacionals

- Gea J. La investigación básica en neumología. *Arch Bronconeumol* 2008; 44(11): 621-628.
- Castillo D. La colección de mariposas de Archivos de Bronconeumología. *Arch Bronconeumol* 2008; 44(10): 546-550.
- Gea J, Barreiro E. Actualización en los mecanismos de disfunción muscular en la EPOC. *Arch Bronconeumol* 2008; 44(6): 328-337.
- Gea J. La especie humana: un largo camino para el sistema respiratorio. *Arch Bronconeumol* 2008; 44(5): 263-270.
- Ramírez-Sarmiento A, Orozco-Levi M. El entrenamiento muscular debe administrarse como un fármaco (editorial). *Arch Bronconeumol* 2008; 44(3): 119-121.
- Casán P, Xaubet A, García Río F, Barreiro E. Año nuevo, nueva portada (editorial). *Arch Bronconeumol* 2008; 44(12): 655-656.
- Barreiro E. EPOC y cáncer de pulmón (editorial). *Arch Bronconeumol* 2008; 44(8): 399-401.

Capítols de llibres

- Canal M, Gea J. Enfermedades del diafragma y de los músculos respiratorios. En: Farreras-Rozman. *Medicina Interna* (16ª edición). Barcelona: Elsevier, 2008: 857-861.

- Magret M, Rodríguez A, Gea J. Insuficiencia respiratoria aguda. En: de Mendoza D, Rodríguez A, Díaz E, Rello J, eds. Medicina Intensiva Respiratoria. Principios y práctica. Tarragona: Silva editorial, 2008: 119-124.
- Magret M, Rodríguez A, Gea J. Alteraciones VA/Q. En: de Mendoza D, Rodríguez A, Díaz E, Rello J, eds. Medicina Intensiva Respiratoria. Principios y práctica. Tarragona: Silva editorial, 2008: 125-133.
- Rodenas A, Luján M, Gea J. EPOC descompensado. En: de Mendoza D, Rodríguez A, Díaz E, Rello J, eds. Medicina Intensiva Respiratoria. Principios y práctica. Tarragona: Silva editorial, 2008: 213-222.
- Villavicencio C, Sandiumenge A, Gea J. Insuficiencia respiratoria de origen neuromuscular. En: de Mendoza D, Rodríguez A, Díaz E, Rello J, eds. Medicina Intensiva Respiratoria. Principios y práctica. Tarragona: Silva editorial, 2008: 287-302.

Assajos clínics

- Ausín P. Assaig clínic medicaments fase I.
- Gea J. Assaig clínic medicaments fase III.
- Gea J. Assaig clínic medicaments fase IV.

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	146	178
Estades	765	871
Estada mitjana (pacients ingressats)	5,4	6,2
Pressió d'urgències (%)	16,3	9,8
Interconsultes	86	132
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.765	1.899
Visites successives	14.420	14.928
Total visites	16.185	16.827
Índex de successives/primeres	8,17	7,86
Hospital de dia		
Nombre de sessions	1.786	1.646
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	2.084	2.030
Visites successives	3.772	3.384
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,96
Pes mitjà	1,6279	1,6522

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: J. Carbonell Abelló, J. Monfort Faure

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Águeda L, Bustamante M, Jurado S, García-Giralt N, Ciria M, Saló G, Carreras R, Nogués X, Mellibovsky L, Díez-Pérez A, Grinberg D, Balcells S. A Haplotype-Based Analysis of the LRP5 Gene in Relation to Osteoporosis Phenotypes in Spanish Postmenopausal Women. *J Bone Miner Res* 2008; 23(12): 1954-1963.
- Guanabens N, Garrido J, Gobbo M, Morales A, del Pino J, Torrijos A, Descalzo MA, Blanco FJ, Rodríguez-Cros JR, Carbonell J, Rodríguez-Pérez M, Tornero J, Carmona L, on behalf of the PAGET Study Group (...Conesa-Mateos A...). Prevalence of Paget's disease of Bone in Spain. *Bone* 2008; 43(6): 1006-1009.
- Carbonell J, Cobo T, Balsa A, Descalzo MA, Carmona L, and SERAP Study Group (...Maymó J...). The incidence of rheumatoid arthritis in Spain: results from a nationwide primary care registry. *Rheumatology* 2008; 47(7): 1088-1092.
- Monfort J, Tardif G, Roughley P, Reboul P, Boileau C, Bishop PN, Pelletier JP, Martel-Pelletier J. Identification of opticon, a member of the small leucine-rich repeat proteoglycan family, in human articular tissues: a novel target for MMP-13 in osteoarthritis. *Osteoarthritis Cartilage* 2008; 16(7): 749-755.
- García-Giralt N, Izquierdo R, Nogués X, Pérez-Olmedilla M, Benito P, Gómez-Ribelles JL, Checa MA, Suay J, Cáceres-Palou E, Monllau JC. A porous PCL scaffold promotes the human chondrocytes redifferentiation and hyaline-specific extracellular matrix protein synthesis. *J Biomed Mater Res-A* 2008; 85A(4): 1082-1089.
- Monfort J, Martel-Pelletier J, Pelletier JP. Chondroitin sulphate for symptomatic osteoarthritis: critical appraisal of meta-analyses. *Curr Med Res Opin* 2008; 24(5): 1303-1308.
- Lisbona-Pérez MP, Maymó J, Perich X, Almirall M, Pérez-García C, Carbonell J. Etanercept reduces synovitis as measured by magnetic resonance imaging in patients with active rheumatoid arthritis after only 6 weeks. *J Rheumatol* 2008; 35(3): 394-397.

Articles originals en revistes nacionals

- Carbonell J, Badia X, en nombre del grupo EXPRESAR (...Maymó J...). Expectativas, preferencias y satisfaccion de los pacientes con artritis reumatoide en tratamiento con infliximab. Med Clin (Barc) 2008; 131(13): 493-499.
- Taverner D, Lisbona-Pérez MP, Segalés N, Docampo E, Calvet-Fontova J, Castro S, Benito P. Eficacia de la gabapentina en el tratamiento del síndrome del túnel carpiano. Med Clin (Barc) 2008; 130(10): 371-373.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Taverner D, Monfort J, Docampo E, Pou M. Artritis septica por Propionibacterium acnes. Med Clin (Barc) 2008; 131(18): 718.
- Rosselló L, Pallisó F, Ferrer J, Docampo E, Calvet-Fontova J, Benito P, Serra J. Osteonecrosis vertebral y vertebroplastia percutánea. Reumatol Clin 2008; 4(4): 162-165.
- Carbonell J. In memòria—Dr. Jaime Rotés Querol. Seminarios de la Fundación Española de Reumatología 2008; 9(2): 123-124.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Monfort J, Pelletier JP, García-Giralt N, Martel-Pelletier J. Biochemical basis of the effect of chondroitin sulfate on osteoarthritis articular tissues. Ann Rheum Dis 2008; 67(6): 735-740.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- González-Macías J, Guañabens N, Gómez-Alonso C, del Río L, Muñoz M, Delgado-Rodríguez M, Pérez-Edo L, Díaz-López JB, Jódar E, Hawkins-Carranza F, and Comité de Redacción, en representación del Comité de Expertos de la SEIOMM para la elaboración de las Guías. Guías de práctica clínica en la osteoporosis posmenopáusica, glucocorticoidea y del varón. Sociedad Española de Investigación Ósea y del Metabolismo Mineral. Rev Clin Esp 2008; 208(supl 1): 1-24.
- Carbonell J. Ayer y hoy de la reumatología en España (editorial). Reumatol Clin 2008; 4(2): 47-48.

Assajos clínics

- Carbonell J. Assaig clínic medicaments fase II-III.
- Maymó J. 2 Assaig clínic medicaments fase III.
- Maymó J. Assaig clínic medicaments fase IV.
- Monfort J. Assaig clínic medicaments IV.
- Pérez Edo L. Assaig clínic medicaments fase II.

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	285	296
Estades	3.022	3.907
Estada mitjana (pacients ingressats)	10,6	13,2
Pressió d'urgències (%)	41,8	45,1
Interconsultes	159	275
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.640	1.502
Visites successives	29.568	30.476
Total visites	31.208	31.978
Índex de successives/primeres	18,03	20,29
Hospital de dia		
Nombre de sessions	2.610	2.550
Proves complementàries		
Biòpsies	81	96
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,19
Pes mitjà	2,5458	2,7961

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: E. Abella Monreal, M. Carrasco
 Expòsito

Projectes d'investigació

- Evaluación de la respuesta al tratamiento citorredutor mediante cuantificación de poblaciones clonales según estado mutacional JAK2 V617F y polimorfismos asociados al cromosoma X en pacientes con trombocitemia esencial; Besses Raebel C; Fundación Mutua Madrileña.
- Valoración de la eficacia del tratamiento citorredutor mediante cuantificación del estado mutacional de jak2 v617f en pacientes con trombocitemia esencial; Besses Raebel C; Fondo de Investigación Sanitaria.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Sancho JM, Morgades M, Alonso N, Debén G, Fernández-Sevilla A, Vázquez L, Nicolás C, García-Vela JA, Arranz R, Abella E, Canales MA, Miralles P, Sánchez E, Hermosilla M, Conde E, Rueda A, Ribera JM, on behalf of investigators of QUIT Study (PETHEMA, GELTAMO and GOTEL Groups). Estudio prospectivo sobre la práctica habitual de profilaxis y tratamiento de la infiltración neuromeningea en pacientes con linfoma no hodgkiniano en España. Med Clin (Barc) 2008; 131(12): 441-446.

Articles originals en revistes internacionals

- Martín A, Conde E, Arnan M, Canales MA, Debén G, Sancho JM, Andreu R, Salar A, García-Sánchez P, Vázquez L, Nistal S, Requena MJ, Donato EM, González JA, León A, Ruiz C, Grande C, González-Barca E, Caballero MD, on behalf of the 'Grupo Español de Linfomas/Trasplante Autólogo de Médula Ósea' (GEL/TAMO cooperative group). R-ESHAP as salvage therapy for patients with relapsed or refractory diffuse large B-cell lymphoma: the influence of prior exposure to rituximab on outcome. A GEL/TAMO study. Haematologica 2008; 93(12): 1829-1836.

- Mel JR, Salar A, Rodríguez CA, Alegre A, González A, Cassinello J, Gasquet JA, Sánchez J, Saigi E, AMG-DAR-2002-01 StudyGroup (...Fabregat X...). A prospective observational study of the effectiveness, safety, and effect on fatigue of darbepoetin alfa for the treatment of chemotherapy-induced anaemia. *Curr Med Res Opin* 2008; 24(10): 2931-2942.
- del Río-Garma J, Álvarez-Larran A, Martínez C, Muncunill J, Castellà D, de la Rubia J, Zamora C, Corral M, Viejo A, Peña F, Rodríguez-Vicente P, Contreras E, Arbona C, Ramírez C, García-Erce JA, Alegre A, Mateo J, Pereira A. Methylene blue-photoinactivated plasma versus quarantine fresh frozen plasma in thrombotic thrombocytopenic purpura: a multicentric, prospective cohort study. *Br J Haematol* 2008; 143(1): 39-45.
- Santon A, García-Cosío M, Bellosillo B, Rodríguez P, Cristóbal E, Serrano S, Besses C, Abaira V, Salar A, Montalbán C. Persistent monoclonality after histological remission in gastric mucosa-associated lymphoid tissue lymphoma treated with chemotherapy and/or surgery: Influence of t(11;18)(q21;q21). *Leukemia Lymphoma* 2008; 49(8): 1516-1522.
- Villa O, Salido M, Pérez-Vila E, Ferrer A, Arenillas L, Pedro C, Espinet B, Corzo C, Serrano S, Woessner S, Florensa L, Solé F. Blast cells with nuclear extrusions in the form of micronuclei are associated with MYC amplification in acute myeloid leukemia. *Cancer Genet Cytogenet* 2008; 185(1): 32-36.
- del Río J, Pereira A, Arroyo JL, Mateo J, Álvarez-Larran A, Martínez C, Muncunill J, Barbolla L, on behalf of the Spanish Group of Apheresis (Grupo Español de Aféresis GEA). ADAMTS-13 activity and von Willebrand factor levels in methylene blue photo-inactivated plasma processed by either the Springe method or an 'in house' system. *Vox Sang* 2008; 95(2): 101-105.
- Mallo M, Arenillas L, Espinet B, Salido M, Hernández MJ, Lumbreras E, Del Rey M, Arranz E, Ramiro S, Font P, Gonzalez O, Renedo M, Cervera J, Such E, Sanz GF, Luño E, Sanzo C, González M, Calasanz MJ, Mayans J, García-Ballesteros C, Amigo V, Collado R, Oliver I, Carbonell F, Bureo E, Insunza A, Yañez L, Muruzabal MJ, Gómez-Beltran E, Andreu R, León P, Gómez V, Sanz A, Casasola N, Moreno E, Alegre A, Martín ML, Pedro C, Serrano S, Florensa L, Solé F. Fluorescence in situ hybridization improves the detection of 5q31 deletion in myelodysplastic syndromes without cytogenetic evidence of 5q. *Haematologia* 2008; 93(7): 1001-1008.
- Puigdecenet E, Espinet B, Lozano JJ, Sumoy L, Bellosillo B, Arenillas L, Álvarez-Larran A, Solé F, Serrano S, Besses C, Florensa L. Gene expression profiling distinguishes JAK2V617F-negative from JAK2V617F-positive patients in essential thrombocythemia. *Leukemia* 2008; 22(7): 1368-1376.
- Espinet B, Bellosillo B, Melero C, Vela MC, Pedro C, Salido M, Pijuan L, Florensa L, Besses C, Serrano S, Solé F. FISH is better than BIOMED-2 PCR to detect IgH/BCL2 translocation in follicular lymphoma at diagnosis using paraffin-embedded tissue sections. *Leuk Res* 2008; 32(5): 737-742.
- Baró C, Salido M, Espinet B, Astier L, Domingo A, Granada I, Millà F, Carrió A, Costa D, Luño E, Hernández JM, Campo E, Florensa L, Ferrer A, Salar A, Bellosillo B, Besses C, Serrano S, Solé F. New chromosomal alterations in a series of 23 splenic marginal zone lymphoma patients revealed by Spectral Karyotyping (SKY). *Leuk Res* 2008; 32(5): 727-736.
- Montañe E, Ibáñez L, Vidal X, Ballarín E, Puig R, García N, Laporte JR, Catalan Group for Study of Agranulocytosis and Aplastic Anemia (...Besses C, Pérez-Vila E...). Epidemiology of aplastic anemia: a prospective multicenter study. *Haematologica* 2008; 93(4): 518-523.
- Ribera JM, Oriol A, Sanz MA, Tormo M, Fernández-Abellán P, del Potro E, Abella E, Bueno J, Parody R, Bastida P, Grande C, Heras I, Bethencourt C, Feliu E, Ortega JJ. Comparison of the results of the treatment of adolescents and young adults with standard-risk acute lymphoblastic leukemia with the Programa Español de Tratamiento en Hematología pediatric-based protocol ALL-96. *J Clin Oncol* 2008; 26(11): 1843-1849.
- Hurtado B, Muñoz X, Mulero MC, Navarro G, Domènech P, García de Frutos P, Pérez-Riba M, Sala N. Functional characterization of twelve natural PROS1 mutations associated with anticoagulant protein S deficiency. *Haematologica* 2008; 93(4): 574-580.
- Montoto S, Moreno C, Domingo-Domènech E, Estany C, Oriol A, Altés A, Besalduch J, Pedro C, Gardella S, Escoda L, Asensio A, Vivancos P, Galán P, Fernández-Sevilla A, Ribera JM, Briones J, Colomer D, Campo E, Montserrat E, López-Guillermo A, for the Grup per l'Estudi dels Limfomes de Catalunya i Balears (GELCAB) Spain. High clinical and molecular response rates with fludarabine, cyclophosphamide and mitoxantrone in previously untreated patients with advanced stage follicular lymphoma. *Haematologica* 2008; 93(2): 207-214.

- Ribera JM, Oriol A, Morgades M, González Barca, Miralles P, López-Guillermo A, Gardella S, López A, Abella E, García M, on behalf of the PETHEMA, GELTAMO, GELCAB and GESIDA Groups. Safety and efficacy of cyclophosphamide, adriamycin, vincristine, prednisone and rituximab in patients with human immunodeficiency virus-associated diffuse large B-cell lymphoma: results of a phase II trial. *Br J Haematol* 2008; 140(4): 411-419.
- Ibáñez L, Sabaté M, Ballarín E, Puig R, Vidal X, Laporte JR, and the Agranulocytosis and Aplastic Anaemia Study Group of Barcelona (...Besses C, Pérez-Vila E...). Use of granulocyte colony-stimulating factor (G-CSF) and outcome in patients with non-chemotherapy agranulocytosis. *Pharmacoepid Drug S* 2008; 17(3): 224-228.
- Bosch F, Ferrer A, Villamor N, González M, Briones J, González Barca, Abella E, Gardella S, Escoda L, Pérez-Ceballos E, Asensi A, Sayas MJ, Font L, Altés A, Muntañola A, Bertazzoni P, Rozman M, Aymerich M, Giné E, Montserrat E. Fludarabine, cyclophosphamide, and mitoxantrone as initial therapy of chronic lymphocytic leukemia: high response rate and disease eradication. *Clin Cancer Res* 2008; 14(1): 155-161.
- Mercadal S, Briones J, Xicoy B, Pedro C, Escoda L, Estany C, Camós M, Colomo L, Espinosa I, Martínez S, Ribera JM, Martino R, Gutiérrez-García G, Montserrat E, López-Guillermo A, on behalf of the Grup per l'Estudi dels Limfomes de Catalunya i Balears (GELCAB). Intensive chemotherapy (high-dose CHOP/ESHAP regimen) followed by autologous stem-cell transplantation in previously untreated patients with peripheral T-cell lymphoma. *Ann Oncol* 2008; 19(5): 958-963.
- Moreno MJ, Lozano ML, Roldán V, Bellosillo B, García-Barberá N, Rivera J, Navarro-Núñez L, Besses C, Vicente V, Martínez C. JAK2 V617F, hemostatic polymorphisms, and clinical features as risk factors for arterial thrombotic events in essential thrombocythemia. *Ann Hematol* 2008; 87(9): 763-765.
- Gimeno E, Cervera M, Trampal C, Solano A, Villalba G, Serrano S, Besses C, Salar A. Langerhans' cell histiocytosis mimicking relapse in a patient with follicular lymphoma. *Ann Hematol* 2008; 87(8): 675-676.
- Ferran M, Gallardo F, Ferrer A, Salar A, Pérez-Vila E, Juanpere N, Salgado R, Espinet B, Orfao A, Florensa L, Pujol RM. Acute myeloid dendritic cell leukaemia with specific cutaneous involvement: a diagnostic challenge. *Br J Dermatol* 2008; 158(5): 1129-1133.
- Álvarez-Larran A, Cervantes F, Besses C. Reply to Westerman et al.: 'Re: Essential thrombocythemia in young individuals: frequency and risk factors for vascular events and evolution to myelofibrosis in 126 patients. Álvarez-Larrán A et al. *Leukemia* 2007; 21: 1218-1223'. *Leukemia* 2008; 22(4): 866-867.

Assajos clínics

- Abellà, E. Assaig clínic medicaments fase II.
- Álvarez, A. Assaig clínic medicaments fase IIb.
- Álvarez, A. Assaig clínic medicaments fase III.
- Salar A. Assaig clínic medicaments fase I.
- Salar A. 3 Assaig clínic medicaments fase II.
- Salar A. Assaig clínic fase IV.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Matutes E, Oscier D, Montalban C, Berger F, Callet-Bauchu E, Dogan A, Felman P, Franco V, Iannitto E, Mollejo M, Papadaki T, Remstein ED, Salar A, Solé F, Stamatopoulos K, Thieblemont C, Traverse-Glehen A, Wotherspoon A, Coiffier B, Piris MA. Splenic marginal zone lymphoma proposals for a revision of diagnostic, staging and therapeutic criteria. *Leukemia* 2008; 22(3): 487-495.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Sorli ML, Gimeno E, Abella E, Besses C, Knobel H. Smoldering myeloma in HIV patient: A complete remission after antiretroviral therapy. *Leuk Res* 2008; 32(9): 1482-1483.

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	621	726
Estades	7.019	7.628
Estada mitjana (pacients ingressats)	11,3	10,5
Pressió d'urgències (%)	67,3	57,0
Interconsultes	145	136
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	797	885
Visites successives	9.373	11.351
Total visites	10.170	12.236
Índex de successives/primeres	11,76	12,83
Hospital de dia		
Nombre de sessions	6.999	8.263
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,00
Pes mitjà	1,9821	1,9673
Producció clínica⁽¹⁾		
	%	Pes mitjà
Sang, sistema immunitari i trastorns mieloproliferatius	25,9	1,6152
Aparell digestiu, sistema hepatobiliar i pancreàtic	23,8	2,3329
Aparell respiratori	21,1	2,1182
Sistema nerviós	4,6	2,2431
Ronyó i vies urinàries	4,6	1,5400
Malalties infeccioses i parasitàries	3,5	1,8834
Altres	16,4	1,8588

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: J. Carles Galceran, J. Albanell Mestres

Projectes d'investigació

- Retics temàtica d'investigació cooperativa en càncer; Albanell Mestres J; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Riera M, Barrera C, Arellano M, Planas J, Esperanza A, Villares MJ. Resultados de la evaluación de un instrumento de trabajo interdisciplinar: trayectoria clínica de la Unidad de Cuidados Paliativos. Medicina Paliativa 2008; 15(5): 301-304.
- Riera M, Barrera C, Arellano M, Planas J, Esperanza A, Villares MJ. Elaboración y aplicación de un instrumento de trabajo interdisciplinar: trayectoria clínica de la Unidad de Cuidados Paliativos. Medicina Paliativa 2008; 15(2): 69-74.
- Montes A, Arbonés E, Planas J, Muñoz E, Casamitjana M, En nombre del Grupo de la "Comisión para la Evaluación y Tratamiento del Dolor" del Institut Municipal d'Assistència Sanitària (IMAS). Los profesionales sanitarios ante el dolor: estudio transversal sobre la información, la evaluación y el tratamiento. Rev Soc Esp Dolor 2008; 15(2): 75-82.

Articles originals en revistes internacionals

- Aleman A, Cebrian V, Álvarez M, López V, Orenes E, López-Serra L, Algaba F, Bellmunt J, López-Beltrán A, González-Peramato P, Cordón-Cardo C, García J, García del Muro X, Esteller M, Sánchez-Carbayo M. Identification of PMF1 Methylation in Association with Bladder Cancer Progression. Clin Cancer Res 2008; 14(24): 8236-8243.
- Foro P, Valls-Fontanals A, Carles J, Lynd F, Sanz J, Rodríguez de Dios N, Reig A, Lacruz M, Lozano J, Membrive I, Algara M. Randomized clinical trial with two palliative radiotherapy regimens in painful bone metastases: 30 Gy in 10 fractions compared with 8 Gy in single fraction. Radiother Oncol 2008; 89(2): 150-155.

- Pérez G, Porta-Serra M, Borrell C, Casamitjana M, Bonfill X, Bolibar I, Fernández E, on behalf of the INTERCAT Study Group (...Gallén M, Castells X...). Interval from diagnosis to treatment onset for six major cancers in Catalonia, Spain. *Cancer Detect Prev* 2008; 32(3): 267-275.
 - Ojeda-González B, González-Martín A, Bover I, Fabregat X, Mellado B, Rubio-Pérez MJ, Alonso-Carrion L, Casado-Herraez A, Calvo-García E, Churrua-Galaz C, Arcusa-Lanza A, Herrero-Ibáñez A, Adrover E, Poveda-Velasco A. A phase II trial of fixed-dosed rate gemcitabine in platinum-resistant ovarian cancer: a GEICO (Grupo Español de Investigación en Cáncer de Ovario) Trial. *Am J Clin Oncol* 2008; 31(5): 481-487.
 - Mel JR, Salar A, Rodríguez CA, Alegre A, González A, Cassinello J, Gasquet JA, Sánchez J, Saigi E, AMG-DAR-2002-01 StudyGroup (...Fabregat X...). A prospective observational study of the effectiveness, safety, and effect on fatigue of darbepoetin alfa for the treatment of chemotherapy-induced anaemia. *Curr Med Res Opin* 2008; 24(10): 2931-2942.
 - Bellmunt J. Sunitinib in Advanced Renal Cell Carcinoma: Clinical Evidence. *Eur Urol Suppl* 2008; 7(9): 585-592.
 - Bellmunt J, Szczylik C, Feingold J, Strahs A, Berkenblit A. Temsirolimus safety profile and management of toxic effects in patients with advanced renal cell carcinoma and poor prognostic features. *Ann Oncol* 2008; 19(8): 1387-1392.
 - Villa O, Salido M, Pérez-Vila E, Ferrer A, Arenillas L, Pedro C, Espinet B, Corzo C, Serrano S, Woessner S, Florensa L, Solé F. Blast cells with nuclear extrusions in the form of micronuclei are associated with MYC amplification in acute myeloid leukemia. *Cancer Genet Cytogenet* 2008; 185(1): 32-36.
 - Cebrian V, Álvarez M, Aleman A, Palou J, Bellmunt J, González-Peramato P, Cerdón-Cardo C, García J, Piulats JM, Sánchez-Carbayo M. Discovery of myopodin methylation in bladder cancer. *J Pathol* 2008; 216(1): 111-119.
 - de la Haba-Rodríguez J, Aranda E, Llombart-Cussac A, Lluch A, Alba E, Munárriz A, Adrover E, Tusquets I, Balil A, Barnadas A, Calvo L, Martín M, and on behalf of the Grupo Español de Investigación en Cáncer de Mama (GEICAM). Time-to-progression in breast cancer. A stratification model for clinical trials. *Breast* 2008; 17(3): 239-244.
 - Albanell J, Montagut C, Jones ET, Pronk L, Mellado B, Beech J, Gascón P, Zugmaier G, Brewster M, Saunders MP, Valle JV. A Phase I Study of the Safety and Pharmacokinetics of the Combination of Pertuzumab (rhuMab 2C4) and Capecitabine in Patients with Advanced Solid Tumors. *Clin Cancer Res* 2008; 14(9): 2726-2731.
 - Bellmunt J. Advances in the management of renal cell carcinoma. *EJHP Practice* 2008; 14(3): 54-56.
 - Colomer R, Monzó M, Tusquets I, Rifà J, Baena JM, Barnadas A, Calvo L, Carabantes F, Crespo C, Muñoz M, Llombart A, Plazaola A, Artells R, Gilabert R, Lloveras B, Alba E. A single-nucleotide polymorphism in the aromatase gene is associated with the efficacy of the aromatase inhibitor letrozole in advanced breast carcinoma. *Clin Cancer Res* 2008; 14(3): 811-816.
 - Montagut C, Sharma SV, Shioda T, McDermott U, Ulkus LE, Dias-Santagata D, Stubbs H, Lee DY, Singh A, Drew L, Haber DA, Settleman J. Elevated CRAF as a Potential Mechanism of Acquired Resistance to BRAF Inhibition in Melanoma. *Cancer Res* 2008; 68(12): 4853-4861.
- Articles en revistes internacionals (notes)*
- Bellmunt J, Albiol S, Kataja V, on behalf of the ESMO Guidelines Working Group. Invasive bladder cancer: ESMO Clinical Recommendations for diagnosis, treatment and follow-up. *Ann Oncol* 2008; 19(supl2): 47-48.
 - Bellmunt J. The Oncologist's View: Targeted Therapies in Advanced Renal Cell Carcinoma. *Eur Urol Suppl* 2008; 7(2): 55-62.
- Articles en revistes nacionals (revisions)*
- Trigo JM, Bellmunt J. Estrategias actuales en el tratamiento del carcinoma de células renales: fármacos dirigidos a dianas moleculares. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(10): 380-392.
- Articles en revistes internacionals (revisions)*
- Muñoz M, Estévez LG, Álvarez I, Fernández Y, Margelí M, Tusquets I, Seguí MA, Lluch A. Evaluation of international treatment guidelines and prognostic tests for the treatment of early breast cancer. *Cancer Treat Rev* 2008; 34(8): 701-709.
 - Rojo F, Albanell J, Rovira A, Corominas JM, Manzarbeitia F. Targeted therapies in breast cancer. *Semin Diagn Pathol* 2008; 25(4): 245-261.

- Bellmunt J, Hautmann RE. Open to debate. The motion: perioperative chemotherapy in muscle invasive bladder cancer improves survival. *Eur Urol* 2008; 54(5): 1192-1197.
- Montagut C, Albanell J, Bellmunt J. Prostate cancer. Multidisciplinary approach: a key to success. *Crit Rev Oncol Hematol* 2008; 68(supl1): 32-36.
- Bellmunt J, Delgado FM, George C. Clinical activity of vinflunine in transitional cell carcinoma of the urothelium and other solid tumors. *Semin Oncol* 2008; 35(supl.3): 34-43.
- Arriola E, Cañadas I, Arumí M, Rojo F, Rovira A, Albanell J. Genetic changes in small cell lung carcinoma. *Clin Transl Oncol* 2008; 10(4): 189-197.

Capítols de llibres

- Servitja S, Tusquets I, Albanell J. Tratamiento médico del cáncer de mama: agentes biológicos. Manual de cáncer de mama. Madrid: Editorial You&Us, 2008.
- Servitja S, Tusquets I, Albanell J. Nuevas dianas terapéuticas en cáncer de mama. Tratado de cáncer de mama. Madrid: Editorial You&Us, 2008.
- Servitja S, Tusquets I, Albanell J. Actualidades en biología molecular traslacional en cáncer de mama. Novedades en la literatura oncológica. Madrid: Editorial You&Us, 2008.

Assajos clínics

- Albanell J. Assaig clínic medicaments fase I.
- Albanell J. Assaig clínic medicaments fase II.
- Arriola E. Assaig clínic medicaments fase I.
- Arriola E. Assaig clínic medicaments fase II.
- Bellmunt J. 2 Assaig clínic fase I.
- Bellmunt J. 5 Assaig clínic fase II.
- Bellmunt J. 5 Assaig clínic fase III.
- Bellmunt J. Assaig clínic fase IV.
- Bellmunt J. Estudi observacional.
- Carles Galceran J. Assaig clínic medicaments fase II.
- Gallén M. Assaig clínic medicaments fase II.
- Martínez A. Assaig clínic fase III.
- Planas J. Estudi observacional.
- Servitja S. 2 Assaig clínic medicaments fase II.
- Tusquets I. 2 Assaig clínic fase III.
- Tusquets I. 2 Estudis observacionals.

Radioteràpia (oncologia radioteràpica)

Responsable del Servei: M. Algara López
Metges: 7
Físics: 3
Residents: 2

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	23	27
Estades	333	431
Estada mitjana	14,5	16,0
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.264	1.272
Visites successives	9.809	11.360
Total visites	11.073	12.632
Índex de successives/primeres	7,76	8,93
Sessions de radioteràpia		
Complexitat I	379	475
Complexitat II	227	219
Complexitat III	701	664
Braquiteràpia	-	15

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: M. Algara López*, M. Lacruz Bassols*, J. Quera Jordana*

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Sanz J, Algara M, Foro P, Reig A, Lozano J, Membrive I, Rodríguez de Dios N. Radioterapia hipofraccionada semanal en pacientes de edad avanzada con cáncer de mama. Rev Senología y Patol Mam 2008; 21(4): 145-150.

Articles originals en revistes internacionals

- Foro P, Valls-Fontanals A, Carles J, Lynd F, Sanz J, Rodríguez de Dios N, Reig A, Lacruz M, Lozano J, Membrive I, Algara M. Randomized clinical trial with two palliative radiotherapy regimens in painful bone metastases: 30 Gy in 10 fractions compared with 8 Gy in single fraction. Radiother Oncol 2008; 89(2): 150-155.
- Blanco R, Solé J, Montesinos J, Mesia C, Algara M, Terrassa J, Gay M, Domènech M, Bastús R, Bover I, Nogué M, Vadell C, and Associació Catalana per a la Recerca Oncològica i les seves implicacions Sanitàries i Socials, Barcelona, Spain on behalf of ACROSS. Induction chemotherapy with cisplatin and gemcitabine followed by concurrent chemoradiation with twice-weekly gemcitabine in unresectable stage III non-small cell lung cancer: Final results of a phase II study. Lung Canc 2008; 62(1): 62-71.
- López-Guerra JL, Foro P, Algara M. Breast metastases from a floor of the mouth carcinoma. Clin Transl Oncol 2008; 10(8): 522-524.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Lozano J, Foro P, Diaz M, Sanz J, Banús JM, Algara M. Salvage radiotherapy for local relapse after primary cryotherapy for prostate cancer. Clin Oncol 2008; 20(7): 567-568.
- Sanz J, Rodríguez de Dios N, Foro P, Algara M. Breast Conservative Surgery With Close or Positive Margins: In Regard to Guinot et al. (Int J Radiat Oncol Biol Phys 2007;68:1381-1387). Int J Radiat Oncol 2008; 70(3): 962-963.

(*) Professor de la UPF.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Algara M, Sanz J, Rodríguez de Dios N. Nuevos esquemas de irradiación en la neoplasia de mama. Rev Senología y Patol Mam 2008; 21(5): 204-208.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Algara M, Sanz J, Foro P, Lacruz M, Reig A, Lozano J, Membrive I, Quera J, Rodríguez de Dios N. Use of radiation treatment units in breast cancer. Changes in the last 15 years. Clin Transl Oncol 2008; 10(1): 47-51.

Capítols de llibres

- Rodríguez de Dios N, Algara M. Definición de volúmenes de tratamiento en el cáncer de pulmón de células no pequeñas. En: Casas F. Cancer de pulmón. Barcelona: Editorial Edikamed, 2008: 51-61.
- Algara M, Lacruz M, Fernández-Velilla E. Módulo 4: Caso clínico. Neoplasia de recto, irradiación preoperatorio. En: Curso de Dosimetría Clínica 3D. Conformada en radioterapia externa: Instituto de Salud y Dependencia, 2008.

Tesis

- Rodríguez de Dios N. Radioterapia radical en el cáncer de pulmón. Factores predictivos de esofagitis. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Algara M, Galcerán JC. Data de lectura: 01/01/2008.

Assajos clínics

- Algara, M. Assaig clínic medicaments fase IV.

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	134	137
Altes internes	324	326
Estades de les altes	2.416	1.791
Estades	4.823	4.573
Estada mitjana del període	10,53	9,88

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: J.F. Solsona Duran, F. Álvarez Lerma

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Álvarez B, Álvarez-Lerma F, Romero JL, Fernández L, Ruiz F, Sancho H, Grupo EMEC (Estudio de Meropenem en Enfermos Críticos). Optimización de la dosis de meropenem en infecciones graves. Resultados de un estudio multicéntrico observacional. Rev Esp Quimioter 2008; 21(3): 143-148.
- Rodríguez-Colomo O, Álvarez-Lerma F, Álvarez B, Oltra-Chorda R, Barcenilla F, Cereijo E, Cuñat J, Martínez-Pellús A, Grupo de Estudio de uso de antibióticos activos frente a Cocos Gram Positivos multirresistentes en pacientes críticos (...Díaz-Buendía Y...). Utilización de antibioticos en el tratamiento de infecciones por cocos grampositivos multirresistentes en pacientes criticos. Medicina Intensiva 2008; 32(6): 263-271.
- Beltrán de Heredia S, Bisbe E, Rojo A, Gracia-Arnillas MP, Lopez M, Escolano F. Utilidad del factor VII recombinante para el control de la hemorragia masiva. Experiencia de cuatro años en un centro hospitalario universitario. Rev Esp Anestesiol Reanim 2008; 55(6): 355-359.
- Álvarez-Lerma F, Olachea PM, Grau S, Marín-Casino M, Domínguez A, Martínez-Lanao J, Soy D, Alos M, Victoria M, Sádaba M, Mediavilla A, Fatela D, Grupo de Estudio de Infección en el paciente crítico (GEIPC-SEIMC), Sociedad Española de Farmacia Hospitalaria, Sociedad Española de Farmacología Clínica, Sociedad Andaluza de Análisis Clínicos (SANAC). Recomendaciones para la monitorización de antibióticos en pacientes críticos ingresados en UCI. Farm Hosp 2008; 32(2): 113-123.
- Rodríguez-Baño J, Bischofberger C, Álvarez-Lerma F, Asensio A, Delgado T, García-Arcal MD, García-Ortega L, Hernández MJ, Molina-Cabrillana J, Pérez-Canosa C, Pujol M, Grupos de Estudio de Infección Hospitalaria (GEIH) y de Infección en el Paciente Crítico (GEIPC) de la Sociedad Española de Enfermedades Infecciosas y Microbiología Clínica (SEIMC) y Sociedad Española de Medicina Preventiva, Salud Pública e Higiene (SEMPSPH). Vigilancia y

control de Staphylococcus aureus resistente a metilicina en hospitales españoles. Documento de consenso GEIH-SEIMC y SEMPSPH. Enferm Infecc Microbiol Clin 2008; 26(5): 285-298.

Articles originals en revistes internacionals

- Sánchez F, Gimeno-Bayón JL, Esgueva R, Álvarez-Lerma F, Munné A, Serrano S. Fatal liver failure: molecular evidence for chronic active Epstein-Barr virus infection. Ann Diagn Pathol 2008; 12(5): 368-371.
- Álvarez-Lerma F, Allepuz-Palau A, García MP, León-Regidor MA, Navarro A, Sánchez-Ruiz H, Iruretagoyena JR, Luque-Gómez P, THE VORICONAZOLE STUDY GROUP IN CRITICALLY ILL PATIENTS. Impact of Intravenous Administration of Voriconazole in Critically Ill Patients with Impaired Renal Function. J Chemother 2008; 20: 93-100.
- Sprung C, Ledoux D, Bulow HH, Lippert A, Wennberg E, Baras M, Ricou B, Sjökvist P, Wallis C, Maia P, Thijs L, Solsona JF, the ETHICUS Study Group. Relieving suffering or intentionally hastening death: Where do you draw the line? Crit Care Med 2008; 36(1): 8-13.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Solsona JF, Díaz-Buendía Y, Rodríguez JA, Vázquez-Sánchez A. La traqueotomía no mejora el espacio muerto respecto a la intubación translaringea. Medicina Intensiva 2008; 32(8): 406-407.
- Gracia-Arnillas MP, Vázquez-Sánchez A, Díaz-Buendía Y, Zapatero A. Un caso de shoshin beriberi. Med Clin (Barc) 2008; 131(18): 719.
- Sánchez-Font A, Vollmer I, Gracia-Arnillas MP, Gayete A, Curull V. Falsas imágenes de tumoración endobronquial por tomografía computarizada. Rev Clin Esp 2008; 208(9): 444-446.
- Olaechea PM, Grau S, Álvarez-Lerma F, Garnacho-Montero J. Recomendaciones para el tratamiento de infecciones por cocos grampositivos en pacientes críticos. De la teoría a la práctica. Medicina Intensiva 2008; 32(3): 154-155.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Álvarez-Lerma F, Maull E, Terradas R, Segura C, Planells I, Coll P, Knobel H, Vázquez-Sánchez A. Moisturizing body milk as a reservoir of Burkholderia cepacia: outbreak of nosocomial infection in a multidisciplinary intensive care unit. Crit Care 2008; 12(1): (<http://ccforum.com/content/12/1/R10>).

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Grau S, Álvarez-Lerma F. Farmacoeconomía de la infección en la Unidad de Cuidados Intensivos. Rev Esp Quimioter 2008; 21 (5): 26-34.
- Álvarez-Lerma F, Romero-Luján JL, Morón A, Ortiz R, Borges M, Grau S, Gracia-Arnillas MP, Grupo de Estudio de Levofloxacino en UCI. Levofloxacino en el tratamiento de infecciones nosocomiales en pacientes críticos (editorial). Rev Esp Quimioter 2008; 21(2): 83-92.
- Monzón JL, Saralegui I, Abizanda R, Cabré LI, Iribarren S, Martín-Delgado MC, Martínez-Urionabarrenetxea K, Grupo de bioética de la semicyuc (...Solsona JF...). Recomendaciones de tratamiento al final de la vida del paciente crítico. Medicina Intensiva 2008; 32(3): 121-133.
- Álvarez-Lerma F, Olaechea PM, Grau S, Marín-Casino M, Domínguez A, Martínez-Lanao J, Soy D, Alos M, Calvo MV, Sádaba M, Mediavilla A, Fatela D, Grupo de Estudio de Infección en el paciente crítico (GEIPC-SEIMC). Recomendaciones para la monitorización de antibióticos en pacientes críticos ingresados en UCI. Enferm Infecc Microbiol Clin 2008; 26(4): 230-239.

Anestesiologia, reanimació i terapèutica del dolor

Responsable del servei: F. Escolano Villén
Metges: 42
Residents: 16

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Interconsultes	1.535	1.813
Activitat ambulatoria		
Primeres visites		
(Unitat de tractament del dolor)	793	824
Visites successives		
(Unitat de tractament del dolor)	2.552	2.563
Visites preoperatòries	10.758	10.521
Visites successives	96	230
Activitat anestèsia a quiròfan		
Sedació/local + sedació	5.868	6.354
General	3.990	4.371
Regional: subaracnoïdal/epidural troncular/ regional endovenosa	4.277	4.186
Obstetrícia (parts i cesàries)	1.504	1.566
Total	15.639	16.477
Activitat anestèsia fora de quiròfan		
Cardiologia	112	161
Digestiu	354	431
RNM i radiodiagnòstic	133	141
Ginecologia	153	149
Pneumologia	68	90
Psiquiatria	662	874
Total	1.482	1.846
Unitat de tractament del dolor		
Tractaments (inclou els fets a quiròfan)	1.591	1.764

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: M. Puig Riera de Conias
Professors associats: L. Gallart Gallego, E. Samsó Sabé

Projectes d'investigació

- Efectividad y seguridad del ácido tranexámico para reducir los requerimientos sanguíneos en artroplastia de cadera y rodilla. Evaluación de factores humorales de hemostasia y complicaciones trombóticas; Santiveri Papiol FX; Fondo de Investigación Sanitaria.
- Tolerancia opioide aguda. Contribución de los opioides al desarrollo del dolor crónico postquirúrgico; Puig Riera de Conias M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Cronificación del dolor después de la cirugía d'hernia inguinal, mamella i cardioràtica: anàlisis dels factors predictius i associació amb polimorfismes genètics; Montes Pérez A; Fundació La Marató de TV3.
- Implantació d'un programa de col·laboració en seguretat clínica, per a la introducció de pràctiques segures en l'àmbit de l'anestèsia en pacients quirúrgics dels hospitals de Catalunya: Estudio Multicéntrico Prospectivo Observacional de las Náuseas y Vómitos Postoperatorios en Catalunya; Castillo Monsegur J; Fundació Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears.
- Implantació d'un programa de col·laboració en seguretat clínica, per a la introducció de pràctiques segures en l'àmbit de l'anestèsia en pacients quirúrgics dels hospitals de Catalunya: Estudio Multicéntrico Prospectivo Observacional de las Náuseas y Vómitos Postoperatorios en Catalunya; Balmora Heras N; Fundació Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Álvarez-García JC, Santiveri X, Rodríguez B, González-Álvarez I, González-Rivero MA, Escolano F. Utilidad del BIS y AEP monitor/2 para el mantenimiento de la anestesia combinada sevoflurano-regional, comparada con la practica estandar en poblacion pediatrica. Rev Esp Anestesiol Reanim 2008; 55(9): 527-534.

- Ariño P, Castillo J, Sala M, Cortada V, Escolano F. Percepción de seguridad en la decisión del paciente quirúrgico: relación con la información previa recibida. *Rev Esp Anestesiología Reanimación* 2008; 55(8): 468-474.
- Beltrán de Heredia S, Bisbe E, Rojo A, Gracia-Arnillas MP, Lopez M, Escolano F. Utilidad del factor VII recombinante para el control de la hemorragia masiva. Experiencia de cuatro años en un centro hospitalario universitario. *Rev Esp Anestesiología Reanimación* 2008; 55(6): 355-359.
- Sabaté S, Gomar C, Canet J, Castillo J, Villalonga A, Grupo ANESCAT. Encuesta sobre las técnicas anestésicas utilizadas en Cataluña: Resultado del análisis de 23.136 anestesiología (Estudio ANESCAT 2003). *Rev Esp Anestesiología Reanimación* 2008; 55(3): 151-159.
- Pascual JC, Castaño J, Espluga N, Díaz B, García-Ribera C, Bulbena A. Enfermedades somáticas en pacientes con trastornos de ansiedad. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(8): 281-285.
- Gil-Egea MJ, Martínez-Serrano MA, Sánchez de la Blanca MI, Bonilla M, Lasso C, Trillo L, Herms R, Marín-Casino M, Pera M, Grande L. Rehabilitación multimodal en cirugía colorrectal electiva. Elaboración de una vía clínica y resultados iniciales. *Cir Esp* 2008; 84(5): 251-255.
- Montes A, Arbonés E, Planas J, Muñoz E, Casamitjana M, en nombre del Grupo de la Comisión para la Evaluación y Tratamiento del Dolor del Institut Municipal d'Assistència Sanitària (IMAS). Los profesionales sanitarios ante el dolor: estudio transversal sobre la información, la evaluación y el tratamiento. *Rev Soc Esp Dolor* 2008; 15(2): 75-82.

Articles originals en revistes internacionals

- Sabaté S, Canet J, Gomar C, Castillo J, Villalonga A, pour les investigateurs ANESCAT (...Escolano F...). Etude transversale de la pratique de l'anesthésie en Catalogne, Espagne. *Ann Fr Anesth* 2008; 27(5): 371-383.
- Burdío F, Navarro A, Berjano E, Sousa R, Burdío JM, Güemes A, Subiró J, González A, Cruz I, Castiella T, Tejero E, Lozano R, Grande L, de Gregorio MA, de Gregorio MA. A radiofrequency-assisted device for bloodless rapid transection of the liver: A comparative study in a pig liver model. *Eur J Surg Oncol* 2008; 34(5): 599-605.
- Muñoz-Yunta JA, Ortiz T, Palau-Baduell M, Martín-Muñoz L, Salvadó B, Valls A, Perich X, Cristóbal I, Fernández A, Maestú F, Dürsteler C. Magnetoencephalographic pattern of epileptiform activity in children with early-onset autism spectrum disorders. *Clin Neurophysiol* 2008; 119(3): 626-634.
- Álvarez-García JC, Santiveri X, Ramos-Delgado I, Vela E, Puig-Verdié L, Escolano F. Tranexamic acid reduces blood transfusion in total knee arthroplasty even when a blood conservation program is applied. *Transfusion* 2008; 48(3): 519-525.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Sierra P, Sabaté S, Castaño J, Galceran JM. Hipotensión grave y mantenida por inhibidores de la enzima de conversión de angiotensina durante la anestesia intradural. *Med Clin (Barc)* 2008; 131(17): 676-677.
- Castillo J, Bisbe E. ¿Que hacer con los antiagregantes plaquetarios en el perioperatorio? Un punto de vista anestesiológico. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(17): 678-679.
- Arroyo-Pérez R, Echarte JL, Aguirre A, Pijuan L, Lerma E, Terrer-Galera E. Derrame pleural derecho, compatible con empiema, en mujer de 82 años. *Rev Clin Esp* 2008; 208(1): 46-48.
- Lamsfus-Prieto JA, Moltó L, Dürsteler C, Santiveri X, Recasens L, Rodríguez-Cosmen C. Síndrome coronario agudo durante una cesárea en mujer joven sana. *Rev Esp Anestesiología Reanimación* 2008; 55(1): 47-49.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Ramos-Delgado I, González-Álvarez I, Martínez R, Trillo L, Sánchez J. Perioperative management of late metastasis of pheochromocytoma in clavicle. *Eur J Anaesthesiol* 2008; 25(1): 79-80.
- Beltrán de Heredia S, Samsó E, Baldomà N, Martí-Almor J. Chronic left bundle branch block does not exclude the ECG in the diagnostic process of postoperative myocardial ischaemia. *Anaesthesia* 2008; 63(9): 1025-1026.
- Dürsteler C, Mases A, Puig MM. Universal PONOV Prophylaxis in General Anesthesia: Should We Consider Its Immediate Implementation? *Anesth Analg* 2008; 106(6): 1922.
- Gallart L, Bermejo S. Interpleural block and respiratory side effects. *Anaesthesia* 2008; 63(5): 551.
- Gallart L, Bermejo S, Silva-Costa-Gómes T, Puig MM. Propofol infusion and lactic acidosis. *Anesthesiology* 2008; 108(2): 331.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Muñoz M, Breymann C, García-Erce JA, Gómez-Ramírez S, Comín J, Bisbe E. Efficacy and safety of intravenous iron therapy as an alternative/adjunct to allogeneic blood transfusion. Vox Sang 2008; 94(3): 172-183.

Assajos clínics

- Montes A. Assaig clínic medicaments fase III.

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽²⁾	3.091	3.222
Estades	16.844	18.059
Estada mitjana (pacients ingressats)	7,0	7,1
Pressió d'urgències (%)	39,1	41,8
Interconsultes	427	486
Intervencions quirúrgiques programades	1.473	1.476
Intervencions quirúrgiques urgents	978	1.046
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	3.860	3.941
Visites successives	13.149	13.393
Total visites	17.009	17.334
Índex de successives/primeres	3,41	3,40
Cirurgia major ambulatoria	884	807
Cirurgia menor ambulatoria	308	617
Proves complementàries		
Rectoscopia	103	179
Ecografia endoanal	172	168
RAE⁽³⁾		
Primeres visites	996	1.040
Visites successives	1.106	990
Intervencions ambulatories		
Indicadors de casuística⁽³⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,01
Pes mitjà	1,6413	1,6778
Producció clínica⁽³⁾		
	%	Pes mitjà
Cirurgia programada amb ingrés	41,5	1,8164
Cirurgia major ambulatoria	20,5	0,9148
Cirurgia urgent	24,4	2,3570
Patologia no quirúrgica en servei quirúrgic	13,6	1,1889

(1) Inclou cirurgia maxil·lofacial.

(2) Inclou les altes de CMA.

(3) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Catedràtic: A. Sitges Serra

Professors titulars: L. Grande Posa, J.L. Minguella

Martí, Manuel Pera Roman, J.A. Pereira Rodríguez*

Professors associats: Miguel Pera Roman, J.J. Sancho

Insenser, M. Segura Badía, J.M. Bosch Sadurní, R.

Aguiló Espases, J.A. Pereira Rodríguez*

Projectes d'investigació

- Efecto del preconditionamiento isquémico sobre la regeneración hepática tras resección hepática en humanos; Grande Posa L; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII; GRANDE POSA, LUÍS
- Mutuaciones del ADN mitocondrial (ADNmt) y alteraciones de p53 y p16 en la secuencia metaplasia de barret-displasia-adenocarcinoma de esófago; Pera Román MR; Fundación Mutua Madrileña.
- Infección peritoneal peri-operatoria y recurrencia del cáncer colorrectal: estudio de la respuesta inflamatoria de fase aguda y de la respuesta angiogénesis sistémica y local; Pera Román M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Caracterización fenotípica del epitelio escamoso del esófago cervical tras una esofagogastrotomía. Un modelo clínico para el estudio de la secuencia que conduce al desarrollo del esófago de Barrett; Pera Román MR; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Incontinencia fecal: características de los pacientes e impacto sobre la calidad de vida; Parés Martínez D; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Caracterización cerebral del área anorrectal mediante estudio de neuroimagen con resonancia magnética funcional cerebral: Nuevas opciones diagnósticas y terapéuticas en el manejo de la incontinencia fecal; Parés Martínez D; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Efecto de la isquemia-reperfusión sobre el crecimiento de micrometástasis hepáticas de carcinoma colorectal; Grande Posa L; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Administración perioperatoria de aspirina a baja dosis como prevención secundaria de muerte súbita, apoplejía, infarto de miocardio y otros accidentes isquémicos postoperatorios. Ensayo clínico multicéntrico, prospectivo, randomizado, controlado y doble ciego; Aguiló Espases R; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.

(*) Professor de la UPF.

- Ayudas para contratos de formación en investigación para profesionales con formación sanitaria especializada; Puig Compañó S; ISCIII.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Pera M, Alonso S, Parés D, Lorente JA, Bielsa O, Pascual M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Grande L. Tratamiento de la fistula rectouretral tras prostatectomía radical mediante la exposición transesfinteriana posterior de York Mason. *Cir Esp* 2008; 84(6): 323-327.
- Gil-Egea MJ, Martínez-Serrano MA, Sánchez de la Blanca MI, Bonilla M, Lasso C, Trillo L, Herms R, Marín-Casino M, Pera M, Grande L. Rehabilitación multimodal en cirugía colorrectal electiva. Elaboración de una vía clínica y resultados iniciales. *Cir Esp* 2008; 84(5): 251-255.
- Ros S, Sitges-Serra A, Pereira JA, Jimeno J, Prieto R, Sancho JJ, Pérez-Ruiz L. Adenomas paratiroides de localización intratiroides: derechos y bajos. *Cir Esp* 2008; 84(4): 196-200.
- Martínez-Serrano MA, Pereira JA, Sancho JJ, Salvans S, Juncà V, Segura M, Solsona J, Grande L. Hernia estrangulada. ¿Todavía mortal en el siglo XXI? *Cir Esp* 2008; 83(4): 199-204.
- an in vivo porcine model. *Eur J Surg Oncol* 2008; 34(7): 822-830.
- Vidal O, Soriano A, Pera MR, Elizalde JI, Palacín A, Castells A, Piqué JM, Volant A, Metges JP. Positive VEGF immunostaining independently predicts poor prognosis in curatively resected gastric cancer patients: Results of a study assessing a panel of angiogenic markers. *J Gastrointest Surg* 2008; 12(6): 1005-1014.
- Burdío F, Navarro A, Berjano E, Sousa R, Burdío JM, Güemes A, Subiró J, González A, Cruz I, Castiella T, Tejero E, Lozano R, Grande L, de Gregorio MA. A radiofrequency-assisted device for bloodless rapid transection of the liver: A comparative study in a pig liver model. *Eur J Surg Oncol* 2008; 34(5): 599-605.
- Sitges-Serra A, Rosa P, Valero M, Membrilla E, Sancho JJ. Surgery for sporadic primary hyperparathyroidism: controversies and evidence-based approach. *Langenbeck Arch Surg* 2008; 393(3): 239-244.
- Navarro A, Burdío F, Berjano E, Güemes A, Sousa R, Rufas M, Subiró J, González A, Burdío JM, Castiella T, Tejero E, de Gregorio MA, Grande L, Lozano R. Laparoscopic blood-saving liver resection using a new radiofrequency-assisted device: preliminary report of an in vivo study with pig liver. *Surg Endosc* 2008; 22(5): 1384-1391.
- Pascual M, Parés D, Pera M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Puig S, Serrano A, Andreu M, Grande L. Variation in clinical, manometric and endosonographic findings in anterior chronic anal fissure: A prospective study. *Dig Dis Sci* 2008; 53(1): 21-26.
- De la Rosa A, Jimeno J, Membrilla E, Sancho JJ, Pereira JA, Sitges-Serra A. Usefulness of preoperative Tc-mibi parathyroid scintigraphy in secondary hyperparathyroidism. *Langenbeck Arch Surg* 2008; 393(1): 21-24.

Articles originals en revistes internacionals

- Burdío F, Mulier S, Navarro A, Figueras J, Enrique B, Poves I, Grande L. Influence of approach on outcome in radiofrequency ablation of liver tumors. *Surg Oncol* 2008; 17(4): 295-299.
- Aguiló R, Macià F, Porta-Serra M, Casamitjana M, Minguella JL, Novoa A, Novoa A. Multiple independent primary cancers do not adversely affect survival of the lung cancer patient. *Eur J Cardio-Thorac* 2008; 34(5): 1075-1080.
- Muñoz-Duyos A, Navarro-Luna A, Brosa M, Pando JA, Sitges-Serra A, Marco-Molina C. Clinical and cost effectiveness of sacral nerve stimulation for faecal incontinence. *Br J Surg* 2008; 95(8): 1037-1043.
- Sancho JJ, Pascual M, Pereira JA, Carrera MJ, Fontané J, Sitges-Serra A. Risk factors for transient vocal cord palsy after thyroidectomy. *Br J Surg* 2008; 95(8): 961-967.
- Burdío F, Navarro A, Berjano E, Burdío JM, González A, Güemes A, Sousa R, Rufas M, Cruz I, Castiella T, Lozano R, Lequerica JL, Grande L. Radiofrequency hepatic ablation with internally cooled electrodes and hybrid applicators with distant saline infusion using

Articles en revistes nacionals (notes)

- Jimeno J, Sancho JJ, Grande L, Sitges-Serra A. ¿Fascitis o miositis? *Cir Esp* 2008; 84(6): 347.
- Pera MR. Respuesta. *Cir Esp* 2008; 84(5): 292-293.
- Silva C, Parés D, Maiques-Llácer J, Grande L. Absceso perianal en herradura. *Cir Esp* 2008; 84(5): 279.
- Alonso S, Pera M, Gil-Egea MJ, Grande L. Estenosis rectal por endometriosis. *Cir Esp* 2008; 84(3): 164.
- Sitges-Serra A. Política, gestión y profesión. *Cir Esp* 2008; 84(2): 57-59.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Parés D, Vial M, Grande L. Are You Worried About Bowel Accidents? Quality of Life in Fecal Incontinence. Dis Colon Rectum 2008; 51(9): 1432-1433.
- Valero M, Parés D, Pera MR, Grande L. Brain abscess as a rare complication of acute sigmoid diverticulitis. Tech Coloproctol 2008; 12(1): 76-78.

Capítols de llibres internacionals

- Amador A, Roselló-Catafau J, Grande L. Ischemia Reperfusion Injury and Ischemic Preconditioning of the Liver: From Molecular Basis to Iclinical Application. En: Kirsten H. Knudsen. Liver Transplantation: Rejection, Therapy and Post-Operative Complications. Hauppauge, NY: Nova Science Publishers, 2008.

Assajos clínics

- Grande L. Assaig experimental amb animals.

Cirurgia ortopèdica i traumatologia

Hospital del Mar
Responsable del servei: E. Cáceres Palou
Metges: 20
Residents: 10

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	2.637	2.783
Estades	13.845	14.687
Estada mitjana (pacients ingressats)	8,3	8,6
Pressió d'urgències (%)	45,3	43,2
Interconsultes	164	130
Intervencions quirúrgiques programades	1.804	1.802
Intervencions quirúrgiques urgents	686	690
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	5.146	5.379
Visites successives	26.774	27.972
Total visites	31.920	33.351
Índex de successives/primeres	5,20	5,20
Cirurgia major ambulatoria	1.006	1.110
Cirurgia menor ambulatoria	10	10
RAE⁽²⁾		
Primeres visites	7.947	8.160
Visites successives	8.293	8.282
Hospital de dia		
Nombre de sessions	79	55
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,03
Pes mitjà	1,6519	1,5795
Producció clínica⁽²⁾		
	%	Pes mitjà
Cirurgia major ambulatoria	41,3	0,96388
Cirurgia programada amb ingrés	30,7	1,8260
Cirurgia urgent	20,3	2,6596
Patologia no quirúrgica en servei quirúrgic	7,6	1,0438

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Catedràtic: E. Cáceres Palou
Professor titular: J. Ballester Soleda
Professors associats: J. Cebamanos Celma, J.C. Monllau Garcia, G. Saló Bru

Projectes d'investigació

- Estudio de la regeneración del cartílago articular con soportes tridimensionales biodegradables en un modelo in vivo de conejo; Monllau García JC; Ministerio de Educación y Ciencia.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Galó G, Cáceres-Palou E, Lacroix D, Planell JA, Molina-Ros A, Ramírez M, Lladó A. Comportamiento biomecánico del injerto anterior en la cirugía del caquis lumbar. Estudio comparativo mediante elementos finitos. Revista de Cirugía Ortopédica i Traumatología 2008; 51(5): 284-295.
- Valentí JR, Mora G, Amillo S, Montserrat F, Hinarejos P, Vaquero J, Leyes M, Gamelas J. Cuando aflojar el manguito neumático de isquemia: su influencia sobre las pérdidas hemáticas y posibles complicaciones en la prótesis total de rodilla. Estudio prospectivo multicéntrico. Revista Española de Cirugía Ortopédica y Traumatología 2008; 52(4): 213-218.

Articles originals internacionals

- Torrens C, Corrales M, Melendo E, Solano A, Rodríguez-Baeza A, Cáceres-Palou E. Pectoralis major tendon as a reference for restoring humeral length and retroversion with hemiarthroplasty for fracture. J Shoulder Elb Surg 2008; 17(6): 947-950.
- Allepuz A, Espallargues M, Moharra M, Comas M, Pons JMV, and Research Group on Support Instruments - IRYSS Network (...Cáceres-Palou E, Castells X, Castilla M, Marín M, Mestres C, Montserrat F, Tuñí J...). Prioritisation of patients on waiting lists for hip and knee arthroplasties and cataract surgery: Instruments validation. BMC Health Serv Res 2008; 8: 76.
- Torrens C, Corrales M, González-Lucena G, Solano A, Cáceres-Palou E. Cadaveric and three-dimensional computed tomography study of the morphology of the scapula with reference to reversed shoulder prosthesis. J Orthop Surg 2008; 3(1): 49.

- García-Giralt N, Izquierdo R, Nogués X, Pérez-Olmedilla M, Benito P, Gómez-Ribelles JL, Checa MA, Suay J, Cáceres-Palou E, Monllau JC. A porous PCL scaffold promotes the human chondrocytes redifferentiation and hyaline-specific extracellular matrix protein synthesis. *J Biomed Mater Res-A* 2008; 85A(4): 1082-1089.
- Gelber PE, González-Lucena G, Lloreta J, Reina F, Cáceres-Palou E, Monllau JC. Freezing causes changes in the meniscus collagen net: a new ultrastructural meniscus disarray scale. *Knee Surg Sport Tr A* 2008; 16(4): 353-359.
- Álvarez-García JC, Santiveri X, Ramos-Delgado I, Vela E, Puig-Verdié L, Escolano F. Tranexamic acid reduces blood transfusion in total knee arthroplasty even when a blood conservation program is applied. *Transfusion* 2008; 48(3): 519-525.
- Fernández-Fairén M, Sala P, Dufoo M, Ballester J, Murcia A, Merzthal L. Anterior cervical fusion with tantalum implant - A prospective randomized controlled study. *Spine* 2008; 33(5): 465-472.
- Mei-Dan O, Mann G, Steinbacher G, Ballester J, Cugat R, Díaz-Álvarez P. Septic arthritis with *Staphylococcus lugdunensis* following arthroscopic ACL revision with BPTB allograft. *Knee Surg Sport Tr A* 2008; 16(1): 15-18.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Pelfort X, Horcajada JP, Puig L, Salvadó M. Dolor, tumefacción e impotencia funcional progresiva en rodilla izquierda de 6 años de evolución. *Enferm Infecc Microbiol Clin* 2008; 26(9): 595-596.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Casals A, Amat J, Frigola M, Rodríguez-Cheu LE, Torrens C, Ginés A. Monitoring and robotizing shoulder arthroplasty for training and optimization of suturing techniques. *Int J CARS* 2008; 3(1-2): 61-67.

Capítols de llibres

- Puig L, León A. Diagnóstico y tratamiento de las fracturas pélvicas. En: *Actualización y controversias en el manejo del paciente politraumatizado*. Barcelona: Ergon, 2008: 93-98.

Assajos clínics

- Hinarejos PA. Estudi observacional.
- León A. Assaig clínic medicaments fase III.
- Montserrat F. Investigació clínica producte sanitari.

Atenció quirúrgica

Cirurgia vascular

Responsable del servei: F. Vidal-Barraquer Mayol
Metges: 6
Residents: 5

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	955	895
Estades	5.435	5.597
Estada mitjana (pacients ingressats)	5,7	6,4
Pressió d'urgències (%)	19,7	20,6
Interconsultes	200	231
Intervencions quirúrgiques programades	617	538
Intervencions quirúrgiques urgents	113	122
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.858	1.978
Visites successives	5.968	6.017
Total visites	7.826	7.995
Índex de successives/primeres	3,21	3,04
Cirurgia major ambulatoria	17	17
Proves complementàries		
Eco Doppler	2.814	2.688
Proves d'esforç	419	324
Angiografia diagnòstica	263	224
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,06
Pes mitjà	1,9961	2,1107
Producció clínica⁽²⁾		
	%	Pes mitjà
Cirurgia programada amb ingrés	59,4	2,3270
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	27,9	1,1920
Cirurgia urgent	10,8	3,3978
Cirurgia major ambulatoria	1,9	1,4989

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor associat: A. Clarà Blasco

Projectes d'investigació

- Claudicación intermitente vascular: estudio comparativo entre dos programas de marcha dirigidos hospitalarios y uno de recomendaciones ambulatorias; Muniesa Portoles JM; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Mateos E, Clarà A, Muniesa JM, Vidal-Barraquer F. Historia natural del paciente isquémico sometido a una amputación infracondílea: un largo camino hacia la deambulacion autónoma. Angiología 2008; 60(4): 247-253.

Articles originals en revistes internacionals

- Merino J, Planas A, de Moner A, Gasol A, Contreras C, Marrugat J, Vidal-Barraquer F, Clarà A. The Association of Peripheral Arterial Occlusive Disease with Major Coronary Events in a Mediterranean Population with Low Coronary Heart Disease Incidence. Eur J Vasc Endovasc Surg 2008; 36(1): 71-76.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Martínez-Cercos R, Foraster A, Cebollada J, Álvarez-Lipe R, Sánchez-Casajús A, Sánchez-Casado E. Consensos accesos vasculares para hemodiálisis. Dial Traspl 2008; 29(4): 226-235.

Atenció quirúrgica

Neurocirurgia

Responsable del servei: G. Conesa
Metges: 4

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	370	353
Estades	4.516	3.709
Estada mitjana (pacients ingressats)	14,8	12,4
Pressió d'urgències (%)	50,5	37,1
Interconsultes	52	53
Intervencions quirúrgiques programades	203	216
Intervencions quirúrgiques urgents	97	67
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	432	459
Visites successives	1.584	1.581
Total visites	2.016	2.040
Índex de successives/primeres	3,67	3,44
Cirurgia major ambulatoria	65	55
Hospital de dia		
Nombre de sessions	110	116
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,99
Pes mitjà	4,4838	3,9258
Producció clínica⁽²⁾		
	%	Pes mitjà
Cirurgia programada amb ingrés	47,9	3,8064
Patologia no quirúrgica en servei quirúrgic	21,6	1,3318
Cirurgia major ambulatoria	16,3	0,8448
Cirurgia urgent	14,2	11,8044

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor associat: E. Galitó Vinyals

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Pujol J, Deus J, Acebes JJ, Villanueva A, Aparicio A, Soriano-Mas C, Ortiz H, Conesa G. Identification of the sensorimotor cortex with functional MRI: Frequency and actual contribution in a neurosurgical context. J Neuroimaging 2008; 18(1): 28-33.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Gimeno E, Cervera M, Trampal C, Solano A, Villalba G, Serrano S, Besses C, Salar A. Langerhans' cell histiocytosis mimicking relapse in a patient with follicular lymphoma. Ann Hematol 2008; 87(8): 675-676.

Assajos clínics

- Conesa G. Assaig clínic medicaments fase III.

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes ⁽¹⁾	3.584	4.153
Estades	222	190
Estada mitjana (pacients ingressats)	1,1	1,1
Pressió d'urgències (%)	8,9	12,4
Interconsultes	98	144
Intervencions quirúrgiques programades	177	144
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	4.591	4.481
Visites successives	20.033	21.647
Total visites	24.624	26.128
Índex de successives/primeres	4,36	4,83
Cirurgia major ambulatoria	3.404	3.428
Cirurgia menor ambulatoria	26	101
RAE⁽²⁾		
Primeres visites	7.759	11.548
Visites successives	7.756	12.148
Altres tractaments quirúrgics no invasius		
Làser yag	923	994
Làser argó	904	996
Proves complementàries		
Angiografia d'ull	1.230	1.250
Biometries	1.597	1.824
Camp visual	1.959	1.422
Topografia ocular	418	413
Ecografia ocular	107	159
Retinografia	184	374
Teràpia fotodinàmica	63	77
Paquimetria	191	116
Injeccions intravítries	-	521
Tomografia capes retina (OCT)	234	1.007
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,99
Pes mitjà	0,8454	0,8710
Producció clínica⁽²⁾		
	%	Pes mitjà
Cirurgia major ambulatoria	95,9	0,8709
Cirurgia programada amb ingrés	3,4	0,8681
Cirurgia urgent	0,5	0,9971
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	0,2	0,6218

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: M.A. Castilla Céspedes
 Professors associats: O. Martínez Giral, A. Martínez Palmer

Projectes d'investigació

- Análisis coste/efectividad de un programa de detección de glaucoma por telemedicina aplicado en centros de atención primaria; Antón López A; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Larrosa JM, Polo V, Pérez-Iñigo A, Ferreras A, García-Feijó J, Antón A, Honrubia FM. Estudio de los parametros de la cabeza del nervio optico en sujetos normales, hipertensos oculares y glaucomatosos obtenidos mediante laser confocal de barrido (Heidelberg Retina Tomograph II). Arch Soc Esp Oftalmol 2008; 83(7): 407-415.

Articles originals en revistes internacionals

- Allepuz A, Espallargues M, Moharra M, Comas M, Pons JMV, and Research Group on Support Instruments - IRYSS Network (...Cáceres-Palou E, Castells X, Castilla M, Marín M, Mestres C, Montserrat F, Tuñí J...). Prioritisation of patients on waiting lists for hip and knee arthroplasties and cataract surgery: Instruments validation. BMC Health Serv Res 2008; 8: 76.
- Martínez-Palmer A, Gómez-Faiña P, España-Albelda A, Comas M, Nahra DJ, Castilla M. Visual function with bilateral implantation of monofocal and multifocal intraocular lenses: a prospective, randomized, controlled clinical trial. J Refract Surg 2008; 24(3): 257-264.
- Moreno-Montanes J, Antón A, García N, Mendiluce L, Ayala E, Sebastián A. Glaucoma Probability Score vs Moorfields Classification in Normal, Ocular Hypertensive, and Glaucomatous Eyes. Am J Ophthalmol 2008; 145(2): 360-368.
- Vilaplana D, Poposki V, Martín D, Martínez-Palmer A, Castilla M. Idiopathic juxtapapillary polypoidal choroidal vasculopathy in the papillomacular bundle: treatment with photodynamic therapy: Two years follow-up. Retinal Cases & Brief Reports 2008; 2(4): 325-327.

Capítols de llibres nacionals

- Martínez-Palmer A, Castilla M. Traumatismo ocular. En: Castaño Villén J, Castillo Monsegur J, Escolano Villen F, Gallart Gallego LL, Montes Perez A, Samsó Sabé E eds. Actualización y controversias en el manejo del paciente politraumatizado. Madrid: Ergon, 2008: 137-143.
- Pi-Suñer, Martín-Moral D. Síndrome de hipertensión endocraneal. Tratado de enfermería neurológica. La persona, la enfermedad y los cuidados. 2ª edición. Barcelona: Sociedad Española de Enfermería Neurológica, 2008.

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	452	435
Estades	1.063	843
Estada mitjana (pacients ingressats)	5,5	4,6
Pressió d'urgències (%)	9,2	8,2
Interconsultes	149	188
Intervencions quirúrgiques programades	190	165
Intervencions quirúrgiques urgents	6	4
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.918	2.206
Visites successives	4.967	5.059
Total visites	6.885	7.265
Índex de successives/primeres	2,59	2,29
Cirurgia major ambulatoria	259	258
Cirurgia menor ambulatoria	63	142
RAE⁽²⁾		
Primeres visites	5.471	5.572
Visites successives	9.245	8.244
Proves complementàries		
Rinofibrolaringoscòpia	1.109	1.260
Audiometria	520	634
Electronistagmografies	123	168
Impedanciometria	7	5
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,89
Pes mitjà	1,0464	0,8680
Producció clínica⁽²⁾		
	%	Pes mitjà
Cirurgia major ambulatoria	59,5	0,6822
Cirurgia programada amb ingrés	31,8	1,1098
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	6,7	0,8298
Cirurgia urgent	2,0	2,6479

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: J. Comas Julià, J. Fontané Ventura

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Sancho JJ, Pascual M, Pereira JA, Carrera MJ, Fontané J, Sitges-Serra A. Risk factors for transient vocal cord palsy after thyroidectomy. Br J Surg 2008; 95(8): 961-967.

Capítols de llibres nacionals

- Ribero V, Levoriat M, Fusté-Clapes J. Presbiacusia. En: Rodríguez R, eds. Práctica de la Geriatria. Madrid: McGraw-Hill, 2008: 303-307.
- Ribero V, Levoriat M, Fusté-Clapes J. Vértigo en el adulto mayor. En: Rodríguez R, eds. Práctica de la Geriatria. Madrid: McGraw-Hill, 2008: 311-317.

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	1.315	1.511
Estades	4.392	3.875
Estada mitjana (pacients ingressats)	6,0	4,8
Pressió d'urgències (%)	28,8	24,9
Interconsultes	186	238
Intervencions quirúrgiques programades	490	539
Intervencions quirúrgiques urgents	94	110
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.468	1.503
Visites successives	6.476	7.712
Total visites	7.944	9.215
Índex de successives/primeres	4,41	5,13
Cirurgia major ambulatoria	60	86
Cirurgia menor ambulatoria	221	193
RAE⁽²⁾		
Primeres visites	1.313	1.377
Visites successives	2.830	2.466
Proves complementàries		
Fluorimetria	541	617
Urodinàmica	296	284
Hospital de dia		
Quimioteràpia	521	682
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,82
Pes mitjà	1,0675	1,0112
Producció clínica⁽²⁾		
	%	Pes mitjà
Cirurgia major ambulatoria	51,7	0,6228
Cirurgia programada amb ingrés	30,4	1,5517
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	15,4	0,9251
Cirurgia urgent	2,5	3,0490

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Catedràtic: A. Gelabert Mas

Professors associats: J. Bellmunt Molins, J. Placer Santos

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Rubí S, Vidal-Sicart S, Ortega M, Doménech B, Lafuente S, Corral JM, Gelabert-Mas A. Localización del ganglio centinela en el carcinoma escamoso de pene. Experiencia inicial. Rev Esp Med Nucl 2008; 27(1): 3-7.
- Pera M, Alonso S, Parés D, Lorente JA, Bielsa O, Pascual M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Grande L. Tratamiento de la fistula rectouretral tras prostatectomia radical mediante la exposicion transesfinteriana posterior de York Mason. Cir Esp 2008; 84(6): 323-327.

Articles originals en revistes internacionals

- Prat E, Rey JD, Camps J, Ponsa I, Lloreta J, Egozcue J, Gelabert-Mas A, Campillo M, Miró R. Genomic imbalances in urothelial cancer: Intratumor heterogeneity versus multifocality. Diagn Mol Pathol 2008; 17(3): 134-140.
- Agell L, Hernández-Llodrà S, de Muga S, Lorente JA, Juanpere N, Esgueva R, Serrano S, Gelabert-Mas A, Lloreta J. KLF6 and TP53 mutations are a rare event in prostate cancer: distinguishing between Taq polymerase artifacts and true mutations. Modern Pathol 2008; 21(12): 1470-1478.
- Foguet Q, Martí H, Elosua R, Sala J, Masiá R, Vázquez S, Oliveras A, Bielsa O, for the REGICOR Investigators. Hypertension confirmation and blood pressure control rates in epidemiological surveys. Eur J Cardiovasc Prev Rehab 2008; 15(3): 263-269.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Gelabert-Mas A, Hernández-Pozo H, Placer J. Nefroureterectomia simplificada y oncológicamente segura: combinacion con seccion-ligadura ureteral percutanea. Arch Esp Urol 2008; 61(4): 521-523.
- Arango O, Álvarez-Vijande R. Estudio inmunohistoquímico en un caso de colicistoplastia operado hace 51 años. Actas Urol Esp 2008; 32(3): 363-366.

- Ballesteros JJ. Ureter retrocava. Actas Urol Esp 2008; 32(3): 368.
- Ballesteros JJ. "Fungus ball" obstructivos en trasplantados renales. Actas Urol Esp 2008; 32(2): 267.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Arango O. El urólogo y las nuevas dianas terapéuticas en el cáncer renal avanzado (editorial). Actas Urol Esp 2008; 32(9): 865-867.
- Gelabert-Mas A. Tratamiento multimodal: nuevo horizonte en Urología Oncológica. Ocaso de la praxis y concepto de monoterapia (editorial). Actas Urol Esp 2008; 32(8): 771-772.
- Ballesteros JJ, Cortadellas R, Juanpere N. Divertículos adquiridos de uretra masculina. A propósito de siete casos. Revisión de la literatura. Arch Esp Urol 2008; 61(1): 1-6.
- Marrugat J, López-López JR, Heras M, Tamargo J, Valverde MA, y los investigadores de la red HERACLES (Hipertensión Esencial: Red de Análisis de Canales iónicos de la musculatura lisa arterial y su explotación terapéutica sistemática) (...Sentí M, Tomás M, Lucas G, Tello S, Blasco A, Ferrer Y, Elosua R, Bielsa O, Arango O, Roquer J, Rodríguez-Campello A, Gomis M, Ois A, Martínez-Rodríguez JE, Jiménez-Conde J, Cuadrado E, García-Ramallo E, Romeral G...). Red cardiovascular HERACLES. Rev Esp Cardiol 2008; 61(1): 66-75.

Llibres

- Peyré E, Arango O. Atlas de urgencias del aparato genital externo masculino. Barcelona: Editorial Artes Gráficas G3, 2008.

Assajos clínics

- Arango, O. Assaig clínic medicaments fase III.

Atenció maternoinfantil

Obstetrícia i ginecologia

Responsable del servei: R. Carreras Collado
 Metges: 16
 Residents: 9

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	2.230	2.363
Estades	7.567	7.622
Estada mitjana (pacients ingressats)	3,5	3,3
Pressió d'urgències (%)	79,2	77,9
Interconsultes	84	101
Intervencions quirúrgiques programades	371	371
Intervencions quirúrgiques urgents	505	595
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	3.499	3.348
Visites successives	12.046	12.780
Total visites	15.545	16.128
Índex de successives/primeres	3,4	3,8
Cirurgia major ambulatoria	102	83
Cirurgia menor ambulatoria	268	411
Parts	1.503	1.616
Cesàries	440	512
Hospital de dia		
Nombre de sessions		8.263
Proves complementàries		
Ecografies obstètriques	5.406	5.939
Ecografies ginecològiques	4.260	4.170
Cribatge prenatal bioquímico i proves invasives prenatales	–	1.029
Proves invasives	317	330
Ecografies fertilitat	1.536	2.096
Prova de benestar fetal	2.242	2.340
Inseminació artificial	562	558
Inducció a l'ovulació per inseminació artificial	231	266
Cicles d'inducció per fertilització <i>in vitro</i>	75	105
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,93
Pes mitjà	0,8233	0,8257
Producció clínica⁽²⁾		
	%	Pes mitjà
Embaràs, part i puerperi	74,3	0,7173
Cirurgia programada amb ingrés	15,1	1,3319
Cirurgia major ambulatoria	6,6	0,8297
Patologia no quirúrgica en servei quirúrgic	2,6	0,6288
Cirurgia urgent	1,5	1,4456

(1) Inclou les altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: R. Carreras Collado
 Professors associats: M.A. Checa Vizcaino, A. Garrido Saldaña, M. Vernet Tormas, A. Paya Panades, M.T. Castillo Vico, R. Rubio Salazar

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Sastre ME, Gómez-Carballo S, Begueria R, Checa MA, Carreras R. Marking predictions of the establishment of the menopause. *Ginecologia y Obstetrícia Clínica* 2008; 9(2): 119-125.
- Vernet MM, Begueria R, López-Yarto MT, Carreras R. Precisión de la ecografía para establecer el tamaño tumoral en el cancer de mama. *Ginecologia y Obstetrícia Clínica* 2009; 9(4): 203-206.
- Sastre M, Gómez S, Begueria R, Checa MA, Carreras R. Marcadores pronóstico de la instauración de la menopausia. *Ginecologia y Obstetrícia Clínica* 2008; 9(2): 119-125.
- Tejero M, Marco E, Boza R, Selva F, Piqueras M, Guillén A, Castillo MT, Muniesa JM. Incontinencia urinaria de esfuerzo y ejercicios del suelo pélvico. Estudio comparativo entre la eficacia de un entrenamiento individualizado vs instrucciones básicas. *Trauma Fund Mapfre* 2008; 19(3): 171-177.

Articles originals en revistes internacionals

- Águeda L, Bustamante M, Jurado S, García-Giralt N, Ciria M, Saló G, Carreras R, Nogués X, Mellibovsky L, Díez-Pérez A, Grinberg D, Balcells S. A Haplotype-Based Analysis of the LRP5 Gene in Relation to Osteoporosis Phenotypes in Spanish Postmenopausal Women. *J Bone Miner Res* 2008; 23(12): 1954-1963.
- Haimovich S, Checa MA, Mancebo G, Fusté P, Carreras R. Treatment of endometrial hyperplasia without atypia in peri- and postmenopausal women with a levonorgestrel intrauterine device. *Menopause* 2008; 15(5): 1002-1004.
- García-Giralt N, Izquierdo R, Nogués X, Pérez-Olmedilla M, Benito P, Gómez-Ribelles JL, Checa MA, Suay J, Cáceres-Palou E, Monllau JC. A porous PCL scaffold promotes the human chondrocytes redifferentiation and hyaline-specific extracellular matrix protein synthesis. *J Biomed Mater Res-A* 2008; 85A(4): 1082-1089.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Costa C, Molina MA, Baró T, Aguilar A, de las Heras P, Fusté P, Mancebo G, Carreras R, Serrano S, Alameda F. Could the truncated variant of ERBB2 be present in the squamous carcinomas of the cervix? *Virchows Arch* 2008; 453(5): 535-536.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Fusté P, Santamaría X, Carreras R. Nuevas estrategias terapeuticas para las lesiones anogenitales relacionadas con el virus del papiloma humano en pacientes con infeccion por el VIH: tratamiento antirretroviral de gran actividad y vacunas anti-VPV. *Med Clin (Barc)* 2008; 131(1): 30-34.
- Colomé C, Carrasco M, Agramunt S, Checa MA, Carreras R. Fertilidad en mujeres de 40 años. *Ginecologia y Obstetricia Clínica* 2008; 9(4): 216-227.
- Castillo MT, Agramunt S, Folch M, Carreras R. Disfunciones del suelo pélvico: incontinencia fecal relacionada con el embarazo y parto. *Ginecologia y Obstetricia Clínica* 2008; 9(4): 83-91.
- Payá A, Mur A, Carreras R. Seguimiento ginecológico de la adolescente infectada por el VIH. *Ginecologia y Obstetricia Clínica* 2008; 9(4): 234-237.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Requena A, Checa MA, Herrero J, Landeras J, Navarro E, Neyro JL, Salvador C, Tur R, Callejo J, Farré M, Espinós JJ, Fábregues F, Graña-Barcia M. Reproductive Endocrinology Interest Group of the Spanish Society of Fertility. Use of Letrozole in assisted reproduction: A systematic review and meta-analysis. *Hum Reprod Update* 2008; 14(6): 571-582.

Llibres i capítols de llibres

- Checa MA, Robles A, Carreras R. Osteoblastos y osteoclastos. Regulación del remodelado óseo. Sistema Rank-Rank-L. Catepsina K y Metabolismo óseo. En: Castelo-Branco C. Osteoporosis y menopausia. Madrid: Panamericana, 2008.
- Checa MA, Santamaría X, Carreras R. Radioterapia. Factores ambientales y fallo ovárico prematuro. En: Callejo J, Coroleu B. Fallo Ovarico Prematuro. Madrid: Panamericana, 2008.
- Vernet MM, Carreras R. Enfermedad inflamatoria pélvica. En: Cabero Roura L. Tratado de Ginecología, Obstetricia y Medicina de la Reproducción. Madrid: Panamericana, 2008.

- Vernet MM, Carreras R. Procesos benignos de la mama. En: Cabero Roura L. Tratado de Ginecología, Obstetricia y Medicina de la Reproducción. Madrid: Panamericana, 2008.

Atenció maternoinfantil

Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (PASSIR)

Coordinadors mèdics: A. Sala Figols
 Metges: 13
 Psicòlegs: 8
 Treballador social: 1
 Administratius: 6
 Infermeres: 5
 Llevadores: 8

Activitat

	2007	2008
Visites tocoginecologia		
Primeres visites	15.470	13.570
Visites successives	61.039	66.690
Total visites	76.509	80.260
Índex de successives/primeres	3,95	4,91
Unitat Funcional de Psicologia		
Primeres visites	1.570	1.627
Visites successives	7.280	7.494
Total visites	8.850	9.121
Índex de successives/primeres	4,64	4,61
Treball social		
Primeres visites ⁽¹⁾	436	791
Visites successives ⁽¹⁾	95	102
Total visites	531	893
Índex de successives/primeres	0,22	0,13
Demanda de mamografies		
Nombre de peticions	3.622	3.515
Incompareixença (%)	16,6	16,6
Mamografies urgents i preferents (sobre total mamografies) (%)	17,7	13,1
Càncers detectats (sobre total mamografies) (%)	1,6	1,2

(1) El total de primeres visites i de visites successives inclou activitat no reflectida a la taula resum.

Pediatría

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	2.161	2.116
Estades	6.624	6.193
Estada mitjana (pacients ingressats)	3,3	3,1
Pressió d'urgències (%)	45,9	41,8
Intervencions quirúrgiques programades	29	26
Intervencions quirúrgiques urgents	8	4
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.682	1.930
Visites successives	6.448	5.645
Total visites	8.130	7.575
Índex de successives/primeres	3,83	2,92
Cirurgia major ambulatoria	166	149
Hospital de dia de neonatologia		
Seguiment de VIH i VHC ⁽²⁾	31	55
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,95
Pes mitjà	0,6754	0,6547

Producció clínica: cirurgia pediàtrica⁽²⁾	Altes	%	Pes mitjà
Cirurgia major ambulatoria	82,2		0,5237
Cirurgia programada amb ingrés	11,1		1,1256
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	5,6		0,7608
Cirurgia urgent	1,1		1,4864

Producció clínica: pediatria-neonatologia⁽²⁾	%	Pes mitjà
Patologia perinatal	57,5	0,6051
Aparell respiratori	13,1	0,7991
Sistema nerviós	8,9	0,7082
Aparell digestiu, sistema hepatobiliar i pancreàtic	4,4	0,6318
Ronyó i vies urinàries	2,9	0,9213
Endocrinologia, nutrició i metabolisme	2,3	0,6463
Malalties infeccioses i parasitàries	1,8	0,6456
Oïda, nas, boca i faringe	1,7	0,5772
Altres	7,4	0,7016

(1) Inclou les altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Responsable del servei: O. Vall Combelles
 Responsable de cirurgia pediàtrica: M.A. González Rivero
 Responsable de neonatologia: A. Mur Sierra
 Metges: 12
 Residents: 8
 Altres titulats superiors: 1

Docència i recerca

Docència UAB

Professors titulars: O. Vall Combelles, A. Mur Sierra
 Professors associats: R.M. Busquets Monge, O. García Algar, A. Martínez Roig, M. Bonet Alcaina, M.A. López Vilchez, E. Castejón Ponce, G. Aznar Laín

Projectes d'investigació

- Valoración de la exposición aguda y crónica en recién nacidos de madres consumidoras de drogas de abuso mediante su determinación en matrices biológicas alternativas; Garía Algar O; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- RETIC: Red de salud materno-infantil y del desarrollo; Vall Combelles O; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Validación de biomarcadores neonatales de consumo materno de alcohol durante el embarazo; Garcia Algar O; Ministerio de Sanidad y Consumo.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Combelles O; Agència de Gestió Ajuts Universitaris de Recerca.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Morales M, García-Marcos L, Kogan MD, Llopis-González A, Martínez-Gimeno A, Aguinaga-Ontoso I, González-Díaz C, Arnedo A, Domínguez-Aurrecoechea B, Busquets RM, Blanco-Quirós A, Blanco-Quirós A, Batlles J, Miner I, López-Silvarrey A, Gimeno-Clemente N. Parents' smoking habit and prevalence of atopic eczema in 6-7 and 13-14 year-old schoolchildren in Spain. ISAAC Phase III. Allergol Immunopathol (Madr) 2008; 36(6): 336-342.
- Puig C, Zarzoso A, García-Algar O, Cots F, Burón A, Castells X, Vall O. Ingreso hospitalario de los recién nacidos según el origen étnico y el país de procedencia de los progenitores en una área urbana de Barcelona. Gac Sanit 2008; 22(6): 555-564.
- Martí-Almor J, Berrueto R, García-Algar O, Mur A, Recasens L, Bazan V, Pérez-Rodon J, Bruguera J. Intervalo QT en recién nacidos de diferente origen étnico: utilidad del cribado con ECG neonatal. Rev Esp Cardiol 2008; 61(9): 980-982.
- Aznar G, Ailouti N, Espadaler JM, García-Algar O, García-De Frutos A, Vall O. Síndrome del túnel carpiano idiopático bilateral en un niño menor de 10 años. Rev Neurol (Barc) 2008; 47(8): 410-413.

Articles originals en revistes internacionals

- Figueras J, Berrueco R, Salvia MD, Rodríguez-Miguélez JM, Miracle X, Botet F, Mur A, Vall O, Carbonell-Estrany X. Attempt to normalize simulated exhaled nitric oxide according to ventilatory settings. *Pediatr Pulm* 2008; 43(12): 1167-1174.
- Morini L, Marchei E, Pellegrini M, Groppi A, Stramesi C, Vagnarelli F, García-Algar O, Pacifici R, Pichini S. Liquid chromatography with tandem mass spectrometric detection for the measurement of ethyl glucuronide and ethyl sulfate in meconium: new biomarkers of gestational ethanol exposure? *Ther Drug Monit* 2008; 30(6): 725-732.
- Pichini S, Pellegrini M, Gareri J, Koren G, García-Algar O, Vall O, Pacifici R, Zuccaro P, Marchei E. Liquid chromatography-tandem mass spectrometry for fatty acid ethyl esters in meconium: assessment of prenatal exposure to alcohol in two European cohorts. *J Pharm Biomed Anal* 2008; 48(3): 927-933.
- Puig C, Sunyer J, García-Algar O, Pacifici R, Pichini S, Vall O. Incidence and risk factors of lower respiratory tract illnesses during infancy in a Mediterranean birth cohort. *Acta Paediatr* 2008; 97(10): 1406-1411.
- García-Marcos L, Arnedo A, Busquets RM, Morales M, García-de Andoin N, Batlles J, Blanco-Quirós A, López-Silvarrey A, García-Hernández G, Aguinaga-Ontoso I, González-Díaz C, García-Merino A. How the presence of rhinoconjunctivitis and the severity of asthma modify the relationship between obesity and asthma in children 6-7 years old. *Clin Exp Allergy* 2008; 38(7): 1174-1178.
- Franchini M, Caruso C, Perico A, Pacifici R, Monleón A, García-Algar O, Rossi S, Pichini S. Assessment of foetal exposure to cigarette smoke after recent implementations of smoke-free policy in Italy. *Acta Paediatr* 2008; 97(5): 546-550.
- García-Algar O, Kulaga V, Gareri J, Koren G, Vall O, Zuccaro P, Pacifici R, Pichini S. Alarming Prevalence of Fetal Alcohol Exposure in a Mediterranean City. *Ther Drug Monit* 2008; 30(2): 294-254.
- Marchei E, Muñoz-Yunta JA, García-Algar O, Pellegrini M, Vall O, Zuccaro P, Pichini S. Development and validation of a liquid chromatography-mass spectrometry assay for hair analysis of methylphenidate. *Forensic Sci Int* 2008; 176(1): 42-46.
- Burón A, Cots F, García-Algar O, Vall O, Castells X. Hospital emergency department utilisation rates among the immigrant population in Barcelona, Spain. *BMC Health Serv Res* 2008; 8: 51.

- Puig C, García-Algar O, Monleón A, Pacifici R, Sunyer J, Figueroa C, Pichini S, Vall O. A longitudinal study of environmental tobacco smoke exposure in children: parental self reports versus age dependent biomarkers. *Bmc Public Health* 2008; 8(1): 47.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Marchei E, Joya J, García-Algar O, Vall O, Pacifici R, Pichini S. Ultrasensitive detection of nicotine and cotinine in teeth by highperformance liquid chromatography/tandem mass spectrometry. *Rapid Commun Mass Spect* 2008; 22(16): 2609-2612.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- García-Algar O. Síndrome de abstinencia neonatal de la nicotina (editorial). *Arch Bronconeumol* 2008; 44(10): 509-511.
- García-Algar O, Martínez-Roig A. ¿Aumenta el empiema paraneumónico? (editorial). *An Pediatr (Barc)* 2008; 68(2): 89-91.
- Muñoz-Yunta JA, Palau-Baduell M, Salvadó B, Valls A, Rosendo N, Clofent-Torrentó M. Autismo, epilepsia y genética. *Rev Neurol (Barc)* 2008; 46 (supl 1): S71-S77.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Torres-Rodríguez JM, Martínez-Roig A. Importance of rabbits as source of human tinea. *Mikol Lek* 2008; 15(2): 89-94.

Responsable del servei: F. Escalada Recto
Metges: 8
Fisioterapeutes: 26
Residents: 5
Logopeda: 1
Terapeuta ocupacional: 2

Activitat

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	1.345	1.311
Estades	15.272	17.110
Estada mitjana (pacients ingressats)	11,4	13,1
Interconsultes	2.764	3.494
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.998	2.275
Visites successives	8.112	8.601
Total visites	10.110	10.876
Índex de successives/primeres	4,06	3,78
Sessions de rehabilitació ambulatoria	59.474	64.071
Malalts	3.373	4.029
Mitjana de sessions per malalt	17,6	15,9
Hospital de dia		
Nombre de sessions	6.748	6.117
Tractaments ambulatoris		
Electroteràpia	30.650	22.334
Mecanoteràpia	22.314	20.786
Fisioteràpia	15.336	14.424
Tractaments en grup	11.877	13.173
Teràpia ocupacional	6.927	7.043
Logopèdia	2.013	1.760
Crioteràpia	5.659	5.609
Banys de parafina	2.463	2.218
Traccions cervicals o lumbar	1.107	819
Escola de l'esquena	255	302
Banys alternatius	134	170
Pressoteràpia	1.281	705
Fèrula de CPM	1.825	1.442
Tràfics	330	246
Total	102.171	91.031
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,0300
Pes mitjà	3,3747	3,4937

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: F. Escalada Recto, J.M. Muniesa Portolés

Projectes d'investigació

- Calidad de vida relacionada con la salud en pacientes con cáncer de mama sometidas a linfadenectomia axilar y en pacientes con linfedema tras tratamiento quirúrgico por cáncer de mama; Belmonte Martínez R; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Escalada F, Boza R, Duarte E, Tejero M, Muniesa JM, Guillén A, Marco E. Menarquia y signo de Risser en la escoliosis idiopática del adolescente. Algunas consideraciones críticas. Rehabilitación (Madr) 2008; 42(3): 137-142.
- Tejero M, Marco E, Boza R, Selva F, Piqueras M, Guillén A, Castillo MT, Muniesa JM. Incontinencia urinaria de esfuerzo y ejercicios del suelo pélvico. Estudio comparativo entre la eficacia de un entrenamiento individualizado vs instrucciones básicas. Trauma Fund Mapfre 2008; 19(3): 171-177.
- Mateos E, Clará A, Muniesa JM, Vidal-Barraquer F. Historia natural del paciente isquémico sometido a una amputación infracondílea: un largo camino hacia la deambulaci3n autónoma. Angiología 2008; 60(4): 247-253.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Taverner D, Monfort J, Docampo E, Pou M. Artritis séptica por Propionibacterium acnes. Med Clin (Barc) 2008; 131(18): 718.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Santandreu ME, Rodríguez LP, Belmonte R, Toro V, Peña A, Sánchez I, Viosca E. Quo vadis rehabilitaci3n: formaci3n (editorial). Rehabilitaci3n (Madr) 2008; 42(2): 59-60.
- Escalada F. ¿Quo vadis rehabilitaci3n?: debate general (editorial). Rehabilitaci3n (Madr) 2008; 42(1): 1-3.

Capítols de llibres Internacionals

- Cameirao MS, Bermúdez S, Duarte E, Verschure PFMJ. Using a multi-task adaptive VR system for upper limb rehabilitation in the acute phase of stroke. Virtual Rehabilitation. Vancouver: IEEE, 2008: 2-7.

Institut d'Atenció Psiquiàtrica: salut mental i toxicomanies (IAPS)

Institut d'Atenció Psiquiàtrica: salut mental i toxicomanies (IAPS)

Director: A. Bulbena Vilarrasa
 Director de Gestió: M. Hernando Ponce
 Directora d'Infermeria: R. Aceña Domínguez
 Directora mèdica de la línia de Psiquiatria: A. Merino Torres
 Directora de la línia de Toxicomanies: M. Torrens Mèlich
 Director de la línia de Primària i Programes Especials: L.M. Martín López
 Coordinadora de Programes: M. Grané Alsina
 Comunicació i Atenció a l'Usuari: C. Riu
 Metges: 30
 Residents MIR (metges): 8
 Residents PIR (psicòlegs): 3
 Altres: 14

Activitat

Salut mental

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	1.216	1.301
Estades	28.613	30.092
Estada mitjana (pacients ingressats)	23,5	23,1
Pressió d'urgències (%)	78,2	88,6
Interconsultes	625	648
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.913	2.201
Visites successives	18.885	19.919
Total visites	20.798	22.120
Índex successives/primeres	9,87	9,05
Hospital de dia		
Nombre de sessions	1.769	2.001
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,96
Pes mitjà	1,3592	1,3608

Toxicomanies

	2007	2008
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	135	123
Estades	1.808	1.646
Estada mitjana (pacients ingressats)	13,4	13,4
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,96
Pes mitjà	0,8970	0,8862
CAS Barceloneta		
Primeres visites	374	410
Visites successives	12.517	15.628
Índex successives/primeres	33,47	38,12

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: A. Bulbena Vilarrasa
 Professors associats: M. Torrens Mèlich, B. Díaz Mújica, A. Rodríguez Martínez, S. Ros Montalbán, O. Vilarroya, L.M. Martín López

Projectes d'investigació

- Empowerment of Mental Illness Service Users: LifeLong Learning, Integration and Action; Izquierdo Aymerich R; Comissió Europea.
- Improvement of acces to treatment for people with alcohol and drug related problems; Torrens Melich M; Comissió Europea.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Balbuena Vilarrasa A; Agència de Gestió Ajuts Universitaris de Recerca.
- Esquizofrenia con trastornos de ansiedad. Bases clínicas y de neuroimagen; Balbuena Vilarrasa; Fondo de Investigación Sanitaria.
- Factores genéticos en patología dual: Estudio GEN-CIDI; Torrens Melich M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Empowerment of Mental Illness Service Users: Life Long Learnign, Integration and Action (EMILIA). Capacitación de usuarios de servicios de salud mental; formación continuada, integración y acción; Flores Martínez MP; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Red: Trastornos adictivos; Torrens Melich M; Fondo de Investigación Sanitaria.
- I Convocatòria d'ajuts d'intensificació (Modalitat A); Torrens Melich M; IMIM-Hospital del Mar.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Ruiz A, Pousa E, Duño R, Crosas J, Cuppa S, García-Ribera C. Adaptación al español de la escala de valoración de la no conciencia de trastorno mental (SUMD). Actas Esp Psiquiatr 2008; 36(2): 111-119.
- Pascual JC, Castaño J, Espluga N, Díaz B, García-Ribera C, Bulbena A. Enfermedades somáticas en pacientes con trastornos de ansiedad. Med Clin (Barc) 2008; 130(8): 281-285.

- Duño R, Pousa E, Miguélez-Pan M, Ruiz A, Langohr K, Tobefia A. Ajuste premórbido pobre vinculado al deterioro en habilidades de teoría de la mente: estudio en pacientes esquizofrénicos estabilizados. *Rev Neurol (Barc)* 2008; 47(5): 242-246.
- Bulbena A, González JC, Drobnic F. Prevención de alteraciones hidroelectrolíticas durante la actividad física. *Arch Med Deport* 2008; 25(5): 374-383.
- Bulbena A, Autonell J. Necesidades de atención en Salud Mental 2: Frecuencia y distribución. Trastornos mentales graves en España. *Monografías de Psiquiatría* 2008; 20(1): 22-29.

Articles originals en revistes internacionals

- Pascual JC, Malagón A, Córcoles D, Ginés JM, Soler J, García-Ribera C, Pérez V, Bulbena A. Immigrants and borderline personality disorder at a psychiatric emergency service. *Br J Psychiatry* 2008; 196(6): 471-476.
- Navinés R, Martín-Santos R, Gómez-Gil E, Martínez de Osaba MJ, Gastó C. Interaction between serotonin 5-HT_{1A} receptors and Beta-endorphins modulates antidepressant response. *Prog Neuro-Psychopharmacol Biol Psychiatr* 2008; 32(8): 1804-1809.
- Sanjuán J, Martín-Santos R, García-Esteve L, Carot JM, Guillamat R, Gutiérrez-Zotes A, Gornemann I, Cañellas F, Baca-García E, Jover M, Navinés R, Valles V, Vilella-Cuadrada E, de Diego-Otero Y, Castro JA, Ivorra J, Gelabert E, Guitart M, Labad A, Mayoral F, Roca M, Gratacòs M, Costas J, van Os J, de Frutos R. Mood changes after delivery: Role of the serotonin transporter gene. *Br J Psychiatry* 2008; 193(5): 383-388.
- Catafau AM, Penengo MM, Nucci G, Bullich S, Corripio I, Parellada E, García-Ribera C, Gomeni R, Merlo-Pich E, for the Barcelona Clinical Imaging in Psychiatry Group (...Salgado P, Rodríguez-Martínez A, Ros S...). Pharmacokinetics and time-course of D2 receptor occupancy induced by atypical antipsychotics in stabilized schizophrenic patients. *J Psychopharmacol* 2008; 22(8): 882-894.
- Gutiérrez F, Navinés R, Navarro P, García-Esteve L, Subirà S, Torrens M, Martín-Santos R. What do all personality disorders have in common? Ineffectiveness and uncooperativeness. *Compr Psychiatry* 2008; 49(6): 570-578.
- Deluca P, Schifano F, for the Psychonaut 2002 research group (...Farré M, Tarragó J, Torrens M...). Searching the Internet for Drug-Related Web Sites: Analysis of Online Available Information on Ecstasy (MDMA). *Am J Addiction* 2008; 16(6): 479-483.
- O Mathúna B, Farré M, Rostami-Hodjegan A, Yang J, Cuyas E, Torrens M, Pardo-Lozano R, Abanades S, Maluf-Saladín S, Tucker GT, de la Torre R. The consequences of 3,4-methylenedioxymethamphetamine (MDMA, Ecstasy) induced CYP2D6 inhibition in humans. *J Clin Psychopharmacol* 2008; 28(5): 523-529.
- Herrero MJ, Domingo-Salvany A, Torrens M, Brugal MT, Gutiérrez F, and ITINERE investigators. Personality profile in young current regular users of cocaine. *Subst Use Misuse* 2008; 43(10): 1378-1394.
- Tremols V, Bielsa A, Soliva JC, Raheb C, Carmona S, Tomàs J, Gispert JD, Rovira M, Fauquet J, Tobefia A, Bulbena A, Vilarroya O. Differential abnormalities of the head and body of the caudate nucleus in attention deficit-hyperactivity disorder. *Psychiat Res* 2008; 163(3): 270-278.
- de Cid R, Fonseca F, Gratacòs M, Gutiérrez F, Martín-Santos R, Estivill X, Torrens M. BDNF variability in opioid addicts and response to methadone treatment: preliminary findings. *Genes Brain Behav* 2008; 7(5): 515-522.
- Bramon E, Shaikh M, Broome M, Lappin J, Bergé D, Day F, Woolley J, Tabraham P, Madre M, Johns L, Howes O, Valmaggia L, Pérez V, Sham P, Murray RM, McGuire P. Abnormal P300 in people with high risk of developing psychosis. *Neuroimage* 2008; 2: 553-560.
- Astals M, Domingo-Salvany A, Castillo C, Tato J, Vázquez JM, Martín-Santos R, Torrens M. Impact of substance dependence and dual diagnosis on the quality of life of heroin users seeking treatment. *Subst Use Misuse* 2008; 43(5): 612-632.
- García-Portilla MP, Saiz PA, Benabarre A, Sierra P, Pérez J, Rodríguez-Martínez A, Livianos L, Torres P, Bobes J. The prevalence of metabolic syndrome in patients with bipolar disorder. *J Affect Disorders* 2008; 106(1-2): 197-201.
- Martín-Santos R, Díez-Quevedo C, Castellví P, Navinés R, Miquel M, Masnou H, Soler A, Ardevol M, García F, Galeras JA, Planas R, Solà R. De novo depression and anxiety disorders and influence on adherence during peginterferon-alpha-2a and ribavirin treatment in patients with hepatitis C. *Aliment Pharm Therap* 2008; 27(3): 257-265.
- Herrero MJ, Domingo-Salvany A, Torrens M, Brugal MT, & the ITINERE Investigators. Psychiatric comorbidity in young cocaine users: induced versus independent disorders. *Addiction* 2008; 103(2): 284-293.
- Pousa E, Duño R, Brebion G, David AS, Ruiz A, Obiols J. Theory of mind deficits in chronic schizophrenia: Evidence for state dependence. *Psychiat Res* 2008; 158(1): 1-10.

- Tribó MJ, Andión O, Ros S, Gilaberte M, Gallardo F, Toll A, Ferran M, Bulbena A, Pujol RM, Baños JE. Clinical characteristics and psychopathological profile of patients with vulvodynia: an observational and descriptive study. *Dermatology* 2008; 216(1): 24-30.
- Pousa E, Duño R, Blas-Navarro J, Ruiz I, Obiols J, David AS. Exploratory study of the association between insight and Theory of Mind (ToM) in stable schizophrenia patients. *Cogn Neuropsychiatry* 2008; 13(3): 210-232.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Bergé D, Salgado P, Rodríguez-Martínez A, Bulbena A. Onset of Mania After CPAP in a Man With Obstructive Sleep Apnea. *Psychosomatics* 2008; 49(5): 447-449.
- Navinés R, Castellví P, Solà R, Martín-Santos R. Peginterferon- and ribavirin-induced bipolar episode successfully treated with lamotrigine without discontinuation of antiviral therapy. *Gen Hosp Psychiat* 2008; 30(4): 387-389.
- Pousa E, Ruiz I, David AS. Mentalising impairment as a trait marker of schizophrenia? *Br J Psychiatry* 2008; 192(4): 312.
- Pascual JC, Malagón A, Arcega JM, Ginés JM, Navinés R, Gurrea A, García-Ribera C, Bulbena A. Utilization of psychiatric emergency services by homeless persons in Spain. *Gen Hosp Psychiat* 2008; 30(1): 14-19.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Torrens M. Patología dual: situación actual y retos de futuro (editorial). *Adicciones* 2008; 20(4): 315-319.
- Ros S, Díez-Múgica B. Anticonvulsants in the treatment of impulsivity (editorial). *Actas Esp Psiquiatr* 2008; 36(3): 46-62.
- Fagundo AB, Martín-Santos R, Abanades S, Farré M, Verdejo-García A. Neuroimagen y adicción I: Correlatos neuroanatómicos y funcionales de la administración aguda, el craving y el consumo crónico de psicoestimulantes. *Rev Esp Drogodependencias* 2008; 32(4): 465-487.
- Torrens M. Consum de drogues i adolescència. Situació actual i reflexions de futur (editorial). *Pediatrics Catalana* 2008; 68(4): 154-155.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Fullana M, Marks IM. Reading about... self-help books for phobias and panic disorder. *Psychiatric Bulletin* 2008; 32(4): 158-160.

Capítols de llibres nacionals

- Casas M, Torrens M. Consumo adictivo de sustancias. En: Rozman C, ed. *Medicina interna* (16ª edición). Madrid: Elsevier España, 2008: 1608-1610.
- Ruiz I, García-Ribera C, Bulbena A. Síndrome del estrés post-traumático. En: Castaño Villén J, Castillo Monsegur J, Escolano Villen F, Gallart Gallego LL, Montes Perez A, Samsó Sabé E, eds. *Actualizaciones y controversias en el manejo del paciente politraumatizado*. Madrid: Ergon, 2008: 157-162.

Capítols de llibres internacionals

- Martín-Santos R, Torrens M, McGuire P. Epidemiologia da maconha: O panorama europeu. En: Zuardi AW, Crippa JA, Guimaraes C, eds. *Canabis e Saúde Mental*. Sao Paulo. FUNPEC-Editora, 2008: 227-238.

Assajos clínics

- Ros S. Assaig clínic medicaments fase III.

Activitat

	2007	2008
Urgències⁽¹⁾		
Mèdiques	44.100	43.436
Quirúrgiques	14.421	14.502
Traumatològiques	29.658	28.794
Oftalmològiques	3.052	3.090
Pediàtriques	14.470	13.738
Ginecològiques/obstètriques	12.821	12.736
Psiquiàtriques	6.250	6.959
Urgències de primer nivell Centre Peracamps	34.296	32.730
	2007	2008
Unitat de Suport d'Urgències Mèdiques (USUM)		
Altes	181	346
Estades	919	1.699
Estada mitjana (pacients ingressats)	5,08	4,91

(1) Activitat realitzada als centres de l'IMAS: Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança, Institut Psiquiàtric (IMPU) i Centre Peracamps.

Recerca

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Garcia C, Recasens L, Casanovas N, Miranda F, del Baño F, Manresa JM, Serra A, Bruguera J. Reduccion del tiempo puerta-aguja a los objetivos recomendados en las guias clinicas. Pronostico a 1 año de seguimiento. Rev Esp Cardiol 2008; 61(8): 888-891.
- Supervía A, Enjuanes A, Ruiz-Gaspà S, Nogués X, Díez-Pérez A. Efectos del tabaquismo sobre los niveles plasmáticos de osteoprotegerina en adultos jóvenes sanos. REEMO 2008; 17(4): 55-58.
- Galicia M, Nogué S, To-Figueras J, Echarte JL, Iglesias ML, Miró O. Intoxicaciones por éxtasis líquido atendidas en servicios de urgencias hospitalarios de la ciudad de Barcelona durante 2 años. Med Clin (Barc) 2008; 130(7): 254-258.
- Mínguez S, Supervía A, Campodarve I, Aguirre A, Echarte JL, López-Casanova MJ. Características de los fallecimientos producidos en un servicio de urgencias hospitalario. Emergencias 2008; 20(2): 113-116.

Articles originals en revistes internacionals

- Supervía A, Aranda D, Márquez-Lorente MA, Aguirre A, Skaf E, Gutiérrez-Cebollada J. Predicting length of hospitalisation of elderly patients, using the Barthel Index. Age Ageing 2008; 37(3): 339-342.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Supervía A, del Baño F, López-Casanova MJ, López-Colomé JL. Características de los pacientes con tuberculosis ingresados desde urgencias en un hospital universitario: estudio comparativo 1996-2006. Med Clin (Barc) 2008; 131(6): 237-239.
- Iglesias-Lepine ML, Pedro-Botet J. Réplica. Rev Clin Esp 2008; 208(6): 317.
- Arroyo-Pérez R, Echarte JL, Aguirre A, Pijuan L, Lerma E, Terrer-Galera E. Derrame pleural derecho, compatible con empiema, en mujer de 82 años. Rev Clin Esp 2008; 208(1): 46-48.
- Perelló R, Supervía A, Jiménez-Conde J, Pallás O. Parálisis facial periférica bilateral idiopática en una paciente de 38 años. An Med Interna (Madr) 2008; 25(1): 50-51.
- Echarte JL, Chanovas M, Tomás S, Miró O. Hemocultivos en urgencias. Med Clin (Barc) 2008; 130(18): 716-717.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Supervía A, Díez-Pérez A. Osteoformadores en el tratamiento de la osteoporosis posmenopáusica. Folia Clin Obstet Ginecol 2008; 67: 7-26.

Capítols de llibres

- Supervía A, Díez-Pérez A. Tratamiento de la osteoporosis. Adherencia y cumplimiento. Farmacoeconomía. En: Ministerio de Sanidad y Consumo. OMC. Evidencia científica en vitamina D y alendronato. IM&IC, 2008.

Assajos clínics

- Álvarez Lerma, F. 3 Assaig clínic medicaments fase III.

Institut d'Atenció Geriàtrica i Sociosanitària (IAGS)

Responsable del servei: A.M. Cervera Alemany
 Responsable UFISS: M. Pi-Figueras Valls
 Responsable UGA: O. Sabartes Fortuny
 Responsable Psicogeriatría: C. Conill Lanfranco
 Responsable Hospital de Dia: O. Vázquez Íbar
 Responsable Cures Pal·liatives: J. Planas Domingo
 Responsable Convalescència: R. Miralles Basseda
 Responsable PADES: R.C. González Soria
 Responsable Llarg Estada: O. Vázquez Íbar
 Metges: 15
 Residents: 12

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: R. Miralles Basseda
 Professor associat: J. Gutiérrez Cebollada

Assajos clínics

- Miralles R, Vázquez O, Pi-Figueras, M Estudi observacional.

Activitat

Unitats d'hospitalització	2007	2008
Unitat de Llarg Estada		
Altes de llarga estada	187	190
Estades del període	93.974	104.413
Unitat de Convalescència		
Altes de convalescència	442	439
Estades del període	21.490	19.746
Estada mitjana de les altes	47,7	45,0
Subaguts		
Altes de subaguts	–	91
Estades del període	–	1.416
Estada mitjana de les altes	–	16
Unitat de Cures Pal·liatives		
Altes de cures pal·liatives	323	319
Estades de cures pal·liatives	4.941	5.222
Estada mitjana de cures pal·liatives	16,0	16,4
Unitat de Geriatria d'Aguts (UGA)		
Altes de la Unitat de Geriatria d'Aguts	1.042	861
Estades de la Unitat de Geriatria d'Aguts	12.206	10.831
Estada mitjana (pacients ingressats)	11,7	12,6
Pressió d'urgències (%)	98,9	85,2
Indicadors de casuística (UGA)⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,05
Pes mitjà	1,8747	2,0788
Unitats alternatives a l'hospitalització		
Hospital de dia		
Pacients	119	75
Actes	7.614	8.840
Unitat de consulta externa		
Primeres visites	222	158
Visites successives	672	489
PADES		
Primeres visites	752	752
Visites successives	2.491	2.304
UFISS		
UFISS de Geriatria. Intervencions	761	834
UFISS de Pal·liatius. Intervencions	418	408
UFISS de EAIA. Intervencions	792	783

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

Activitat

	2007	2008
Determinacions per seccions		
Bioquímica simple	1.182.204	1.268.788
Hematologia-Hemostàsia	431.519	441.390
Immunoassaig	195.869	213.451
Bioquímica complexa	85.522	100.974
Sèrum-Al·lèrgia	3.401	4.075
Orina	13.758	17.155
Microbiologia	113.994	116.241
Biologia molecular	10.802	11.463
Sèrum-IF	12.867	13.841
Sèrum-altres	24.348	23.376
Sèrum Elisa	20.537	17.905
Sang-plasma	27.101	31.195
Hemoteràpia	13	23
Citogenètica	5	1
HPLC	1.510	1.363
Genètica	513	519
Laboratori d'Urgències ⁽²⁾	714.536	809.502
Total determinacions	2.838.499	3.071.262
Total peticions	321.265	321.265
Ràtio de determinacions per petició	8,84	9,56

(1) L'activitat la realitza el Laboratori de Referència de Catalunya (LRC).

(2) Activitat realitzada pel LRC als laboratoris d'urgències dels hospitals de l'IMAS.

Activitat

	2007	2008
Activitat total del servei⁽¹⁾		
Biòpsies (mostres)	21.616	22.440
Biòpsies (tincions)	140.659	158.400
Immunohistoquímica	36.843	31.609
Citologies (mostres)	24.216	23.848
Citologies no ginecològiques (%)	26,1	27,5
Autòpsies	70	56
Citogenètica	6.690	3.602
Biologia molecular	12.815	11.291
Citologia hematològica	5.250	5.546
Banc de tumors	1.582	1.319

(1) Total realitzada, interna i externa.

Docència i recerca

Docència UAB

Catedràtic: S. Serrano Figueras

Professors titulars: J.M. Corominas Torres, J. Lloreta Trull*

Professors associats: F. Alameda Quillet, T. Baró Tomas, L.C. Barranco Sanz, B. Bellosillo Paricio*, D. Domínguez Solà, L. Florensa Brich*, M. Iglesia Coma, M.L. Mariñoso Barba*, F. Solé Ristol*

Projectes d'investigació

- Caracterització genètica dels limfomes B de la zona marginal: nodals, esplènics primaris i extranodals de teixit limfoide associat a mucoses (MALT); Solé Ristol F; Fundació La Marató de TV3.
- Papel de MKP-1 y NF-KB en la reversión de quimiorresistencia: análisis in vitro, ex vivo y de expresión en tumores humanos; Bellosillo Paricio B; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Caracterización genética de la mocosí fungoide tumoral y linfomas primarios cutáneos de células T no micosis fungoide mediante Array-HGC y confirmación con hibridación in situ fluorescente en arrays tisulares; Espinet Solà B; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCII.
- Estudio de las diferencias moleculares entre el cáncer de próstata latente, incidental, "insignificante" y clínicamente significativo; Lloreta Trull J; Associació Espanyola Contra el Càncer de Catalunya.
- Estudio de las diferencias de expresión genética entre el cáncer de prostata clínicamente significativo y las variables latente e incidental; Lloreta Trull J; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Análisis de la expresión genética mediante arrays de baja densidad en trombocitemia esencial. Relación con otros síndromes mieloproliferativos crónicos Ph negativos y con la anemia refractaria sideroblástica con trombocitosis; Florensa Brichs, L; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Florensa Brichs L; Agència de Gestió Ajuts Universitaris de Recerca.
- Caracterización genética del carcinoma escamoso cutáneo mediante array-hgc y confirmación con hibridación in situ fluorescente en arrays tisulares; Espinet Solà B; Associació Espanyola Contra el Càncer de Catalunya.

(*) Professor de la UPF.

- Plataforma ARRAYS (Affymetrix) Modelo GCS3007 GSYSTEM con AUTOLOADER.(Proyecto de ayudas económicas para infraestructuras 2007); Solé Ristol F; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Puesta a punto de la técnica de hibridación in situ fluorescente (FISH) en tejido parafinado para la detección de la t (17;22) (q22;q13) (COL1A1/PDGFB) en el dermatofibrosarcoma protuberans. Estudio comparativo de sensibilidad y especificidad con técnica de RT-PCR; Espinet Solà B; Grupo Español de Investigación en Sarcomas.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Ferran M, Giménez-Arnau AM, Bellosillo B, Pujol RM, Santamaria LF. Funcion efectora de linfocitos T CLA1 sobre queratinocitos autologos en psoriasis. *Actas Dermosifiliograf* 2008; 99(9): 701-707.
- Gallardo F, Bellosillo B, Serrano S, Pujol RM. Aplicación de los protocolos de PCR BIOMED-2 en el análisis genotípico de los linfomas cutáneos primarios. *Actas Dermosifiliograf* 2008; 99(8): 608-620.
- Martínez-Llorens JM, Casadevall C, Lloreta J, Orozco-Levi M, Barreiro E, Broquetas JM, Gea J. Activación de células satélite en el músculo intercostal de pacientes con EPOC. *Arch Bronconeumol* 2008; 44(5): 239-244.
- Salgado R, Toll A, Espinet B, González-Roca E, Barranco C, Serrano S, Solé F, Pujol RM. Estudio de las lesiones citogenéticas en el carcinoma escamoso cutáneo mediante la técnica de arrays de hibridación genómica comparada. *Actas Dermosifiliograf* 2008; 99(3): 199-206.

Articles originals en revistes internacionals

- Prat E, Rey JD, Camps J, Lloreta J, Egozcue J, Gelabert-Mas A, Campillo M, Miró R. Genomic imbalances in urothelial cancer: Intratumor heterogeneity versus multifocality. *Diagn Mol Pathol* 2008; 17(3): 134-140.
- Agell L, Hernández-Llodrà S, de Muga S, Lorente JA, Juanpere N, Esgueva R, Serrano S, Gelabert-Mas A, Lloreta J. KLF6 and TP53 mutations are a rare event in prostate cancer: distinguishing between Taq polymerase artifacts and true mutations. *Modern Pathol* 2008; 21(12): 1470-1478.

- Porta-Serra M, Bosch M, Benavides FG, López T, Fernández E, Marco E, Alguacil J, Grimalt JO, Puigdomènech E, for the PANKRAS II Study Group (...Real FX, Malats N, Carrillo E, Gavalda L, García de Herreros A, Serrat A, Soler-Cera M, Torà M, Andreu M, Corominas JM, Coll S, Conangla M, Gubern JM, Maristany T, Panadés A, Solà R, Tous F...). Differences in serum concentrations of organochlorine compounds by occupational social class in pancreatic cancer. *Environ Res* 2008; 108(3): 370-379.
- Ferran M, Giménez-Arnau AM, Bellosillo B, Pujol RM, Santamaria LF. Circulating CLA + T cell subsets inversely correlate with disease severity and extension in acute psoriasis but not in chronic plaque psoriasis. *Eur J Dermatol* 2008; 18(6): 647-650.
- Rovira M, Delaspre F, Massumi M, Serra S, Valverde MA, Lloreta J, Dufresne M, Payre B, Konieczny SF, Savatier P, Real FX, Skoudy A. Murine embryonic stem cell-derived pancreatic acinar cells recapitulate features of early pancreatic differentiation. *Gastroenterology* 2008; 135(4): 1301-1310.
- Silverman D, Alguacil J, Rothman N, Real FX, García-Closas M, Cantor KP, Malats N, Tardón A, Serra C, García-Closas R, Carrato A, Lloreta J, Samanic C, Dosemeci M, Kogevinas M. Does increased urination frequency protect against bladder cancer? *Int J Cancer* 2008; 123(7): 1644-1648.
- Sánchez F, Gimeno-Bayón JL, Esgueva R, Álvarez-Lerma F, Munné A, Serrano S. Fatal liver failure: molecular evidence for chronic active Epstein-Barr virus infection. *Ann Diagn Pathol* 2008; 12(5): 368-371.
- Santon A, García-Cosío M, Bellosillo B, Rodríguez P, Cristóbal E, Serrano S, Besses C, Abaira V, Salar A, Montalbán C. Persistent monoclonality after histological remission in gastric mucosa-associated lymphoid tissue lymphoma treated with chemotherapy and/or surgery: Influence of t(11;18)(q21;q21). *Leukemia Lymphoma* 2008; 49(8): 1516-1522.
- Villa O, Salido M, Pérez-Vila E, Ferrer A, Arenillas L, Pedro C, Espinet B, Corzo C, Serrano S, Woessner S, Florensa L, Solé F. Blast cells with nuclear extrusions in the form of micronuclei are associated with MYC amplification in acute myeloid leukemia. *Cancer Genet Cytogenet* 2008; 185(1): 32-36.
- Salaverria I, Espinet B, Carrió A, Costa D, Astier L, Slotta-Huspenina J, Quintanilla-Martínez L, Fend F, Solé F, Colomer D, Serrano S, Miró R, Bea S, Campo E. Multiple recurrent chromosomal breakpoints in mantle cell lymphoma revealed by a combination of molecular cytogenetic techniques. *Genes Chromosome Canc* 2008; 47(12): 1086-1097.

- Piccaluga PP, Califano A, Klein U, Agostinelli C, Bellosillo B, Gimeno E, Serrano S, Solé F, Zang Y, Falini B, Zinzani PL, Pileri SA. Gene expression analysis provides a potential rationale for revising the histological grading of follicular lymphomas. *Haematologia* 2008; 93(7): 1033-1038.
 - Mallo M, Arenillas L, Espinet B, Salido M, Hernández MJ, Lumbreras E, del Rey M, Arranz E, Ramiro S, Font P, Gonzalez O, Renedo M, Cervera J, Such E, Sanz GF, Luño E, Sanzo C, González M, Calasanz MJ, Mayans J, García-Ballesteros C, Amigo V, Collado R, Oliver I, Carbonell F, Bureo E, Insunza A, Yañez L, Muruzabal MJ, Gómez-Beltran E, Andreu R, León P, Gómez V, Sanz A, Casasola N, Moreno E, Alegre A, Martín ML, Pedro C, Serrano S, Florensa L, Solé F. Fluorescence in situ hybridization improves the detection of 5q31 deletion in myelodysplastic syndromes without cytogenetic evidence of 5q. *Haematologia* 2008; 93(7): 1001-1008.
 - Coma M, Guix FX, Ill-Raga G, Uribesalgo I, Alameda F, Valverde MA, Muñoz-López FJ. Oxidative stress triggers the amyloidogenic pathway in human vascular smooth muscle cells. *Neurobiol Aging* 2008; 29(7): 969-980.
 - Puigdecane E, Espinet B, Lozano JJ, Sumoy L, Bellosillo B, Arenillas L, Álvarez-Larran A, Solé F, Serrano S, Besses C, Florensa L. Gene expression profiling distinguishes JAK2V617F-negative from JAK2V617F-positive patients in essential thrombocythemia. *Leukemia* 2008; 22(7): 1368-1376.
 - Espinet B, Bellosillo B, Melero C, Vela MC, Pedro C, Salido M, Pijuan L, Florensa L, Besses C, Serrano S, Solé F. FISH is better than BIOMED-2 PCR to detect IgH/BCL2 translocation in follicular lymphoma at diagnosis using paraffin-embedded tissue sections. *Leuk Res* 2008; 32(5): 737-742.
 - Baró C, Salido M, Espinet B, Astier L, Domingo A, Granada I, Millà F, Carrió A, Costa D, Luño E, Hernández JM, Campo E, Florensa L, Ferrer A, Salar A, Bellosillo B, Besses C, Serrano S, Solé F. New chromosomal alterations in a series of 23 splenic marginal zone lymphoma patients revealed by Spectral Karyotyping (SKY). *Leuk Res* 2008; 32(5): 727-736.
 - Samanic C, Kogevinas M, Silverman D, Tardón A, Serra C, Malats N, Real FX, Carrato A, García-Closas R, Sala M, Lloreta J, Rothman N, Dosemeci M. Occupation and bladder cancer in a hospital-based case-control study in Spain. *Occup Environ Med* 2008; 65(5): 347-353.
 - Gelber PE, González-Lucena G, Lloreta J, Reina F, Cáceres-Palou E, Monllau JC. Freezing causes changes in the meniscus collagen net: a new ultrastructural meniscus disarray scale. *Knee Surg Sport Tr A* 2008; 16(4): 353-359.
 - Martín B, Aragüés R, Sanz R, Oliva B, Boluda S, Martínez A, Sierra A. Biological pathways contributing to organ-specific phenotype of brain metastatic cells. *Journal of Proteome Research* 2008; 7(3): 908-920.
 - Yébenes M, Cruz I, Cañavate C, Gilaberte M, Baena V, Pujol RM. Nodular lymphangitic subcutaneous dissemination after intralesional antimonial treatment for localized cutaneous leishmaniasis. *Clin Exp Dermatol* 2008; 33(2): 142-144.
 - Corral MP, Villa O, Alfaro EM, Alonso CN, Baró C, Felice MS, Rossi J, Solé F, Gallego MS. Complex chromosome 8;21 translocation with associated hyperdiploidy in acute myeloid leukemia (FAB-M2). *Pediatr Blood Cancer* 2008; 50(3): 651-654.
 - Doll A, Abal A, Rigau M, Monge M, González M, Demajo S, Colas E, Llauro M, Alazzouzi H, Planagumà J, Lohmann MA, García J, Castellví-Bel S, Ramon y Cajal J, Gil-Moreno A, Xercavins J, Alameda F, Reventós J. Novel molecular profiles of endometrial cancer—new light through old windows. *J Steroid Biochem & Mol Biol* 2008; 108(3-5): 221-229.
 - Bessa X, Ballesté B, Andreu M, Castells A, Bellosillo B, Balaguer F, Castellví-Bel S, Payá A, Jover R, Alenda C, Tito L, Martínez-Villacampa M, Vilella A, Xicola RM, Pons E, Llor X, for the Gastrointestinal oncology group of the spanish gastroenterological association. A Prospective, Multicenter, Population-Based Study of BRAF Mutational Analysis for Lynch Syndrome Screening. *Clin Gastroenterol Hepatol* 2008; 6(2): 206-214.
- Articles en revistes nacionals (notes)*
- Díaz-Sarrió MC, Martín-Ezquerria G, Barranco C. Reacción liquenoide a imatinib. *Piel* 2008; 23(4): 169-171.
 - Arroyo-Pérez R, Echarte JL, Aguirre A, Pijuan L, Lerma E, Terrer-Galera E. Derrame pleural derecho, compatible con empiema, en mujer de 82 años. *Rev Clin Esp* 2008; 208(1): 46-48.
- Articles en revistes internacionals (notes)*
- Herrero-González J, Parera E, Ferran M, Toll A, Barranco C, Pujol RM. Syphilitic mucous patches: the resurgence of an old classic. *Int J Dermatol* 2008; 47(12): 1281-1283.

- Costa C, Molina MA, Baró T, Aguilar A, De las Heras P, Fusté P, Mancebo G, Carreras R, Serrano S, Alameda F. Could the truncated variant of ERBB2 be present in the squamous carcinomas of the cervix? *Virchows Arch* 2008; 453(5): 535-536.
- Moreno MJ, Lozano ML, Roldán V, Bellosillo B, García-Barberá N, Rivera J, Navarro-Núñez L, Besses C, Vicente V, Martínez C. JAK2 V617F, hemostatic polymorphisms, and clinical features as risk factors for arterial thrombotic events in essential thrombocythemia. *Ann Hematol* 2008; 87(9): 763-765.
- Gimeno E, Cervera M, Trampal C, Solano A, Villalba G, Serrano S, Besses C, Salar A. Langerhans' cell histiocytosis mimicking relapse in a patient with follicular lymphoma. *Ann Hematol* 2008; 87(8): 675-676.
- Yébenes M, Toll A, Vélez-González M, Barranco C, Alonso-López NA, González-Sarmiento R, Bellosillo B, Pujol RM. Linear unilateral hamartomatous basal cell naevus with glandular and follicular differentiation. *Clin Exp Dermatol* 2008; 33(4): 429-432.
- Ferran M, Gallardo F, Ferrer A, Salar A, Pérez-Vila E, Juanpere N, Salgado R, Espinet B, Orfao A, Florensa L, Pujol RM. Acute myeloid dendritic cell leukaemia with specific cutaneous involvement: a diagnostic challenge. *Br J Dermatol* 2008; 158(5): 1129-1133.
- Lloreta J. Book review. *Ultrastruct Pathol* 2008; 32(2): 73.
- Fernández-Casado A, Martín-Ezquerria G, Yébenes M, Plana F, Elvira-Betanzos JJ, Herrero-González J, Mariñoso ML, Pujol RM. Progressive suppurative granulomatous nodular eruption in a human immunodeficiency virus-positive intravenous drug user treated with highly active antiretroviral therapy. *Br J Dermatol* 2008; 158(1): 145-149.
- Arriola E, Cañadas I, Arumí M, Rojo F, Rovira A, Albanell J. Genetic changes in small cell lung carcinoma. *Clin Transl Oncol* 2008; 10(4): 189-197.
- Matutes E, Oscier D, Montalbán C, Berger F, Callet-Bauchu E, Dogan A, Felman P, Franco V, Iannitto E, Mollejo M, Papadaki T, Remstein ED, Salar A, Solé F, Stamatopoulos K, Thieblemont C, Traverse-Glehen A, Wotherspoon A, Coiffier B, Piris MA. Splenic marginal zone lymphoma proposals for a revision of diagnostic, staging and therapeutic criteria. *Leukemia* 2008; 22(3): 487-495.

Assajos clínics

- Alameda, F. Estudi observacional.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Ballesteros JJ, Cortadellas R, Juanpere N. Diverticulos adquiridos de uretra masculina. A proposito de siete casos. Revision de la literatura. *Arch Esp Urol* 2008; 61(1): 1-6.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Rojo F, Albanell J, Rovira A, Corominas JM, Manzarbeitia F. Targeted therapies in breast cancer. *Semin Diagn Pathol* 2008; 25(4): 245-261.
- Arumí M. Dysplastic nevus: the eye of the hurricane. *J Cutan Pathol* 2008; 35(supl 2): 16-19.

Activitat

	2007	2008
Dosis unitàries dispensades		
a pacients ingressats	8.940.117	9.000.979
Prescripcions validades	2.909.228	2.117.445
Dispensacions ambulatories	43.809	48.494
Malalts ambulatoris (nombre de visites)	29.223	32.407
Nutricions parenteral elaborades	3.490	2.800
Fórmules magistrals (farmacotècnica)	877	1.149
Unidosis reenvasades	690.831	638.990
Preparació de citostàtics	24.756	29.619
Altres preparats estèrils	4.483	790
Informes farmacocinètics	4.065	4.330
Intervencions del Servei de Farmàcia		
sobre prescripció	6.994	12.440
Consultes farmacoterapèutiques	1.137	1.625
Informació al pacient	2.350	2.450

Docència i recerca

Docència UAB

Professor interí: J.A. del Villar Ruiz de la Torre
 Professors associats: S. Grau Cerrato, E. Salas Sánchez*

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Álvarez-Lerma F, Olaechea PM, Grau S, Marín-Casino M, Domínguez A, Martínez-Lanao J, Soy D, Alos M, Victoria M, Sádaba M, Mediavilla A, Fatela D, Grupo de Estudio de Infección en el paciente crítico (GEIPC-SEIMC), Sociedad Española de Farmacia Hospitalaria, Sociedad Española de Farmacología Clínica, Sociedad Andaluza de Análisis Clínicos (SANAC). Recomendaciones para la monitorización de antibióticos en pacientes críticos ingresados en UCI. *Farm Hosp* 2008; 32(2): 113-123.
- Gil-Egea MJ, Martínez-Serrano MA, Sánchez de la Blanca MI, Bonilla M, Lasso C, Trillo L, Herms R, Marín-Casino M, Pera M, Grande L. Rehabilitación multimodal en cirugía colorrectal electiva. Elaboración de una vía clínica y resultados iniciales. *Cir Esp* 2008; 84(5): 251-255.

Cap del Servei de Farmàcia de l'IMAS:

E. Salas Sánchez

Responsable de l'Hospital del Mar: J.A. del Villar Ruiz de la Torre

Responsable de l'Hospital de l'Esperança: P. Ortiz Sagristà

Responsable del Centre Fòrum: M. Miró Anglada

Metges: 10

Residents: 5

- Álvarez-Lerma F, Grau S, Salavert M. Tratamiento de las infecciones fúngicas sistémicas. *Jano* 2008; 1703: 29-33.

Articles originals en revistes internacionals

- O Mathúna B, Farré M, Rostami-Hodjegan A, Yang J, Cuyas E, Torrens M, Pardo-Lozano R, Abanades S, Maluf-Saladín S, Tucker GT, de la Torre R. The consequences of 3,4-methylenedioxymethamphetamine (MDMA, Ecstasy) induced CYP2D6 inhibition in humans. *J Clin Psychopharmacol* 2008; 28(5): 523-529.
- Mateu de Antonio J, Grau S, Luque S, Marín-Casino M, Albert I, Ribes E. Comparative effects of olive oil-based and soybean oil-based emulsions on infection rate and leucocyte count in critically ill patients receiving parenteral nutrition. *Br J Nutrition* 2008; 99(4): 846-854.
- Knobel H, Guelar A, Montero M, Carmona A, Luque S, Berenguer N, González-Mena A. Risk of side effects associated with the use of nevirapine in treatment-naïve patients, with respect to gender and CD4 cell count. *HIV Med* 2008; 9(1): 14-18.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Terradas R, Grau S, Riu M, Knobel H. Respuesta a Ortega et al. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(18): 717.
- Terradas R, Grau S, Riu M, Knobel H. Respuesta a Echarte et al. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(18): 717.
- Conde D, Grau S, Mateu de Antonio J, Salvadó M, Gimeno-Bayón JL. Tratamiento de la tuberculosis multirresistente basado en la clínica. *Farm Hosp* 2008; 32(3): 185-187.
- Olaechea PM, Grau S, Álvarez-Lerma F, Garnacho-Montero J. Recomendaciones para el tratamiento de infecciones por cocos grampositivos en pacientes críticos. De la teoría a la práctica. *Medicina Intensiva* 2008; 32(3): 154-155.
- Salas E, Grau S, Mateu de Antonio J, Pellicer R. Robotización de la farmacia comunitaria aplicada a la farmacia hospitalaria: un nuevo reto. *Farm Hosp* 2008; 32(2): 132-133.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Grau S, Álvarez-Lerma F. Farmacoeconomía de la infección en la Unidad de Cuidados Intensivos. *Rev Esp Quimioter* 2008; 21 (5): 26-34.

(*) Professor de la UB.

- Pardo-Lozano R, Mustata C, Farré M. Assaigs clínics en pediatria: aspectes científics, ètics i legals (editorial). *Pediatría Catalana* 2008; 68: 5-8.
- Álvarez-Lerma F, Romero-Luján JL, Morón A, Ortiz R, Borges M, Grau S, Gracia-Arnillas MP, Grupo de Estudio de Levofloxacino en UCI. Levofloxacino en el tratamiento de infecciones nosocomiales en pacientes críticos (editorial). *Rev Esp Quimioter* 2008; 21(2): 83-92.
- Álvarez-Lerma F, Olaechea PM, Grau S, Marín-Casino M, Domínguez A, Martínez-Lanao J, Soy D, Alos M, Calvo MV, Sádaba M, Mediavilla A, Fatela D, Grupo de Estudio de Infección en el paciente crítico (GEIPC-SEIMC). Recomendaciones para la monitorización de antibióticos en pacientes críticos ingresados en UCI. *Enferm Infecc Microbiol Clin* 2008; 26(4): 230-239.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Grau S, Rubio-Terres C. Pharmacoeconomics of linezolid. *Expert Opin Pharmacother* 2008; 9(6): 987-1000.

Capítols de llibres

- Grau S, Marín-Casino M. Antiinfecciosos en insuficiencia hepática. En: Drobnic L, eds. *Diagnóstico y Tratamiento de las Infecciones en Atención Primaria*. (5ª edición). Madrid: Ediciones Ergon, 2008: 45-53.
- Grau S, Marín-Casino M, Salas E, Mateu de Antonio J. Antibióticos en insuficiencia renal. En: Drobnic L, eds. *Diagnóstico y Tratamiento de las Infecciones en Atención Primaria*. (5ª edición). Madrid: Ediciones Ergon, 2008: 54-64.
- Grau S, del Villar JA, Marín-Casino M. Antibióticos durante el embarazo y la lactancia. En: Drobnic L, eds. *Diagnóstico y Tratamiento de las Infecciones en Atención Primaria*. (5ª edición). Madrid: Ediciones Ergon, 2008: 65-69.
- Drobnic L, Grau S, Marín-Casino M. Antibióticos, sus características y su aplicación. 1. Antibióticos. En: Drobnic L, eds. *Diagnóstico y Tratamiento de las Infecciones en Atención Primaria*. (5ª edición). Madrid: Ediciones Ergon, 2008: 318-350.
- Drobnic L, Grau S, Marín-Casino M, Salas E. Antibióticos, sus características y su aplicación. 2. Antihelmínticos. En: Drobnic L, eds. *Diagnóstico y Tratamiento de las Infecciones en Atención Primaria*. (5ª edición). Madrid: Ediciones Ergon, 2008: 351-352.
- Drobnic L, Grau S, Marín-Casino M, Salas E. Antibióticos, sus características y su aplicación. 3. Antiprotozoarios. En: Drobnic L, eds. *Diagnóstico y*

Tratamiento de las Infecciones en Atención Primaria. (5ª edición). Madrid: Ediciones Ergon, 2008: 353-354.

- Torres-Rodríguez JM, Drobnic L, Grau S, Marín-Casino M, Salas E. Antibióticos, sus características y su aplicación. 4. Antifúngicos. En: Drobnic L, eds. *Diagnóstico y Tratamiento de las Infecciones en Atención Primaria*. (5ª edición). Madrid: Ediciones Ergon, 2008: 355-358.
- Drobnic L, Grau S, Marín-Casino M, Salas E. Antibióticos, sus características y su aplicación. 5. Antituberculosos. En: Drobnic L, eds. *Diagnóstico y Tratamiento de las Infecciones en Atención Primaria*. (5ª edición). Madrid: Ediciones Ergon, 2008: 359-360.
- Saballs P, Drobnic L, Grau S, Marín-Casino M, Salas E. Antibióticos, sus características y su aplicación. 6. Antivíricos. En: Drobnic L, eds. *Diagnóstico y Tratamiento de las Infecciones en Atención Primaria*. (5ª edición). Madrid: Ediciones Ergon, 2008: 361-368.
- Sagalés M, Mateu de Antonio J, Burgos R, Cantón A. Desnutrición. En: Calvo MV, Planas M, eds. *Interrelación entre fármacos y nutrientes en situaciones fisiopatológicas determinadas*. Barcelona: Editorial Glosa, 2008: 161-187.

Tesis

- Luque S. Estudi prospectiu observacional de pacients amb pneumònia adquirida en la comunitat: avaluació de la utilitat de diversos models predictors de gravetat en el maneig i l'evolució clínica d'aquesta patologia. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Grau S. Data de lectura: 01/01/2008.
- Ferrández O. Bacteriemias por cepas de *Escherichia coli* y *Klebsiella pneumoniae* productoras de beta-lactamasas de espectro extendido: epidemiología, factores de riesgo de adquisición, marcadores de evolución clínica e impacto de la adecuación del tratamiento antibiótico. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Grau S. Data de lectura: 01/01/2008.

Servei de Transfusió

Cap del Servei de Transfusions: M. López Soqués
Metges: 2
Altres personal: 4

Activitat

	2007	2008
Transfusió		
Malalts transfusos	2.164	2.593
Unitats d'hematies	8.595	9.346
Unitats de plasma	1.191	1.321
Mescles de plaquetes	785	1.094
Unitats de sang autòloga	21	14
Total d'actes transfusionals	10.592	11.775
Estalvi de sang		
Primeres visites del Programa d'estalvi de sang	410	264
Donacions autòlogues	30	20
Gestió de sang		
Aprofitament dels hematies (%)	99,4	99,1
Aprofitament del plasma (%)	95	94,5
Aprofitament de plaquetes (%)	96,2	97
Qualitat		
Consentiment informat del malalt (%)	98,4	96
Identificació de l'extractor de la mostra (%)	100	99
Hemovigilància		
Reaccions adverses notificades	64	74
Índex de reacció adversa/1.000 transfusions	6	6,3
Controls analítics fetomaterns		
Estudis realitzats	8.062	10.669

Serveis de suport

Diagnòstic per la imatge (IDIMAS)

Activitat

Hospital del Mar

	2007	2008
Activitat (exploracions)		
Radiologia simple i amb contrast	85.690	87.581
Ecografies	14.774	16.672
Tomografies axials computades	14.607	16.392
Ressonàncies magnètiques	9.096	8.966
Medicina nuclear	6.779	8.580
Mamografies	16.795	17.979
Intervencionisme	1.991	2.436
PET	153	1.236
Total	149.885	159.842

Hospital de l'Esperança

	2007	2008
Activitat (exploracions)		
Radiologia simple i amb contrast	33.269	33.337
Ecografies	4.911	4.931
Tomografies axials computades	7.505	8.037
Mamografies	7.575	8.251
Intervencionisme	449	389
Total	55.708	54.945

Responsable de l'Institut: F. Ferrer Masip
 Responsable de Docència: M. Sanz Marín
 Responsable de ressonància magnètica (CRC-Mar):
 X. Perich Alsina
 Responsable de medicina nuclear (CRC-Mar):
 E. Martínez Miralles
 Metges de l'Hospital del Mar: 14
 Metges de l'Hospital de l'Esperança: 3
 Metges de Medicina nuclear i PET: 4
 Residents de l'Hospital del Mar: 5

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: M. Sanz Marín
 Professors associats: M. Busto Barrera, F.J. Ferrer Masip, A. Gayete Cara, J. Perich Alsina, J. Sánchez Parrilla, A. Solano López

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Rubí S, Vidal-Sicart S, Ortega M, Doménech B, Lafuente S, Corral JM, Gelabert-Mas A. Localización del ganglio centinela en el carcinoma escamoso de pene. Experiencia inicial. Rev Esp Med Nucl 2008; 27(1): 3-7.

Articles originals en revistes internacionals

- Foro P, Valls-Fontanals A, Carles J, Lynd F, Sanz J, Rodríguez de Dios N, Reig A, Lacruz M, Lozano J, Membrive I, Algara M. Randomized clinical trial with two palliative radiotherapy regimens in painful bone metastases: 30 Gy in 10 fractions compared with 8 Gy in single fraction. Radiother Oncol 2008; 89(2): 150-155.
- Catafau AM, Penengo MM, Nucci G, Bullich S, Corripio I, Parellada E, García-Ribera C, Gomeni R, Merlo-Pich E, for the Barcelona Clinical Imaging in Psychiatry Group (...Salgado P, Rodríguez-Martínez A, Ros S...). Pharmacokinetics and time-course of D2 receptor occupancy induced by atypical antipsychotics in stabilized schizophrenic patients. J Psychopharmacol 2008; 22(8): 882-894.
- Torrens C, Corrales M, Melendo E, Solano A, Rodríguez-Baeza A, Cáceres-Palou E. Pectoralis major tendon as a reference for restoring humeral length and retroversion with hemiarthroplasty for fracture. J Shoulder Elb Surg 2008; 17(6): 947-950.
- Torrens C, Corrales M, González-Lucena G, Solano A, Cáceres-Palou E. Cadaveric and three-dimensional computed tomography study of the morphology of the scapula with reference to reversed shoulder prosthesis. J Orthop Surg 2008; 3(1): 49.
- Crespo C, Gallego J, Cot A, Falcón C, Bullich S, Pareto D, Aguiar P, Sempau J, Lomeña F, Calviño F, Pavia J, Ros D. Quantification of dopaminergic neurotransmission SPECT studies with 123I-labelled radioligands. A comparison between different imaging systems and data acquisition protocols using Monte Carlo. Eur J Nucl Med Mol I 2008; 35(7): 1334-1342.

- Molins E, Macià F, Ferrer-Masip JF, Maristany T, Castells X. Association between Radiologists "Experience and Accuracy in Interpreting Screening Mammograms". BMC Health Serv Res 2008; 8: 91.
- Muñoz-Yunta JA, Ortiz T, Palau-Baduell M, Martín-Muñoz L, Salvadó B, Valls A, Perich X, Cristóbal I, Fernández A, Maestú F, Dürsteler C. Magnetoencephalographic pattern of epileptiform activity in children with early-onset autism spectrum disorders. Clin Neurophysiol 2008; 119(3): 626-634.
- Lisbona-Pérez MP, Maymó J, Perich X, Almirall M, Pérez-García C, Carbonell J. Etanercept reduces synovitis as measured by magnetic resonance imaging in patients with active rheumatoid arthritis after only 6 weeks. J Rheumatol 2008; 35(3): 394-397.
- Catafau AM, Bullich S, Danus M, Penengo MM, Cot A, Abanades S, Farré M, Pavia J, Ros D. Test-retest variability and reliability of 123I-IBZM SPECT measurement of striatal dopamine D2 receptor availability in healthy volunteers and influence of iterative reconstruction algorithms. Synapse 2008; 62(1): 62-69.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Cucurella G, Jiménez-Conde J, Vollmer I. Marcada e inusual dilatacion unihemisferica de los espacios de Virchow-Robin. Neurología (Barc) 2008; 23(1): 52.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Ramos-Delgado I, González-Álvarez I, Martínez R, Trillo L, Sánchez J. Perioperative management of late metastasis of pheochromocytoma in clavicle. Eur J Anaesthesiol 2008; 25(1): 79-80.
- Gimeno E, Cervera M, Trampal C, Solano A, Villalba G, Serrano S, Besses C, Salar A. Langerhans' cell histiocytosis mimicking relapse in a patient with follicular lymphoma. Ann Hematol 2008; 87(8): 675-676.
- Sanz J, Rodríguez de Dios N, Foro P, Algara M. Breast Conservative Surgery With Close or Positive Margins: In Regard to Guinot et al. (Int J Radiat Oncol Biol Phys 2007;68:1381-1387). Int J Radiat Oncol 2008; 70(3): 962-963.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Algara M, Sanz J, Foro P, Lacruz M, Reig A, Lozano J, Membrive I, Quera J, Rodríguez de Dios N. Use of radiation treatment units in breast cancer. Changes in the last 15 years. Clin Transl Oncol 2008; 10(1): 47-51.

Tesis

- Rodríguez de Dios N. Radioterapia radical en el cáncer de pulmón. Factores predictivos de esofagitis. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Algara M, Galcerán JC. Data de lectura: 01/01/2008.

Serveis de suport

Servei d'Avaluació i Epidemiologia Clínica

Responsable: X. Castells Oliveres
 Responsable d'avaluació de l'activitat assistencial:
 F. Cots Reguant
 Responsable de prevenció i registre de tumors:
 M. Casamitjana Abella
 Tècnics superiors: 4
 Residents: 2
 Tècnics mitjans: 5

Activitat

Programa de detecció precoç del càncer de mama a Ciutat Vella, Sant Martí, Gràcia i Sarrià-Sant Gervasi

	2007	2008
Població invitada	32.452	32.974
Mamografies realitzades	15.814	17.564
Cobertura del programa (% sobre població invitada)	81,0	83,4
Participació al programa (% sobre població invitada)	48,7	53,3
Dones reconvocades (% sobre població participant)	2,7	5,0
Biòpsies totals (% sobre població participant)	0,0	0,1
Càncers detectats (% sobre població participant)	0,2	0,4
Tumors inferiors a 10 mm (% sobre càncers invasius)	25,0	31,6
Interval diagnòstic-tractament (mitjana en dies)	26	30

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: X. Castells Oliveres, M. Sala Serra, M. Comas Serrano*, F. Cots Reguant**

Projectes d'investigació

- Impacto de la implantación de la mamografía digital en la probabilidad de falsos positivos en un programa de detección precoz de cáncer de mama; Sala Serra M; Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII.
- Evaluación de la tasa de detección de cáncer de mama y de resultados falsos positivos tras la implantación de la mamografía digital en los programas de detección precoz de cáncer de mama; Sala Serra M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- CIBER: Epidemiología i salut pública; Castells Oliveres X; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Introducción a los modelos de simulación para la toma de decisiones en el ámbito sanitario; Castells Oliveres X; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Análisis de la probabilidad acumulada de al menos un falso positivo en el cribado mamográfico en España en la indicación de alguna exploración adicional invasiva (PAAF, core-biopsia o biopsia quirúrgica); Castells Oliveres X; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Supervivencia y costes en los cánceres de mama y colorrectal. Determinantes clínicos y organizativos; Macià Guilà FA; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Desarrollo de Proyectos de Innovación en Sanidad. Herramientas Colaborativas Ámbito Hospitalario; Casamitjana Abella M; Telefónica soluciones de Informática y Comunicaciones de España S.A.

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Puig C, Zarzoso A, García-Algar O, Cots F, Burón A, Castells X, Vall O. Ingreso hospitalario de los recién nacidos según el origen étnico y el país de procedencia de los progenitores en una área urbana de Barcelona. Gac Sanit 2008; 22(6): 555-564.
- Ariño P, Castillo J, Sala M, Cortada V, Escolano F. Percepción de seguridad en la decisión del paciente quirúrgico: relación con la información previa recibida. Rev Esp Anestesiología y Reanimación 2008; 55(8): 468-474.

(*) Professor de la UPC.

(**) Professor de la UOC.

Articles originals en revistes internacionals

- Comas M, Castells X, Hoffmeister L, Román R, Cots F, Mar J, Gutierrez-Moreno S, Espallargues M. Discrete-event simulation applied to analysis of waiting lists. Evaluation of a prioritization system for cataract surgery. *Value Health* 2008; 11(7): 1203-1213.
- Pérez G, Porta-Serra M, Borrell C, Casamitjana M, Bonfill X, Bolibar I, Fernández E, on behalf of the INTERCAT Study Group (...Gallén M, Castells X...). Interval from diagnosis to treatment onset for six major cancers in Catalonia, Spain. *Cancer Detect Prev* 2008; 32(3): 267-275.
- Aguiló R, Macià F, Porta-Serra M, Casamitjana M, Minguella JL, Novoa A, Novoa A. Multiple independent primary cancers do not adversely affect survival of the lung cancer patient. *Eur J Cardio-Thorac* 2008; 34(5): 1075-1080.
- Alonso J, Burón A, Bruffaerts R, He Y, Posada-Villa J, Lépine JP, Angermeyer MC, Levinson D, de Girolamo G, Tachimori H, Mneimneh ZN, Medina-Mora ME, Ormel J, Scott KM, Gureje O, Haro JM, Gluzman S, Lee S, Vilagut G, Kessler RC, von Korff M, the World Mental Health Consortium. Association of perceived stigma and mood and anxiety disorders: results from the World Mental Health Surveys. *Acta Psychiatr Scand* 2008; 118(4): 305-314.
- Sampietro-Colom L, Espallargues M, Rodríguez E, Comas M, Alonso J, Castells X, Pinto JL. Wide social participation in prioritizing patients on waiting lists for joint replacement: a conjoint analysis. *Med Decis Making* 2008; 28(4): 554-566.
- Molins E, Macià F, Ferrer-Masip JF, Maristany T, Castells X. Association between Radiologists "Experience and Accuracy in Interpreting Screening Mammograms". *BMC Health Serv Res* 2008; 8: 91.
- Allepuz A, Espallargues M, Moharra M, Comas M, Pons JMV, and Research Group on Support Instruments - IRYSS Network (...Cáceres-Palou E, Castells X, Castilla M, Marín M, Mestres C, Montserrat F, Tuñí J...). Prioritisation of patients on waiting lists for hip and knee arthroplasties and cataract surgery: Instruments validation. *BMC Health Serv Res* 2008; 8: 76.
- Burón A, Cots F, García-Algar O, Vall O, Castells X. Hospital emergency department utilisation rates among the immigrant population in Barcelona, Spain. *BMC Health Serv Res* 2008; 8: 51.
- Pañella H, Rius C, Caylà JA, and the Barcelona Hepatitis C Nosocomial Research Working Group (...Bory F, Bruguera J, Castells X, Garcés JM, Iniesta C, Knobel H, Pi-Sunyer MT, Solà R, Varela J...). Transmission of Hepatitis C Virus during Computed Tomography Scanning with Contrast. *Emerg Infect Dis* 2008; 14(2): 333-336.
- Samanic C, Kogevinas M, Silverman D, Tardón A, Serra C, Malats N, Real FX, Carrato A, García-Closas R, Sala M, Lloreta J, Rothman N, Dosemeci M. Occupation and bladder cancer in a hospital-based case-control study in Spain. *Occup Environ Med* 2008; 65(5): 347-353.
- Martínez-Palmer A, Gómez-Faiña P, España-Albelda A, Comas M, Nahra DJ, Castilla M. Visual function with bilateral implantation of monofocal and multifocal intraocular lenses: a prospective, randomized, controlled clinical trial. *J Refract Surg* 2008; 24(3): 257-264.
- Comas M, Román R, Cots F, Quintana JM, Mar J, Reidy A, Minassian D, Castells X, IRYSS Modeling Group. Unmet needs for cataract surgery in Spain according to indication criteria. Evaluation through a simulation model. *Br J Ophthalmol* 2008; 92(7): 888-892.
- Román R, Comas M, Mar J, Bernal-Delgado E, Jiménez-Puente A, Gutierrez-Moreno S, Castells X, and the IRYSS Network Modelling Group (...Hoffmeister L, Cots F...). Geographical variations in the benefit of applying a prioritization system for cataract surgery in different regions of Spain. *BMC Health Serv Res* 2008; 8(1): 32.
- Álvarez-Lerma F, Maull E, Terradas R, Segura C, Planells I, Coll P, Knobel H, Vázquez-Sánchez A. Moisturizing body milk as a reservoir of *Burkholderia cepacia*: outbreak of nosocomial infection in a multidisciplinary intensive care unit. *Crit Care* 2008; 12(1): (<http://ccforum.com/content/12/1/R10>).

Articles en revistes nacionals (notes)

- Terradas R, Grau S, Riu M, Knobel H. Respuesta a Ortega et al. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(18): 717.
- Terradas R, Grau S, Riu M, Knobel H. Respuesta a Echarte et al. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(18): 717.
- Cots F. Comentario. La atención al paciente pluripatológico. ¿Hay oportunidades? *Gac Sanit* 2008; 22(2): 142-143.
- Novoa A, Cots F, Macià F, Castells X. El coste del proceso diagnóstico del cáncer colorrectal. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(3): 116.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Iniesta C, Sancho A, Castells X, Varela J. Hospital orientado a la multiculturalidad. Experiencia de mediación intercultural en el Hospital del Mar de Barcelona. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(12): 472-475.
- Varela J, Castells X, Iniesta C, Cots F. Instrumentos de la gestión clínica: desarrollo y perspectivas. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(8): 312-318.

Capítols de llibres nacionals

- Cots F, Cano JF, Goday A, Chillarón JJ, Burón A, Carrera MJ, Castells X. Tasa de incidencia de descompensaciones agudas como forma de inicio de diabetes en población inmigrante en Barcelona. En: Atención sanitaria y nuevas necesidades poblacionales: inmigración y demanda. Santiago de Compostela: Escola Galega de Administración Sanitaria (FEGAS), 2008: 167-178.
- Saurina C, Vall-Llosera L, Sáez M, González S, Renart G, Rué M, Cots F, Muñoz MD. Immigració i salut: estat de la salut, necessitat i utilització dels serveis d'atenció primària. En: Generalitat de Catalunya, Departament d'Acció Social i Ciutadania, Secretaria per la Immigració, eds. Recerca i Immigració. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Acció Social i Ciutadania, 2008: 153-173.
- Sala M, Castells X, Queiró T, Salas D. Situación del cribado de cáncer de cérvix en España. En: Castells X, Sala M, Ascunce N, Salas D, Zubizarreta R, Casamitjana M, eds. Descripción del Cribado del Cáncer en España. Proyecto DESCRIC. Madrid: Plan Nacional para el SNS del MSC. Agencia d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mediques, 2008: 205-223.
- Sala M, Castells X, Macià F. Situación del cribado de cáncer de próstata en España. En: Castells X, Sala M, Ascunce N, Salas D, Zubizarreta R, Casamitjana M, eds. Descripción del Cribado del Cáncer en España. Proyecto DESCRIC. Madrid: Plan Nacional para el SNS del MSC. Agencia d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mediques, 2008: 281-289.

Llibres

- Castells X, Sala M, Ascunce N, Salas D, Zubizarreta R, Casamitjana M. Descripción del Cribado del Cáncer en España. Proyecto DESCRIC. Madrid: Plan Nacional para el SNS del MSC. Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques, 2008.

Tesis

- Comas M. Application of discrete-event simulation to health services research: analysis of needs and demand for elective surgery. Universitat Politècnica de Catalunya. Director: Castells X. Data de lectura: 23/04/2008.

Qualitat

Qualitat

Comissions i comitès de qualitat

Comissió d'Avaluació i Tractament del Dolor (CATD)
 Comissió Avaluadora de l'Activitat Assistencial
 Comissió de Docència IMAS
 Comissió de Documentació-Història Clínica Electrònica
 Comissió de Farmàcia i Terapèutica
 Comissió d'Infeccions
 Comissió de Mortalitat i Teixits de l'IMAS
 Comissió de Perinatologia i Defectes Congènits
 Comissió Tècnica de l'IMAS a l'Atenció als Maltractaments
 Comissió de Tumors
 Comitè d'Ajuda als Professionals en la Presa de Decisions de Futilitat
 Comitè de Credencials
 Comitè Ètic d'Investigació Clínica de l'IMAS (CEIC-IMAS)
 Comitè d'Ètica Assistencial de l'IMAS
 Comitè de Formació Continuada de l'IMAS
 Comitè de Transfusió de l'Hospital del Mar
 Subcomissió d'Antibiòtics de l'IMAS

Indicadors de qualitat, 2008

Avaluació sistemàtica del dolor postquirúrgic	68,9%
Pacients amb dolor [EVA > 3] durant les 24 hores posteriors a la intervenció quirúrgica	14,0%
Caigudes sociosanitari (x 100 estades)	0,1
Nafres per pressió (Hospital del Mar)	2,5%
Incidència de pacients amb infecció nosocomial per MARSA (altes)	0,4%
Incidència de bacterièmies nosocomials (altes)	1,5%
Cesàries	31,7%
Interval consulta-primer tractament (mediana en dies)	
Unitat Funcional Colorectal	37
Unitat Funcional de Mama	42
Unitat Funcional de Pulmó	42
Interval diagnòstic-tractament (mediana en dies)	
Unitat Funcional Colorectal	31
Unitat Funcional de Mama	30
Unitat Funcional de Pulmó	22
Mortalitat	
Taxa bruta de mortalitat	3,6
Raó estandarditzada de mortalitat (ajust de risc amb APR-GRD)	0,94
Reingressos no programats a hospitalització	7,0%
Reintervencions no programades	3,4%
Desprogramació a quiròfan	5,3%
Queixes que es responen abans de 15 dies	77%
Nombre de reclamacions per activitat	2,6%
Distribució de les reclamacions segons tipus:	
Assistència	19,5
Organització	49,9
Hosteleria-seguretat-serveis generals	8,5
Documentació	2,3
Informació i tracte	19,8

Objectius i accions realitzades per les comissions durant l'any 2008

Comissió d'Avaluació i Tractament del Dolor (CATD)

President

A. Montes Pérez

Vicepresidenta

E. Muñoz López

Secretària

E. Arbonés Aran

Vocals

M.C. Arilla, R. Bartrons, P. Benito, M.I. Castarlenas, C. Farriols, C. Fernández, P. Foro, R.C. González, E. Marco, S. Minguez, E. Munteis, P. Ortiz, J.A. Pereira, J. Planas, M.I. Ramírez, M. Riu

Objectius

- Conèixer la incidència i la intensitat del dolor en els diferents grups de pacients atesos en els hospitals de l'IMAS.
- Millorar l'avaluació i el tractament del dolor dels pacients de l'IMAS.
- Fer arribar a la Direcció dels diferents hospitals les recomanacions que s'hauran d'adoptar per assolir els objectius anteriors.

Accions realitzades

- Publicacions a revistes:
"Los profesionales sanitarios ante el dolor: estudio transversal sobre la información, la evaluación y el tratamiento". Rev. Soc. Esp. Dolor 2008;2:75-82.
- Publicacions a intranet:
Butlletí Algoritme de maneig durant el període perioperatori dels pacients amb tractament crònic amb metadona (març).
- Desenvolupament i finalització de la Guia d'Avaluació i Tractament del Dolor de la CATD. Entrega de la guia per maquetació i impressió definitiva (desembre 08). Prevista la difusió i entrega a tots els professionals de l'IMAS el proper any 2009.
- Organització conjuntament amb Formació Continuada i la Comissió de Docència de "Tallers de formació en dolor" per a residents (R1) i infermeres. Inici: 2009. Periodicitat anual.
- Divulgació: Organització de la "Campanya DOLOR-2009": sota aquest títol es volen realitzar accions de divulgació per tal de conscienciar en la importància de la informació, l'avaluació i el tractament del dolor. Creació d'un logo per recolzar la campanya: "Anticipa't al dolor".

Comissió Avaluadora de l'Activitat Assistencial

President

X. Castells Oliveres

Secretària

M. Ribalta

Vocals

L. Grande, A. Díez, C. Iniesta, F. Cots, J. Albanell, J. Carbonell, J. Lloreta, J.P. Horcajada, M.E. Brunat, M. López Soques, P. Torre

Objectius

- Avaluació de la qualitat assistencial en casos concrets.
- Assessorament tècnic al cos Jurídic de la Institució.
- Detectar problemes de qualitat en l'activitat assistencial del servei clínic.
- Proposar mesures de millora global.

Accions realitzades

- Reunions periòdiques segons demanda. Els casos s'obtenen a partir de denúncies, Comissió de Mortalitat o algun membre de la Comissió.

Comissió de Docència IMAS

Presidenta

R. Belmonte Martínez (Medicina Física i Rehabilitació)

Vicepresidenta

A. Vázquez Sánchez (Medicina Intensiva)

Secretària

G. Badosa Buenaventura (IMAS)

Vocals en representació dels tutors dels programes de formació

O. García Algar (Pediatría), P. Hinarejos Gómez (Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia), L. Mellibovsky Saidier (Medicina Interna), P. Salgado (Psiquiatria), A. Vázquez Sánchez (Medicina Intensiva)

Vocals en representació dels especialistes en formació

E. Lerma Chipirraz (Medicina Interna), S. Pascual Guàrdia (Pneumologia), E.A. Rijo Mora (Urologia), A. Zapatero Ferrándiz (Medicina Intensiva)

Vocal designat per la comunitat autònoma

X. Castells Oliveres (Director Mèdic IMAS)

Facultatiu delegat per la Unitat Docent de Medicina Familiar i Comunitària

J.L. Echarte Pazos (Urgències)

Facultatiu delegat per la Unitat Docent de Medicina Preventiva i Salut Pública

F. Macià Guilà (IMAS)

Facultatiu especialista designat per la Comissió de Recerca IMAS

J. Gea Guiral (IMAS)

Vocal en representació del personal administratiu

C. Vallverdú Cortés (Tresoreria i Finances)

Objectius de Formació

- Organització i gestió activitats corresponents a la formació d'especialistes d'acord amb el programa oficial de l'especialitat i segons Real Decret 183/2008 de 8 feb 08.
 - Elaboració i planificació informatitzada de les rotacions per als residents i per serveis. Garantir que cada resident compti amb el seu pla individual de formació.
 - Supervisió i aplicació pràctica programes formatius i integració amb activitat assistencial als centres.
 - Reforçar seguiment programes formatius mitjançant compliment objectius específics fixats.
- Vetllar pel compliment de la relació laboral per la formació d'especialistes en Ciències de la Salut, segons el Real Decret 1146/2006 de 6 d'octubre.
- Disseny llibre curricular per a cada especialitat.
 - Disseny bàsic: CNE.
 - Característiques: obligatori, registre d'objectius i activitats de les rotacions.
 - Sistema d'avaluació formativa i continuada.
- Afavorir el desenvolupament dels especialistes en formació.
 - Organitzar el Programa de Formació Complementària (PFC).
 - Potenciar els cursos pels residents.
 - Convocar ajuts a la recerca per als nous especialistes formats IMAS.
- Repercussió del Decret 1146/2006 relacionat amb la normativa de la jornada màxima de 48 hores setmanals per als MIR.

Objectius de Tutorització

- Fomentar la formació i el reconeixement del tutor docent.
 - Facilitar el procés d'acreditació dels tutors docents.
 - Afavorir la participació dels tutors en cursos de formació específica.
 - Impulsar el reconeixement institucional de l'activitat tutorial.
 - Dotar amb mitjans per la correcta realització de les funcions dels tutors.
- Consensuar i aplicar les funcions de tutoria segons el Real Decret 183/2008 de 8 de febrer i l'Ordre SCO 581/2008 de 22 de febrer.
- Revisar i adequar la ràtio tutor/residents per serveis.

Objectius de Gestió i organització

- Unificar en la CD les diferents modalitats de residència: medicina, farmàcia, psicologia i infermeria.
 - Crear les subcomissions necessàries pel seu desenvolupament i funcionament.
- Facilitar la integració dels nous residents.
 - Actualització Guia d'Acollida MIR.
 - Impulsar l'elaboració de guies específiques per cada especialitat.
 - Organitzar i supervisar les Sessions d'Inici pels nous residents.
- Definir el calendari anual de reunions de la CD.

Objectius sobre Planificació Capacitat Formativa.

- Planificació anual capacitat formativa docent especialitzada.
 - Sol·licitud de l'oferta docent als caps de servei.
- Donar a conèixer les activitats de la CD, l'entorn hospitalari i l'oferta docent en formació especialitzada dels hospitals IMAS.
 - Editar i difondre el díptic informatiu.
 - Creació d'una pàgina web de la CD.

Objectius de Qualitat docent

- Reforçar procediments de seguiment i avaluació del nivell de tutorització dels residents.
 - Seguiment quadern d'activitat tutorial i visar complimentació.
 - Impulsar la participació i realització de l'avaluació dels tutors i serveis pels MIR.
 - Avaluació dels MIR pels tutors i staf de servei.
 - Impulsar la realització de la memòria anual de l'acció tutorial.
- Reforçar procediments d'avaluació dels serveis i dels tutors pels especialistes en formació.
- Realitzar la memòria anual d'activitats de la CD.
- Anàlisi anual comparatiu de l'atracció de la institució com a formadors d'especialistes.
- Elaborar un protocol de responsabilitat i supervisió de residents.
- Actualitzar la informació a la intranet i potenciar els canals d'informació i comunicació de la CD.
- Dissenyar el pla de gestió de qualitat docent.

Comissió de Documentació-Història Clínica Electrònica**Presidenta**

P. Torre Lloveras

Secretària

R. Andolz Perelló

Vocals

J. Bruguera, C. Iniesta, E. Brunat, A. Rubio, F. Escalada, P. Gil, E. Duarte, F. Bory, L. Grande, A. Lladó, J. Vallés, A. Aguirre, E. Sarsanedas, M. López, R. Andolz, I. Planas, N. Martín

Objectius

- Avaluació de la qualitat de la Documentació Clínica en qualsevol suport.
- Col·laboració en el disseny i implementació de tecnologies de la informació aplicades a la HC (ETM-ETI).
 - Planificació del procés d'implantació: Determinar els criteris bàsics i institucionals pel desenvolupament de l'ETM/ETI a l'Hospital del Mar tant pel que fa al disseny com al funcionament: (periodificació, circuits, accessos, rectificacions de contingut, etc...).
 - Resoldre les incidències que es vagin produint al llarg del procés d'implantació i que requereixin l'aplicació d'un criteri institucional.
- Desenvolupament de sistemes de preservació i garantia de la confidencialitat i seguretat de la informació clínica.

Accions realitzades

- Finalització de la implantació de l'Ordre Mèdica Farmacològica a IMASIS als serveis Mèdics.
- Implantació de l'Ordre Mèdica Farmacològica a IMASIS als serveis Quirúrgics.
- Prova Pilot i posada en marxa en 13 serveis de les Sol·licituds d'EECC i Interconsultes a IMASIS.
- Disseny del Pla de Contingència en cas de fallida dels sistema informàtic.
- Prova Pilot per la incorporació del ECG a IMASIS.

Comissió de Farmàcia i Terapèutica**President**

J. Carbonell

Secretari

M. Marín

Vocals

M. Bastida, J. Bellmunt, Y. Díaz, M. Farré, O. Meroño, J. Pereira, M. Riu, E. Salas, L. Sorli

Objectius

- Avaluació de les sol·licituds d'inclusió de fàrmacs a la Guia Farmacoterapèutica de l'IMAS.
- Pla de Comunicació de la Comissió.

Accions realitzades

- Reunions mensuals per l'avaluació de les sol·licituds d'inclusió dels fàrmacs a la GFT.

Comissió d'Infeccions**President**

H. Knobel

Secretària

C. González

Vocals

M. Ribalta, F. Álvarez-Lerma, X. Castells, J. Sancho, S. Grau, J.P. Horcajada, M. Miró, M. Salvadó, R. Terradas, M. Riu, L. Puig, X. Canari, M. Estivill, A. Garcia, R. Villaescusa

Objectius

- Prevenir les infeccions entre els malalts, els visitants i el personal que treballa a l'IMAS.
- Conèixer la taxa d'incidència de les infeccions nosocomials relacionades amb microorganismes multiresistents, infeccions relacionades amb els procediments quirúrgics i de bacterièmies nosocomials.
- Controlar les infeccions i l'acompliment de les mesures de prevenció establertes.
- Identificació, control i declaració de brots.
- Assessorar la Direcció Mèdica i els professionals sobre les mesures preventives i de control més adequades en cada situació per garantir la màxima qualitat del procés d'assistència al pacient, als familiars que l'acompanyen, i al personal sanitari que l'atén.
- Millorar l'ús dels antibiòtics ens els centres de l'IMAS.
- En funció d'aquests objectius, el darrer trimestre de cada any es redactaran les activitats que tan la comissió, com l'equip de control d'infeccions, hauran de dur a terme l'any següent.

De la comissió depenen funcionalment

- Un equip de control de la infecció, que realitza les tasques de vigilància epidemiològica acordades i posar en pràctica les mesures de prevenció i control adients.
- Una subcomissió d'antibiòtics, que es fa càrrec de l'elaboració, implementació i seguiment de la política d'antibiòtics del centre.

Accions realitzades

- Prevenció de la infecció nosocomial.
 - Formació: sessions de benvinguda als residents.
 - Sessions diverses a demanda dels diferents serveis tant a infermeria com mèdiques.
 - Elaborar i/o revisar els protocols i les normes de prevenció.
 - Elaboració del protocol de neteja davant les obres de l'hospital.
 - Sessions de formació del Projecte de l'Aliança per la seguretat dels pacients (OMS) sobre higiene de mans.
- Monitorització i vigilància epidemiològica.
 - Informe trimestral d'incidència de bacterièmia per servei (estudi d'incidència anual).
 - Informe trimestral d'incidència d'infecció quirúrgica (cirurgia protèsica electiva COT, cirurgia electiva de còlon, cirurgia electiva de neurocirurgia). Seguiment anual.
 - Incidència anual de microorganismes conflictius.
 - Indicació i verificació dels aïllaments. Mapa epidemiològic amb monitoratge de pacients que requereixen aïllament.
 - Registre i seguiment dels reingressos de pacients amb microorganismes conflictius.
 - Revisió dels protocols de profilaxi antibiòtica en cirurgia.
 - Recomanacions per millorar la infecció en neurocirurgia.
 - Declaració de malalties de declaració obligatòria setmanalment.
 - S'han produït dos brots durant el 2008, *Pseudomonas aeruginosa* a oncohematologia, brot de *Clostridium difficile* cirurgia.
 - Participació en el programa de vigilància VINCAT.

Comissió de Mortalitat i Teixits de l'IMAS**President**

J. Lloreta

Secretària

N. Sanchez Galiano

Vocals

R. Blat, M. Gallen, X. Espiga, C. Garcia, M. Garcia, M. J. Gil, M. J. López, J. Lloreta, M.Á. Márquez, A. Rodríguez, M. Riu, E. Samsó, N. Sánchez, C. Sanjuas, A. Vázquez

Objectius

- Estudi de la mortalitat de la nostra institució per tal de detectar desviaments importants de la mortalitat estàndard per patologies i per detectar problemes en casos concrets.
- Estudi de l'arribada i qualitat dels teixits i diagnòstic en patologia quirúrgica.

Accions realitzades

- Detecció de casos i distribució als membres pel seu estudi a la reunió mensual. L'avaluació dels casos es fa segons uns ítems preestablerts.
- S'informa a la Direcció Mèdica i es deriva a la Comissió Avaluadora d'Actes Assistencials d'aquells susceptibles d'un estudi més a fons.
- Avaluació estadística anual.

Comissió de Perinatologia i Defectes Congènits

President

A. Payà Panadés

Secretària

C. Rueda García

Vocals

A. Mur Sierra, A. Payà Panadés, C. Rueda García, F. Alameda Quitllet, J. Bruguera Cortada, J.L. Hernández Sánchez, J. Solsona Durán, M. López Yarto, M.A. López Vilchez, M.C. Sanroma Casas, M. Prat Om, M. Folch Folch, M.A. González Ribero, M.A. Martínez de Castilla, M.D. Joya, M.T. Castillo Vicó, R. Muñoz Sánchez, R. Rubio Salazar

Objectius

- Presentació i discussió dels temes i casos entre els diferents facultatius de les diferents especialitats, que presenten particularitats dins del camp de la Perinatologia.

Accions realitzades

- Sessions de periodicitat setmanal.

Comissió Tècnica de l'IMAS a l'Atenció als Maltractaments

Presidenta

Núria León

Vicepresidenta

Yolanda Bovis

Secretària

Eulàlia Termes i L. Morro

Vocals

M. Ribalta, A. Martínez Roig, J. Sancho, C. Rueda, X. Pelfort, M. Claret, O. García Algar, E. Termes, M.C. Miras, L. Mir, M. Roig, S. Sánchez, V. Domínguez, I. Ferrite, M. Alier, M. Calvo, M. Sallés, S. Laso, A. Magaña, R. Aceña, M.J. Jiménez, A. Cascales, A.M. Cervera, M. Garreta, N. León, Y. Bobis, E. Sarsanedas, M.T. Castillo, N. Martín, A. Moreno, M.A. Hernández, M.I. Puente, S. González, M.J. Pons Fragero

Objectius

- Mantenir i augmentar la formació continuada en maltractaments.
- Informatitzar els mapes anatòmics.
- Realitzar la II Jornada de l'IMAS a l'Atenció als Maltractaments.
- Realitzar i editar el tríptic informatiu de butxaca a l'atenció als maltractaments.
- Integrar dins els estudis d'infermeria unes classes dedicades als 3 tipus de maltractament.
- Modificar el programa i estructura dels curs de formació continuada.

Accions realitzades

- Set reunions de coordinació de la Comissió.
- Assistir a las reunions periòdiques de coordinació del Circuit Territorial de Barcelona de Violència vers les Dones i les del Barri de Gracia, Ciutat Vella i Sant Martí.
- Penjar a l'IMASIS els 3 Mapes Anatòmics: infantil i de l'adolescent, de la gent gran, i la dona.
- Tramitar amb el laboratori farmacèutic Menarini l'edició del tríptic informatiu de butxaca a l'atenció als maltractaments que inclogui els algoritmes d'actuació per donar als residents.
- Modificar l'estructura del curs de formació continuada. S'ha fet un curs bàsic a l'atenció als maltractaments amb un programa nou de contingut teòric i un curs avançat en forma de taller. S'han programat per a la seva realització per al primer trimestre del 2009.

- S'ha fet una sessió clínica per els residents de cirurgia general per tal de donar a conèixer les actuacions al Servei d'Urgències davant d'una dona maltractada (1-07-08).
- S'ha fet una sessió de maltractaments a la dona i a la gent gran dins el Curs per a residents de primer any, organitzada per el Servei d'Urgències (8-11-08)
- Realitzar la II Jornada de l'IMAS a l'Atenció als Maltractaments 17-4-08.
- S'ha fet una sessió d'atenció als maltractaments en les sessions d'acollida per als nous residents de l'IMAS 21-5-08.
- Contactar amb la Directora de l'Escola d'Infermeria que ha acceptat incloure unes classes dedicades als tres tipus de maltractaments, en el tercer curs de la Diplomatura.
- Baixes de la Comissió: Susana Sánchez Mourelo, Rosa Aceña Domínguez i Eugenia Sarsanedas Castellanos.
- Altes de la Comissió: Esperanza Burguera Cortada i Pilar Torre Lloveras.
- S'adjunta l'arxiu de casos de maltractaments atesos durant l'any 2008 als Serveis d'Urgències de l'IMAS.

Comissió de Tumors

President

J. Albanell

Secretària

M. Casamitjana

Vocals

X. Castells, L. Grande, S. Serrano, F. Ferrer, M. Algara, J. Planas, C. Ballano, A. Ruiz, I. Tusquets, M. Pera, E. Arriola, C. Besses, J. Fontané, G. Mancebo, J.A. Lorente, R.M. Pujol, M. Pera, E. Cáceres, L. Conesa, F. Cano, M. Salvador, M. Roura, M. Prats, C. Iniesta

Objectius

- Treball multidisciplinari específic de cada patologia en el si d'unitats funcionals i comitès.
- Establir per a cada unitat i comitè objectius assistencials i indicadors de qualitat.
- Anàlisi periòdica de resultats i mesures de millora per a cada unitat i comitè.
- Treball d'aspectes comuns al malalt oncològic: pal·liatiu, psiquiatria, coordinació primària
- Establir objectius de recerca i mecanismes de recerca clínica: dades SAEC, consentiments, etc.

Accions realitzades

- Redimensionament dels membres de la Comissió; incorporació a la Comissió de representants d'infermeria, atenció primària, LRC, i de tots els responsables de comitès de tumors de l'IMAS.
- Creació de dos nous comitès de tumors: SNC, sarcomes.
- Renovació i ampliació Hospital de dia d'Oncohematologia.
- Atenció continuada i consulta infermeria H. Dia.
- Incorporació de la Braquiteràpia.
- Renovació coordinadors unitats.
- Presentació i discussió de les propostes de creació d'unitat de càncer genitourinari (pròstata i bufeta) i de càncer ginecològic.
- Discussió del pla estratègic d'Oncologia de l'IMAS per als propers anys. El pla es formalitzarà en un document en el decurs de l'any següent. S'ha estat treballant ja en els següents punts:
 - noves línies assistencials
 - nova estructura
 - nous models organitzatius.

Comitè d'Ajuda als Professionals en la Presa de Decisions de Futilitat

President

X. Castells

Vicepresident primer

J.L. López Colomés

Vicepresident segon

J.F. Solsona

Secretària

M.J. López Casanova

Vocals

A. Vázquez, E. Samsó, F. Miranda, I. Tusquets, J. Solsona, J. Planas, M.A. Orfila, M. Ribalta.

Objectius

- Recolçament del professional en prendre decisions de futilitat mitjançant la revisió, anàlisi dels casos i valoració conjunta amb els professionals implicats emetent les recomanacions que es considerin oportunes.
- Difondre entre els professionals el concepte de limitació de l'esforç terapèutic basant-se en els principis ètics i legals.

Accions realitzades

- A l'abril del 2008 es van convocar els membres proposats per a formar part d'aquesta comissió. Van tenir lloc una sèrie de reunions per a l'elaboració dels estatuts de la comissió tot definint els objectius i procediments d'actuació. Aquesta informació va arribar als professionals mitjançant la intranet i es realitzà una presentació a càrrec del J.L. López Colomés a la sessió general de l'hospital. La primera intervenció es va dur a terme al setembre del 2008.

Comitè de Credencials

President

F. Bory

Secretària

I. Garcia

Vocals

C. Dürsteler, L. Molina, N. Pares, A. Payà, J. Roquer

Objectius generals

- Assessorar la Gerència i els tribunals de selecció pel que fa al procés de selecció de tècnics superiors assistencials.
- Aplicar la norma establerta amb anterioritat pel propi comitè per a la valoració dels currículums dels tècnics superiors que es van integrant a la institució, bé a través de convocatòries per a la contractació fixa, bé a través de captació per cobrir places d'interinitat.

Objectius concrets

- Unificar els criteris i crear una norma de valoració de currículums, a fi de garantir la vàlua tècnica i científica dels professionals, la seva experiència, i la qualificació dels metges i tècnics superiors assistencials dels centres de l'IMAS.
- Assessorar la Gerència, la Direcció Mèdica i la Direcció de Recursos Humans sobre el perfil necessari per cobrir les places vacants, prèviament a l'aprovació de la convocatòria, tot validant les bases establertes per al concurs de mèrits.
- Informar al tribunal de la convocatòria sobre la capacitat tècnica i humana dels candidats per cobrir els llocs de la plantilla corresponents al personal mèdic i als tècnics superiors de l'IMAS.
- Valorar els currículums del personal tècnic superior assistencial i de recerca en aquells casos de promoció interna a un determinat càrrec dins de l'IMAS.
- El comitè té la voluntat d'anar més enllà i d'aprofundir en els perfils dels professionals, d'acord amb les necessitats i els objectius de l'IMAS.
- Conseqüentment i sense deixar de banda les avaluacions dels currículums dels professionals en els processos de selecció que convoca l'IMAS, el comitè continuarà aprofundint en els perfils professionals dels llocs de treball, sempre d'acord amb les directrius de la institució.

Accions realitzades

- S'han realitzat 20 reunions per a la valoració d'un total de 42 currículums corresponents a les 23 convocatòries publicades i/o 61 CV de candidats que se'ls ha proposat contractes d'interinitat.
- S'ha continuat amb la consolidació d'una forma de fer, amb criteris seriosos, professionals, efectius i eficients, que permeten el reconeixement professional, tant des de dins com des de fora de la institució.

Comitè Ètic d'Experimentació Animal (CEEAA-IMAS)**President**

M. Torà Barnadas

Secretària

S. Gómez Fernández

Vocals

J. Martín Caballero, J. Cantó, P. Robledo, S. Aznar, O. Millan, J. Rodríguez León, E. Barreiro, E. Castellnou

Objectius

- Des de març de 2007, en què es va tancar l'animalari de l'IMIM-Hospital del Mar, la titularitat del CEEA ha passat a ser del PRBB, que és el centre que disposa en l'actualitat d'un animalari. El CEEA-PRBB va ser creat, doncs, amb la finalitat de complir el Decret 214/1997, de 30 de juliol, del Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya, pel qual tots els centres que disposaven d'instal·lacions destinades a la cria i utilització d'animals d'experimentació havien de disposar d'un Comitè Ètic d'Experimentació Animal.
- El Comitè està constituït per representants de tots els centres del PRBB que realitzen experimentació animal.

Accions realitzades

- L'activitat de l'IMIM pel que fa a la realització de protocols d'experimentació animal ha consistit en:
 - Del total de 40 procediments que s'han aprovat procedents de tots els centres del PRBB, 9 corresponen a procediments d'investigadors de l'IMIM-Hospital del Mar. Això representa un 22,5% de tots els procediments que s'han aprovat al CEEA-PRBB.
 - Per un altre cantó, s'han realitzat un total de 7 adhesions a procediments experimentals d'altres investigadors del PRBB.

Comitè Ètic d'Investigació Clínica de l'IMAS (CEIC-IMAS)

President

M. Farré Albaladejo

Secretària

M.T. Navarra Alcrudo

Vocals

F. Burdio Pinilla, M.A. Burrull Madero, S. Delgado Aros, R. Elosua Llanos, M. Fernández Verdager, A. Firenze, O. Garcia Algar, C. Iniesta Blasco, C. Lasso de la Vega Panillo, X.M. de Antonio, F. Miranda Guardiola, M. Rivalta Baró, A. Salar Silvestre, S. Tortola Pérez, I. Tusquets Trias de Bes, B. Ugena Villalobos

Objectius

- Tasca específica del comitè, valorar i aprovar els aspectes metrològics, ètics i legals dels protocols proposats, així com el balanç de riscos i beneficis resultants de l'estudi.
- Col·laborar amb el "Centro Coordinador de los CEICs" per crear els protocols unificats a nivell estatal.

Accions realitzades

- Durant l'any 2008 es van avaluar un número total de: 338 protocols
 - Assaigs clínics: 130:
 - Aprovats: 124
 - Rebutjats o retirats: 6
 - Projectes d'investigació: 208:
 - Aprovats: 198
 - Rebutjats o retirats: 10

Comitè d'Ètica Assistencial de l'IMAS

President

F. Solsona

Secretari

G. Colomar

Vocals

L. Aguilera, R. Aguiló, C. Conill, I. de Balanzó, B. Fernández-Matamoros, M. Forner, S. Hernández, F. Isbert, J. Ll. López Colomé, A. Merino, F. Miranda, M. Ribalta, M. Pérez, A. Sancho, M.T. Sanahuja, M. Serra, M.J. Vilar, A. del Villar

Objectius

- El Comitè d'Ètica Assistencial és un grup interdisciplinari, de caràcter consultiu, creat per a analitzar i assessorar en la resolució dels conflictes ètics que es produeixen durant la pràctica clínica.
- Assessorar èticament en decisions puntuals, clíniques i sanitàries.
- Formular orientacions i protocols comuns d'actuació en situacions clíniques i sanitàries habituals que plantegin problemes ètics.
- Atendre la formació bioètica pròpia i dels hospitals, mitjançant l'organització de programes, cursos i altres activitats formatives en l'àmbit de la bioètica.

Accions realitzades

- Presentació de casos clínics: "La Mirada Ètica".
- Docència: Curs de Bioètica per MIR. Hospital del Mar, Taller sobre l'actualització de coneixements en cures d'infermeria, Hospital de l'Esperança, Aspectes ètics i legals per personal administratiu IMAS, Hospital del Mar.
- Participació dels membres del CEAI en la formació ètica legal pregrau i postgrau.
- Diferents publicacions en bioètica.
- Participació en el Programa de Qualitat de l'IMAS.

Comitè de Formació Continuada de l'IMAS

President

J. Vallés Esteve

Vocals

M. Andreu, I. Campodarve, J. Esquerra, O. Garcia, J. Planas

Objectius

- Crear una nova normativa per concedir permisos remunerats a tècnics superiors de l'IMAS per completar el treball de la tesi doctoral. Aquest objectiu està assolit i ja hi ha facultatius que han disposat o estan disposant d'aquest permís.
- Finançar els desplaçaments dels tècnics superiors de l'IMAS que obtinguin permisos retribuïts per formació.
- Actualitzar la informació i la posició de la Comissió a la intranet a més de fer-ne difusió. De manera parcial s'ha aconseguit millorar la posició de la comissió dins la intranet a un lloc més visible.

Accions realitzades

- S'han tramitat 5 permisos per a estades a l'estranger de metges de l'IMAS.
- Durant l'any 2008 s'han concedit 67 ajuts per assistència a cursos i congressos a diversos metges de l'IMAS.
- 5 tramitacions fetes per metge assistent voluntari.
- 22 activitats presentades al Consell Català de la Formació Mèdica Continuada per a la seva avaluació.

Comitè de Transfusió de l'Hospital del Mar

Presidenta

M. López Soques

Secretària

C. Basil

Vocals

E. Alonso, A. Alier, C. Besses, C. Ballano, E. Bisbe, G. Blanes, M. Bonet, I. Campodarve, I. Cirera, A. del Villar, L. Garcia, J. Garcia Álvarez, J.C. Álvarez, I. Martínez, M.A. Orfila, L. Fumadó, L. Puig, F. Solsona

Objectius

- Assegurar que a l'IMAS es realitza una medicina transfusional conforme a la normativa vigent i a les evidències científiques, en benefici dels nostres malalts i amb la màxima seguretat i diligència possibles.

Accions realitzades

- Es va revisar la versió 2003 del Protocol de Seguretat Transfusional de l'IMAS. La nova versió 2008 es va difondre i col·locar a intranet. Es va iniciar la redacció del protocol de transfusió pediàtrica.
- Es van revisar i analitzar periòdicament les reaccions clíniques adverses i efectes adversos de la transfusió de l'any en curs. Es va iniciar accions correctores respecte a 4 casos d'infratransfusió.
- Es va aprovar la Memòria d'hemovigilància de 2007, que es pot trobar a intranet, de la qual també es va fer difusió en diverses sessions (Sessió de Direcció d'Infermeria i caps d'àrea, abril 2008; Jornada anyal de Medicina Transfusional al desembre 2008).
- Es va fer revisió crítica i accions correctores de diversos aspectes dels components sanguinis elaborats al Banc de Sang i Teixits de Catalunya.
- Es van revisar les notificacions del Banc de Sang i Teixits respecte a malalts antics receptors de sang provinent de donants que actualment han seroconvertit.
- Es va fer seguiment dels indicadors de qualitat del Comitè.
- Respecte a l'actualització de la transfusió massiva, es va valorar l'aplicació de nou equipament diagnòstic i terapèutic (Tromboelastògraf, PFA-100, packs d'hemorràgia aguda).

Subcomissió d'Antibiòtics de l'IMAS

President

S. Grau Cerrato

Secretària

R. Terradas Robledo

Vocals

H. Knobel Freud, F. Álvarez Lerma, C. Segura, J.P. Horcajada Gallego, L. Sorlí, A. Martínez-Roig

Objectius

- Optimitzar els tractaments antimicrobians que reben els malalts ingressats als hospitals de l'IMAS.
- Actualitzar biennalment els protocols de tractaments antimicrobians disponibles al nostres centres i recopilats a La Guia de Terapèutica Antimicrobiana.
- Valorar la inclusió de noves molècules atenent les necessitats dels nostres malalts i l'evidència mèdica sobre la seva eficàcia, seguretat i cost.
- Adaptar puntualment determinats protocols en funció de les dades de resistències aportades pel Laboratori de Referència.
- Efectuar auditories terapèutiques per valorar el grau de compliment dels protocols elaborats.
- Vigilància en l'emergència de microorganismes conflictius potencialment relacionats amb el consum de determinats antibiòtics.

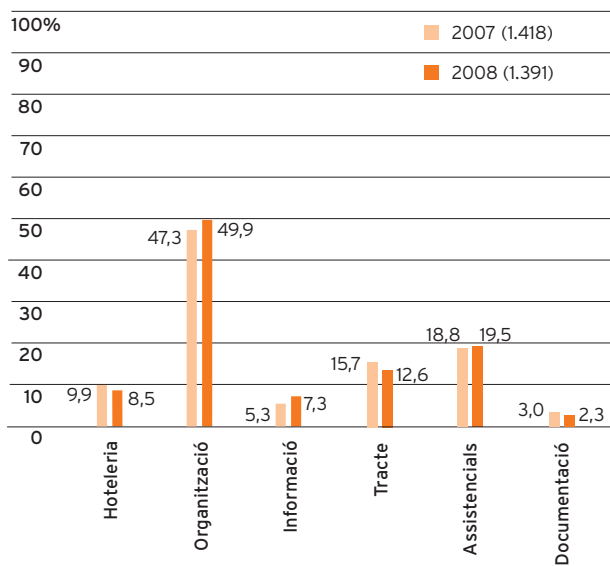
Accions realitzades

- Actualització de protocols
 - Elaboració del mapa de sensibilitats 2007 i realització de recomanacions.
 - Tractament de la pielonefritis aguda i infecció de les vies urinàries a la infància.
 - Tractament de les Infeccions del SNC en l'adult. Servei de Neurocirurgia.
 - Tractament de les Infeccions del SNC en els nens. Servei de Pediatria.
 - Tractament de la pneumònia extrahospitalària en l'adult. Servei d'Urgències. Servei de Pneumologia.
 - Criteris d'ingrés de la NAC. Servei d'Urgències. Servei de Pneumologia.
 - Tractament empíric de les Infeccions intraabdominals a l'adult.
 - Tractament empíric de les Infeccions intraabdominals a pediatria.
 - Tractament antimicrobià empíric de les infeccions de pell i parts toves que requereixen ingrés hospitalari a l'adult.

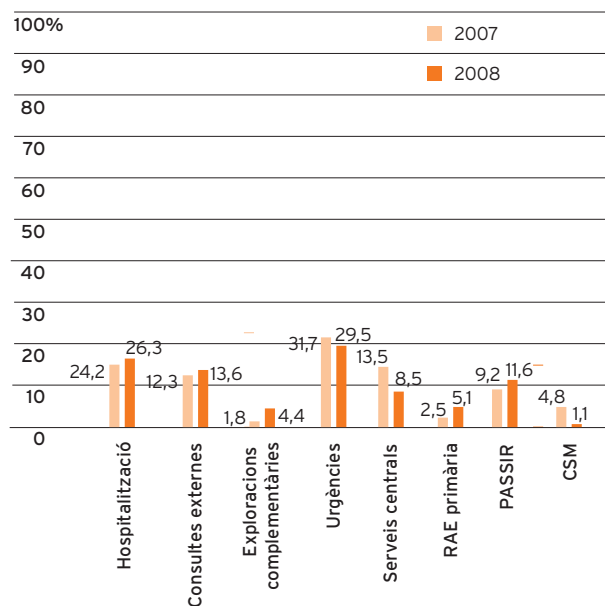
- Tractament antimicrobià empíric de les infeccions de pell i parts toves que requereixen ingrés hospitalari a pediatria.
- Inclusió de fàrmacs
 - Anfotericina B complejo lipídico.
 - Anidulafungina.
- Auditoria / Avaluació d'ús
 - Consum de Levofloxacino.
 - Auditoria sobre peticions de nivells d'antibiòtics en sang.
 - Auditoria de l'ús de tigeciclina.

Atenció a l'Usuari i Comunicació

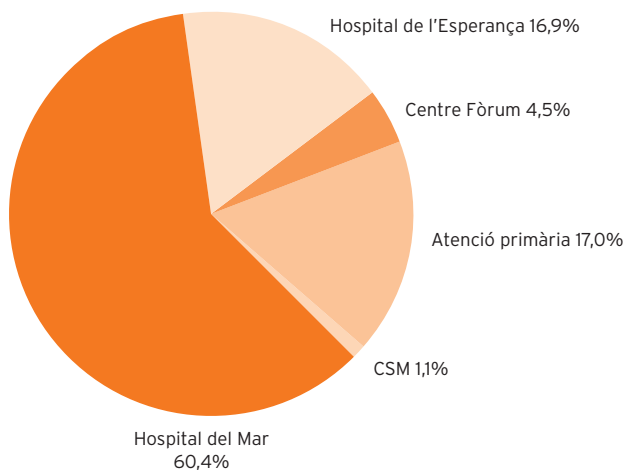
Queixes per motius, 2007 i 2008

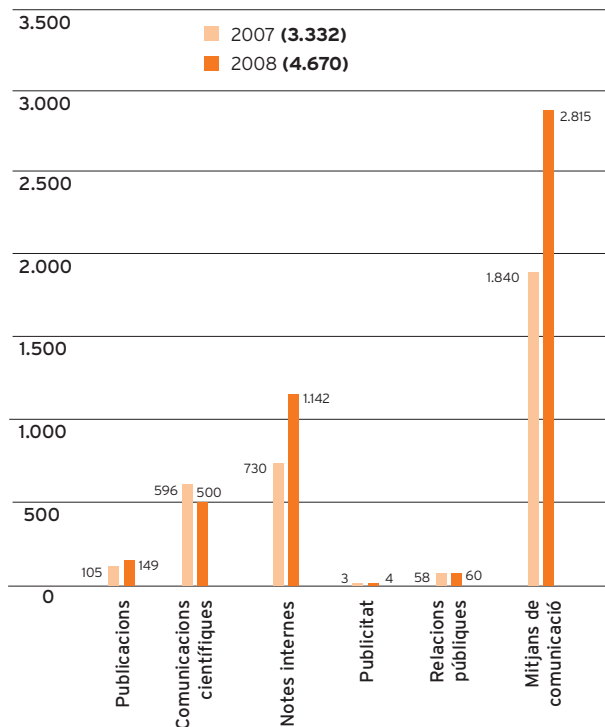
Queixes per àrees, 2007 i 2008

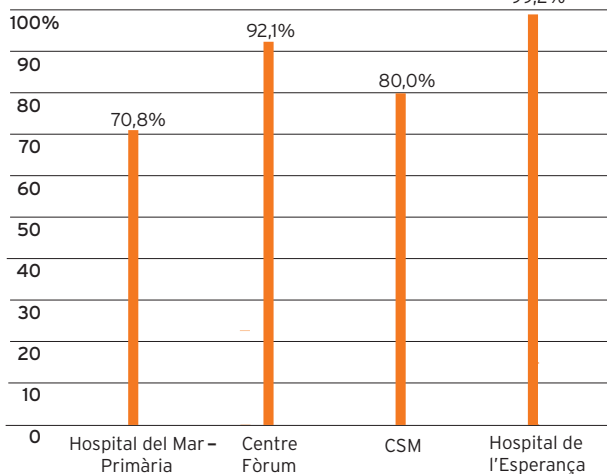
Queixes per centres, 2008

Actuacions de comunicació, 2007 i 2008

Percentatge de queixes que es responen abans de 15 dies segons centre, 2008

Docència

Docència

Alumnes matriculats als centres de formació reglada de l'IMAS, cursos 2000-2001 a 2007-2008

	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Unitat Docent de l'IMAS	300	297	291	238	257	264	320	317
Estudis de Biologia de la UPF	240	300	298	294	298	311	310	344
Escola Universitària d'Infermeria	261	284	270	264	281	262	237	268
Escola Bonanova de Formació Professional	237	233	258	259	251	345	382	418
Total	1.038	1.114	1.117	1.055	1.087	1.182	1.249	1.347

Programa d'especialistes en formació de l'IMAS

	31-12-2000	31-12-2001	31-12-2002	31-12-2003	31-12-2004	31-12-2005	31-12-2006	31-12-2007	31-12-2008
Residents	120	131	134	152	163	174	173	182	192

Places docents acreditades i cobertes a l'IMAS el desembre de 2008

Especialitat	Acreditades	R1	R2	R3	R4	R5	Total
Anàlisis clíniques ⁽¹⁾	2	1	0	0	0	-	0
Anatomia patològica	2	2	2	1	2	-	7
Anestesiologia i reanimació	4	4	4	4	4	-	16
Angiologia i cirurgia vascular	1	1	1	1	1	1	5
Aparell digestiu	2	1	1	1	1	-	4
Cardiologia	1	1	1	0	0	0	2
Cirurgia general i aparell digestiu	2	2	2	2	1	2	9
Cirurgia ortopèdica i traumatologia	2	2	2	2	2	2	10
Dermatologia MQ i venereologia	2	1	1	1	1	-	4
Endocrinologia i nutrició	1	1	1	1	1	-	4
Farmàcia hospitalària (FIR)	2	1	2	1	1	-	5
Farmacologia clínica	1	1	1	0	0	-	2
Geriatría ⁽²⁾	3	3	3	3	3	-	12
Hematologia i hemoteràpia	1	1	1	1	1	-	4
Medicina del treball ⁽³⁾	-	-	-	-	-	-	-
Medicina familiar i comunitària ⁽³⁾	-	-	-	-	-	-	-
Medicina física i rehabilitació ⁽⁴⁾	2	2	1	1	1	-	5
Medicina intensiva	1	1	1	1	1	1	5
Medicina interna	2	2	2	2	2	2	10
Medicina preventiva i salut pública ⁽⁵⁾	3	3	3	3	3	-	12
Microbiologia i parasitologia ⁽¹⁾	1	0	0	0	0	-	0
Nefrologia	1	0	1	1	1	-	3
Neurofisiologia clínica	1	0	1	1	0	-	3
Neurologia	2	1	2	2	1	-	6
Obstetrícia i ginecologia	3	3	3	3	2	-	11
Oftalmologia ⁽⁴⁾	2	2	2	2	2	-	8
Oncologia mèdica	2	2	1	1	1	-	5
Oncologia radioteràpica ⁽⁴⁾	1	0	0	0	1	-	1
Pediatría i àrees específiques	2	2	2	2	2	-	8
Pneumologia	1	0	1	0	1	-	3
Psicologia clínica ⁽⁶⁾	1	1	1	1	-	-	3
Psiquiatria ⁽⁶⁾	3	3	2	2	2	-	9
Radiodiagnòstic ⁽⁷⁾	2	2	3 ⁽⁷⁾	0	0	-	5
Reumatologia	3	2	2	1	1	-	6
Urologia	1	1	1	1	1	1	5
Total	58	49	51	42	41	9	192

Acreditació docent per a l'any 2008 i oferta docent per al 2004-2008

Especialitats	Acreditades	2004	2005	2006	2007	2008
Anàlisis clíniques ⁽¹⁾	1	0	0	0	1	1
Anatomia patològica	2	2	1	1	2	2
Anestesiologia i reanimació	4	4	4	4	4	4
Angiologia i cirurgia vascular	1	1	1	1	1	1
Aparell digestiu	2	1	1	1	1	2
Cardiologia	1	-	-	-	1	1
Cirurgia general i aparell digestiu	3	2	2	2	2	3
Cirurgia ortopèdica i traumatologia	3	2	2	2	2	3
Dermatologia MQ i venereologia	2	1	1	1	1	2
Endocrinologia i nutrició	1	1	1	1	1	1
Farmàcia hospitalària (FIR)	2	1	1	1	1	1
Farmacologia clínica	1	1	0	0	1	1
Geriatría ⁽²⁾	3	3	3	3	3	3
Hematologia i hemoteràpia	1	1	1	1	1	1
Medicina física i rehabilitació ⁽⁴⁾	2	1	1	1	2	2
Medicina intensiva	1	1	1	1	1	1
Medicina interna	2	2	2	2	2	2
Medicina preventiva i salut pública ⁽⁵⁾	3	2	3	3	3	3
Microbiologia i parasitologia ⁽¹⁾	1	0	0	0	0	0
Nefrologia	1	1	1	1	1	1
Neurofisiologia clínica	1	1	1	1	1	1
Neurologia	2	2	2	2	1	2
Obstetrícia i ginecologia	3	2	2	2	3	3
Oftalmologia ⁽⁴⁾	2	1	2	2	2	2
Oncologia mèdica	2	1	1	1	2	2
Oncologia radioteràpica ⁽⁴⁾	1	0	0	0	1	1
Pediatría i àrees específiques	2	1	2	2	2	2
Pneumologia	1	1	1	1	1	1
Psicologia clínica ⁽⁶⁾	1	1	1	1	1	1
Psiquiatria ⁽⁶⁾	3	2	2	2	3	3
Radiodiagnòstic ⁽⁷⁾	2	-	-	-	2	2
Reumatologia	3	1	1	1	2	2
Urologia	1	1	1	1	1	1
Total	61	41	42	42	53	58

(1) Dependents del Laboratori de Referència de Catalunya.

(2) Adscrites al Centre Geriàtric Municipal.

(3) Dependents de la Direcció d'Atenció Primària (CatSalut).

(4) Adscrites a l'Hospital de l'Esperança.

(5) Adscrites a l'IMAS-UPF-IMIM-ASP.

(6) Adscrites a l'Institut Municipal de Psiquiatria (IMPU).

(7) 2 places acreditades i 1 per canvi d'especialitat.

Recerca

Recerca

Recerca

El nou pla estratègic de l'IMAS dóna especial rellevància al binomi recerca-docència. En aquest sentit cal destacar que, aquest any, s'han implementat una sèrie d'iniciatives per promoure la major implicació en la recerca del personal assistencial.

En relació a la producció científica, seguint la dinàmica ja registrada els darrers anys, ha augmentat respecte a la de l'any anterior amb un total de 495 publicacions (articles originals, revisions, notes clíniques i publicacions breus) en revistes de difusió internacional incloses a l'SCI-ISI. D'altra banda, s'ha assolit finançament per a 29 nous projectes d'àmbit nacional i 6 projectes d'àmbit europeu. A més, s'han aconseguit tres noves incorporacions de grups de l'IMIM-Hospital del Mar a RETICS i la participació de la institució al CAIBER (ISCIII).

Aquest any, a més, s'ha incorporat un nou grup de recerca en cèl·lules mare i càncer, integrat en el Programa de Recerca en Càncer i, en l'àmbit tecnològic, s'ha posat en marxa una plataforma de *microarrays* (Affimetrix).

La web de l'IMIM-Hospital del Mar ha estat situada en la primera posició a nivell espanyol i en la 46 a nivell mundial segons el rànquing que elabora el Laboratorio de Cibermetría del CSIC, en base a l'anàlisi de més de 17.000 webs sanitàries de tot el món. Entre les iniciatives més recents cal destacar l'activació a través del web d'un bloc de divulgació científica (IMIMa't!).

Finalment, durant el darrer trimestre de l'any 2008 s'ha treballat intensament en el projecte de constitució i acreditació de l'Instituto de Investigación Sanitaria Hospital del Mar, que ha de proporcionar un marc adequat de relació entre les institucions del PRBB, l'Hospital del Mar, la Universitat Pompeu Fabra i la Universitat Autònoma, per tal de promoure la investigació translacional, obrint l'accés a noves vies de finançament.

Dades bibliomètriques, 2008

Nombre total d'articles publicats en revistes nacionals i internacionals	663
Percentatge d'articles publicats en revistes amb factor d'impacte	77%
Percentatge d'articles publicats a revistes del primer quartil de la seva categoria segons JCR	53%

Publicacions, 2008

	Originals	Totals
Internacionals	361	502
Espanyoles	76	253

Ajuts per projectes, 2008

Ministeri de Salut i Consum i l'Institut de Salut Carlos III	100
Ministeri d'Educació i Ciència	18
Generalitat (AGAUR, AATRM, ICREA, etc.)	16
Unió Europea i internacionals	27
Altres institucions	42

Programa de recerca en càncer

Director

Joan Albanell

Grups de recerca

- Càncer colorectal; Miguel Pera
- Càncer esofagogàstric; Manuel Pera
- Càncer hepatobiliarpancreàtic; Lluís Grande
- Càncer genitourinari; Josep Lloreta
- Consell genètic-colorectal; Montserrat Andreu
- Clínica aplicada en neoplàsies hematològiques; Carles Besses
- Diferenciació en carcinògens gàstrics; Carme de Bolos
- Iniciació tumoral i estrès oncogènic; David Domínguez
- Mecanismes moleculars de tumorigènesi; Pilar Navarro
- Mecanismes moleculars de predisposició a càncer de pulmó; Esther Barreiro
- Polimerases Poli; ADP-ribosa; José Yelamos
- Senyalització apoptòtica; Gabriel Gil
- Transició epitelial-mesènquima i progressió tumoral; Antonio García de Herreros
- Translacional en neoplàsies hematològiques; Lourdes Florensa
- Terapèutica molecular i biomarcadors en càncer de mama; Joan Albanell

Docència UAB

- Catedràtics: Francisco X. Real Arribas*; Antonio García de Herreros Madueño*
- Professors titulars: Luís Grande Posa; Gabriel Pons Irazábal; Josep Lloreta Trull*
- Professors associats: David Domínguez Solà; Manuel Ramón Pera Román; Joan Albanell Mestres; Montserrat Arumí Uria; Montserrat Andreu García; Beatriz Bellosillo*; Sílvia Hernández Llodrà*; Esther Barreiro Portela; Gabriel Gil Gómez*

(*) UPF (**) UB (***) UPC

Ajuts d'investigació

- Efecto del preconditionamiento isquémico sobre la regeneración hepática tras resección hepática en humanos. Fondo de Investigación Sanitaria; Grande Posa L; ISCIII. 2004-2008.
- Caracterización de/los receptores celulares responsables de los efectos neurotóxicos del activador tisular del plasminógeno (tPA) en células nerviosas: estrategias terapéuticas e implicaciones en ad; Navarro Medrano P; Ministerio de Educación y Ciencia.

- Anàlisi del paper de les fucosil i sialiltransferases en el comportament metastàtic de les cèl·lules; de Bolós Pi C; Fundació La Marató de TV3.
- Caracterització genètica dels limfomes B de la zona marginal: nodals, esplènics primaris i extranodals de teixit limfoide associat a mucoses (MALT); Solé Ristol F; Fundació la Marató de TV3.
- Control traduccional en càncer de pàncrees: una nova estratègia terapèutica?; Navarro Medrano P; Fundació La Marató de TV3.
- Identificador d'inhibidors específics de l'activitat transcripcional de la B-catenina en la progressió tumoral; Baulida Estadells J; Fundació la Marató de TV3.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Florensa Brichs L; Agència de Gestió Ajuts Universitaris de Recerca.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); García de Herreros Madueño; Agència de Gestió Ajuts Universitaris de Recerca.
- Papel de MKP-1 y NF-KB en la reversión de quimiorresistencia: análisis in vitro, ex vivo y de expresión en tumores humanos. Bellosillo Paricio B; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Caracterización genética de la mocosí fungoide tumoral y linfomas primarios cutáneos de células T no micosis fungoide mediante Array-HGC y confirmación con hibridación in situ fluorescente en arrays tisulares; Espinet Solà B; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Caracterización genética de dos subgrupos de carcinoma de mama: RE+ RP+ vs RE+ RP-; Solé Ristol F; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Mecanismos epigenéticos de regulación transcripcional implicados en la diferenciación y transformación celulares; Hernandez Muñoz MI; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Aplicaciones de estrategias epigenéticas y genéticas en la bioingeniería de células madre embrionarias (ES): control de crecimiento y diferenciación hacia células pancreáticas exocrinas"; Skoudy Haym AL; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Obtención y purificación de anticuerpos capaces de diferenciar entre EPO y NESP. de Bolós Pi C; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Estudio prospectivo no aleatorizado, multicéntrico, para valorar la eficacia, duración de respuesta y toxicidad de rituximab como tratamiento de primera línea en combinación con fludarabina y ciclofosfamida, y como tratamiento de mantenimiento en pacientes diagnosticados de linfoma no hodgkin folicular. Salar Silvestre A; Fundación Española de Hematología y Hemoterapia.
- Vía clínica de cirugía electiva colorrectal; Gil Egea MJ; Institut Municipal d'Assistència Sanitària.

- Regulación génica post-transcripcional mediada por Snail en la transición epitelio-mesénquimal; García de Herreros M; Associació Espanyola contra el Càncer de Catalunya.
- Infección postoperatoria y recurrencia del cáncer colorrectal: estudio de la influencia de la respuesta inflamatoria de fase aguda y de la angiogénesis en un modelo animal de cáncer de colon; Pera Román M; Associació Espanyola contra el Càncer de Catalunya.
- Mutaciones del ADN mitocondrial (ADNmt) y alteraciones de p53 y p16 en la secuencia metaplasia de barret-displasia-adenocarcinoma de esófago; Pera Román, MR; Fundació Mutua Madrileña.
- Estudio de las diferencias moleculares entre el cáncer de próstata latente, incidental, "insignificante" y clínicamente significativo; Lloreta Trull J; Associació Espanyola contra el Càncer de Catalunya.
- Caracterització dels efectes cel·lular i molecular combinats de tamoxifè i inhibidors de NF-kB en càncer de mama humà; Albanell Mestres J; Associació Espanyola contra el Càncer de Catalunya.
- Caracterización del papel del factor transcripcional Snail y otros represores de la expresión de la E-cadherina en la transición epitelio-mesénquima; García de Herreros A; Ministerio de Educación y Ciencia.
- Tratamiento de inducción con rituximab + hyper-cvad y altas dosis de metotrexato/citarabina y consolidación con Y90-ibritumomab tiuxetan en pacientes con linfoma de células del manto; Salar Silvestre A; Grupo Español de Linfomas/trasplante autólogo de médula ósea.
- Análisis transcriptómico y proteómico de los procesos de proliferación, diferenciación y regeneración en epitelio de colon humano. Convenio de regulación del programa de I+D COLOMICS; García de Herreros Madueño A; Centro Nacional de Investigaciones Oncológicas.
- Proyecto de puesta a disposición de muestras de ADN de pacientes diagnosticados de varios tipos de tumores sólidos y hematológicos en la población residente en España. Nodo de Enfermedades Oncológicas del Banco Nacional de ADN.(Subnodo 4); Solé Ristol, F; Genoma España.
- Estudio de las diferencias de expresión genética entre el cáncer de próstata clínicamente significativo y las variables latente e incidental. Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII. Lloreta Trull, Josep
- Estudio farmacodinámico de SU11248 (sunitinib) en cáncer de vejiga transicional. Correlación de la respuesta clínica/metabólica con métodos de imagen y análisis de perfusión utilizando PET/TAC con metionina y con Oxígeno15-agua; Bellmunt Molins J; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Regulación por citoquinas inflamatorias de la expresión de genes asociados a la carcinogénesis gástrica; de Bolós Pi C; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Estudio del valor predictivo de NF-kappaB en cáncer de mama tratado con antraciclinas y de la sensibilización mediante inhibición de NF-kappaB; Albanell Mestres J; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Caracterización fenotípica del epitelio escamoso del esófago cervical tras una esofagogastrotomía. Un modelo clínico para el estudio de la secuencia que conduce al desarrollo del esófago de Barrett; Pera Román MR; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Síndrome de Poliposis Hiperplásica Familiar en una población general afecta de CCR. Identificación de tumores que siguen la vía aserrada; Andeu García M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Infección peritoneal peri-operatoria y recurrencia del cáncer colorrectal: estudio de la respuesta inflamatoria de fase aguda y de la respuesta angiogénesis sistémica y local; Pera Román M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Tratamiento de primera línea del linfoma difuso de célula grande B (LDCGB) con quimioterapia a dosis densas e inmunoterapia (R-CHOP/14) en pacientes mayores de 65 años, y en menores de 65 años de riesgo bajo; Salar Silvestre A; Grupo Español de linfomas/trasplante autólogo de médula ósea.
- Incontinencia fecal: características de los pacientes e impacto sobre la calidad de vida. Fondo de Investigación Sanitaria; Parés Martínez D; ISCIII.
- Identificación de nuevas dianas en la enfermedad de Alzheimer; Navarro Medrano P; PETRI.
- Retics temàtica d'investigació cooperativa en càncer; Albanell Mestres J; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Retics temàtica d'investigació cooperativa del càncer; García de Herreros Madueño A; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Evaluación de la respuesta al tratamiento citorreductor mediante cuantificación de poblaciones clonales según estado mutacional JAK2 V617F y polimorfismos asociados al cromosoma X en pacientes con trombocitemia esencial; Basses Raebel C; Fundación Mutua Madrileña.
- Papel de la Ciclina O en la regulación de la apoptosis y de la transformación tumoral; Gil Gómez G; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Análisis de la expresión genética mediante arrays de baja densidad en trombocitemia esencial. Relación con otros síndromes mieloproliferativos crónicos Ph negativos y con la anemia refractaria sideroblástica con trombocitosis; Florensa Brichs L; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.

- Efecto de la isquemia-reperusión sobre el crecimiento de micrometástasis hepáticas de carcinoma colorectal; Grande Posa L; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Caracterización de la enfermedad residual mínima e implicación de las células T reguladoras en los linfomas malt gástricos; Salar Silvestre A; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Factores regulares de la expresión del gen proapoptótico E2F1 en cáncer de colon y su posible implicación en la adquisición de resistencia a apoptosis; Mayol Girbau X; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Participación de beta-catenina, NFkappaB y otras proteínas en la activación de genes durante la formación de metástasis; Baulida Estadella J; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Valoración de la eficacia del tratamiento citorredutor mediante cuantificación del estado mutacional de jak2 v617f en pacientes con trombocitemia esencial; Besses Raebel C; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Caracterización genética del carcinoma escamoso cutáneo mediante array-hgc y confirmación con hibridación in situ fluoresecante en arrays titulares; Espinet Solà B; Associació Espanyola contra el Càncer de Catalunya.
- Plataforma ARRAYS (Affymetrix) Modelo GCS3007 GSYSTEM con AUTOLOADER.(Proyecto de ayudas económicas para infraestructuras 2007); Solé Ristol F; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Puesta a punto de la técnica de hibridación in situ fluorescente (FISH) en tejido parafinado para la detección de la t (17;22) (q22;q13) (COL1A1/PDGFB) en el dermatofibrosarcoma protuberans. Estudio comparativo de sensibilidad y especificidad con técnica de RT-PCR; Espinet Solà B; Grupo Español de Investigación en Sarcomas.
- Ensayo clínico de fase I, de escalado de dosis, de la combinación de Gemcitabina, Capecitabina y Sunitinib en el tratamiento de pacientes con carcinoma de células renales no resecable y/o metastásico; Bellmunt Molins J; Grupo Español para el estudio del cancer genitourinario.

Publicacions

	2007	2008
Articles originals internacionals	77	71
Articles originals nacionals	2	8
Articles en revistes internacionals (notes)	19	23
Articles en revistes nacionals (notes)	3	8
Articles en revistes internacionals (revisions)	16	11
Articles en revistes nacionals (revisions)	4	6
Capítols de llibres internacionals	0	1
Capítols de llibres nacionals	4	3
Llibres nacionals	0	1
Tesis	3	3
Total	128	135

Articles originals en revistes nacionals

- Pera M, Alonso S, Parés D, Lorente JA, Bielsa O, Pascual M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Grande L. Tratamiento de la fistula rectouretral tras prostatectomia radical mediante la exposicion transesfinteriana posterior de York Mason. Cir Esp 2008; 84(6): 323-327.
- Gil-Egea MJ, Martínez-Serrano MA, Sánchez de la Blanca MI, Bonilla M, Lasso C, Trillo L, Herms R, Marín-Casino M, Pera M, Grande L. Rehabilitacion multimodal en cirugia colorrectal electiva. Elaboracion de una via clinica y resultados iniciales. Cir Esp 2008; 84(5): 251-255.
- Martínez-Serrano MA, Pereira JA, Sancho JJ, Salvans S, Juncà V, Segura M, Solsona J, Grande L. Hernia estrangulada. ¿Todavía mortal en el siglo XXI? Cir Esp 2008; 83(4): 199-204.
- Ferran M, Giménez-Arnau AM, Bellosillo B, Pujol RM, Santamaria LF. Funcion efectora de linfocitos T CLA1 sobre queratinocitos autologos en psoriasis. Actas Dermosifiliograf 2008; 99(9): 701-707.
- Gallardo F, Bellosillo B, Serrano S, Pujol RM. Aplicacion de los protocolos de PCR BIOMED-2 en el analisis genotipico de los linfomas cutaneos primarios. Actas Dermosifiliograf 2008; 99(8): 608-620.
- Perona M, Mearin F, Guilera M, Mínguez M, Ortiz V, Montoro M, Serra J, Casanova C, Rey E, Alarcón O, Bujanda L, Lima A, Andreu M, Castro M, López A, Carrillo R, Sempere L, Badia X. Cuestionario específico de calidad de vida para pacientes con estreñimiento: desarrollo y validación del CVE-20. Med Clin (Barc) 2008; 131(10): 371-377.
- Martínez-Llorens JM, Casadevall C, Lloreta J, Orozco-Levi M, Barreiro E, Broquetas JM, Gea J. Activación de células satélite en el músculo intercostal de pacientes con EPOC. Arch Bronconeumol 2008; 44(5): 239-244.

- Salgado R, Toll A, Espinet B, González-Roca E, Barranco C, Serrano S, Solé F, Pujol RM. Estudio de las lesiones citogenéticas en el carcinoma escamoso cutáneo mediante la técnica de arrays de hibridación genómica comparada. *Actas Dermosifiliograf* 2008; 99(3): 199-206.

Articles originals en revistes internacionals

- Prat E, Rey JD, Camps J, Lloreta J, Egozcue J, Gelabert-Mas A, Campillo M, Miró R. Genomic imbalances in urothelial cancer: Intratumor heterogeneity versus multifocality. *Diagn Mol Pathol* 2008; 17(3): 134-140.
- Agell L, Hernández-Llodrà S, de Muga S, Lorente JA, Juanpere N, Esgueva R, Serrano S, Gelabert-Mas A, Lloreta J. KLF6 and TP53 mutations are a rare event in prostate cancer: distinguishing between Taq polymerase artifacts and true mutations. *Modern Pathol* 2008; 21(12): 1470-1478.
- Aleman A, Cebrian V, Álvarez M, López V, Orenes E, López-Serra L, Algaba F, Bellmunt J, López-Beltrán A, González-Peramato P, Cerdón-Cardo C, García J, García del Muro X, Esteller M, Sánchez-Carbayo M. Identification of PMF1 Methylation in Association with Bladder Cancer Progression. *Clin Cancer Res* 2008; 14(24): 8236-8243.
- Burdío F, Mulier S, Navarro A, Figueras J, Enrique B, Poves I, Grande L. Influence of approach on outcome in radiofrequency ablation of liver tumors. *Surg Oncol* 2008; 17(4): 295-299.
- Martín A, Conde E, Arnán M, Canales MA, Debén G, Sancho JM, Andreu R, Salar A, García-Sánchez P, Vázquez L, Nistal S, Requena MJ, Donato EM, González JA, León A, Ruiz C, Grande C, González-Barca E, Caballero MD, on behalf of the 'Grupo Español de Linfomas/Trasplante Autólogo de Médula Ósea' (GEL/TAMO cooperative group). R-ESHAP as salvage therapy for patients with relapsed or refractory diffuse large B-cell lymphoma: the influence of prior exposure to rituximab on outcome. A GEL/TAMO study. *Haematologica* 2008; 93(12): 1829-1836.
- Raurell I, Codina M, Casagolda D, del Valle B, Baulida J, García de Herreros A, Duñach M. Gamma-secretase-dependent and -independent effects of presenilin1 on beta-catenin.Tcf-4 transcriptional activity. *PLoS ONE* 2008; 3(12): e4080 (<http://www.pubmedcentral.nih.gov/articlerender.fcgi?tool=pubmed&pubmedid=19114997>).
- Calle ML, Urrea V, Vellalta G, Malats N, Steen KV. Improving strategies for detecting genetic patterns of disease susceptibility in association studies. *Stat Med* 2008; 27(30): 6532-6546.
- Foro P, Valls-Fontanals A, Carles J, Lynd F, Sanz J, Rodríguez de Dios N, Reig A, Lacruz M, Lozano J, Membrive I, Algara M. Randomized clinical trial with two palliative radiotherapy regimens in painful bone metastases: 30 Gy in 10 fractions compared with 8 Gy in single fraction. *Radiother Oncol* 2008; 89(2): 150-155.
- Porta-Serra M, Bosch M, Benavides FG, López T, Fernández E, Marco E, Alguacil J, Grimalt JO, Puigdomènech E, for the PANKRAS II Study Group (...Real FX, Malats N, Carrillo E, Gavalda L, García de Herreros A, Serrat A, Soler-Cera M, Torà M, Andreu M, Corominas JM, Coll S, Conangla M, Gubern JM, Maristany T, Panadés A, Solà R, Tous F...). Differences in serum concentrations of organochlorine compounds by occupational social class in pancreatic cancer. *Environ Res* 2008; 108(3): 370-379.
- Bustamante V, Casanova J, López-De Santamaría E, Mas S, Sellares J, Gea J, Gáldiz B, Barreiro E, on Behalf Of The ENIGMA in COPD Project. Redox balance following magnetic stimulation training in the quadriceps of patients with severe COPD. *Free Radical Res* 2008; 42(11): 939-948.
- Ferran M, Giménez-Arnau AM, Bellosillo B, Pujol RM, Santamaria LF. Circulating CLA + T cell subsets inversely correlate with disease severity and extension in acute psoriasis but not in chronic plaque psoriasis. *Eur J Dermatol* 2008; 18(6): 647-650.
- Ordóñez-Morán P, Larriba MJ, Palmer HG, Valero R, Barbachano A, Duñach M, García de Herreros A, Villalobos C, Berciano MT, Lafarga M, Muñoz A. RhoA-ROCK and p38MAPK-MSK1 mediate vitamin D effects on gene expression, phenotype, and Wnt pathway in colon cancer cells. *J Cell Biol* 2008; 183(4): 697-710.
- Mel JR, Salar A, Rodríguez CA, Alegre A, González A, Cassinello J, Gasquet JA, Sánchez J, Saigi E, AMG-DAR-2002-01 StudyGroup (...Fabregat X...). A prospective observational study of the effectiveness, safety, and effect on fatigue of darbepoetin alfa for the treatment of chemotherapy-induced anaemia. *Curr Med Res Opin* 2008; 24(10): 2931-2942.
- Martínez-Antón A, de Bolós C, Alobid I, Benítez P, Roca-Ferrer J, Picado C, Mullol J. Corticosteroid therapy increases membrane-tethered while decreases secreted mucin expression in nasal polyps. *Allergy* 2008; 63(10): 1368-1376.
- Rovira M, Delaspre F, Massumi M, Serra S, Valverde MA, Lloreta J, Dufresne M, Payre B, Konieczny SF, Savatier P, Real FX, Skoudy A. Murine embryonic stem cell-derived pancreatic acinar cells recapitulate features of early pancreatic differentiation. *Gastroenterology* 2008; 135(4): 1301-1310.

- Silverman D, Alguacil J, Rothman N, Real FX, García-Closas M, Cantor KP, Malats N, Tardón A, Serra C, García-Closas R, Carrato A, Lloreta J, Samanic C, Dosemeci M, Kogevinas M. Does increased urination frequency protect against bladder cancer? *Int J Cancer* 2008; 123(7): 1644-1648.
- Sánchez F, Gimeno-Bayón JL, Esgueva R, Álvarez-Lerma F, Munné A, Serrano S. Fatal liver failure: molecular evidence for chronic active Epstein-Barr virus infection. *Ann Diagn Pathol* 2008; 12(5): 368-371.
- Figueroa JD, Malats N, García-Closas M, Real FX, Silverman D, Kogevinas M, Chanock SJ, Welch R, Dosemeci M, Lan Q, Tardón A, Serra C, Carrato A, García-Closas R, Castaño-Vinyals G, Rothman N. Bladder cancer risk and genetic variation in AKR1C3 and other metabolizing genes. *Carcinogenesis* 2008; 29(10): 1955-1962.
- Bellmunt J. Sunitinib in Advanced Renal Cell Carcinoma: Clinical Evidence. *Eur Urol Suppl* 2008; 7(9): 585-592.
- Balmaña J, Balaguer F, Castellví-Bel S, Steyerwerf EE, Andreu M, Llor X, Jover R, Castells A, Syngal S, Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association. Comparison of predictive models, clinical criteria and molecular tumor screening for the identification of patients with Lynch syndrome in a population-based cohort of colorectal cancer patients. *J Med Genet* 2008; 45(9): 557-563.
- Sánchez del Río A, Campo R, Llach J, Pons V, Mreish G, Panadés A, Parra A, Nicolás D, Quintero E, Nieto M, Seoane A, Torrà S, Pons V, Argüello L, Sala T, Pertejo V, Campo R, Brullett E, Junquera F, Puig-Divi V, Calvet X, Montserrat A, Group for the Study of Quality in Gastrointestinal Endoscopy from the Spanish Gastroenterological Association. Variation among endoscopy units in the achievement of the standards of colonoscopic performance indicators. *Hepatogastroenterology* 2008; 55(86-87): 1594-1599.
- del Río-Garma J, Álvarez-Larran A, Martínez C, Muncunill J, Castellà D, de la Rubia J, Zamora C, Corral M, Viejo A, Peña F, Rodríguez-Vicente P, Contreras E, Arbona C, Ramírez C, García-Erce JA, Alegre A, Mateo J, Pereira A. Methylene blue-photoinactivated plasma versus quarantine fresh frozen plasma in thrombotic thrombocytopenic purpura: a multicentric, prospective cohort study. *Br J Haematol* 2008; 143(1): 39-45.
- Takkunen M, Ainola M, Vainionpää N, Grenman R, Patarroyo M, García de Herreros A, Konttinen YT, Virtanen I. Epithelial-mesenchymal transition downregulates laminin alpha 5 chain and upregulates laminin alpha 4 chain in oral squamous carcinoma cells. *Histochem Cell Biol* 2008; 130(3): 509-525.
- Santon A, García-Cosío M, Bellosillo B, Rodríguez P, Cristóbal E, Serrano S, Besses C, Abraira V, Salar A, Montalbán C. Persistent monoclonality after histological remission in gastric mucosa-associated lymphoid tissue lymphoma treated with chemotherapy and/or surgery: Influence of t(11;18)(q21;q21). *Leukemia Lymphoma* 2008; 49(8): 1516-1522.
- Bellmunt J, Szczylik C, Feingold J, Strahs A, Berkenblit A. Temsirolimus safety profile and management of toxic effects in patients with advanced renal cell carcinoma and poor prognostic features. *Ann Oncol* 2008; 19(8): 1387-1392.
- Villa O, Salido M, Pérez-Vila E, Ferrer A, Arenillas L, Pedro C, Espinet B, Corzo C, Serrano S, Woessner S, Florensa L, Solé F. Blast cells with nuclear extrusions in the form of micronuclei are associated with MYC amplification in acute myeloid leukemia. *Cancer Genet Cytogenet* 2008; 185(1): 32-36.
- Salaverria I, Espinet B, Carrió A, Costa D, Astier L, Slotta-Huspenina J, Quintanilla-Martinez L, Fend F, Solé F, Colomer D, Serrano S, Miró R, Bea S, Campo E. Multiple recurrent chromosomal breakpoints in mantle cell lymphoma revealed by a combination of molecular cytogenetic techniques. *Genes Chromosome Canc* 2008; 47(12): 1086-1097.
- Delgado S, Camilleri M, Andreu M, Burton D, Busciglio I. High Body Mass Alters Colonic Sensory-Motor Function and Transit in Humans. *Am J Physiol-Gastr L* 2008; 295(2): 382-388.
- Hernández-Muñoz I, Skoudy A, Real FX, Navarro P. Pancreatic Ductal Adenocarcinoma: Cellular Origin, Signaling Pathways and Stroma Contribution. *Pancreatology* 2008; 8(4-5): 462-469.
- Wanami LS, Chen HY, Peiró S, García de Herreros A, Bachelder RE. Vascular Endothelial Growth Factor-A stimulates Snail expression in breast tumor cells: Implications for tumor progression. *Exp Cell Res* 2008; 314(13): 2448-2453.
- David MD, Yeramian A, Duñach M, Llovera M, Canti C, García de Herreros A, Comella J. Signalling by neurotrophins and hepatocyte growth factor regulates axon morphogenesis by differential beta-catenin phosphorylation. *J Cell Sci* 2008; 121(Pt16): 2718-2730.
- Serra C, Kogevinas M, Silverman D, Turuguet D, Tardón A, García-Closas R, Carrato A, Castaño-Vinyals G, Fernández-Gómez F, Stewart P, Benavides FG, González S, Serra A, Rothman N, Malats N, Dosemeci M. Work in the textile industry in Spain and bladder cancer. *Occup Environ Med* 2008; 65: 552-559.

- Piccaluga PP, Califano A, Klein U, Agostinelli C, Bellosillo B, Gimeno E, Serrano S, Solé F, Zang Y, Falini B, Zinzani PL, Pileri SA. Gene expression analysis provides a potential rationale for revising the histological grading of follicular lymphomas. *Haematologia* 2008; 93(7): 1033-1038.
- del Río J, Pereira A, Arroyo JL, Mateo J, Álvarez-Larran A, Martínez C, Muncunill J, Barbolla L, on behalf of the Spanish Group of Apheresis (Grupo Español de Aféresis GEA). ADAMTS-13 activity and von Willebrand factor levels in methylene blue photo-inactivated plasma processed by either the Springe method or an 'in house' system. *Vox Sang* 2008; 95(2): 101-105.
- Sancho JJ, Pascual M, Pereira JA, Carrera MJ, Fontané J, Sitges-Serra A. Risk factors for transient vocal cord palsy after thyroidectomy. *Br J Surg* 2008; 95(8): 961-967.
- Mallo M, Arenillas L, Espinet B, Salido M, Hernández MJ, Lumbreras E, del Rey M, Arranz E, Ramiro S, Font P, Gonzalez O, Renedo M, Cervera J, Such E, Sanz GF, Luño E, Sanzo C, González M, Calasanz MJ, Mayans J, García-Ballesteros C, Amigo V, Collado R, Oliver I, Carbonell F, Bureo E, Insunza A, Yañez L, Muruzabal MJ, Gómez-Beltran E, Andreu R, León P, Gómez V, Sanz A, Casasola N, Moreno E, Alegre A, Martín ML, Pedro C, Serrano S, Florensa L, Solé F. Fluorescence in situ hybridization improves the detection of 5q31 deletion in myelodysplastic syndromes without cytogenetic evidence of 5q. *Haematologia* 2008; 93(7): 1001-1008.
- Burdío F, Navarro A, Berjano E, Burdío JM, González A, Güemes A, Sousa R, Rufas M, Cruz I, Castiella T, Lozano R, Lequerica JL, Grande L. Radiofrequency hepatic ablation with internally cooled electrodes and hybrid applicators with distant saline infusion using an in vivo porcine model. *Eur J Surg Oncol* 2008; 34(7): 822-830.
- Puigdecenet E, Espinet B, Lozano JJ, Sumoy L, Bellosillo B, Arenillas L, Álvarez-Larran A, Solé F, Serrano S, Besses C, Florensa L. Gene expression profiling distinguishes JAK2V617F-negative from JAK2V617F-positive patients in essential thrombocythemia. *Leukemia* 2008; 22(7): 1368-1376.
- Cebrian V, Álvarez M, Aleman A, Palou J, Bellmunt J, González-Peramato P, Cerdón-Cardo C, García J, Piulats JM, Sánchez-Carbayo M. Discovery of myopodin methylation in bladder cancer. *J Pathol* 2008; 216(1): 111-119.
- de la Haba-Rodríguez J, Aranda E, Llombart-Cussac A, Lluch A, Alba E, Munárriz A, Adrover E, Tusquets I, Balil A, Barnadas A, Calvo L, Martín M, and on behalf of the Grupo Español de Investigación en Cáncer de Mama (GEICAM). Time-to-progression in breast cancer: A stratification model for clinical trials. *Breast* 2008; 17(3): 239-244.
- Vidal O, Soriano A, Pera MR, Elizalde JI, Palacín A, Castells A, Piqué JM, Volant A, Metges JP. Positive VEGF immunostaining independently predicts poor prognosis in curatively resected gastric cancer patients: Results of a study assessing a panel of angiogenic markers. *J Gastrointest Surg* 2008; 12(6): 1005-1014.
- Espinoza F, Silverman D, Kogevinas M, Creus A, Fernández-Gómez F, García-Closas M, Tardón A, García-Closas R, Serra C, Carrato A, Rothman N, Dosemeci M, Malats N, Marcos R. Micronuclei assessment in the urothelial cells of women using hair dyes and its modulation by genetic polymorphisms. *Cancer Lett* 2008; 263(2): 259-266.
- Mercadal S, Briones J, Xicoy B, Pedro C, Escoda L, Estany C, Camós M, Colomo L, Espinosa I, Martínez S, Ribera JM, Martino R, Gutiérrez-García G, Montserrat E, López-Guillermo A, on behalf of the Grup per l'Estudi dels Limfomes de Catalunya i Balears (GELCAB). Intensive chemotherapy (high-dose CHOP/ESHAP regimen) followed by autologous stem-cell transplantation in previously untreated patients with peripheral T-cell lymphoma. *Ann Oncol* 2008; 19(5): 958-963.
- Espinet B, Bellosillo B, Melero C, Vela MC, Pedro C, Salido M, Pijuan L, Florensa L, Besses C, Serrano S, Solé F. FISH is better than BIOMED-2 PCR to detect IgH/BCL2 translocation in follicular lymphoma at diagnosis using paraffin-embedded tissue sections. *Leuk Res* 2008; 32(5): 737-742.
- Baró C, Salido M, Espinet B, Astier L, Domingo A, Granada I, Millà F, Carrió A, Costa D, Luño E, Hernández JM, Campo E, Florensa L, Ferrer A, Salar A, Bellosillo B, Besses C, Serrano S, Solé F. New chromosomal alterations in a series of 23 splenic marginal zone lymphoma patients revealed by Spectral Karyotyping (SKY). *Leuk Res* 2008; 32(5): 727-736.
- Samanic C, Kogevinas M, Silverman D, Tardón A, Serra C, Malats N, Real FX, Carrato A, García-Closas R, Sala M, Lloreta J, Rothman N, Dosemeci M. Occupation and bladder cancer in a hospital-based case-control study in Spain. *Occup Environ Med* 2008; 65(5): 347-353.
- Bellmunt J. Advances in the management of renal cell carcinoma. *EJHP Practice* 2008; 14(3): 54-56.
- Albanell J, Montagut C, Jones ET, Pronk L, Mellado B, Beech J, Gascón P, Zugmaier G, Brewster M, Saunders MP, Valle JV. A Phase I Study of the Safety and Pharmacokinetics of the Combination of Pertuzumab (rhuMab 2C4) and Capecitabine in Patients with Advanced Solid Tumors. *Clin Cancer Res* 2008; 14(9): 2726-2731.

- Burdío F, Navarro A, Berjano E, Sousa R, Burdío JM, Güemes A, Subiró J, González A, Cruz I, Castiella T, Tejero E, Lozano R, Grande L, de Gregorio MA. A radiofrequency-assisted device for bloodless rapid transection of the liver: A comparative study in a pig liver model. *Eur J Surg Oncol* 2008; 34(5): 599-605.
- Navarro A, Burdío F, Berjano E, Güemes A, Sousa R, Rufas M, Subiró J, González A, Burdío JM, Castiella T, Tejero E, de Gregorio MA, Grande L, Lozano R. Laparoscopic blood-saving liver resection using a new radiofrequency-assisted device: preliminary report of an in vivo study with pig liver. *Surg Endosc* 2008; 22(5): 1384-1391.
- Crous M, de Vivo I, Porta-Serra M, Pumarega JA, López T, Alguacil J, Morales E, Malats N, Rifà J, Hunter DJ, Real FX, for the PANKRAS II Study Group. CYP1B1 polymorphisms and K-ras mutations in patients with pancreatic ductal adenocarcinoma. *Dig Dis Sci* 2008; 53(5): 1417-1421.
- Dave N, Lorenz-Fonfría VA, Leblanc G, Padros E. FTIR Spectroscopy of Secondary-Structure Reorientation of Melibiose Permease Modulated by Substrate Binding. *Biophys J* 2008; 94(9): 3659-3670.
- Montañe E, Ibáñez L, Vidal X, Ballarín E, Puig R, García N, Laporte JR, Catalan Group for Study of Agranulocytosis and Aplastic Anemia (...Besses C, Pérez-Vila E...). Epidemiology of aplastic anemia: a prospective multicenter study. *Haematologica* 2008; 93(4): 518-523.
- Gelber PE, González-Lucena G, Lloreta J, Reina F, Cáceres-Palou E, Monllau JC. Freezing causes changes in the meniscus collagen net: a new ultrastructural meniscus disarray scale. *Knee Surg Sport Tr A* 2008; 16(4): 353-359.
- Saenz L, Lozano JJ, Valdor R, Baroja A, Ramírez P, Parrilla P, Aparicio P, Sumoy L, Yelamos J. Transcriptional regulation by Poly(ADP-ribose) polymerase-1 during T cell activation. *BMC Genomics* 2008; 9: 171.
- Valdor R, Schreiber V, Saenz L, Martínez T, Muñoz-Suano A, Domínguez-Villar M, Ramírez P, Parrilla P, Aguado E, García-Cózar F, Yelamos J. Regulation of NFAT by poly(ADP-ribose) polymerase activity in T cells. *Mol Immunol* 2008; 45(7): 1863-1871.
- Moore LE, Pfeiffer RM, Poscablo C, Real FX, Kogevinas M, Silverman D, García-Closas R, Chanock SJ, Tardón A, Serra C, Carrato A, Dosemeci M, García-Closas M, Esteller M, Fraga M, Rothman N, Malats N. Genomic DNA hypomethylation as a biomarker for bladder cancer susceptibility in the Spanish Bladder Cancer Study: a case-control study. *Lancet Oncol* 2008; 9(4): 359-366.
- Munteis E, Andreu M, Martínez-Rodríguez JE, Ois A, Bory F, Roquer J. Manometric correlations of anorectal dysfunction and biofeedback outcome in patients with multiple sclerosis. *Mult Scler* 2008; 14(2): 237-242.
- Beltran M, Puig-Borreil I, Peña C, García JM, Álvarez-Palomo AB, Bonilla F, García de Herreros A. A natural antisense transcript regulates Zeb2/Sip1 gene expression during Snail1-induced epithelial-mesenchymal transition. *Genes Dev* 2008; 22(6): 759-769.
- Corral MP, Villa O, Alfaro EM, Alonso CN, Baró C, Felice MS, Rossi J, Solé F, Gallego MS. Complex chromosome 8;21 translocation with associated hyperdiploidy in acute myeloid leukemia (FAB-M2). *Pediatr Blood Cancer* 2008; 50(3): 651-654.
- Montoto S, Moreno C, Domingo-Doménech E, Estany C, Oriol A, Altés A, Besalduch J, Pedro C, Gardella S, Escoda L, Asensio A, Vivancos P, Galán P, Fernández-Sevilla A, Ribera JM, Briones J, Colomer D, Campo E, Montserrat E, López-Guillermo A, for the Grup per l'Estudi dels Limfomes de Catalunya i Balears (GELCAB) Spain. High clinical and molecular response rates with fludarabine, cyclophosphamide and mitoxantrone in previously untreated patients with advanced stage follicular lymphoma. *Haematologica* 2008; 93(2): 207-214.
- Barreiro E, Schols AMWJ, Polkey MI, Gáldiz B, Gosker HR, Coronell C, Gea J, on behalf of the ENIGMA in COPD project. Cytokine profile in quadriceps muscles of patients with severe chronic obstructive pulmonary disease. *Thorax* 2008; 63(2): 100-107.
- Bessa X, Ballesté B, Andreu M, Castells A, Bellosillo B, Balaguer F, Castellví-Bel S, Payá A, Jover R, Alenda C, Tito L, Martínez-Villacampa M, Vilella A, Xicola RM, Pons E, Llor X, for the Gastrointestinal oncology group of the spanish gastroenterological association. A Prospective, Multicenter, Population-Based Study of BRAF Mutational Analysis for Lynch Syndrome Screening. *Clin Gastroenterol Hepatol* 2008; 6(2): 206-214.
- Colomer R, Monzó M, Tusquets I, Rifà J, Baena JM, Barnadas A, Calvo L, Carabantes F, Crespo C, Muñoz M, Llombart A, Plazaola A, Artells R, Gilabert R, Lloveras B, Alba E. A single-nucleotide polymorphism in the aromatase gene is associated with the efficacy of the aromatase inhibitor letrozole in advanced breast carcinoma. *Clin Cancer Res* 2008; 14(3): 811-816.

- Pañella H, Rius C, Caylà JA, and the Barcelona Hepatitis C Nosocomial Research Working Group (...Bory F, Bruguera J, Castells X, Garcés JM, Iniesta C, Knobel H, Pi-Sunyer MT, Solà R, Varela J...). Transmission of Hepatitis C Virus during Computed Tomography Scanning with Contrast. *Emerg Infect Dis* 2008; 14(2): 333-336.
- Ibáñez L, Sabaté M, Ballarín E, Puig R, Vidal X, Laporte JR, and the Agranulocytosis and Aplastic Anaemia Study Group of Barcelona (...Besses C, Pérez-Vila E...). Use of granulocyte colony-stimulating factor (G-CSF) and outcome in patients with non-chemotherapy agranulocytosis. *Pharmacoepid Drug S* 2008; 17(3): 224-228.
- Balaguer F, Balmaña J, Castellví-Bel S, Steyerweg EE, Andreu M, Llor X, Jover R, Sygnał S, Castells A, and Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association. Validation and Extension of the PREMM1,2 Model in a Population-Based Cohort of Colorectal Cancer Patients. *Gastroenterology* 2008; 134(1): 39-46.
- Castaño-Vinyals G, Cantor KP, Malats N, Tardón A, García-Closas R, Serra C, Carrato A, Rothman N, Vermeulen R, Silverman D, Dosemeci M, Kogevinas M. Air pollution and risk of urinary bladder cancer in a case-control study in Spain. *Occup Environ Med* 2008; 65(1): 56-60.
- Pascual M, Parés D, Pera M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Puig S, Serrano A, Andreu M, Grande L. Variation in clinical, manometric and endosonographic findings in anterior chronic anal fissure: A prospective study. *Dig Dis Sci* 2008; 53(1): 21-26.
- Tribó MJ, Andiñón O, Ros S, Gilaberte M, Gallardo F, Toll A, Ferran M, Bulbena A, Pujol RM, Baños JE. Clinical characteristics and psychopathological profile of patients with vulvodynia: an observational and descriptive study. *Dermatology* 2008; 216(1): 24-30.
- Gisbert JP, Bermejo F, Castro-Fernández M, Pérez-Aisa A, Fernández-Bermejo M, Tomás A, Barrio J, Bory F, Almela P, Sánchez-Pobre P, Cosme A, Ortiz V, Niño P, Khorrami S, Benito LM, Carneros JA, Lamas E, Modolell I, Franco A, Ortuño J, Rodrigo L, García-Durán F, O'Callaghan E, Ponce J, Valer MP, Calvet X. Second-Line rescue therapy with levofloxacin after H. pylori treatment failure: A spanish multicenter study of 300 patients. *Am J Gastroenterol* 2008; 103(1): 71-76.
- Montagut C, Sharma SV, Shioda T, McDermott U, Ulkus LE, Dias-Santagata D, Stubbs H, Lee DY, Singh A, Drew L, Haber DA, Settleman J. Elevated CRAF as a Potential Mechanism of Acquired Resistance to BRAF Inhibition in Melanoma. *Cancer Res* 2008; 68(12): 4853-4861.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Sánchez-Font A, Vollmer I, Gracia-Arnillas MP, Gayete A, Curull V. Falsas imágenes de tumoración endobronquial por tomografía computarizada. *Rev Clin Esp* 2008; 208(9): 444-446.
- Parera E, Toll A, Martín-Ezquerro G. Caso Clínico. Úlcera de Buruli. *Dermatología Práctica* 2008; 16(4): 30-33.
- Gelabert-Mas A, Hernández-Pozo H, Placer J. Nefroureterectomia simplificada y oncológicamente segura: combinacion con seccion-ligadura ureteral percutanea. *Arch Esp Urol* 2008; 61(4): 521-523.
- Corominas H, González-Suárez B, Riera M, Fíguls R. Infradiagnóstico de trastornos motores esofágicos en colagenosis y enfermedades autoinmunes. *Rev Esp Enferm Dig (Madrid)* 2008; 100(2): 110-111.
- Jimeno J, Sancho JJ, Grande L, Sitges-Serra A. ¿Fascitis o miositis? *Cir Esp* 2008; 84(6): 347.
- Pera MR. Respuesta. *Cir Esp* 2008; 84(5): 292-293.
- Silva C, Parés D, Maiques-Llácer J, Grande L. Absceso perianal en herradura. *Cir Esp* 2008; 84(5): 279.
- Alonso S, Pera M, Gil-Egea MJ, Grande L. Estenosis rectal por endometriosis. *Cir Esp* 2008; 84(3): 164.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Herrero-González J, Parera E, Ferran M, Toll A, Barranco C, Pujol RM. Syphilitic mucous patches: the resurgence of an old classic. *Int J Dermatol* 2008; 47(12): 1281-1283.
- Pons V, Carretero C, González-Suárez B, Fernández-Urien I, Muñoz-Navas M. Intestinal preparation prior to capsule endoscopy administration. *World J Gastroenterol* 2008; 14(37): 5773-5775.
- Mejias-Luque R, Peiró S, Vincent A, van Seuningen I, de Bolós C. IL-6 induces MUC4 expression through gp130/STAT3 pathway in gastric cancer cell lines. *Biochim Biophys Acta* 2008; 1783(10): 1728-1736.
- Parés D, Vial M, Grande L. Are You Worried About Bowel Accidents? Quality of Life in Fecal Incontinence. *Dis Colon Rectum* 2008; 51(9): 1432-1433.
- Sorli ML, Gimeno E, Abella E, Besses C, Knobel H. Smoldering myeloma in HIV patient: A complete remission after antiretroviral therapy. *Leuk Res* 2008; 32(9): 1482-1483.
- Moreno MJ, Lozano ML, Roldán V, Bellosillo B, García-Barberá N, Rivera J, Navarro-Núñez L, Besses C, Vicente V, Martínez C. JAK2 V617F, hemostatic polymorphisms, and clinical features as risk factors for arterial thrombotic events in essential thrombocythemia. *Ann Hematol* 2008; 87(9): 763-765.

- Toll A, Parera E, Vélez-González M, Pujol RM. Photodynamic Therapy with Methyl Aminolevulinate Induces Phototoxic Reactions on Areas of the Nose Adjacent to Basal Cell Carcinomas and Actinic Keratoses. *Dermatol Surg* 2008; 34(8): 1145-1148.
 - Gimeno E, Cervera M, Trampal C, Solano A, Villalba G, Serrano S, Besses C, Salar A. Langerhans' cell histiocytosis mimicking relapse in a patient with follicular lymphoma. *Ann Hematol* 2008; 87(8): 675-676.
 - Herranz N, Pasini D, Díaz VM, Francí C, Gutiérrez A, Dave N, Escrivà M, Hernández-Muñoz I, di Croce L, Helin K, García de Herreros A, Peiró S. Polycomb complex 2 is required for E-cadherin repression by the Snail1 transcription factor. *Mol Cell Biol* 2008; 28(15): 4772-4781.
 - Yébenes M, Toll A, Giménez-Arnau AM, Ferran M, Parera E, Fraga J, Barranco C, Pujol RM. Pseudotumoral primary syphilis on the tongue in an HIV positive patient. *Clin Exp Dermatol* 2008; 33(4): 509-511.
 - Mallorquí J, Segura J, de Bolós C, Gutiérrez-Gallego R, Pascual JA. Reply to: [Comment to: Recombinant erythropoietin found in seized blood bags from sportsmen. *Haematologica* 2008;93:313-4]. *Haematologica* (online) 2008; 93: E56.
 - Yébenes M, Toll A, Vélez-González M, Barranco C, Alonso-López NA, González-Sarmiento R, Bellosillo B, Pujol RM. Linear unilateral hamartomatous basal cell naevus with glandular and follicular differentiation. *Clin Exp Dermatol* 2008; 33(4): 429-432.
 - Ferran M, Gallardo F, Ferrer A, Salar A, Pérez-Vila E, Juanpere N, Salgado R, Espinet B, Orfao A, Florensa L, Pujol RM. Acute myeloid dendritic cell leukaemia with specific cutaneous involvement: a diagnostic challenge. *Br J Dermatol* 2008; 158(5): 1129-1133.
 - Bellmunt J, Albiol S, Kataja V, On behalf of the ESMO Guidelines Working Group. Invasive bladder cancer: ESMO Clinical Recommendations for diagnosis, treatment and follow-up. *Ann Oncol* 2008; 19(supl2): 47-48.
 - Álvarez-Larran A, Cervantes F, Besses C. Reply to Westerman et al.: 'Re: Essential thrombocythemia in young individuals: frequency and risk factors for vascular events and evolution to myelofibrosis in 126 patients. Álvarez-Larrán A et al. *Leukemia* 2007; 21: 1218-1223'. *Leukemia* 2008; 22(4): 866-867.
 - Lloreta J. Book review. *Ultrastruct Pathol* 2008; 32(2): 73.
 - Valero M, Parés D, Pera MR, Grande L. Brain abscess as a rare complication of acute sigmoid diverticulitis. *Tech Coloproctol* 2008; 12(1): 76-78.
 - Escrivà M, Peiró S, Herranz N, Villagrasa P, Dave N, Montserrat-Sentís B, Murray SA, Francí C, Gridley T, Virtanen I, García de Herreros A. Repression of PTEN phosphatase by Snail1 transcriptional factor during gamma-radiation-induced apoptosis. *Mol Cell Biol* 2008; 28(5): 1528-1540.
 - Mota R, Hernández-Espinosa D, Galbis L, Ordonez A, Minano A, Parrilla P, Vicente V, Corral J, Yelamos J. Poly(ADP-ribose) polymerase-1 inhibition increases expression of heat shock proteins and attenuates heat stroke-induced liver injury. *Crit Care Med* 2008; 36(2): 526-534.
 - Mallorquí J, Segura J, de Bolós C, Gutiérrez-Gallego R, Pascual JA. Recombinant erythropoietin found in seized blood bags from sportsmen. *Haematologia* 2008; 93(2): 313-314.
 - Bellmunt J. The Oncologist's View: Targeted Therapies in Advanced Renal Cell Carcinoma. *Eur Urol Suppl* 2008; 7(2): 55-62.
 - Gisbert JP, Calvet X, Feu F, Bory F, Cosme A, Almela P, Santolaria S, Azntuláez R, Castro-Fernández M, Fernández N, García-Gravalos R, Cañete N, Benages A, Montoro M, Borda F, Pérez-Aisa A, Piqué JM. Eradication of *Helicobacter pylori* for the prevention of peptic ulcer rebleeding. *Aliment Pharm Therap* 2008; 28(4): 499-500.
- Articles en revistes nacionals (revisions)*
- Marquez L, Abanades S, Andreu M. Sistema endocannabinoide e inflamacion intestinal. *Med Clin (Barc)* 2008; 131(13): 513-517.
 - Barreiro E. EPOC y cáncer de pulmón (editorial). *Arch Bronconeumol* 2008; 44(8): 399-401.
 - Casán P, Xaubet A, García Río F, Barreiro E. Año nuevo, nueva portada (editorial). *Arch Bronconeumol* 2008; 44(12): 655-656.
 - Gea J, Barreiro E. Actualización en los mecanismos de disfunción muscular en la EPOC. *Arch Bronconeumol* 2008; 44(6): 328-337.
 - Trigo JM, Bellmunt J. Estrategias actuales en el tratamiento del carcinoma de células renales: fármacos dirigidos a dianas moleculares. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(10): 380-392.
 - Ballesteros JJ, Cortadellas R, Juanpere N. Diverticulos adquiridos de uretra masculina. A proposito de siete casos. Revision de la literatura. *Arch Esp Urol* 2008; 61(1): 1-6.
- Articles en revistes internacionals (revisions)*
- Muñoz M, Estévez LG, Álvarez I, Fernández Y, Margelí M, Tusquets I, Seguí MA, Lluch A. Evaluation of international treatment guidelines and prognostic tests for the treatment of early breast cancer. *Cancer Treat Rev* 2008; 34(8): 701-709.

- Bellmunt J, Hautmann RE. Open to debate. The motion: perioperative chemotherapy in muscle invasive bladder cancer improves survival. *Eur Urol* 2008; 54(5): 1192-1197.
- Rojo F, Albanell J, Rovira A, Corominas JM, Manzarbeitia F. Targeted therapies in breast cancer. *Semin Diagn Pathol* 2008; 25(4): 245-261.
- Arumí M. Dysplastic nevus: the eye of the hurricane. *J Cutan Pathol* 2008; 35(supl 2): 16-19.
- Montagut C, Albanell J, Bellmunt J. Prostate cancer. Multidisciplinary approach: a key to success. *Crit Rev Oncol Hematol* 2008; 68(supl1): 32-36.
- Gallardo F, Pujol RM. Subcutaneous Panniculitic-Like T-Cell Lymphoma and Other Primary Cutaneous Lymphomas with Prominent Subcutaneous Tissue Involvement. *Dermatol Clin* 2008; 26(4): 529-540.
- Toll A, Real FX. Somatic oncogenic mutations, benign skin lesions and cancer progression: Where to look next? *Cell Cycle* 2008; 7(17): 2674-2681.
- Bellmunt J, Delgado FM, George C. Clinical activity of vinflunine in transitional cell carcinoma of the urothelium and other solid tumors. *Semin Oncol* 2008; 35(supl.3): 34-43.
- Arriola E, Cañadas I, Arumí M, Rojo F, Rovira A, Albanell J. Genetic changes in small cell lung carcinoma. *Clin Transl Oncol* 2008; 10(4): 189-197.
- Yelamos J, Schreiber V, Dantzer F. Toward specific functions of poly(ADP-ribose) polymerase-2. *Trends Mol Med* 2008; 14(4): 169-178.
- Matutes E, Oscier D, Montalban C, Berger F, Callet-Bauchu E, Dogan A, Felman P, Franco V, Iannitto E, Mollejo M, Papadaki T, Remstein ED, Salar A, Solé F, Stamatopoulos K, Thieblemont C, Traverse-Glehen A, Wotherspoon A, Coiffier B, Piris MA. Splenic marginal zone lymphoma proposals for a revision of diagnostic, staging and therapeutic criteria. *Leukemia* 2008; 22(3): 487-495.

Capítols de llibres internacionals

- Amador A, Roselló-Catafau J, Grande L. Ischemia Reperfusion Injury and Ischemic Preconditioning of the Liver: From Molecular Basis to Iclinical Application. En: Kirsten H. Knudsen. *Liver Transplantation: Rejection, Therapy and Post-Operative Complications*. Hauppauge, NY: Nova Science Publishers, 2008.

Capítols de llibres nacionals

- Servitja S, Tusquets I, Albanell J. Tratamiento médico del cáncer de mama: agentes biológicos. *Manual de cáncer de mama*. Madrid: Editorial You&Us, 2008.

- Servitja S, Tusquets I, Albanell J. Nuevas dianas terapéuticas en cáncer de mama. *Tratado de cáncer de mama*. Madrid: Editorial You&Us, 2008.
- Servitja S, Tusquets I, Albanell J. Actualidades en biología molecular traslacional en cáncer de mama. *Novedades en la literatura oncológica*. Madrid: Editorial You&Us, 2008.

Llibres nacionals

- Ferran M, Toll A. Úlcera de Buruli y Úlcera tropical. Ed Ferrer, 2008.

Tesis

- Virgós A. Efecte represor de Snail en la proliferació cel·lular. Universitat Pompeu Fabra. Director: García de Herreros A. Data de lectura: 23/07/2008.
- Escrivà M. Characterization of snail1 and pten transcriptional regulation by snail1: New insights into epithelial-to-mesenchymal transition and cell resistance to apoptosis. Universitat Pompeu Fabra. Director: Peiró S, García de Herreros A. Data de lectura: 20/06/2008.
- Roset R. Study of the regulation and signalling of cdk2-Cyclin o complexes during apoptosis. Universitat Pompeu Fabra. Director: Gil-Gómez G. Data de lectura: 04/04/2008.

Assajos clínics

- Albanell J. Assaig clínic medicaments fase I.
- Albanell J. Assaig clínic medicaments fase II.
- Álvarez, A. Assaig clínic medicaments fase IIb.
- Álvarez, A. Assaig clínic medicaments fase III.
- Andreu, M. Assaig clínic medicaments fase III.
- Andreu, M. 2 Estudis observacionals.
- Arriola E. Assaig clínic medicaments fase I.
- Arriola E. Assaig clínic medicaments fase II.
- Bellmunt J. 2 Assaig clínic fase I.
- Bellmunt J. 5 Assaig clínic fase II.
- Bellmunt J. 5 Assaig clínic fase III.
- Bellmunt J. Assaig clínic fase IV.
- Bellmunt J. Estudi observacional.
- Carles Galceran J. Assaig clínic medicaments fase II.
- Grande L. Assaig experimental amb animals.
- Salar A. Assaig clínic medicaments fase I.
- Salar A. 3 Assaig clínic medicaments fase II.
- Salar A. Assaig clínic fase IV.
- Servitja S. 2 Assaig clínic medicaments fase II.
- Tusquets I. 2 Assaig clínic fase III.
- Tusquets I. 2 Estudis observacionals.

Programa de recerca en processos inflamatoris i cardiovasculars

Director

Jaume Marrugat

Grups de recerca

- Entero-neurologia immuno-inflamatòria i obesitat; Silvia Delgado
- Epidemiologia i genètica cardiovascular; Roberto Elosua
- Lesió, resposta immunitària i funció pulmonar; Mauricio Orozco
- Malalties inflamàtores dermatològiques; Ramón M. Pujol
- Miogenèsis, inflamació i funció muscular; Joaquim Gea
- Recerca cel·lular en inflamació i cartílag; Pere Benito
- Receptors cel·lulars NK i infecció; Miguel López-Botet); IMIM-UPF
- Recerca genètica de la osteoporosi; Xavier Nogués.
- Recerca hepatològica; Ricard Solà
- Risc cardiovascular i nutrició; Maribel Covas
- Senyalització i expressió genètica del sistema immune; José Aramburu; UPF
- Vascular; Jaume Roquer

Docència UAB

- Catedràtics: Jose Miguel López-Botet Arbona*; Enric Cáceres Palou
- Professors titulars: Mariano Sentí Clapés; Joaquim Gea Guiral*; Mercé Cladellas Capdevila; August Supervia Caparrós; Ricard Solà Lamoglia; Ramon Maria Pujol Vallverdú; Ramón Carreras Collado
- Professors associats: Mauricio Orozco Levi*; Jordi Monfort Faure; Juan Carlos Monllau García; Silvia Delgado Arós; Rafael Ramos Blanes; Albert Clarà Velasco; Lluís Molina Ferragut; Joan M. Broquetas Doñate; Jordi Carbonell Abelló; Miquel Angel Checa Vizcaíno; Francesc Xavier Nogués Solan; Guillem Saló Bru; Josep Comín Colet; Ferran Escalada Recto; Albert Goday Arnó; Josep Mª Muniesa Portolés
- Professors agregats: Jose Francisco Aramburu Beltran*; Pedro Benito Ruíz
- Professors ajudants: Esther Marco Navarro; Marta Ferran Farrés; Anna Oliveras Serrano; Esther Duarte Oller; Susana Vázquez González

(*) UPF (**) UB (***) UPC

Ajuts d'investigació

- Caquexia y cáncer de pulmón no diseminado: papel de las citoquinas y del estrés oxidativo a nivel muscular; Broquetas Doñate JM; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Caquexia y cáncer de pulmón no diseminado: papel de las citoquinas y del estrés oxidativo a nivel muscular; Broquetas Doñate JM; SEPAR.
- CIBER: Fisiopatología de la obesidad y nutrición; Covas Planells MI; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Mecanismos moleculares involucrados en el papel protector del aceite de oliva frente al desarrollo de los procesos ateroscleróticos; Covas Planells MI; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Multiple new systemic phenotypic biomarkers for the prediction of first major cardiovascular events in a high cardiovascular risk population. Modulation by a Mediterranean-type diet; Covas Planells MI; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Función Gastrointestinal e Ingesta Calórica: Nuevas Opciones Terapéuticas en Obesidad; Delgado Aros S; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Análisis de la adecuación de los sistemas de actuación en asistencia primaria para el tratamiento de la incontinencia anal; Delgado Aros S; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Análisis de los pacientes con osteoporosis postmenopáusica que desarrollan fractura bajo tratamiento con fármacos antirresortivos; Díez Pérez A; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Validación de un nuevo instrumento de nano-indentación para la medición directa no invasiva de la resistencia ósea; Díez Pérez; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- RED: Red Temática de Investigación Cooperativa en Envejecimiento y Fragilidad; Díez Pérez A; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- CIBER: Epidemiología y salud pública; Elosua Llanos R; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Integración del Biobanco de la Unidad de Lípidos y Epidemiología Cardiovascular de muestras de ADN de pacientes diagnosticados de una enfermedad cardiovascular en la población española en el Banco Nacional de ADN; Elosua Llanos R; Genoma España.
- Evaluación de marcadores genéticos en la predicción de riesgo cardiovascular; Elosua Llanos R; CIDEM.
- "Fine Mapping" para identificar genes y variantes genéticas relacionadas con infarto agudo de miocardio: un estudio caso control. El estudio FIMAGAMI (fine mapping for genes related to acute myocardial infarction); Elosua Llanos R; EU Public Health Outcome Research and Indicators Collection; CE.

- Efecto de la dieta mediterránea sobre los mecanismos moleculares involucrados en la aterosclerosis. Fitó Colomer M; Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Efecto del consumo del aceite de oliva y sus compuestos fenólicos, sobre la cantidad y calidad de la partícula del HDL en humanos; Fitó Colomer M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Gea Guiral J; Agència de Gestió Ajuts Universitaris de Recerca.
- CIBER: Enfermedades respiratorias; Gea Guiral J; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Estrés oxidativo y sobreexpresión de citoquinas a nivel muscular en la Fibromialgia; Gea Guiral J; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Efectos de la hipoxemia y las cargas respiratorias sobre los músculos ventilatorios papel del TNF-ALFA y del estrés oxidativo; Gea Guiral J; Ministerio de Educación y Ciencia.
- Fibromiàlgia: Relacions entre els símptomes i fenòmens moleculars locals (expressió de citoquines i estrès oxidatiu) en els músculs; Gea Guiral J; Fundació La Marató de TV3.
- Papel de l aIL-17 en la interacción de la inmunidad innata y adquirida en la psoriasis; Giménez Arnau AM; FUNDACIÓN SALUD 2000.
- Estudio sobre la patogenicidad de los autoanticuerpos contra el colágeno XVII en el penfigoide ampolloso y de mucosas; Herrero Gonzalez J; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- RED: Heracles; López-Botet Arbona JM; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Marrugat de la Iglesia J; Agència de Gestió Ajuts Universitaris de Recerca.
- Retics Heracles: Determinants genètics i ambientals de la disfunció vascular en la hipertensió i en la cardiopatia isquèmica. Marrugat de la Iglesia, Jaume, Coordinador.
- Retics Heracles: Determinants genètics i ambientals de la disfunció vascular en la hipertensió i en la cardiopatia isquèmica. Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII. Marrugat de la Iglesia, Jaume
- Disfunción muscular en la escoliosis idiopática del adolescente: ¿Consecuencia o parte de la alteración causal?; Martínez Llorens, JM; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII
- Expresión de receptores de células natural killer en linfocitos T de pacientes con esclerosis múltiple; Martínez Rodríguez JE; Fundación Salud 2000.
- Estudio de la regeneración del cartílago articular con soportes tridimensionales biodegradables en un modelo in vivo de conejo; Monllau García JC; Ministerio de Educación y Ciencia.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005). AGAUR. Nogués Solan, Francesc Xavier. Polimorfismos del gen de la OPG-RANK-RANKL y su relación con la osteoporosis. Análisis funcional de los polimorfismos del gen OPG y RANKL; Nogués Solan FX; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Registro Basicmar: Estudio epidemiológico, seroteca y genoteca de la enfermedad cerebrovascular en área sanitaria del Hospital del Mar; Ois Santiago AJ; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Expresión de moléculas "MIC-A" en el epitelio bronquial de fumadores: ¿un marcador de susceptibilidad a la enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC)?; Orozco Levi M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Estudio con-cort: Estudio comparativo de los efectos del entrenamiento de músculos respiratorios en EPOC mediante un esquema convencional vs. "esquema corto de alta intensidad": ¿Una alternativa para aumentar su aplicación asistencial a gran escala?; Ramírez Sarmiento AL; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Retics Heracles: Determinants genètics i ambientals de la disfunció vascular en la hipertensió i en la cardiopatia isquèmica; Roquer González J; Fondo de Investigación Sanitaria. ISCIII.
- Papel de la enzima convertidora de la angiotensina 2 en la nefropatía diabética experimental; Soler Romeo MJ; Fundación Senefro.

Publicacions

	2007	2008
Articles originals internacionals	70	76
Articles originals nacionals	18	35
Articles en revistes internacionals (notes)	18	22
Articles en revistes nacionals (notes)	8	15
Articles en revistes internacionals (revisions)	6	13
Articles en revistes nacionals (revisions)	21	27
Capítols de llibres internacionals	1	2
Capítols de llibres nacionals	24	18
Llibres nacionals	2	1
Tesis	0	6
Total	168	215

Articles originals en revistes internacionals

- Zapater P, Francés R, González-Navajas JM, de la Hoz M, Moreu R, Pascual S, Monfort D, Montoliu S, Vila C, Escudero A, Torras X, Cirera I, Llanos L, Guarner-Argente C, Palazón JM, Carnicer F, Bellot P, Guarner C, Planas R, Solà R, Serra MA, Muñoz C, Pérez-Mateo M, Such J. Serum and ascitic fluid bacterial DNA: A new independent prognostic factor in noninfected patients with cirrhosis. *Hepatology* 2008; 48(6): 1924-1931.

- Águeda L, Bustamante M, Jurado S, García-Giralt N, Ciria M, Saló G, Carreras R, Nogués X, Mellibovsky L, Díez-Pérez A, Grinberg D, Balcells S. A Haplotype-Based Analysis of the LRP5 Gene in Relation to Osteoporosis Phenotypes in Spanish Postmenopausal Women. *J Bone Miner Res* 2008; 23(12): 1954-1963.
- Guanabens N, Garrido J, Gobbo M, Morales A, del Pino J, Torrijos A, Descalzo MA, Blanco FJ, Rodríguez-Cros JR, Carbonell J, Rodríguez-Pérez M, Tornero J, Carmona L, On behalf of the PAGET Study Group (...Conesa-Mateos A...). Prevalence of Paget's disease of Bone in Spain. *Bone* 2008; 43(6): 1006-1009.
- Salas-Salvadó J, Fernández-Ballart J, Ros E, Martínez-González MA, Fitó M, Estruch R, Corella D, Fiol M, Gómez-Gracia E, Arós F, Flores G, Lapetra J, Lamuela RM, Ruiz-Gutiérrez V, Bullo M, Basora J, Covas MI, for the PREDIMED Study Investigators. Effect of a Mediterranean Diet Supplemented With Nuts on Metabolic Syndrome Status: One-Year Results of the PREDIMED Randomized Trial. *Arch Intern Med* 2008; 168(22): 2449-2458.
- Vander-Hulst K, Parera E, Jacobs C, Dewulf V, Pujol RM, Giménez-Arnau AM, Tennstedt D, Goossens A. Allergic contact dermatitis from transdermal buprenorphine. *Contact Dermatitis* 2008; 59(6): 366-369.
- Tural C, Galeras JA, Planas R, Coll S, Sirera G, Giménez MD, Salas A, Rey-Joly C, Cirera I, Márquez C, Tor J, Videla S, García-Retortillo M, Clotet B, Solà R. Differences in virological response to pegylated interferon and ribavirin between hepatitis C virus (HCV)-monoinfected and HCV-HIV-coinfected patients. *Antivir Ther* 2008; 13(8): 1047-1055.
- Serena J, Martí-Fàbregas J, Santamarina E, Rodríguez JJ, Pérez-Ayuso MJ, Masjuan J, Segura T, Gállego J, Dávalos A, on behalf of the CODICIA (Right-to-Left Shunt in Cryptogenic Stroke) Study for the Stroke Project of the Cerebrovascular Diseases Study Group, Spanish Society of Neurology (...Ois A...). Recurrent stroke and massive right-to-left shunt: results from the prospective Spanish multicenter (CODICIA) study. *Stroke* 2008; 39(12): 3131-3136.
- Khymenets O, Covas MI, Farré M, Langohr K, Fitó M, de la Torre R. Role of sex and time of blood sampling in Sod1 and Sod2 expression variability. *Clin Biochem* 2008; 41(16-17): 1348-1354.
- Kaski JC, Consuegra-Sánchez L, Fernández-Berges D, Cruz-Fernández JM, García-Moll X, Marrugat J, Mostaza J, Toro-Cebada R, González-Juanatey JR, Guzmán-Martínez G, on behalf of the SIESTA Investigators. Elevated serum neopterin levels and adverse cardiac events at 6 months follow-up in Mediterranean patients with non-ST-segment elevation acute coronary syndrome. *Atherosclerosis* 2008; 201(1): 176-183.
- Díez-Pérez A, González-Macías J. Inadequate responders to osteoporosis treatment: proposal for an operational definition. *Osteoporosis Int* 2008; 19(11): 1511-1516.
- Porta-Serra M, Bosch M, Benavides FG, López T, Fernández E, Marco E, Alguacil J, Grimalt JO, Puigdomènech E, for the PANKRAS II Study Group (...Real FX, Malats N, Carrillo E, Gavalda L, García de Herreros A, Serrat A, Soler-Cera M, Torà M, Andreu M, Corominas JM, Coll S, Conangla M, Gubern JM, Maristany T, Panadés A, Solà R, Tous F...). Differences in serum concentrations of organochlorine compounds by occupational social class in pancreatic cancer. *Environ Res* 2008; 108(3): 370-379.
- Torrens C, Corrales M, Melendo E, Solano A, Rodríguez-Baeza A, Cáceres-Palou E. Pectoralis major tendon as a reference for restoring humeral length and retroversion with hemiarthroplasty for fracture. *J Shoulder Elb Surg* 2008; 17(6): 947-950.
- Ferreira-González I, Permanyer-Miralda G, Heras M, Cuñat J, Civeira E, Arós F, Rodríguez JJ, Sánchez PL, Marsal JR, Ribera A, Marrugat J, Bueno H, for the MASCARA study group (...Bruguera J, Recasens L...). Patterns of use and effectiveness of early invasive strategy in non-ST-segment elevation acute coronary syndromes: An assessment by propensity score. *Am Heart J* 2008; 156(5): 946-953.e2.
- Tomás M, Vázquez E, Fernández-Fernández JM, Subirana I, Plata C, Heras M, Vila JS, Marrugat J, Valverde MA, Sentí M. Genetic variation in the KCNMA1 potassium channel alpha subunit as risk factor for severe essential hypertension and myocardial infarction. *J Hypertens* 2008; 26(11): 2147-2153.
- Segura S, Pujol RM, Trindade F, Requena L. Vasculitis in erythema induratum of Bazin: A histopathologic study of 101 biopsy specimens from 86 patients. *J Am Acad Dermatol* 2008; 59(5): 839-851.
- Ferran M, Giménez-Arnau AM, Bellosillo B, Pujol RM, Santamaria LF. Circulating CLA + T cell subsets inversely correlate with disease severity and extension in acute psoriasis but not in chronic plaque psoriasis. *Eur J Dermatol* 2008; 18(6): 647-650.
- Bustamante V, Casanova J, López-De Santamaría E, Mas S, Sellares J, Gea J, Gáldiz B, Barreiro E, On Behalf Of The ENIGMA in COPD Project. Redox balance following magnetic stimulation training in the quadriceps of patients with severe COPD. *Free Radical Res* 2008; 42(11): 939-948.
- Oliveras A, de la Sierra A, Martínez-Estrada OM, Larrousse M, Vázquez S, Soler MJ, Zuasti M, Vila JS, Reina M, Roca-Cusachs A, Lloveras J. Putative endothelial progenitor cells are associated with flow-mediated dilation in refractory hypertensives. *Blood Pressure* 2008; 17(5-6): 298-305.

- Schröder H, Covas MI, Elosua R, Mora J, Marrugat J. Diet quality and lifestyle associated with free selected low-energy density diets in a representative Spanish population. *Eur J Clin Nutrition* 2008; 62(10): 1194-1200.
- Machowetz A, Gruendel S, García AL, Harsch I, Covas MI, Zunft HJF, Koebnick C. Effect of Olive Oil Consumption on Serum Resistin Concentrations in Healthy Men. *Horm Metab Res* 2008; 40(10): 697-701.
- Martínez-Rodríguez JE, Munteis E, Carreño M, Blanco Y, Roquer J, Abanades S, Graus F, Saiz A. Cannabis use in Spanish patients with multiple sclerosis: Fulfilment of patients' expectations? *J Neurol Sci* 2008; 273: 103-107.
- Pérez-Rodon J, Bazan V, Bruguera J, Mojal S, Manresa JM, Martí-Almor J. Entrainment from the Para-Hisian Region for Differentiating Atrioventricular Node Reentrant Tachycardia from Orthodromic Atrioventricular Reentrant Tachycardia. *Europace* 2008; 10(10): 1205-1211.
- Sánchez-Tainta A, Estruch R, Bullo M, Corella D, Gómez-Gracia E, Fiol M, Algorta J, Covas MI, Lapetra J, Zazpe I, Ruiz-Gutiérrez V, Ros E, Martínez-González MA, for the PREDIMED group. Adherence to a Mediterranean-type diet and reduced prevalence of clustered cardiovascular risk factors in a cohort of 3204 high-risk patients. *Eur J Cardiovasc Prev Rehab* 2008; 15(5): 589-593.
- Torrens C, Corrales M, González-Lucena G, Solano A, Cáceres-Palou E. Cadaveric and three-dimensional computed tomography study of the morphology of the scapula with reference to reversed shoulder prosthesis. *J Orthop Surg* 2008; 3(1): 49.
- Haimovich S, Checa MA, Mancebo G, Fusté P, Carreras R. Treatment of endometrial hyperplasia without atypia in peri- and postmenopausal women with a levonorgestrel intrauterine device. *Menopause* 2008; 15(5): 1002-1004.
- Bayés de Luna A, Cino JM, Goldwasser D, Kotzeva A, Elosua R, Carreras F, Pujadas S, García-Moll X, Santaló M, Fiol M, Bayés-Genís A, Pons-Lladó G, Cinca J. New electrocardiographic diagnostic criteria for the pathologic R waves in leads V1 and V2 of anatomically lateral myocardial infarction. *J Electrocardiol* 2008; 41(5): 413-418.
- Carmona-Torre FD, García-Arellano A, Marques-Lopes I, Basora J, Corella D, Gómez-Gracia E, Fiol M, Covas MI, Arós F, Conde M, Lapetra J, Estruch R, Martínez-González MA. Relationship of alcoholic beverage consumption to food habits in a Mediterranean population. *Am J Health Promot* 2008; 23(1): 27-30.
- Torres A, Fiz JA, Jané R, Laciár E, Gáldiz B, Gea J, Morera J. Rényi entropy and Lempel-Ziv complexity of mechanomyographic recordings of diaphragm muscle as indexes of respiratory effort. *Conf Proc IEEE Eng Med Biol Soc* 2008; 1: 2112-2115.
- Jiménez-Conde J, Ois A, Gomis M, Rodríguez-Campello A, Cuadrado E, Subirana I, Roquer J. Weather as a Trigger of Stroke. Daily Meteorological Factors and Incidence of Stroke Subtypes. *Cerebrovasc Dis* 2008; 26(4): 348-354.
- Delgado S, Camilleri M, Andreu M, Burton D, Busciglio I. High Body Mass Alters Colonic Sensory-Motor Function and Transit in Humans. *Am J Physiol-Gastr L* 2008; 295(2): 382-388.
- Martín-Carbonero L, Palacios R, Valencia ME, Saballs P, Sirera G, Santos I, Baldobí F, Alegre M, Goyenechea A, Pedreira J, González del Castillo J, Martínez-Lacasa J, Ocampo A, Alsina M, Santos J, Podzamczar D, González-Lahoz J, and the Caelyx/Kaposi's Sarcoma Spanish Group. Long-Term Prognosis of HIV-Infected Patients with Kaposi Sarcoma Treated with Pegylated Liposomal Doxorubicin. *Clin Infect Dis* 2008; 47(3): 410-417.
- Schröder H, Vila JS, Marrugat J, Covas MI. Low energy density diets are associated with favorable nutrient intake profile and adequacy in free-living elderly men and women. *J Nutr* 2008; 138(8): 1476-1481.
- Monfort J, Tardif G, Roughley P, Reboul P, Boileau C, Bishop PN, Pelletier JP, Martel-Pelletier J. Identification of opticin, a member of the small leucine-rich repeat proteoglycan family, in human articular tissues: a novel target for MMP-13 in osteoarthritis. *Osteoarthritis Cartilage* 2008; 16(7): 749-755.
- Merino J, Planas A, de Moner A, Gasol A, Contreras C, Marrugat J, Vidal-Barraquer F, Clará A. The Association of Peripheral Arterial Occlusive Disease with Major Coronary Events in a Mediterranean Population with Low Coronary Heart Disease Incidence. *Eur J Vasc Endovasc Surg* 2008; 36(1): 71-76.
- Carbonell J, Cobo T, Balsa A, Descalzo MA, Carmona L, and SERAP Study Group (...Maymó J...). The incidence of rheumatoid arthritis in Spain: results from a nationwide primary care registry. *Rheumatology* 2008; 47(7): 1088-1092.
- Domingues S, Subirana I, Tomás M, Marrugat J, Sentí M. Association between ESR2 genetic variants and risk of myocardial infarction. *Clin Chem* 2008; 54(7): 1183-1189.
- Roquer J, Rodríguez-Campello A, Gomis M, Jiménez-Conde J, Cuadrado E, Vicanco-Hidalgo RM, Giralt E, Sepulveda M, Ois A. Acute stroke unit care and early neurological deterioration in ischemic stroke. *J Neurol* 2008; 255(7): 1012-1017.
- Gomis M, Rodríguez-Campello A, Jiménez-Conde J, Ois A, Vostianiouk A, Téllez MJ, Cuadrado E, Roquer J. Monocyte count is an underlying marker of lacunar subtype of hypertensive small vessel disease. *Eur J Neurol* 2008; 15(7): 671-676.

- Porta-Serra M, Ferrer-Armengou O, Pumarega JA, López T, Crous M, Alguacil J, Fitó M, Jarrod M, Vicente A, Morales E, Covas MI, Puigdomènech E, Gupta N, and for the PANKRAS II Study Group. Exocrine pancreatic cancer clinical factors were related to timing of blood extraction and influenced serum concentrations of lipids. *J Clin Epidemiol* 2008; 61(7): 695-704.
- Zazpe I, Sánchez-Tainta A, Estruch R, Lamuela RM, Schröder H, Salas-Salvadó J, Corella D, Fiol M, Gómez-Gracia E, Arós F, Ros E, Ruiz-Gutiérrez V, Iglesias P, Conde-Herrera M, Martínez-González MA. A Large Randomized Individual and Group Intervention Conducted by Registered Dietitians Increased Adherence to Mediterranean-Type Diets: The PREDIMED Study. *J Am Diet Assoc* 2008; 108(7): 1134-1144.
- Bravo Y, Martí-Fàbregas J, Cocho D, Rodríguez-Yañez M, Castellanos M, Pérez de la Ossa N, Roquer J, Obach V, Maestre J, Martí-Vilalta JM. Influence of Antiplatelet Pre-Treatment on the Risk of Symptomatic Intracranial Haemorrhage after Intravenous Thrombolysis. *Cerebrovasc Dis* 2008; 26(2): 126-133.
- García-Giralt N, Izquierdo R, Nogués X, Pérez-Olmedilla M, Benito P, Gómez-Ribelles JL, Checa MA, Suay J, Cáceres-Palou E, Monllau JC. A porous PCL scaffold promotes the human chondrocytes redifferentiation and hyaline-specific extracellular matrix protein synthesis. *J Biomed Mater Res-A* 2008; 85A(4): 1082-1089.
- Foguet Q, Martí H, Elosua R, Sala J, Masiá R, Vázquez S, Oliveras A, Bielsa O, for the REGICOR Investigators. Hypertension confirmation and blood pressure control rates in epidemiological surveys. *Eur J Cardiovasc Prev Rehab* 2008; 15(3): 263-269.
- Parving HH, Persson F, Lewis JB, Hollenberg NK, AVOID Study Investigators (...Oliveras A, Vázquez S...). Aliskiren combined with losartan in type 2 diabetes and nephropathy. *New Engl J Med* 2008; 358(23): 2433-2446.
- Ois A, Gomis M, Rodríguez-Campello A, Cuadrado E, Jiménez-Conde J, Pont-Sunyer C, Cucurella G, Roquer J. Factors Associated With a High Risk of Recurrence in Patients With Transient Ischemic Attack or Minor Stroke. *Stroke* 2008; 39(6): 1717-1721.
- Reginster JY, Felsenberg D, Boonen S, Díez-Pérez A, Rizzoli R, Brandi ML, Spector TD, Brixen K, Goemaere S, Cormier C, Balogh A, Delmas PD, Meunier PJ. Effects of long-term strontium ranelate treatment on the risk of nonvertebral and vertebral fractures in postmenopausal osteoporosis: Results of a five-year, randomized, placebo-controlled trial. *Arthritis Rheum* 2008; 58(6): 1687-1695.
- Monfort J, Martel-Pelletier J, Pelletier JP. Chondroitin sulphate for symptomatic osteoarthritis: critical appraisal of meta-analyses. *Curr Med Res Opin* 2008; 24(5): 1303-1308.
- Batlle D, Soler MJ, Wysocki J. New aspects of the renin-angiotensin system: angiotensin-converting enzyme 2 - a potential target for treatment of hypertension and diabetic nephropathy. *Curr Opin Nephrol Hy* 2008; 17(3): 250-257.
- Salas-Salvadó J, García-Arellano A, Estruch R, Márquez-Sandoval F, Corella D, Fiol M, Gómez-Gracia E, Viñoles E, Arós F, Herrera C, Lahoz C, Lapetra J, Perona JS, Muñoz D, Martínez-González MA, Ros E, for the PREDIMED Investigators. Components of the Mediterranean-type food pattern and serum inflammatory markers among patients at high risk for cardiovascular disease. *Eur J Clin Nutrition* 2008; 62(5): 651-659.
- Romero-Gómez M, Fernández-Rodríguez CM, Andrade R, Diago M, Alonso S, Planas R, Solà R, Pons JA, Salmerón J, Barcena R, Pérez R, Carmona I, Durán S. Effect of sustained virological response to treatment on the incidence of abnormal glucose values in chronic hepatitis C. *J Hepatol* 2008; 48(5): 721-727.
- Supervía A, Aranda D, Márquez-Lorente MA, Aguirre A, Skaf E, Gutiérrez-Cebollada J. Predicting length of hospitalisation of elderly patients, using the Barthel Index. *Age Ageing* 2008; 37(3): 339-342.
- Molina L, Mont L, Marrugat J, Berrueto A, Brugada J, Bruguera J, Rebato C, Elosua R. Long-term endurance sport practice increases the incidence of lone atrial fibrillation in men: a follow-up study. *Europace* 2008; 10(5): 618-623.
- Gelber PE, González-Lucena G, Lloreta J, Reina F, Cáceres-Palou E, Monllau JC. Freezing causes changes in the meniscus collagen net: a new ultrastructural meniscus disarray scale. *Knee Surg Sport Tr A* 2008; 16(4): 353-359.
- Allepuz A, Espallargues M, Moharra M, Comas M, Pons JMV, and Research Group on Support Instruments - IRYSS Network (...Cáceres-Palou E, Castells X, Castilla M, Marín M, Mestres C, Montserrat F, Tuñí J...). Prioritisation of patients on waiting lists for hip and knee arthroplasties and cataract surgery: Instruments validation. *BMC Health Serv Res* 2008; 8: 76.
- Fitó M, Cladellas M, de la Torre R, Martí-Almor J, Muñoz D, Schröder H, Alcántara M, Pujadas-Bastardes M, Marrugat J, Bruguera J, Covas MI, López-Sabater MC, and the members of the SOLOS Investigators (...López-Sabater MC, Weinbrenner T, Guxens M, Farré M, Menoyo E, Closas N, Khymenets O, de la Torre MC, Gimeno E, Lamuela RM...). Anti-inflammatory effect of virgin olive oil in stable coronary disease patients: a randomized, crossover, controlled trial. *Eur J Clin Nutrition* 2008; 62(4): 570-574.

- Cicero AF, Nascetti S, López-Sabater MC, Elosua R, Salonen JT, Nyyssönen K, Poulsen HE, Zunft HJF, Kiesewetter H, de la Torre-Carbot K, Covas MI, Kaikkonen J, Mursu J, Koenig C, Bäumler H, Gaddi A, for the EUROLIVE Study Group. Changes in LDL Fatty Acid Composition as a Response to Olive Oil Treatment Are Inversely Related to Lipid Oxidative Damage: The EUROLIVE Study. *J Am Coll Nutr* 2008; 27(2): 314-320.
- Ois A, Gomis M, Cuadrado E, Jiménez-Conde J, Rodríguez-Campello A, Bruguera J, Molina L, Comín J, Roquer J. Heart failure in acute ischemic stroke. *J Neurol* 2008; 255(3): 385-389.
- Munteis E, Andreu M, Martínez-Rodríguez JE, Ois A, Bory F, Roquer J. Manometric correlations of anorectal dysfunction and biofeedback outcome in patients with multiple sclerosis. *Mult Scler* 2008; 14(2): 237-242.
- van Meurs JBJ, Trikalinos TA, Ralston SH, Balcells S, Brandi ML, Brixen K, Kiel DP, Langdahl BL, Lips P, Ljunggren O, Lorenc R, Obermayer-Pietsch B, Ohlsson C, Pettersson U, Reid DM, Rousseau F, Scollen S, van Hul W, Águeda L, Akesson K, Benevolenskaya LI, Ferrari SL, Hallmans G, Hofman A, Husted LB, Kruk M, Kaptoge S, Karasik D, Karlsson M, Lorentzon M, Masi L, McGuigan FEA, Mellström D, Mosekilde L, Nogués X, Pols HAP, Reeve J, Renner W, Rivadeneira F, van Schoor NM, Weber K, Ioannidis JPA, Uitterlinden AG, for the GENOMOS Study. Large-scale analysis of association between LRP5 and LRP6 variants and osteoporosis. *JAMA* 2008; 299(11): 1277-1290.
- Langdahl BL, Uitterlinden AG, Ralston SH, Trikalinos TA, Balcells S, Brandi ML, Scollen S, Lips P, Lorenc R, Obermayer-Pietsch B, Reid DM, Bruges-Armas J, Arp PP, Bassiti A, Bustamante M, Husted LB, Carey AH, Pérez-Cano R, Dobnig H, Dunning AM, Fahrleitner-Pammer A, Falchetti A, Karczmarewicz E, Kruk M, van Leeuwen JPTM, Masi L, van Meurs JBJ, Mangion J, McGuigan FEA, Mellibovsky L, Mosekilde L, Nogués X, Pols HAP, Reeve J, Renner W, Rivadeneira F, van Schoor NM, Ioannidis JPA, APOSS investigators, DOPS investigators, EPOS investigators, EPOLOS investigators, FAMOS investigators, LASA investigators, ERGO investigators, for the GENOMOS Study (...Díez-Pérez A, Enjuanes A...). Large-scale analysis of association between polymorphisms in the transforming growth factor beta 1 gene (TGFB1) and osteoporosis: The GENOMOS study. *Bone* 2008; 42(5): 969-981.
- Lisbona-Pérez MP, Maymó J, Perich X, Almirall M, Pérez-García C, Carbonell J. Etanercept reduces synovitis as measured by magnetic resonance imaging in patients with active rheumatoid arthritis after only 6 weeks. *J Rheumatol* 2008; 35(3): 394-397.
- Oliveras A, Soler MJ, Martínez-Estrada OM, Vázquez S, Marco-Feliu D, Vila JS, Vilaró S, Lloveras J. Endothelial progenitor cells are reduced in refractory hypertension. *J Hum Hypertens* 2008; 22(3): 183-190.
- Álvarez-García JC, Santiveri X, Ramos-Delgado I, Vela E, Puig-Verdié L, Escolano F. Tranexamic acid reduces blood transfusion in total knee arthroplasty even when a blood conservation program is applied. *Transfusion* 2008; 48(3): 519-525.
- Romero-Gómez M, Gómez-González E, Madrazo A, Vera-Valencia M, Rodrigo L, Pérez-López R, Castellano-Megías VM, Nevado-Santos M, Alcón JC, Solà R, Pérez-Moreno JM, Navarro JM, Andrade R, Salmerón J, Fernández-López M, Aznar R, Diago M. Optical analysis of computed tomography images of the liver predicts fibrosis stage and distribution in chronic hepatitis C. *Hepatology* 2008; 47(3): 810-816.
- Yébenes M, Cruz I, Cañavate C, Gilaberte M, Baena V, Pujol RM. Nodular lymphangitic subcutaneous dissemination after intralesional antimonial treatment for localized cutaneous leishmaniasis. *Clin Exp Dermatol* 2008; 33(2): 142-144.
- Schröder H, Elosua R, Vila JS, Martí H, Covas MI, Marrugat J. Prevalence in the eligibility for weight loss treatment in a Mediterranean population. *Br J Nutrition* 2008; 99(2): 442-446.
- Barreiro E, Schols AMWJ, Polkey MI, Gáldiz B, Gosker HR, Coronell C, Gea J, on behalf of the ENIGMA in COPD project. Cytokine profile in quadriceps muscles of patients with severe chronic obstructive pulmonary disease. *Thorax* 2008; 63(2): 100-107.
- Martín-Santos R, Díez-Quevedo C, Castellví P, Navinés R, Miquel M, Masnou H, Soler A, Ardevol M, García F, Galeras JA, Planas R, Solà R. De novo depression and anxiety disorders and influence on adherence during peginterferon-alpha-2a and ribavirin treatment in patients with hepatitis C. *Aliment Pharm Therap* 2008; 27(3): 257-265.
- Pañella H, Rius C, Caylà JA, and the Barcelona Hepatitis C Nosocomial Research Working Group (...Bory F, Bruguera J, Castells X, Garcés JM, Iñiesta C, Knobel H, Pi-Sunyer MT, Solà R, Varela J...). Transmission of Hepatitis C Virus during Computed Tomography Scanning with Contrast. *Emerg Infect Dis* 2008; 14(2): 333-336.
- Ois A, Martínez-Rodríguez JE, Munteis E, Gomis M, Rodríguez-Campello A, Jiménez-Conde J, Cuadrado E, Roquer J. Steno-Occlusive Arterial Disease and Early Neurological Deterioration in Acute Ischemic Stroke. *Cerebrovasc Dis* 2008; 25(1-2): 151-156.

- Mont L, Tamborero D, Elosua R, Molina I, Coll-Vinent B, Sitges M, Vidal B, Scalise A, Tejeira A, Berruezo A, Brugada J, on behalf of the 'Grup Integrat de Recerca en Fibril·lació Auricular (GIRAFA) (...Molina L, Vila JS...). Physical activity, height, and left atrial size are independent risk factors for lone atrial fibrillation in middle-aged healthy individuals. *Europace* 2008; 10(1): 15-20.
- Sprung C, Ledoux D, Bulow HH, Lippert A, Wennberg E, Baras M, Ricou B, Sjökvist P, Wallis C, Maia P, Thijs L, Solsona JF, the ETHICUS Study Group. Relieving suffering or intentionally hastening death: Where do you draw the line? *Crit Care Med* 2008; 36(1): 8-13.
- Martínez-Bauer E, Fornis X, Armelles M, Planas R, Solà R, Vergara M, Fàbregas S, Vega R, Salmerón J, Diago M, The Spanish Acute HCV Study Group. Hospital admission is a relevant source of hepatitis C virus acquisition in Spain. *J Hepatol* 2008; 48: 20-27.
- Knobel H, Guelar A, Montero M, Carmona A, Luque S, Berenguer N, González-Mena A. Risk of side effects associated with the use of nevirapine in treatment-naïve patients, with respect to gender and CD4 cell count. *HIV Med* 2008; 9(1): 14-18.
- Tribó MJ, Andiñón O, Ros S, Gilaberte M, Gallardo F, Toll A, Ferran M, Bulbena A, Pujol RM, Baños JE. Clinical characteristics and psychopathological profile of patients with vulvodynia: an observational and descriptive study. *Dermatology* 2008; 216(1): 24-30.
- Rodríguez-Torres M, Govindarajan S, Solà R, Clumeck N, Lissen E, Pessoa M, Buggisch P, Main J, Depamphilis J, Dieterich DT. Hepatic steatosis in HIV/HCV co-infected patients: correlates, efficacy and outcomes of anti-HCV therapy: a paired liver biopsy study. *J Hepatol* 2008; 48(5): 756-764.
- Cummings SR, Ettinger B, Delmas PD, Kenemans P, Stathopoulos V, Verweij P, Mol-Arts M, Kloosterboer L, Mosca L, Christiansen C, Bilezikian J, Kerzberg EM, Johnson S, Zanchetta JR, Grobbee DE, Seifert W, Eastell R, for the LIFT Trial Investigators (...Díez-Pérez A...). The effects of tibolone in older postmenopausal women. *New Engl J Med* 2008; 359(7): 697-708.
- Casanova JM, Sanmartín V, Abal L, Ferran M, Pujol RM, Ribera M. Tratamiento de la psoriasis moderada y grave con adalimumab. *Piel* 2008; 23(10): 577-581.
- Ferran M, Giménez-Arnau AM, Bellosillo B, Pujol RM, Santamaria LF. Funcion efectora de linfocitos T CLA1 sobre queratinocitos autólogos en psoriasis. *Actas Dermosifiliograf* 2008; 99(9): 701-707.
- Casanova JM, Pujol RM, Ribera M. Tratamiento de la psoriasis en placas moderada y grave con fármacos biológicos. *Piel* 2008; 23(9): 475-477.
- Casanova JM, Sanmartín V, Baradad M, Ferran M, Pujol RM, Ribera M. Tratamiento de la psoriasis en placas moderada y grave con infliximab. *Piel* 2008; 23(9): 519-524.
- Abilleira S, Ribera A, Sánchez E, Roquer J, Duarte E, Tresserras R, Gallofré M. La atención Hospitalaria al Paciente con Ictus en Cataluña. Resultados del "Primer Audit Clínic de l'Ictus. Catalunya, 2006". *Gac Sanit* 2008; 22(6): 565-573.
- Gabriel R, Alonso M, Segura A, Tormo MJ, Artigao LM, Banegas JR, Brotons C, Elosua R, Fernández-Cruz A, Muñiz J, Reviriego B, Rigo F, en nombre del Grupo Cooperativo ERICE. Prevalencia, distribución y variabilidad geográfica de los principales factores de riesgo cardiovascular en España. Análisis agrupado de datos individuales de estudios epidemiológicos poblacionales: estudio ERICE. *Rev Esp Cardiol* 2008; 61(10): 1030-1040.
- Carbonell J, Badia X, en nombre del grupo EXPRESAR (...Maymó J...). Expectativas, preferencias y satisfacción de los pacientes con artritis reumatoide en tratamiento con infliximab. *Med Clin (Barc)* 2008; 131(13): 493-499.
- Gallardo F, Bellosillo B, Serrano S, Pujol RM. Aplicación de los protocolos de PCR BIOMED-2 en el análisis genotípico de los linfomas cutáneos primarios. *Actas Dermosifiliograf* 2008; 99(8): 608-620.
- Galó G, Cáceres-Palou E, Lacroix D, Planell JA, Molina-Ros A, Ramírez M, Lladó A. Comportamiento biomecánico del injerto anterior en la cirugía del caquis lumbar. Estudio comparativo mediante elementos finitos. *Revista de Cirugía Ortopédica i Traumatologia* 2008; 51(5): 284-295.
- Martí-Almor J, Berrueco R, García-Algar O, Mur A, Recasens L, Bazan V, Pérez-Rodon J, Bruguera J. Intervalo QT en recién nacidos de diferente origen étnico: utilidad del cribado con ECG neonatal. *Rev Esp Cardiol* 2008; 61(9): 980-982.
- Alvarado E, Torres-Rodríguez JM, Sellart-Altisent M, Vidotto V. Laccase activity in *Cryptococcus gattii* strains isolated from goats. *Rev Iberoam Micol* 2008; 25(3): 150-153.

Articles originals en revistes nacionals

- Pera M, Alonso S, Parés D, Lorente JA, Bielsa O, Pascual M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Grande L. Tratamiento de la fistula rectouretral tras prostatectomía radical mediante la exposición transesfinteriana posterior de York Mason. *Cir Esp* 2008; 84(6): 323-327.
- Gea J, Gáldiz B, Comtois N, Zhu E, Fiz JA, Salazkin I, Grassino A. Respuesta diafragmática en función de la actividad previa del músculo. *Arch Bronconeumol* 2008; 44(12): 671-678.

- Goday A, Ascaso JF, Franch J, Ortega R, Martínez O, Leronés N, en nombre de los investigadores del estudio DESIRE. Riesgo cardiovascular en sujetos con alta probabilidad de síndrome metabólico y resistencia a la insulina. Estudio DESIRE. *Rev Clin Esp* 2008; 208(8): 377-385.
- García C, Recasens L, Casanovas N, Miranda F, del Baño F, Manresa JM, Serra A, Bruguera J. Reducción del tiempo puerta-aguja a los objetivos recomendados en las guías clínicas. Pronóstico a 1 año de seguimiento. *Rev Esp Cardiol* 2008; 61(8): 888-891.
- Valentí JR, Mora G, Amillo S, Montserrat F, Hinarejos P, Vaquero J, Leyes M, Gamelas J. Cuando aflojar el manguito neumático de isquemia: su influencia sobre las pérdidas hemáticas y posibles complicaciones en la prótesis total de rodilla. Estudio prospectivo multicéntrico. *Revista Española de Cirugía Ortopédica y Traumatología* 2008; 52(4): 213-218.
- Supervía A, Enjuanes A, Ruiz-Gaspà S, Nogués X, Díez-Pérez A. Efectos del tabaquismo sobre los niveles plasmáticos de osteoprotegerina en adultos jóvenes sanos. *REEMO* 2008; 17(4): 55-58.
- Díez-Pérez A, Guanabens N, González-Macías J, Jódar E, Muñoz M, Fuster E, En nombre del Grupo de Estudio Opinho-Pc. Adecuación del manejo clínico de la osteoporosis a las guías de la SEIOMM. Estudio opinho-PC. *REEMO* 2008; 17(4): 59-65.
- Ferreira-González I, Permanyer-Miralda G, Marrugat J, Heras M, Cuñat J, Civeira E, Arós F, Rodríguez JJ, Sánchez PL, Bueno H, en representación de los investigadores del estudio MASCARA (...Bruguera J, Recasens L...). Estudio MASCARA (Manejo del Síndrome Coronario Agudo. Registro Actualizado). Resultados globales. *Rev Esp Cardiol* 2008; 61(8): 803-816.
- Escalada F, Boza R, Duarte E, Tejero M, Muniesa JM, Guillén A, Marco E. Menarquia y signo de Risser en la escoliosis idiopática del adolescente. Algunas consideraciones críticas. *Rehabilitación (Madr)* 2008; 42(3): 137-142.
- Broquetas JM, Pedreny R, Martínez-Llorens JM, Sellares J, Gea J. Unidad neumológica de estancia corta: un nuevo dispositivo asistencial de hospitalización. *Arch Bronconeumol* 2008; 44(5): 252-256.
- Martínez-Llorens JM, Casadevall C, Lloreta J, Orozco-Levi M, Barreiro E, Broquetas JM, Gea J. Activación de células satélite en el músculo intercostal de pacientes con EPOC. *Arch Bronconeumol* 2008; 44(5): 239-244.
- Muñoz-Pérez MA, Subirana I, Ramos R, Franzi A, Vila JS, Marrugat J, on behalf of estudio ICAR investigators (Intervención en la Comunidad de Alto Riesgo coronario). Eficacia de un programa intensivo de prevención secundaria de cardiopatía isquémica tras 5 años de intervención. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(14): 521-525.
- Sastre ME, Gómez-Carballo S, Begueria R, Checa MA, Carreras R. Marking predictions of the establishment of the menopause. *Ginecología y Obstetría Clínica* 2008; 9(2): 119-125.
- Salgado R, Toll A, Espinet B, González-Roca E, Barranco C, Serrano S, Solé F, Pujol RM. Estudio de las lesiones citogenéticas en el carcinoma escamoso cutáneo mediante la técnica de arrays de hibridación genómica comparada. *Actas Dermosifiliograf* 2008; 99(3): 199-206.
- Mínguez S, Supervía A, Campodarve I, Aguirre A, Echarte JL, López-Casanova MJ. Características de los fallecimientos producidos en un servicio de urgencias hospitalario. *Emergencias* 2008; 20(2): 113-116.
- Taverner D, Lisbona-Pérez MP, Segalés N, Docampo E, Calvet-Fontova J, Castro S, Benito P. Eficacia de la gabapentina en el tratamiento del síndrome del túnel carpiano. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(10): 371-373.
- Torres-Rodríguez JM, Alvarado E, Gutiérrez-Gallego R. Diferencias en la actividad de la enzima ureasa entre *Cryptococcus neoformans* y *Cryptococcus gattii*. *Rev Iberoam Micol* 2008; 25: 27-31.
- Guxens M, Tomás M, Elosua R, Aldasoro E, Segura A, Fiol M, Sala J, Vila JS, Fullana M, Sentí M, Vega G, de la Rica M, Marrugat J, and the IBERICA study research group (...Covas MI, Domínguez S, Ecurriol V, Gil M, Latorre G, Subirana I...). Asociación de los polimorfismos de la paraoxonasa 1 y la paraoxonasa 2 con el riesgo de infarto agudo de miocardio. *Rev Esp Cardiol* 2008; 61(3): 269-275.
- Martín-Ezquerria G, Parera E, Sanz B. Placa anular pruriginosa en un joven de origen ghanés. *Dermatología Práctica* 2008; 16(2): 35-39.
- Vernet MM, Begueria R, López-Yarto MT, Carreras R. Precisión de la ecografía para establecer el tamaño tumoral en el cáncer de mama. *Ginecología y Obstetría Clínica* 2009; 9(4): 203-206.
- Sastre M, Gómez S, Begueria R, Checa MA, Carreras R. Marcadores pronóstico de la instauración de la menopausia. *Ginecología y Obstetría Clínica* 2008; 9(2): 119-125.
- Tejero M, Marco E, Boza R, Selva F, Piqueras M, Guillén A, Castillo MT, Muniesa JM. Incontinencia urinaria de esfuerzo y ejercicios del suelo pélvico. Estudio comparativo entre la eficacia de un entrenamiento individualizado vs instrucciones básicas. *Trauma Fund Mapfre* 2008; 19(3): 171-177.

- Mateos E, Clará A, Muniesa JM, Vidal-Barraquer F. Historia natural del paciente isquémico sometido a una amputación infracondílea: un largo camino hacia la deambulación autónoma. *Angiología* 2008; 60(4): 247-253.
- Sosa M, Díaz-Curiel M, Díez-Pérez A, Gómez-Alonso C, González-Macías J, Farrerons-Minguella J, Filgueira-Rubio J, Mellibovsky L, Nogués X, Hernández-Hernández D, en nombre del Grupo de Trabajo en Osteoporosis de la Sociedad Española de Medicina Interna (GTO-SEMI). Guía de prevención y tratamiento de la osteoporosis inducida por glucocorticoides de la Sociedad Española de Medicina Interna. *Rev Clin Esp* 2008; 208(1): 33-45.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Herrero-González J, Parera E, Ferran M, Toll A, Barranco C, Pujol RM. Syphilitic mucous patches: the resurgence of an old classic. *Int J Dermatol* 2008; 47(12): 1281-1283.
- Costa C, Molina MA, Baró T, Aguilar A, De las Heras P, Fusté P, Mancebo G, Carreras R, Serrano S, Alameda F. Could the truncated variant of ERBB2 be present in the squamous carcinomas of the cervix? *Virchows Arch* 2008; 453(5): 535-536.
- Beltrán de Heredia S, Samsó E, Baldomà N, Martí-Almor J. Chronic left bundle branch block does not exclude the ECG in the diagnostic process of postoperative myocardial ischaemia. *Anaesthesia* 2008; 63(9): 1025-1026.
- Gálvez A, Ailouti A, Toll A, Espadaler JM, Roquer J. Horner syndrome associated with ipsilateral facial and extremity anhidrosis. *J Neuro-Ophthalmol* 2008; 28(3): 178-181.
- Sorli ML, Guelar A, Montero M, González-Mena A, Rodríguez-García E, Knobel H. Chronic Kidney Disease Prevalence and Risk Factors Among HIV-Infected Patients. *JAIDS-J Acq Immun Def Synd* 2008; 48(4): 506-508.
- Toll A, Parera E, Vélez-González M, Pujol RM. Photodynamic Therapy with Methyl Aminolevulinate Induces Phototoxic Reactions on Areas of the Nose Adjacent to Basal Cell Carcinomas and Actinic Keratoses. *Dermatol Surg* 2008; 34(8): 1145-1148.
- Navinés R, Castellví P, Solà R, Martín-Santos R. Peginterferon- and ribavirin-induced bipolar episode successfully treated with lamotrigine without discontinuation of antiviral therapy. *Gen Hosp Psychiat* 2008; 30(4): 387-389.
- Yébenes M, Toll A, Giménez-Arnau AM, Ferran M, Parera E, Fraga J, Barranco C, Pujol RM. Pseudotumoral primary syphilis on the tongue in an HIV positive patient. *Clin Exp Dermatol* 2008; 33(4): 509-511.
- Yébenes M, Toll A, Vélez-González M, Barranco C, Alonso-López NA, González-Sarmiento R, Bellosillo B, Pujol RM. Linear unilateral hamartomatous basal cell naevus with glandular and follicular differentiation. *Clin Exp Dermatol* 2008; 33(4): 429-432.
- Torres-Rodríguez JM, Alvarado E, Murciano MF, Sellart-Altisent M. MICs and minimum fungicidal concentrations of posaconazole, voriconazole and fluconazole for *Cryptococcus neoformans* and *Cryptococcus gattii*. *J Antimicrob Chemother* 2008; 62(1): 205-206.
- Kathiresan S, for the Myocardial Infarction Genetics Consortium (...Elosua R,...). A PCSK9 missense variant associated with a reduced risk of early-onset myocardial infarction. *New Engl J Med* 2008; 358(21): 2299-2300.
- Vicanco-Hidalgo RM, Rodríguez-Campello A, Ois A, Cucurella G, Pont-Sunyer C, Gomis M, Cuadrado E, Roquer J. Thrombolysis in capsular warning syndrome. *Cerebrovasc Dis* 2008; 25(5): 508-510.
- Ferran M, Gilaberte M, Herrero-González J, Pijuan L, Pujol RM. A woman with acquired, diffuse, lanugo-like hair growth. *Med J Aust* 2008; 188(9): 536.
- Ferran M, Gallardo F, Ferrer A, Salar A, Pérez-Vila E, Juanpere N, Salgado R, Espinet B, Orfao A, Florensa L, Pujol RM. Acute myeloid dendritic cell leukaemia with specific cutaneous involvement: a diagnostic challenge. *Br J Dermatol* 2008; 158(5): 1129-1133.
- Schneider A, Panagiotakos D, Picciotto S, Katsouyanni K, Löwel H, Jacquemin B, Lanki T, Stafoggia M, Bellander T, Koenig W, Peters A, for the AIRGENE Study Group (...Sunyer J, Covas MI, Fitó M, Grau M, Marrugat J, Muñoz-Ortiz L, Perelló G, Plana E, Rebato C, Schröder H, Soler C...). Air temperature and inflammatory responses in myocardial infarction survivors. *Epidemiology* 2008; 19(3): 391-400.
- Vallecillo G, Guelar A, González-Mena A, Knobel H. Insuficiencia renal aguda asociada al uso de tenofovir combinado con atazanavir en pacientes con infección por el VIH. *Enferm Infecc Microbiol Clin* 2008; 26(5): 316-317.
- Gomis M, Puente VM, Pont-Sunyer C, Oliveras C, Roquer J. Adult onset simple phonic tic after caudate stroke. *Mov Disord* 2008; 23(5): 765-766.
- Cuadrado E. International Issues: My visiting fellowship in the United States. *Neurology* 2008; 70: 43-44.
- Elosua R, Molina L, Fitó M, Arquer A, Sánchez-Quesada JL, Covas MI, Ordóñez-Llanos J, Marrugat J. Erratum to "Response of oxidative stress biomarkers to a 16-week aerobic physical activity program, and to acute physical activity, in healthy young men and women" [*Atherosclerosis* 167 (2003) 327-334]. *Atherosclerosis* 2008; 197(2): 967.

- Fernández-Casado A, Martín-Ezquerria G, Yébenes M, Plana F, Elvira-Betanzos JJ, Herrero-González J, Mariñoso ML, Pujol RM. Progressive suppurative granulomatous nodular eruption in a human immunodeficiency virus-positive intravenous drug user treated with highly active antiretroviral therapy. *Br J Dermatol* 2008; 158(1): 145-149.
- Ferran M, Bussaglia E, Lázaro C, Matías-Guiu X, Pujol RM. Acral papular neuromatosis: an early manifestation of Cowden syndrome. *Br J Dermatol* 2008; 158(1): 174-176.
- Gisbert JP, Calvet X, Feu F, Bory F, Cosme A, Almela P, Santolaria S, Azntuláñez R, Castro-Fernández M, Fernández N, García-Gravalo R, Cañete N, Benages A, Montoro M, Borda F, Pérez-Aisa A, Piqué JM. Eradication of *Helicobacter pylori* for the prevention of peptic ulcer rebleeding. *Aliment Pharm Therap* 2008; 28(4): 499-500.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Solsona JF, Díaz-Buendía Y, Rodríguez JA, Vázquez-Sánchez A. La traqueotomía no mejora el espacio muerto respecto a la intubación translaríngea. *Medicina Intensiva* 2008; 32(8): 406-407.
- Taverner D, Monfort J, Docampo E, Pou M. Artritis séptica por *Propionibacterium acnes*. *Med Clin (Barc)* 2008; 131(18): 718.
- Delgado S, Ilzarbe L. Endoscopia digestiva. Ante un paciente con un cuadro de pseudoobstrucción intestinal aguda, también conocido como síndrome de Ogilvie, ¿está indicada la realización de una endoscopia descompresiva como primera medida terapéutica? *Gastroenterol Hepatol* 2008; 31(9): 620-621.
- Elosua R. Post-Genomic Cardiology. *Rev Esp Cardiol* 2008; 61(11): 1227-1228.
- Sánchez-Font A, Vollmer I, Gracia-Arnillas MP, Gayete A, Curull V. Falsas imágenes de tumoración endobronquial por tomografía computarizada. *Rev Clin Esp* 2008; 208(9): 444-446.
- Parera E, Martín-Ezquerria G. Eumicetoma en un paciente africano. *Dermatología Práctica* 2008; 16(5): 29-33.
- Supervía A, del Baño F, López-Casanova MJ, López-Colomé JL. Características de los pacientes con tuberculosis ingresados desde urgencias en un hospital universitario: estudio comparativo 1996-2006. *Med Clin (Barc)* 2008; 131(6): 237-239.
- Parera E, Toll A, Martín-Ezquerria G. Caso Clínico. Úlcera de Buruli. *Dermatología Práctica* 2008; 16(4): 30-33.
- Rosselló L, Pallisó F, Ferrer J, Docampo E, Calvet-Fontova J, Benito P, Serra J. Osteonecrosis vertebral y vertebroplastia percutánea. *Reumatol Clin* 2008; 4(4): 162-165.
- Carbonell J. In memoriam—Dr. Jaime Rotés Querol. Seminarios de la Fundación Española de Reumatología 2008; 9(2): 123-124.
- Pardo-Cupeiño R, Martín-Ezquerria G, Parera E. Caso Clínico: Lesión lineal en planta de pie. *Dermatología Práctica* 2008; 16(3): 29-33.
- González-Macías J, Díez-Pérez A, Vila JS, Marín F. Factores de riesgo de fractura osteoporótica en España. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(13): 517.
- Cucurella G, Jiménez-Conde J, Vollmer I. Marcada e inusual dilatación unihemisférica de los espacios de Virchow-Robin. *Neurología (Barc)* 2008; 23(1): 52.
- Díez-Pérez A. Conocer los resultados de la densitometría mejora la ingesta de calcio en mujeres posmenopáusicas. *Enfermería Clínica* 2008; 18(1): 50-51.
- Parera E, Ferran M, Martín-Ezquerria G. Dermatología e inmigración. Caso clínico: Acné queloideo de la nuca en paciente pakistaní. *Dermatología Práctica* 2008; 16(1): 29-31.
- Perelló R, Supervía A, Jiménez-Conde J, Pallás O. Parálisis facial periférica bilateral idiopática en un paciente de 38 años. *An Med Interna (Madr)* 2008; 25(1): 50-51.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Requena A, Checa MA, Herrero J, Landeras J, Navarro E, Neyro JL, Salvador C, Tur R, Callejo J, Farré M, Espinós JJ, Fábregues F, Graña-Barcia M, Reproductive Endocrinology Interest Group of the Spanish Society of Fertility. Use of Letrozole in assisted reproduction: A systematic review and meta-analysis. *Hum Reprod Update* 2008; 14(6): 571-582.
- Covas MI. Bioactive effects of olive oil phenolic compounds in humans: Reduction of Heart Disease Factors and Oxidative damage. *Inflammopharmacology* 2008; 16(5): 216-218.
- Segura S, Requena L. Anatomy and Histology of Normal Subcutaneous Fat, Necrosis of Adipocytes, and Classification of the Panniculitides. *Dermatol Clin* 2008; 26(4): 419-424.
- Segura S, Pujol RM. Lipomembranous Fat Necrosis of the Subcutaneous Tissue. *Dermatol Clin* 2008; 26(4): 509-517.
- Gallardo F, Pujol RM. Subcutaneous Panniculitic-Like T-Cell Lymphoma and Other Primary Cutaneous Lymphomas with Prominent Subcutaneous Tissue Involvement. *Dermatol Clin* 2008; 26(4): 529-540.
- Torres-Rodríguez JM, Martínez-Roig A. Importance of rabbits as source of human tinea. *Mikol Lek* 2008; 15(2): 89-94.
- Monfort J, Pelletier JP, García-Giralt N, Martel-Pelletier J. Biochemical basis of the effect of chondroitin sulfate on osteoarthritis articular tissues. *Ann Rheum Dis* 2008; 67(6): 735-740.

- Cerdá Esteve M, Cuadrado E, Chillarón JJ, Cucurella G, Fernández M, Goday A, Cano JF, Roquer J. Cerebral salt wasting syndrome: review. *Eur J Intern Med* 2008; 19(4): 249-254.
- Soler MJ, Wysocki J, Batlle D. Angiotensin-converting enzyme 2 and the kidney. *Exp Physiol* 2008; 93(5): 549-556.
- Segura S, Pujol RM. Eosinophilic ulcer of the oral mucosa: a distinct entity or a non-specific reactive pattern? *Oral Dis* 2008; 14(4): 287-295.
- Mulla J, Bousquet J, Bachert C, Canonica WG, Giménez-Arnau AM, Kowalski ML, Martí-Guadafío E, Maurer M, Picado C, Scadding G, van Cauwenberge P. Rupatadine in allergic rhinitis and chronic urticaria. *Allergy* 2008; 63(s87): 5-28.
- Muñoz M, Breymann C, García-Erce JA, Gómez-Ramírez S, Comín J, Bisbe E. Efficacy and safety of intravenous iron therapy as an alternative/adjunct to allogeneic blood transfusion. *Vox Sang* 2008; 94(3): 172-183.
- Soler MJ, Barrios C, Oliva R, Batlle D. Pharmacologic modulation of ACE2 expression. *Current Hypertension Reports* 2008; 10(5): 410-414.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Morales MJ, Díaz-Fernández MJ, Caixas A, Goday A, Moreira J, Arrizabalaga JJ, Calañas-Continent A, Cuatrecasas G, García-Luna PP, Masmiquel L, Monereo S, Moreno B, Ricart W, Vidal J, Cordido F. Tratamiento quirúrgico de la obesidad: recomendaciones prácticas basadas en la evidencia. *Endocrinología Y Nutrición* 2008; 55(supl 3): 1-24.
- Supervía A, Díez-Pérez A. Osteoformadores en el tratamiento de la osteoporosis posmenopáusica. *Folia Clin Obstet Ginecol* 2008; 67: 7-26.
- Gea J. La investigación básica en neumología. *Arch Bronconeumol* 2008; 44(11): 621-628.
- Barco D, Giménez-Arnau AM. Xerosis: una disfuncion de la barrera epidérmica. *Actas Dermosifiliograf* 2008; 99(9): 671-682.
- Elosua R. La complicidad entre la salud pública y la asistencia sanitaria en la reducción de la mortalidad cardiovascular (editorial). *Rev Esp Salud Pública* 2008; 82(4): 367-370.
- Soler MJ, Lloveras J, Batlle D. Enzima conversiva de la angiotensina 2 y su papel emergente en la regulación del sistema renina-angiotensina. *Med Clin (Barc)* 2008; 131(6): 230-236.
- Oliveras A. Células progenitoras endoteliales y enfermedad cardiovascular. *Hipertensión* 2008; 25(supl 1): 3-13.
- Suarez-Fernandez R, España A, Herrero-González J, Mascaró-Galy JM. Manejo práctico de las enfermedades ampollas autoinmunes más frecuentes. *Actas Dermosifiliograf* 2008; 99(6): 441-455.
- Gea J, Barreiro E. Update on the Mechanisms of Muscle Dysfunction in COPD. *Arch Bronconeumol* 2008; 44(6): 328-337.
- Fusté P, Santamaría X, Carreras R. Nuevas estrategias terapéuticas para las lesiones anogenitales relacionadas con el virus del papiloma humano en pacientes con infección por el VIH: tratamiento antirretroviral de gran actividad y vacunas anti-VPH. *Med Clin (Barc)* 2008; 131(1): 30-34.
- Gea J, Barreiro E. Actualización en los mecanismos de disfunción muscular en la EPOC. *Arch Bronconeumol* 2008; 44(6): 328-337.
- Fitó M. Efecto del aceite de oliva y sus compuestos fenólicos en la reducción del estrés oxidativo y los factores de riesgo cardiovascular (editorial). *Endocrinología Y Nutrición* 2008; 55(6): 239-242.
- Gea J. La especie humana: un largo camino para el sistema respiratorio. *Arch Bronconeumol* 2008; 44(5): 263-270.
- González-Macías J, Gueñabens N, Gómez-Alonso C, del Río L, Muñoz M, Delgado-Rodríguez M, Pérez-Edo L, Díaz-López JB, Jódar E, Hawkins-Carranza F, and Comité de Redacción, en representación del Comité de Expertos de la SEIOMM para la elaboración de las Guías. Guías de práctica clínica en la osteoporosis posmenopáusica, glucocorticoidea y del varón. Sociedad Española de Investigación Ósea y del Metabolismo Mineral. *Rev Clin Esp* 2008; 208(supl 1): 1-24.
- Solé E, Garcés JM, Nogués X, Díez-Pérez A. Síndrome febril de origen desconocido: Forma inusual de presentación de un caso de síndrome de Cogan. *An Med Interna (Madr)* 2008; 25(5): 245-246.
- Grau M, Marrugat J. Funciones de riesgo en la prevención primaria de las enfermedades cardiovasculares. *Rev Esp Cardiol* 2008; 61(4): 404-416.
- O'Donnell CJ, Elosua R. Factores de riesgo cardiovascular. Perspectivas derivadas del Framingham Heart Study. *Rev Esp Cardiol* 2008; 61(3): 299-310.
- Ramírez-Sarmiento A, Orozco-Levi M. El entrenamiento muscular debe administrarse como un fármaco (editorial). *Arch Bronconeumol* 2008; 44(3): 119-121.
- Carbonell J. Ayer y hoy de la reumatología en España (editorial). *Reumatol Clin* 2008; 4(2): 47-48.

- Monzón JL, Saralegui I, Abizanda R, Cabré LI, Iribarren S, Martín-Delgado MC, Martínez-Uriónabarrenetxea K, y Grupo de bioética de la semicyuc (...Solsona JF...). Recomendaciones de tratamiento al final de la vida del paciente crítico. *Medicina Intensiva* 2008; 32(3): 121-133.
 - Muñoz-Aguilera R, Comín J, Cuenca-Castillo JJ, Delgado-Jiménez JF. Insuficiencia cardíaca. *Rev Esp Cardiol* 2008; 61(supl.1): 48-57.
 - Escalada F. ¿Quo vadis rehabilitación?: debate general (editorial). *Rehabilitación (Madr)* 2008; 42(1): 1-3.
 - Ferran M, Pujol RM. Seguridad de adalimumab. *Actas Dermosifiliograf* 2008; 99(supl.3): 15-24.
 - Marrugat J, López-López JR, Heras M, Tamargo J, Valverde MA, y los investigadores de la red HERACLES (Hipertensión Esencial: Red de Análisis de Canales iónicos de la musculatura lisa arterial y su explotación terapéutica sistemática) (...Sentí M, Tomás M, Lucas G, Tello S, Blasco A, Ferrer Y, Elosua R, Bielsa O, Arango O, Roquer J, Rodríguez-Campello A, Gomis M, Ois A, Martínez-Rodríguez JE, Jiménez-Conde J, Cuadrado E, García-Ramallo E, Romeral G...). Red cardiovascular HERACLES. *Rev Esp Cardiol* 2008; 61(1): 66-75.
 - Colomé C, Carrasco M, Agramunt S, Checa MA, Carreras R. Fertilidad en mujeres de 40 años. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2008; 9(4): 216-227.
 - Castillo MT, Agramunt S, Folch M, Carreras R. Disfunciones del suelo pélvico: incontinencia fecal relacionada con el embarazo y parto. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2008; 9(4): 83-91.
 - Payá A, Mur A, Carreras R. Seguimiento ginecológico de la adolescente infectada por el VIH. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2008; 9(4): 234-237.
- Capítols de llibre internacionals*
- de la Torre R, Fitó M, Khymenets O, Covas MI. Bioavailability and antioxidant effect of olive oil phenolic compounds in humans. En: Boskou D, eds. *Olive Oil: Minor Constituents and Health*. Boca Raton: CRC, 2008.
 - Cameirao MS, Bermúdez S, Duarte E, Verschure PFMJ. Using a multi-task adaptive VR system for upper limb rehabilitation in the acute phase of stroke. *Virtual Rehabilitation*. Vancouver: IEEE, 2008: 2-7.
- Capítols de llibre nacionals*
- Giménez-Arnau AM, Pujol RM. Prurito y Urticaria. En: Mascaró JM. *Pautas de diagnóstico y terapéutica en Dermatología. De la A a la Z*. Barcelona: LEN/Mayo Internacional Ediciones, 2008: 205-213.
 - Giménez-Arnau AM. Dermatitis Atópica. En: Vilata Corell JJ. *Manual de Dermatología y Venereología. Texto y Atlas*. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2008.
 - Roquer J, Gimbert RM. Neurología. En: Martín Zurro A, Cano Pérez JF. *Atención primaria*. 6ª Edición. Madrid: Elsevier, 2008.
 - Supervía A, Díez-Pérez A. Tratamiento de la osteoporosis. Adherencia y cumplimiento. *Farmacoeconomía*. En: Ministerio de Sanidad y Consumo. OMC. *Evidencia científica en vitamina D y alendronato*. Madrid: IM&IC, 2008.
 - Cots F, Cano JF, Goday A, Chillarón JJ, Burón A, Carrera MJ, Castells X. Tasa de incidencia de descompensaciones agudas como forma de inicio de diabetes en población inmigrante en Barcelona. En: *Atención sanitaria y nuevas necesidades poblacionales: inmigración y demanda*. Santiago de Compostela: Escola Galega de Administración Sanitaria (FEGAS), 2008: 167-178.
 - Alonso J, Valderas JM. Medición de la Calidad de Vida Relacionada con la Salud en Atención Primaria. En: Martín-Zurro A, Cano JF, eds. *Atención Primaria. Conceptos, organización y práctica clínica*. Barcelona: Elsevier, 2008; I: 241-253.
 - Checa MA, Robles A, Carreras R. Osteoblastos y osteoclastos. Regulación del remodelado óseo. Sistema Rank-Rank-L. Catepsina K y Metabolismo óseo. En: Castelo-Branco C. *Osteoporosis y menopausia*. Madrid: Panamericana, 2008.
 - Checa MA, Santamaría X, Carreras R. Radioterapia. Factores ambientales y fallo ovárico prematuro. En: Callejo J, Coroleu B. *Fallo Ovarico Prematuro*. Madrid: Panamericana, 2008.
 - Vernet MM, Carreras R. Enfermedad inflamatoria pélvica. En: Cabero Roura L. *Tratado de Ginecología, Obstetricia y Medicina de la Reproducción*. Madrid: Panamericana, 2008.
 - Vernet MM, Carreras R. Procesos benignos de la mama. En: Cabero Roura L. *Tratado de Ginecología, Obstetricia y Medicina de la Reproducción*. Madrid: Panamericana, 2008.
 - Canal M, Gea J. Enfermedades del diafragma y de los músculos respiratorios. En: Farreras-Rozman. *Medicina Interna* (16ª edición). Barcelona: Elsevier, 2008: 857-861.
 - Magret M, Rodríguez A, Gea J. Insuficiencia respiratoria aguda. En: de Mendoza D., Rodríguez A, Díaz E, Rello J, eds. *Medicina Intensiva Respiratoria. Principios y práctica*. Tarragona: Silva editorial, 2008: 119-124.

- Magret M, Rodríguez A, Gea J. Alteraciones VA/Q. En: D. de Mendoza, A. Rodríguez, E. Díaz, J. Rello, eds. Medicina Intensiva Respiratoria. Principios y práctica. Tarragona: Silva editorial, 2008: 125-133.
- Rodenas A, Luján M, Gea J. EPOC descompensado. En: de Mendoza D, Rodríguez A, Díaz E, Rello J, eds. Medicina Intensiva Respiratoria. Principios y práctica. Tarragona: Silva editorial, 2008: 213-222.
- Villavicencio C, Sandiumenge A, Gea J. Insuficiencia respiratoria de origen neuromuscular. En: de Mendoza D, Rodríguez A, Díaz E, Rello J, eds. Medicina Intensiva Respiratoria. Principios y práctica. Tarragona: Silva editorial, 2008: 287-302.
- Torres-Rodríguez JM, Drobnic L, Grau S, Marín-Casino M, Salas E. Antibióticos, sus características y su aplicación. 4. Antifúngicos. En: Drobnic L, eds. Diagnóstico y Tratamiento de las Infecciones en Atención Primaria. (5ª ed.). Madrid: Ediciones Ergon, 2008: 355-358.
- Martí-Almor J. Marcapassos. En: Guía pràctica d'electrocardiografia per al metge de família. Barcelona: EDide SL, 2008.
- Puig L, León A. Diagnóstico y tratamiento de las fracturas pélvicas. En: Actualización y controversias en el manejo del paciente politraumatizado. Barcelona: Ergon, 2008: 93-98.

Llibres nacionals

- Ferran M, Toll A. Úlcera de Buruli y Úlcera tropical. Ed Ferrer, 2008.

Tesis

- Alvarado E. Estudio de los factores de patogenidad de *Cryptococcus gattii*. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Torres-Rodríguez JM. Data de lectura: 25/11/2008.
- Foguet Q. Avaluació de l'extensió, la confirmació, el diagnòstic i el control poblacional de la hipertensió arterial. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Marrugat J. Data de lectura: 17/11/2008.
- Oliveras A. Cèl·lules progenitores endotelials i hipertensió arterial refractària. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Roca-Cusachs A. Data de lectura: 05/11/2008.
- Martí-Almor J. Historia natural del bloqueo bifascicular. Factores que predicen la evolución a bloqueo auriculoventricular avanzado y la mortalidad. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Cladellas M. Data de lectura: 22/10/2008.

- Jiménez-Conde J. Els ritmes de l'ictus: factors estacionals, meteorològic i circadians que modulen l'aparició d'un ictus. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Roquer J, Díez-Pérez A. Data de lectura: 23/07/2008.
- Mercant-Ramírez J. Historia de la Farmacoterapia Siglos XVIII y XIX. La Farmacia Monástica de la Real Cartuja de Valldemossa. Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Díez-Pérez A, Fresquet-Febrer JL. Data de lectura: 18/07/2008.

Assajos clínics

- Ausín P. Assaig clínic medicaments fase I.
- Brugera J. 6 Assaig clínic medicaments fase III.
- Carbonell J. Assaig clínic medicaments fase II-III.
- Díez Pérez A. Assaig clínic medicaments fase III.
- Gea J. Assaig clínic medicaments fase III.
- Gea J. Assaig clínic medicaments fase IV.
- Giménez Arnau AM. Assaig clínic medicaments fase IV.
- Hinarejos PA. Estudi observacional.
- Martínez JE. Assaig clínic medicaments fase II.
- Martínez JE. Assaig clínic medicaments fase III.
- Monfort J. Assaig clínic medicaments fase IV.
- Nogués FX. Assaig clínic medicaments fase III.
- Oliveras A. 2 Assaig clínic medicaments fase III.
- Pérez Edo L. Assaig clínic medicaments fase II.
- Pujol RM. Estudi observacional.
- Pujol RM. Assaig clínic cosmètics.
- Pujol RM. Assaig clínic medicaments fase III.
- Pujol RM. Assaig clínic medicaments fase IV.
- Roquer J. Investigació clínica producte sanitari.
- Roquer J. Assaig clínic medicaments fase III.
- Serra A. Assaig clínic medicaments fase III.
- Solà R. Assaig clínic medicaments fase II.
- Solà R. 5 Assaig clínic medicaments fase III.
- Solà R. 2 Assaig clínic medicaments fase IV.
- Soler MJ. Assaig clínic medicaments fase III.

Programa de recerca en neuropsicofarmacologia

Director

Rafael de la Torre

Grups de recerca

- Anestesiologia; Lluís Gallart
- Angoixa, trastorns afectius i esquizofrènia; Antoni Bulbena
- Bioanàlisi i serveis analítics; Jordi Segura
- Fisiopatologia i tractament del dolor; Margarita Puig
- Infància i entorn; Oriol Vall
- Neurologia de la conducta i demències; Jordi Peña-Casanova
- Recerca clínica en farmacologia humana i neurociències; Rafael de la Torre
- Trastorns per ús de substàncies; Marta Torrens

Docència UAB

- Catedràtics: Magí Farré Albadalejo; Antoni Bulbena Vilarrasa*
- Professors titulars: Rafael De la Torre Fornell*; Jordi Segura Noguera; Susana Fernandez Galinski; Margarita Puig Riera de Conias; Oriol Vall Combelles
- Professors ajudants: Francesc Xavier Santiveri Papiol*, Christian Dürsteler Tatxe*; Maria Dolores Ferrer García; Anna Mases Fernàndez; Antonio Montes Pérez
- Professors associats: Lluís Gallart Gallego; Óscar Vilarroya Oliver; Susana Carmona Cañabate*; Belén Díaz Múgica; Carles García-Ribera Comdor; Salvador Ros Montalbán; Josep Marcos del Àguila*; Jose Antonio Pascual Esteban*; Rosa Ventura Alemany*; Oscar García Algar; Gerard Conesa Bertran**; Jordi Peña Casanova; Marta Torrens Melich; Mónica Astals Vizcaino*
- Professor lector: Ricardo Gutierrez Gallego*

(*) UPF (**) UB (***) UPC

Ajuts d'investigació

- Empowerment of Mental Illness Service Users: LifeLong Learning, Integration and Action; Izquierdo Aymerich R; Comissió Europea.
- Respiratory symptoms, asthma and passive smoking in children: effectiveness of an integrated individual, family, and school-based intervention (measurement of ETS exposure. Subproject group C); Pascual E JA; Fundació la Marató de TV3.

- Correlació entre intensitat lesional, qualitat de vida i estrès en el pacient psoriàtic; Tribó Boixareu MJ; Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdica.
- Displacement of growth hormone secretagogues-out of the receptor and out of the pitch. Segura Noguera, J, Gutiérrez Gallego R; United States Anti-Doping Agency.
- Estudio longitudinal de los efectos sobre la salud y la calidad de vida del consumo abusivo de derivados de la cannabis; Farré Albaladejo, M; Ministerio de Sanidad y Consumo.;
- Improvement of acces to treatment for people with alcohol and drug related problems; Torrens Melich, M; Comissió Europea.
- Desarrollo de biomarcadores del grado de exposición y activación para la evaluación de la neurotoxicidad de la MDMA en humanos; de la Torre Fornell R; Ministerio de Educación y Ciencia.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Segura Noguera J; Agència de Gestió Ajuts Universitaris de Recerca.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005). Bulbena Vilarrasa A; Agència de Gestió Ajuts Universitaris de Recerca.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Vall Combelles O; Agència de Gestió Ajuts Universitaris de Recerca.
- Ajut de Suport als Grup de Recerca de Catalunya (SGR 2005); de la Torre Fornell R; Agència de Gestió Ajuts Universitaris de Recerca.
- Rapid screening (and confirmatory) method for rEPO and NESP based on immuno-recognition of its exogenous N-glycolyl-neuraminic acid content. Pascual Esteban JA; World Anti-Doping Agency.
- Esquizofrenia con trastornos de ansiedad. Bases clínicas y de neuroimagen; Bulbena Vilarrasa A; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Evaluación de una entrevista de cribaje para detección de comorbilidad psiquiátrica en sujetos consumidores de sustancias de abuso; Torrens Melich M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Detección de dopaje genético por factores de crecimiento en un modelo animal; Segura Noguera J; Ministerio de Educación y Ciencia.
- Efectividad y seguridad del ácido tranexámico para reducir los requerimientos sanguíneos en artroplastia de cadera y rodilla. Evaluación de factores humorales de hemostasia y complicaciones trombóticas; Santiveri Papiol FX; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.

- Valoración de la exposición aguda y crónica en recién nacidos de madres consumidoras de drogas de abuso mediante su determinación en matrices biológicas alternativas; García Algar O; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Tolerancia opioide aguda. Contribución de los opioides al desarrollo del dolor crónico postquirúrgico; Puig Riera de Conias M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Factores genéticos en patología dual: Estudio GEN-CIDI; Torrens Melich M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Elucidación estructural de la glicosilación de eritropoyetina urinaria humana como herramienta de diferenciación de sus análogos recombinantes. Pascual Esteban JA; Ministerio de Educación y Ciencia.
- Desarrollo de inmunoensayos en placa y en microchip para un cribado rápido y eficaz de agentes dopantes; Ventura Alemany R; Ministerio de Educación y Ciencia.
- CIBER: Fisiopatología de la obesidad y nutrición. Covas Planells M^{al}; Ministerio de Educación y Ciencia.
- Alert on new recreational drugs on the web; building up a European-wide digital Web scan-monitoring System; Farré Albaladejo M; Comissió Europea.
- Overall approach for blood transfusion detection (autologous/homologous); Segura Noguera J; World Anti-Doping Agency.
- Evaluación de la activación cerebral en consumidores crónicos de cannabis mediante resonancia magnética funcional; Martín-Santos Laffon R; Ministerio de Sanidad y Consumo.
- Mecanismos farmacogenéticos (COMT y HSERT) moduladores del deterioro cognitivo y emocional de consumidores de la MDMA y el cannabis; de La Torre Fornell R; Ministerio de Educación y Ciencia.
- Diseño y validación de inmunoensayos para la detección de sustancias dopantes mediante el dispositivo inmunosensor DWathcArray; Ventura Alemany R; Ministerio de Educación y Ciencia.
- Dolor crònic post-quirúrgic. Implicació dels sistemes de la dinorfina i encefalines, i prevenció mitjançant terapia gènica; Puig Riera de Conias M; Fundació La Marató de TV3.
- Cronificació del dolor després de la cirurgia d'hernia inguinal, mamella i cardiorràtica: anàlisis dels factors predictius i associació amb polimorfismes genètics; Montes Pérez A; Fundació La Marató de TV3.
- European Seminar on Neuroimaging and Addiction: brain effects of cannabis use in humans; Farré Albaladejo M; Ministerio de Educación y Ciencia.

- Adquisición de un equipo de cromatografía líquida acoplado a un espectrómetro de masa de triple cuadrúpolo; de la Torre Fornell R; Ministerio de Ciencia e Innovación.
- Empowerment of Mental Illness Service Users: Life Long Learnign, Integration and Action (EMILIA). Capacitación de usuarios de servicios de salud mental; formación continuada, integración y acción; Flores Martínez MP; Ministerio de Educación y Ciencia.
- Red: Trastornos adictivos; Torrens Melich M; Ministerio de Educación y Ciencia.
- Autologus blood transfusion detection through erythrocyte membrane proteome changes after blood storage; Segura Noguera J World Anti-Doping Agency.
- Regulación neurobiológica de la recompensa y el estrés en cocainómanos con depresión comórbida (RE-CODE); de la Torre Fornell R; Ministerio de Sanidad y Consumo.
- Characterisation by Surface Plasmon Resonance of Monoclonal Antibodies that address Growth Hormone isoforms; Gutiérrez Gallego R; World Anti-Doping Agency.
- Distinction between systemic and topic use of xenobiotic glucocorticoids in urine: Pilot Study Acronym: CORTICOTOPIC; Segura Noguera J; World Anti-Doping Agency.
- Circuitos cerebrales de la ansiedad y la motivación, laxitud articular y mala respuesta al metilfenidato en e TDAH infantil; Vilarroya Oliver O; Fundación Alicia Koplowitz.
- A holistic approach to (glyco) protein hormone doping analysis; Gutiérrez Gallego R; World Anti-Doping Agency.
- Validación de biomarcadores neonatales de consumo materno de alcohol durante el embarazo; García Algar O; Ministerio de Sanidad y Consumo.

Publicacions

	2007	2008
Articles originals internacionals	54	65
Articles originals nacionals	7	15
Articles en revistes internacionals (notes)	8	14
Articles en revistes nacionals (notes)	2	1
Articles en revistes internacionals (revisions)	8	3
Articles en revistes nacionals (revisions)	8	9
Capítols de llibres internacionals	5	5
Capítols de llibres nacionals	53	3
Llibres nacionals	3	0
Tesis	2	3
Total	150	118

Articles originals en revistes internacionals

- Llop E, Gutiérrez-Gallego R, Segura J, Mallorquí J, Pascual JA. Structural analysis of the glycosylation of gene-activated erythropoietin (epoetin delta, DynepoTM). *Anal Biochem* 2008; 383(2): 243-254.
- Pascual JC, Malagón A, Córcoles D, Ginés JM, Soler J, García-Ribera C, Pérez V, Bulbena A. Immigrants and borderline personality disorder at a psychiatric emergency service. *Br J Psychiatry* 2008; 196(6): 471-476.
- Navinés R, Martín-Santos R, Gómez-Gil E, Martínez de Osaba MJ, Gastó C. Interaction between serotonin 5-HT1A receptors and Beta-endorphins modulates antidepressant response. *Prog Neuro-Psychopharmacol Biol Psychiatr* 2008; 32(8): 1804-1809.
- Jiménez-Castells C, de la Torre B, Andreu D, Gutiérrez-Gallego R. Neo-glycopeptides: the importance of sugar core conformation in oxime-linked glycoprobes for interaction studies. *Glycoconjugate J* 2008; 25(9): 879-887.
- Figueras J, Berrueto R, Salvia MD, Rodríguez-Miguélez JM, Miracle X, Botet F, Mur A, Vall O, Carbonell-Estrany X. Attempt to normalize simulated exhaled nitric oxide according to ventilatory settings. *Pediatr Pulm* 2008; 43(12): 1167-1174.
- Pizarro N, de la Torre R, Joglar J, Okumura N, Perfetti X, Lau S, Monks TJ. Serotonergic Neurotoxic Thioether Metabolites of 3,4-ethylenedioxymethamphetamine (MDMA, "Ecstasy"): Synthesis, Isolation, and Characterization of Diastereoisomers. *Chem Res Toxicol* 2008; 21(12): 2272-2279.
- Morini L, Marchei E, Pellegrini M, Groppi A, Stramesi C, Vagnarelli F, García-Algar O, Pacifici R, Pichini S. Liquid chromatography with tandem mass spectrometric detection for the measurement of ethyl glucuronide and ethyl sulfate in meconium: new biomarkers of gestational ethanol exposure? *Ther Drug Monit* 2008; 30(6): 725-732.
- Khymenets O, Covas MI, Farré M, Langohr K, Fitó M, de la Torre R. Role of sex and time of blood sampling in Sod1 and Sod2 expression variability. *Clin Biochem* 2008; 41(16-17): 1348-1354.
- Sanjuán J, Martín-Santos R, García-Esteve L, Carot JM, Guíllamat R, Gutiérrez-Zotes A, Gornemann I, Cañellas F, Baca-García E, Jover M, Navinés R, Valles V, Vilella-Cuadrada E, de Diego-Otero Y, Castro JA, Ivorra J, Gelabert E, Guitart M, Labad A, Mayoral F, Roca M, Gratacòs M, Costas J, van Os J, de Frutos R. Mood changes after delivery: role of the serotonin transporter gene. *Br J Psychiatry* 2008; 193(5): 383-388.
- Catafau AM, Penengo MM, Nucci G, Bullich S, Corripio I, Parellada E, García-Ribera C, Gomeni R, Merlo-Pich E, for the Barcelona Clinical Imaging in Psychiatry Group (...Salgado P, Rodríguez-Martínez A, Ros S...). Pharmacokinetics and time-course of D2 receptor occupancy induced by atypical antipsychotics in stabilized schizophrenic patients. *J Psychopharmacol* 2008; 22(8): 882-894.
- Gutiérrez F, Navinés R, Navarro P, García-Esteve L, Subirà S, Torrens M, Martín-Santos R. What do all personality disorders have in common? Ineffectiveness and uncooperativeness. *Compr Psychiatry* 2008; 49(6): 570-578.
- Abellan R, Ventura R, Palmi I, di Carlo S, Bacosi A, Bellver M, Olivé R, Pascual JA, Pacifici R, Segura J, Zuccaro P, Pichini S. Immunoassays for the measurement of IGF-II, IGFBP-2 and -3, and ICTP as indirect biomarkers of recombinant human growth hormone misuse in sport: Values in selected population of athletes. *J Pharm Biomed Anal* 2008; 48(3): 844-852.
- Pichini S, Pellegrini M, Gareri J, Koren G, García-Algar O, Vall O, Pacifici R, Zuccaro P, Marchei E. Liquid chromatography-tandem mass spectrometry for fatty acid ethyl esters in meconium: assessment of prenatal exposure to alcohol in two European cohorts. *J Pharm Biomed Anal* 2008; 48(3): 927-933.
- Deluca P, Schifano F, for the Psychonaut 2002 research group (...Farré M, Tarragó J, Torrens M...). Searching the Internet for Drug-Related Web Sites: Analysis of Online Available Information on Ecstasy (MDMA). *Am J Addiction* 2008; 16(6): 479-483.
- Ventura M, Ventura R, Pichini S, Leal S, Zuccaro P, Pacifici R, Langohr K, de la Torre R. ORALVEQ: External quality assessment scheme of drugs of abuse in oral fluid Results obtained in the first round performed in 2007. *Forensic Sci Int* 2008; 182(1-3): 35-40.
- O Mathúna B, Farré M, Rostami-Hodjegan A, Yang J, Cuyas E, Torrens M, Pardo-Lozano R, Abanades S, Maluf-Saladín S, Tucker GT, de la Torre R. The consequences of 3,4-methylenedioxymethamphetamine (MDMA, Ecstasy) induced CYP2D6 inhibition in humans. *J Clin Psychopharmacol* 2008; 28(5): 523-529.
- de Sola S, Tarancon T, Peña-Casanova J, Espadaler JM, Langohr K, Poudevida S, Farré M, Verdejo-García A, de la Torre R. Auditory event-related potentials (P3) and cognitive performance in recreational ecstasy polydrug users: evidence from a 12-month longitudinal study. *Psychopharmacology (Berl)* 2008; 200(3): 425-437.

- Puig C, Sunyer J, García-Algar O, Pacifici R, Pichini S, Vall O. Incidence and risk factors of lower respiratory tract illnesses during infancy in a Mediterranean birth cohort. *Acta Paediatr* 2008; 97(10): 1406-1411.
- Fagundo AB, López S, Romero M, Guarch J, Marcos T, Salamero M. Clustering and switching in semantic fluency: predictors of the development of Alzheimer's disease. *Int J Geriatr Psych* 2008; 23(10): 1007-1013.
- Martínez-Rodríguez JE, Munteis E, Carreño M, Blanco Y, Roquer J, Abanades S, Graus F, Saiz A. Cannabis use in Spanish patients with multiple sclerosis: Fulfilment of patients' expectations? *J Neurol Sci* 2008; 273: 103-107.
- Duño R, Pousa E, Miguélez-Pan M, Langohr K, Palao D, Tobefia A. Poor Premorbid Adjustment and Dysfunctional Executive Abilities Predict Theory of Mind Deficits in Stabilized Schizophrenic Outpatients. *Clinical Schizophrenia & Related Psychoses* 2008; 2(3): 205-216.
- Torrado S, Farré M, Segura J, Ventura R. Urinary metabolic profile of 19-norsteroids in humans: glucuronide and sulphate conjugates after oral administration of 19-nor-4-androstenediol. *Rapid Commun Mass Spect* 2008; 22(19): 3035-3042.
- Bouso JC, Doblin R, Farré M, Alcázar MA, Gómez-Jarabo G. MDMA-Assisted Psychotherapy Using Low Doses in a Small Sample of Women with Chronic Posttraumatic Stress Disorder. *J Psychoactive Drugs* 2008; 40(3): 225-236.
- Herrero MJ, Domingo-Salvany A, Torrens M, Brugal MT, Gutiérrez F, and ITINERE investigators. Personality profile in young current regular users of cocaine. *Subst Use Misuse* 2008; 43(10): 1378-1394.
- Torrado S, Segura J, Farré M, Ventura R. Gas chromatography-mass spectrometry method for the analysis of 19-nor-4-androstenediol and metabolites in human plasma: Application to pharmacokinetic studies after oral administration of a prohormone supplement. *Steroids* 2008; 73(7): 751-759.
- Tremols V, Bielsa A, Soliva JC, Raheb C, Carmona S, Tomàs J, Gispert JD, Rovira M, Fauquet J, Tobefia A, Bulbena A, Vilarroya O. Differential abnormalities of the head and body of the caudate nucleus in attention deficit-hyperactivity disorder. *Psychiat Res* 2008; 163(3): 270-278.
- Potiriadis M, Chondros P, Gilchrist G, Hegarty K, Blashky Grant, Gunn JM. How do Australian patients rate their general practitioner? A descriptive study using the General Practice Assessment Questionnaire. *Med J Aust* 2008; 189(4): 215-219.
- Ventura R, Roig M, Monfort N, Sáez-Hernández MP, Bergés R, Segura J. High-throughput and sensitive screening by UPLC-MS/MS of diuretics and other doping agents. *Eur J Mass Spectrom* 2008; 14(3): 191-200.
- de Cid R, Fonseca F, Gratacòs M, Gutiérrez F, Martín-Santos R, Estivill X, Torrens M. BDNF variability in opioid addicts and response to methadone treatment: preliminary findings. *Genes Brain Behav* 2008; 7(5): 515-522.
- de Sola S, Miguélez-Pan M, Peña-Casanova J, Poudevida S, Farré M, Pacifici R, Böhm P, Abanades S, Verdejo-García A, Zuccaro P, de la Torre R. Cognitive performance in recreational ecstasy polydrug users: a two-year follow-up study. *J Psychopharmacol* 2008; 22(5): 498-510.
- Navarro P, García-Esteve L, Ascaso C, Aguado J, Gelabert E, Martín-Santos R. Non-psychotic psychiatric disorders after childbirth: Prevalence and comorbidity in a community sample. *J Affect Disorders* 2008; 109(1-2): 171-176.
- Ramírez-Llanelis R, Llop E, Ventura R, Segura J, Gutiérrez-Gallego R. Can glycans unveil the origin of glycoprotein hormones? - human chorionic gonadotrophin as an example. *J Mass Spectrometry* 2008; 43(7): 936-948.
- Such G, Bosch J, Segura J, Wu M, Du H, Chen G, Wang S, Vila-Perelló M, Andreu D, Gutiérrez-Gallego R. Characterisation of the 5 kDa growth hormone isoform. *Growth Factors* 2008; 26(3): 152-162.
- Pichini S, Pujadas-Bastardes M, Marchei E, Pellegrini M, Fiz J, Pacifici R, Zuccaro P, Farré M, de la Torre R. Liquid chromatography-atmospheric pressure ionization electrospray mass spectrometry determination of "hallucinogenic designer drugs" in urine of consumers. *J Pharm Biomed Anal* 2008; 47(2): 335-342.
- Bolla KI, Lesage SR, Gamaldo CE, Neubauer DN, Funderburk F, Cadet JL, David P, Verdejo-García A, Benbrook A. Sleep disturbance in heavy marijuana users. *Sleep* 2008; 31(6): 901-908.
- Bramon E, Shaikh M, Broome M, Lappin J, Bergé D, Day F, Woolley J, Tabraham P, Madre M, Johns L, Howes O, Valmaggia L, Pérez V, Sham P, Murray RM, McGuire P. Abnormal P300 in people with high risk of developing psychosis. *Neuroimage* 2008; 2: 553-560.
- Ventura R, Roig M, Pérez B, López S, Medina M, Bosch J, Segura J. Detection of the administration of 17beta-nortestosterone in boars by gas chromatography/mass spectrometry. *Rapid Commun Mass Spect* 2008; 22(12): 1863-1870.
- Franchini M, Caruso C, Perico A, Pacifici R, Monleón A, García-Algar O, Rossi S, Pichini S. Assessment of foetal exposure to cigarette smoke after recent implementations of smoke-free policy in Italy. *Acta Paediatr* 2008; 97(5): 546-550.
- Sabaté S, Canet J, Gomar C, Castillo J, Villalonga A, pour les investigateurs ANESCAT (...Escolano F...). Etude transversale de la pratique de l'anesthésie en Catalogne, Espagne. *Ann Fr Anesth* 2008; 27(5): 371-383.

- Taylor A, Hutchinson SJ, Gilchrist G, Cameron S, Carr S, Goldberg DJ. Prevalence and determinants of hepatitis C virus infection among female drug injecting sex workers in Glasgow. *Harm Reduction J* 2008; 5: 11.
- Goni-Allo B, O Mathúna B, Segura M, Puerta E, Lasheras B, de la Torre R, Aguirre N. The relationship between core body temperature and 3,4-methylenedioxymethamphetamine metabolism in rats: implications for neurotoxicity. *Psychopharmacology (Berl)* 2008; 197(2): 263-278.
- Astals M, Domingo-Salvany A, Castillo C, Tato J, Vázquez JM, Martín-Santos R, Torrens M. Impact of substance dependence and dual diagnosis on the quality of life of heroin users seeking treatment. *Subst Use Misuse* 2008; 43(5): 612-632.
- Fitó M, Cladellas M, de la Torre R, Martí-Almor J, Muñoz D, Schröder H, Alcántara M, Pujadas-Bastardes M, Marrugat J, Bruguera J, Covas MI, López-Sabater MC, and the members of the SOLOS Investigators (...López-Sabater MC, Weinbrenner T, Guxens M, Farré M, Menoyo E, Closas N, Khymenets O, de la Torre MC, Gimeno E, Lamuela RM...). Anti-inflammatory effect of virgin olive oil in stable coronary disease patients: a randomized, crossover, controlled trial. *Eur J Clin Nutrition* 2008; 62(4): 570-574.
- Goni-Allo B, Puerta E, O Mathúna B, Hervias I, Laceras B, de la Torre R, Aguirre N. On the role of tyrosine and peripheral metabolism in 3,4-methylenedioxymethamphetamine-induced serotonin neurotoxicity in rats. *Neuropharmacology* 2008; 54(5): 885-900.
- García-Algar O, Kulaga V, Gareri J, Koren G, Vall O, Zuccaro P, Pacifici R, Pichini S. Alarming Prevalence of Fetal Alcohol Exposure in a Mediterranean City. *Ther Drug Monit* 2008; 30(2): 294-254.
- Marchei E, Muñoz-Yunta JA, García-Algar O, Pellegrini M, Vall O, Zuccaro P, Pichini S. Development and validation of a liquid chromatography-mass spectrometry assay for hair analysis of methylphenidate. *Forensic Sci Int* 2008; 176(1): 42-46.
- Ventura M, Stramesi C, Pichini S, Ventura R, Pujadas-Bastardes M, di Giovannandrea R, Zuccaro P, Pacifici R, Langohr K, de la Torre R. HAIRVEQ 2006: Evolution of laboratories' performance after different educational actions. *Forensic Sci Int* 2008; 176(1): 2-8.
- Pérez-de Vega MJ, Baeza JL, García-López MT, Vila-Perelló M, Jiménez-Castells C, Simón AM, Frechilla D, del Río J, Gutiérrez-Gallego R, Andreu D, González-Muñiz R. Synthesis and biological properties of beta-turned Abeta(31-35) constrained analogues. *Bioorg Med Chem Lett* 2008; 18(6): 2078-2082.
- Muñoz-Yunta JA, Ortiz T, Palau-Baduell M, Martín-Muñoz L, Salvadó B, Valls A, Perich X, Cristóbal I, Fernández A, Maestú F, Dürsteler C. Magnetoencephalographic pattern of epileptiform activity in children with early-onset autism spectrum disorders. *Clin Neurophysiol* 2008; 119(3): 626-634.
- Álvarez-García JC, Santiveri X, Ramos-Delgado I, Vela E, Puig-Verdié L, Escolano F. Tranexamic acid reduces blood transfusion in total knee arthroplasty even when a blood conservation program is applied. *Transfusion* 2008; 48(3): 519-525.
- Burón A, Cots F, García-Algar O, Vall O, Castells X. Hospital emergency department utilisation rates among the immigrant population in Barcelona, Spain. *BMC Health Serv Res* 2008; 8: 51.
- Jones RW, Kivipelto M, Feldman H, Sparks L, Doody R, Waters DD, Hey-Hadavi J, Breazna A, Schindler RJ, Ramos H, LEADe investigators (...Peña-Casanova J...). The Atorvastatin/Donepezil in Alzheimer's Disease Study (LEADe): design and baseline characteristics. *Alzheimers Dement* 2008; 4(2): 145-153.
- Gómez-Isla T, Blesa R, Boada M, Clarimón J, Ser TD, Domenech G, Ferro JM, Gómez-Anson B, Manubens JM, Martínez-Lage JM, Martínez-Lage JM, Muñoz D, Peña-Casanova J, Torres F, on behalf of the TRIMCI Study Group. A randomized, double-blind, placebo controlled-trial of triflusal in mild cognitive impairment: The TRIMCI study. *Alz Dis Assoc Dis* 2008; 22(1): 21-29.
- Puig C, García-Algar O, Monleón A, Pacifici R, Sunyer J, Figueroa C, Pichini S, Vall O. A longitudinal study of environmental tobacco smoke exposure in children: parental self reports versus age dependent biomarkers. *Bmc Public Health* 2008; 8(1): 47.
- Martín-Santos R, Díez-Quevedo C, Castellví P, Navinés R, Miquel M, Masnou H, Soler A, Ardevol M, García F, Galeras JA, Planas R, Solà R. De novo depression and anxiety disorders and influence on adherence during peginterferon-alpha-2a and ribavirin treatment in patients with hepatitis C. *Aliment Pharm Therap* 2008; 27(3): 257-265.
- Herrero MJ, Domingo-Salvany A, Torrens M, Brugal MT, & the ITINERE Investigators. Psychiatric comorbidity in young cocaine users: induced versus independent disorders. *Addiction* 2008; 103(2): 284-293.
- Farré M, Roset PN, Abanades S, Menoyo E, Álvarez Y, Rovira M, Baena A. Study of Paracetamol 1-g Oral Solution Bioavailability. *Methods Find Exp Clin Pharmacol* 2008; 30: 37-41.
- Miranda HF, Prieto JC, Puig MM, Pinardi G. Isobolographic analysis of multimodal analgesia in an animal model of visceral acute pain. *Pharmacol Biochem Behav* 2008; 88: 481-486.

- Pujol J, Deus J, Acebes JJ, Villanueva A, Aparicio A, Soriano-Mas C, Ortiz H, Conesa G. Identification of the sensorimotor cortex with functional MRI: Frequency and actual contribution in a neurosurgical context. *J Neuroimaging* 2008; 18(1): 28-33.
- Macedo A, Baños JE, Farré M. Placebo response in the prophylaxis of migraine: a meta-analysis. *Eur J Pain* 2008; 12: 68-75.
- Navarro P, García-Esteve L, Ascaso C, Aguado J, Gelabert E, Martín-Santos R. Non-psychotic psychiatric disorders after childbirth: Prevalence and comorbidity in a community sample. *J Affect Disorders* 2008; 48(1): 20-27.
- Gudayol-Ferré E, Lara JP, Herrera-Guzmán I, Böhm P, Rodés E, Ansaldi AI, Peña-Casanova J. Semantic memory as assessed by the Pyramids and Palm Trees Test: The impact of sociodemographic factors in a Spanish-speaking population. *J Int Neuropsych Soc* 2008; 14(1): 148-151.
- Ventura M, Sánchez-Niubó A, Ruiz F, Agell N, Ventura R, Angulo C, Domingo-Salvany A, Segura J, de la Torre R. Qualitative evaluation of chromatographic data from quality control schemes using a support vector machine. *Analyst* 2008; 132(1): 105-111.
- Catafau AM, Bullich S, Danus M, Penengo MM, Cot A, Abanades S, Farré M, Pavia J, Ros D. Test-retest variability and reliability of 123I-IBZM SPECT measurement of striatal dopamine D2 receptor availability in healthy volunteers and influence of iterative reconstruction algorithms. *Synapse* 2008; 62(1): 62-69.
- Tribó MJ, Andión O, Ros S, Gilaberte M, Gallardo F, Toll A, Ferran M, Bulbena A, Pujol RM, Baños JE. Clinical characteristics and psychopathological profile of patients with vulvodynia: an observational and descriptive study. *Dermatology* 2008; 216(1): 24-30.
- Pousa E, Duño R, Blas-Navarro J, Ruiz I, Obiols J, David AS. Exploratory study of the association between insight and Theory of Mind (ToM) in stable schizophrenia patients. *Cogn Neuropsychiatry* 2008; 13(3): 210-232.
- Puig C, Zarzoso A, García-Algar O, Cots F, Burón A, Castells X, Vall O. Ingreso hospitalario de los recién nacidos según el origen étnico y el país de procedencia de los progenitores en una área urbana de Barcelona. *Gac Sanit* 2008; 22(6): 555-564.
- Álvarez-García JC, Santiveri X, Rodríguez B, González-Álvarez I, González-Rivero MA, Escolano F. Utilidad del BIS y AEP monitor/2 para el mantenimiento de la anestesia combinada sevoflurano-regional, comparada con la practica estandar en poblacion pediatrica. *Rev Esp Anesthesiol Reanim* 2008; 55(9): 527-534.
- Ariño P, Castillo J, Sala M, Cortada V, Escolano F. Percepcion de seguridad en la decision del paciente quirurgico: relacion con la informacion previa recibida. *Rev Esp Anesthesiol Reanim* 2008; 55(8): 468-474.
- Martí-Almor J, Berrueto R, García-Algar O, Mur A, Recasens L, Bazan V, Pérez-Rodon J, Bruguera J. Intervalo QT en recién nacidos de diferente origen étnico: utilidad del cribado con ECG neonatal. *Rev Esp Cardiol* 2008; 61(9): 980-982.
- Beltrán de Heredia S, Bisbe E, Rojo A, Gracia-Arnillas MP, Lopez M, Escolano F. Utilidad del factor VII recombinante para el control de la hemorragia masiva. Experiencia de cuatro años en un centro hospitalario universitario. *Rev Esp Anesthesiol Reanim* 2008; 55(6): 355-359.
- Ruiz A, Pousa E, Duño R, Crosas J, Cuppa S, García-Ribera C. Adaptación al español de la escala de valoración de la no conciencia de trastorno mental (SUMD). *Actas Esp Psiquiatr* 2008; 36(2): 111-119.
- Torres-Rodríguez JM, Alvarado E, Gutiérrez-Gallego R. Diferencias en la actividad de la enzima ureasa entre *Cryptococcus neoformans* y *Cryptococcus gattii*. *Rev Iberoam Micol* 2008; 25: 27-31.
- Pascual JC, Castaño J, Espluga N, Díaz B, García-Ribera C, Bulbena A. Enfermedades somáticas en pacientes con trastornos de ansiedad. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(8): 281-285.
- García-Bustinduy M, Guerra-Tapia A, Tribó MJ. Calidad de vida en los pacientes con psoriasis. *Dermatología Práctica* 2008; 16(1): 20-28.
- Álvarez-Sabín J, Quintana M, Rodríguez M, Arboix A, Ramírez JM, Fuentes B. Validacion de la escala de riesgo de Essen y su adaptacion a la poblacion espanola. Escala de riesgo de Essen modificada. *Neurología (Barc)* 2008; 23(4): 209-214.
- Bulbena A, González JC, Drobic F. Prevención de alteraciones hidroelectrolíticas durante la actividad física. *Arch Med Deport* 2008; 25(5): 374-383.
- Bulbena A, Autonell J. Necesidades de atención en Salud Mental 2: Frecuencia y distribución. Trastornos mentales graves en España. Monografías de Psiquiatría 2008; 20(1): 22-29.

Articles originals en revistes nacionals

- Aznar G, Ailouti N, Espadaler JM, García-Algar O, García-De Frutos A, Vall O. Síndrome del tunel carpiano idiopático bilateral en un niño menor de 10 años. *Rev Neurol (Barc)* 2008; 47(8): 410-413.
- Duño R, Pousa E, Miguélez-Pan M, Ruiz A, Langohr K, Tobefia A. Ajuste premórbido pobre vinculado al deterioro en habilidades de teoría de la mente: estudio en pacientes esquizofrénicos estabilizados. *Rev Neurol (Barc)* 2008; 47(5): 242-246.

- Montes A, Arbonés E, Planas J, Muñoz E, Casamitjana M, En nombre del Grupo de la "Comisión para la Evaluación y Tratamiento del Dolor" del Institut Municipal d'Assistència Sanitària (IMAS). Los profesionales sanitarios ante el dolor: estudio transversal sobre la información, la evaluación y el tratamiento. *Rev Soc Esp Dolor* 2008; 15(2): 75-82.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Bergé D, Salgado P, Rodríguez-Martínez A, Bulbena A. Onset of Mania After CPAP in a Man With Obstructive Sleep Apnea. *Psychosomatics* 2008; 49(5): 447-449.
- Belalcazar V, Ventura R, Segura J, Pascual JA. Clarification on the detection of epoetin delta and epoetin omega using isoelectric focusing. *Am J Hematol* 2008; 83(9): 754.
- Beltrán de Heredia S, Samsó E, Baldomà N, Martí-Almor J. Chronic left bundle branch block does not exclude the ECG in the diagnostic process of postoperative myocardial ischaemia. *Anaesthesia* 2008; 63(9): 1025-1026.
- Gálvez A, Ailouti A, Toll A, Espadaler JM, Roquer J. Horner syndrome associated with ipsilateral facial and extremity anhidrosis. *J Neuro-Ophthalmol* 2008; 28(3): 178-181.
- Marchei E, Joya J, García-Algar O, Vall O, Pacifici R, Pichini S. Ultrasensitive detection of nicotine and cotinine in teeth by highperformance liquid chromatography/tandem mass spectrometry. *Rapid Commun Mass Spect* 2008; 22(16): 2609-2612.
- Navinés R, Castellví P, Solà R, Martín-Santos R. Peginterferon- and ribavirin-induced bipolar episode successfully treated with lamotrigine without discontinuation of antiviral therapy. *Gen Hosp Psychiat* 2008; 30(4): 387-389.
- Mallorquí J, Segura J, de Bolós C, Gutiérrez-Gallego R, Pascual JA. Reply to: [Comment to: Recombinant erythropoietin found in seized blood bags from sportsmen. *Haematologica* 2008;93:313-4]. *Haematologica* (online) 2008; 93: E56.
- Dürsteler C, Mases A, Puig MM. Universal PONOV Prophylaxis in General Anesthesia: Should We Consider Its Immediate Implementation? *Anesth Analg* 2008; 106(6): 1922.
- Gallart L, Bermejo S. Interpleural block and respiratory side effects. *Anaesthesia* 2008; 63(5): 551.
- Schneider A, Panagiotakos D, Picciotto S, Katsouyanni K, Löwel H, Jacquemin B, Lanki T, Stafoggia M, Bellander T, Koenig W, Peters A, for the AIRGENE Study Group (...Sunyer J, Covas MI, Fitó M, Grau M, Marrugat J, Muñoz-Ortiz L, Perelló G, Plana E, Rebato C, Schröder H, Soler C...). Air temperature and inflammatory responses in myocardial infarction survivors. *Epidemiology* 2008; 19(3): 391-400.
- Pousa E, Ruiz I, David AS. Mentalising impairment as a trait marker of schizophrenia? *Br J Psychiatry* 2008; 192(4): 312.
- Gallart L, Bermejo S, Silva-Costa-Gómes T, Puig MM. Propofol infusion and lactic acidosis. *Anesthesiology* 2008; 108(2): 331.
- Mallorquí J, Segura J, de Bolós C, Gutiérrez-Gallego R, Pascual JA. Recombinant erythropoietin found in seized blood bags from sportsmen. *Haematologia* 2008; 93(2): 313-314.
- Pascual JC, Malagón A, Arcega JM, Ginés JM, Navinés R, Gurrea A, García-Ribera C, Bulbena A. Utilization of psychiatric emergency services by homeless persons in Spain. *Gen Hosp Psychiat* 2008; 30(1): 14-19.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Lamsfus-Prieto JA, Moltó L, Dürsteler C, Santiveri X, Recasens L, Rodríguez-Cosmen C. Síndrome coronario agudo durante una cesarea en mujer joven sana. *Rev Esp Anestesiología y Reanimación* 2008; 55(1): 47-49.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Requena A, Checa MA, Herrero J, Landeras J, Navarro E, Neyro JL, Salvador C, Tur R, Callejo J, Farré M, Espinós JJ, Fábregues F, Graña-Barcia M, Reproductive Endocrinology Interest Group of the Spanish Society of Fertility. Use of Letrozole in assisted reproduction: A systematic review and meta-analysis. *Hum Reprod Update* 2008; 14(6): 571-582.
- de la Torre R. Bioavailability of Olive Oil Phenolic Compounds in Humans. *Inflammopharmacology* 2008; 16(5): 245-247.
- Verdejo-García A, Lawrence AJ, Clark L. Impulsivity as a vulnerability marker for substance-use disorders: Review of findings from high-risk research, problem gamblers and genetic association studies. *Neurosci Biobehav R* 2008; 32(4): 777-780.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Torrens M. Patología dual: situación actual y retos de futuro (editorial). *Adicciones* 2008; 20(4): 315-319.
- García-Algar O. Síndrome de abstinencia neonatal de la nicotina (editorial). *Arch Bronconeumol* 2008; 44(10): 509-511.
- Marquez L, Abanades S, Andreu M. Sistema endocannabinoide e inflamacion intestinal. *Med Clin (Barc)* 2008; 131(13): 513-517.
- Pardo-Lozano R, Mustata C, Farré M. Assaigs clínics en pediatria: aspectes científics, ètics i legals (editorial). *Pediatría Catalana* 2008; 68: 5-8.
- Ros S, Díez-Múgica B. Anticonvulsants in the treatment of impulsivity (editorial). *Actas Esp Psiquiatr* 2008; 36(3): 46-62.

- Fagundo AB, Martín-Santos R, Abanades S, Farré M, Verdejo-García A. Neuroimagen y adicción II: Correlatos neuroanatómicos y funcionales de la administración aguda, el craving y el consumo crónico de opiáceos, alcohol y cannabis. *Rev Esp Drogodependencias* 2008; 33(2): 125-149.
- Fagundo AB, Martín-Santos R, Abanades S, Farré M, Verdejo-García A. Neuroimagen y adicción I: Correlatos neuroanatómicos y funcionales de la administración aguda, el craving y el consumo crónico de psicoestimulantes. *Rev Esp Drogodependencias* 2008; 32(4): 465-487.
- Baños JE. Aprendizaje basado en problemas y trampa docimológica: dime qué evalúas y te diré qué encontrarás (editorial). *Rev Esp Anestesiología y Reanimación* 2008; 55(4): 199-201.
- García-Algar O, Martínez-Roig A. ¿Aumenta el empiema paraneumónico? (editorial). *An Pediatr (Barc)* 2008; 68(2): 89-91.
- Torrens M. Consumo de drogas i adolescencia. Situació actual i reflexions de futur (editorial). *Pediatrics Catalana* 2008; 68(4): 154-155.

Capítols de llibre internacionals

- Martín-Santos R, Torrens M, McGuire P. Epidemiologia da maconha: O panorama europeu. En: Zuardi AW, Crippa JA, Guimaraes C, eds. *Cannabis e Saúde Mental*. Sao Paulo: FUNPEC-Editora, 2008: 227-238.
- de la Torre R, Fitó M, Khymenets O, Covas MI. Bioavailability and antioxidant effect of olive oil phenolic compounds in humans. En: Boskou D, eds. *Olive Oil: Minor Constituents and Health*. Boca Raton: CRC, 2008.
- Costa J, Farré M. Corticotrophins, corticosteroids and prostaglandins. En: J.K. Aronson, ed. *Side Effects of Drugs*, Annual 30. Amsterdam: Elsevier B.V., 2008: 463-467.
- Llop E, Gutiérrez-Gallego R, Segura J, Mallorquí J, Pascual JA. Glycan profiling discriminates between rEPO delta (Dynepo®, produced in human cells) and rEPO alfa/beta (produced in CHO cells). En: Schänzer W, Geyer H, Gotzmann A, Mareck U, eds. *Recent Advances in Doping Analysis (16)*. Proceedings of the Manfred Donike Workshop. Colonia: Sportverlag Strauss, 2008: 245-255.
- Segura J, Ventura R, Marcos J, Gutiérrez-Gallego R. Doping substances in human and animal sport. En: Bogusz MJ, eds. *Handbook of Analytical Separations. Forensic Science*. Amsterdam: Elsevier Science B.V., 2008; 6: 699-744.

Capítols de llibre nacionals

- Farré M. Intoxicación aguda por drogas de abuso. En: Rozman C, ed. *Medicina Interna*. (16ª ed.). Madrid: Elsevier España, S.A, 2008: 2642-2645.
- Casas M, Torrens M. Consumo adictivo de sustancias. En: Rozman C, ed. *Medicina interna* (16ª edición). Madrid: Elsevier España, 2008: 1608-1610.
- Ruiz I, García-Ribera C, Bulbena A. Síndrome del estrés post-traumático. En: Castaño Villén J, Castillo Monsegur J, Escolano Villen F, Gallart Gallego LL, Montes Perez A, Samsó Sabé E, eds. *Actualizaciones y controversias en el manejo del paciente politraumatizado*. Madrid: Ergon, 2008: 157-162.

Tesis

- Llop E. Structural analysis of erythropietin glycans. Universitat Pompeu Fabra. Director: Gutiérrez-Gallego R, Pascual JA. Data de lectura: 16/12/2008.
- O'Mahony B. Clinical and toxicological significance of the involvement of the cytochrome p450 system in the metabolism of 3,4-methylenedioxymethamphetamine. Universitat Pompeu Fabra. Director: de la Torre R. Data de lectura: 17/11/2008.
- Abanades S. Clinical pharmacology and abuse potential of gamma-hydroxybutyric acid (GHB). Universitat Autònoma de Barcelona. Director: Farré M. Data de lectura: 04/07/2008.

Assajos clínics

- Conesa G. Assaig clínic medicaments fase III.
- Farré M. Assaig clínic radiologia.
- Farré M. 3 Assaig clínic medicaments fase I.
- Montes A. Assaig clínic medicaments fase III.
- Peña J. 2 Assaig clínic medicaments fase II.
- Peña J. 3 Assaig clínic medicaments fase III.
- Ros S. Assaig clínic medicaments fase III.

Programa de recerca en informàtica biomèdica

Director

Ferran Sanz

Grups de recerca

- Bioinformàtica Estructural; Baldomero Oliva
- Bioquímica i Biofísica Computacional; Jordi Villà-Freixa
- Disseny de fàrmacs assistit per ordinador; Manuel Pastor
- Genòmica computacional; Mar Albà
- Informàtica Biomèdica Integrada; Ferran Sanz
- Quimiogenòmica; Jordi Mestres
- Sistemes complexes; Ricard Solé

Docència UAB

- Catedràtics: Roderic Guigo Serra*; Ferran Sanz Carreras*
- Professors associats: Ismael Zamora Rico*; Maria del Mar Alba Soler*; Eduardo Eyras Jiménez*; Jordi Mestres López*; Ricard Vicente Solé*
- Professor ajudant: Núria Boada Centeno*
- Professor lector: Juan Roberto Caselo Valdueza*

(*) UPF (**) UB (***) UPC

Ajuts d'investigació

- Estudio de la relación entre tasas de mutación, antigüedad del gen y función génica en genomas de metazoos; Albà Soler MM; Ministerio de Educación y Ciencia.
- Desarrollo de nuevas metodologías basadas en el conocimiento para el refinamiento de modelos de proteínas dianas y su aplicación al diseño dirigido de compuestos; Mestres López J; Ministerio de Educación y Ciencia.
- Plataforma de Medicamentos Innovadores; Sanz Carreras, F; Ministerio de Ciencia e Innovación.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Sanz Carreras, F; Agència de Gestió Ajuts Universitaris de Recerca.
- Virtual Physiological Human Network of Excellence; Sanz Carreras, F; Comissió Europea.
- Integrated biomedical informatics for the management of cerebral aneurysms; Sanz Carreras, F; Comissió Europea.
- RED: Red temática de investigación cooperativa en biomedicina computacional; Sanz Carreras, F; Ministerio de Educación y Ciencia.
- REEM: Red española de esclerosis múltiple; Sanz Carreras, F, Albà Soler, MM.

- Programa CENIT NEUROPHARMA (MELIUS); Sanz Carreras, F; Neuropharma, S.A.
- Programa CÉNIT: Cribado y perfilado virtual de dianas biológicas de especial relevancia en enfermedades relacionadas con el dolor y la obesidad, y en la identificación de moléculas con potencial para ser nuevos compuestos cabezas de serie de dichas enfermedades; Mestres López, J; Laboratorios Esteve.

Publicacions

	2007	2008
Articles originals internacionals	31	23
Articles en revistes internacionals (notes)	1	4
Articles en revistes internacionals (revisions)	4	4
Capítols de llibres internacionals	1	3
Tesis	1	3
Total	38	37

Articles originals internacionals

- Bonn B, Masimirembwa CM, Aristei Y, Zamora I. Molecular Basis of CYP2D6-Mediated N-Dealkylation: Balance between Metabolic Clearance Routes and Enzyme Inhibition. *Drug Metabol Disp* 2008; 36(11): 2199-2210.
- Harvey M, de Fabritiis G, Giupponi G. Accuracy of the lattice-Boltzmann method using the Cell processor. *Phys Rev E* 2008; 78(5): 056702.
- Aranda R, Villalba K, Raviña E, Masaguer CF, Brea J, Areias F, Domínguez E, Selent J, Lopez-Muñoz L, Sanz F, Pastor M, Loza MI. Synthesis, Binding Affinity, and Molecular Docking Analysis of New Benzofuranone Derivatives as Potential Antipsychotics. *J Med Chem* 2008; 51(19): 6085-6094.
- de Fabritiis G, Coveney PV, Villà-Freixa J. Energetics of K(+) permeability through Gramicidin A by forward-reverse steered molecular dynamics. *Proteins* 2008; 73(1): 185-194.
- Blanco E, Pignatelli M, Beltran S, Punset A, Pérez-Lluch S, Serras F, Guigó R, Corominas M. Conserved chromosomal clustering of genes governed by chromatin regulators in *Drosophila*. *Genome Biol* 2008; 9(9): R134.
- Duran A, Martínez G, Pastor M. Development and Validation of AMANDA, a New Algorithm for Selecting Highly Relevant Regions in Molecular Interaction Fields. *J Chem Inf Model* 2008; 48(9): 1813-1823.
- Manichanh C, Chapple C, Frangeul L, Gloux K, Guigó R, Dore J. A comparison of random sequence reads versus 16S rDNA sequences for estimating the biodiversity of a metagenomic library. *Nucleic Acids Res* 2008; 36(16): 5180-5188.

- Gregori-Puigjané E, Mestres J. A Ligand-Based Approach to Mining the Chemogenomic Space of Drugs. *Comb Chem High T Scr* 2008; 11(8): 669-676.
 - Chapple C, Guigó R. Relaxation of selective constraints causes independent selenoprotein extinction in insect genomes. *PLoS ONE* 2008; 3(8): e2968 (<http://www.plosone.org/article/info:doi/10.1371/journal.pone.0002968>).
 - Selent J, Lopez-Muñoz L, Sanz F, Pastor M. Multi-receptor binding profile of clozapine and olanzapine: A structural study based on the new beta(2) adrenergic receptor template. *ChemMedChem* 2008; 3(8): 1194-1198.
 - Martín B, Sanz R, Aragüés R, Oliva B, Sierra A. Functional Clustering of Metastasis Proteins Describes Plastic Adaptation Resources of Breast-Cancer Cells to New Microenvironments. *Journal of Proteome Research* 2008; 7(8): 3242-3253.
 - Djebali SG, Kapranov P, Foissac S, Lagarde J, Raymond A, Ucla C, Wyss C, Drenkow J, Dumais E, Murray RR, Lin C, Szeto D, Denoeud F, Calvo M, Frankish A, Harrow J, Makrythanasis P, Salehi-Ashtiani K, Antonarakis SE, Gingeras TR, Guigó R. Efficient targeted transcript discovery via array-based normalization of RACE libraries. *Nat Meth* 2008; 5(7): 629-635.
 - Scheper J, Oliva B, Villà-Freixa J, Thomson T. Analysis of electrostatic contributions to the selectivity of interactions between RING-finger domains and ubiquitin-conjugating enzymes. *Proteins* 2008; 74(1): 92-103.
 - Aguilar D, Skrabanek L, Gross SS, Oliva B, Campagne F. Beyond tissueInfo: functional prediction using tissue expression profile similarity searches. *Nucleic Acids Res* 2008; 36(11): 3728-3737.
 - Gregori-Puigjané E, Mestres J. Coverage and bias in chemical library design. *Curr Opin Chem Biol* 2008; 12(3): 359-365.
 - Espadaler J, Eswar N, Querol E, Avilés FX, Sali A, Martí-Renom MA, Oliva B. Prediction of enzyme function by combining sequence similarity and protein interactions. *BMC Bioinformatics* 2008; 9(1): 249.
 - Ahlström MM, Zamora I. Characterization of type II ligands in CYP2C9 and CYP3A4. *J Med Chem* 2008; 51(6): 1755-1763.
 - Aragüés R, Sander C, Oliva B. Predicting cancer involvement of genes from heterogeneous data. *BMC Bioinformatics* 2008; 9: 172.
 - Stefanachi A, Brea J, Cadavid MA, Centeno NB, Esteve C, Loza MI, Martínez A, Nieto R, Raviña E, Sanz F, Segarra V, Sotelo E, Vidal B, Carotti A. 1-, 3- and 8-substituted-9-deazaxanthines as potent and selective antagonists at the human A2B adenosine receptor. *Bioorgan Med Chem* 2008; 16(6): 2852-2869.
 - Martín B, Aragüés R, Sanz R, Oliva B, Boluda S, Martínez A, Sierra A. Biological pathways contributing to organ-specific phenotype of brain metastatic cells. *Journal of Proteome Research* 2008; 7(3): 908-920.
 - Martínez A, Gutiérrez de Terán H, Brea J, Raviña E, Loza MI, Cadavid MI, Sanz F, Vidal B, Segarra V, Sotelo E. Synthesis, adenosine receptor binding and 3D-QSAR of 4-substituted 2-(2'-furyl)-1,2,4-triazolo[1,5-a]quinoxalines. *Bioorgan Med Chem* 2008; 16(4): 2103-2113.
 - Furlong LI, Dach H, Hofmann-Apitius M, Sanz F. OSIRISv1.2: a named entity recognition system for sequence variants of genes in biomedical literature. *BMC Bioinformatics* 2008; 9(1): 84.
 - Moreno-Estrada A, Casals F, Ramírez-Soriano A, Oliva B, Calafell F, Bertranpetit J, Bosch E. Signatures of selection in the human olfactory receptor OR51I gene. *Mol Biol Evol* 2008; 25(1): 144-154.
- Articles en revistes internacionals (notes)*
- Stefanachi A, Brea J, Cadavid MI, Centeno NB, Esteve C, Loza MI, Martínez A, Nieto R, Raviña E, Sanz F, Segarra V, Sotelo E, Vidal B, Carotti A. Corrigendum to "1-, 3- and 8-substituted-9-deazaxanthines as potent and selective antagonists at the human A2B adenosine receptor" [Bioorg. Med. Chem. 16 (2008) 2852-2869]. *Bioorgan Med Chem* 2008; 16(18): 8766.
 - Mestres J, Gregori-Puigjané E, Valverde S, Solé RV. Data completeness-the Achilles heel of drug-target networks. *Nat Biotechnol* 2008; 26(9): 983-984.
 - van Mulligen EM, Cases M, Hettne K, Molero E, Weeber M, Robertson KA, Oliva B, de la Calle G, Maojo V. Training multidisciplinary biomedical informatics students: Three years of experience. *J Am Med Inform Assn* 2008; 15(2): 246-254.
 - Aguilar D, Oliva B. Topological comparison of methods for predicting transcriptional cooperativity in yeast. *BMC Genomics* 2008; 9(1): 137.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Giupponi G, Harvey M, de Fabritiis G. The impact of accelerator processors for high-throughput molecular modeling and simulation. *Drug Discov Today* 2008; 13(23-24): 1052-1058.
- Hofmann-Apitius M, Fluck J, Furlong LI, Fornes O, Kolarik C, Hanser S, Boeker M, Schulz S, Sanz F, Klinger R, Mevissen HT, Gattermayer T, Oliva B, Friedrich CM. Knowledge environments representing molecular entities for the virtual physiological human. *Philos T Roy Soc A* 2008; 366(1878): 3091-3110.
- Castellano S, Gladyshev VN, Guigó R, Berry MJ. SelenoDB 1.0 : a database of selenoprotein genes, proteins and SECIS elements. *Nucleic Acids Res* 2008; 36: D32-D338.
- Aragüés R, García-García J, Oliva B. Integration and Prediction of PPI Using Multiple Resources from Public Databases. *J Proteomics and Bioinformatics* 2008; 1(4): 166-187.

Capítols de llibre internacionals

- Toll M, Castresana J, Albà MM. Accelerated Evolution of Genes of Recent Origin. En: P. Pontarotti (ed.). *Evolutionary Biology from Concept to Application*. Berlin / Heidelberg: Springer, 2008: 45-59.
- López-García A, Gómez-Garrido A, Sportouch D, Villà-Freixa J. Optimal Experimental Design in the Modelling of Pattern Formation. En: M. Bubak et al, eds. *Computational Science - ICCS 2008*. Berlin / Heidelberg: Springer, 2008: 610-619.
- Gregori-Puigjané E, Mestres J. Designing Chemical Libraries Directed to Nuclear Receptors. En: Ottow E, Weinmann H, eds. *Nuclear Receptors as Drug Targets*. Weinheim: Wiley-VCH, 2008: 469-488.
- Mularoni L, Toll M, Albà MM. Comparative Genetics of Trinucleotide Repeats in the Human and Ape Genomes. En: Cooper DN, Kehrer-Sawatzki H, eds. *Handbook of Human Molecular Evolution*. Chichester: John Wiley & Sons Ltd, 2008.

Tesis

- Mularoni L. Comparative genomics of amino acid tandem repeats. Universitat Pompeu Fabra. Director: Albà MM. Data de lectura: 28/07/2008.
- Gregori-Puigjané E. A new Ligand-Based approach to virtual screening, and prolifing or large chemical libraries. Universitat Pompeu Fabra. Director: Mestres J. Data de lectura: 08/07/2008.
- Dezi C. Modeling of 5-HT2A and 5-HT2C receptors and of theirs complexes with actual and potential antipsychotic drugs. Universitat Pompeu Fabra. Dep. Ciències Experimentals i de la Salut. Director: Sanz F, Pastor M. Data de lectura: 25/01/2008.

Programa de recerca d'epidemiologia i salut pública

Director

Jordi Sunyer

Grup de recerca

- Avaluació i epidemiologia clínica; Xavier Castells
- Epidemiologia clínica i molecular del càncer; Miquel Porta
- Epidemiologia de les drogues d'abús; Antonia Domingo
- Epidemiologia ocupacional i ambiental; Manolis Kogevinas
- Salut respiratòria; contaminació i desenvolupament infantil; Jordi Sunyer
- Serveis sanitaris; Jordi Alonso

Docència UAB

- Catedràtics: Jordi Sunyer de Deu*; Josep Antó Boqué*; Miquel Porta Serra
- Professors associats: Xavier Castells Oliveres; Elisa Maria Puigdomènech Puig; Maria Teresa Brugal Puig*; Mercè Comas Serrano***; Alicia Granados Navarrete*; Juan Ramón Gonzalez Ruiz*; Montserrat Ferrer Forés; Jordi Alonso Caballero*; Francesc Cots Reguant****; Maria Sala Serra*****
- Professor ajudant: Francesc Macià Guilà

(*) UPF (**) UB (***) UPC (****) UOC (***** UAB

Ajuts d'investigació

- Evaluación del estado de salud de la población general española mediante la Clasificación Internacional de Funcionamiento, Discapacidad y Salud (CIF); Ferrer Forés M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Desarrollo de una nueva herramienta para la evaluación estandarizada de las medidas de resultados percibidos por los pacientes; Alonso Caballero J; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Estimación de la evolución de la incidencia del consumo de heroína y cocaína en España; Domingo Salvany A; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Estimación de la evolución de la incidencia del consumo de cannabis y cocaína en España; Domingo Salvany A; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Coste hospitalario del tratamiento del cáncer colorrectal. Análisis del proceso asistencial por estadio y fase de evolución; Cots Reguant F; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Impacto de la implantación de la mamografía digital en la probabilidad de falsos positivos en un programa

de detección precoz de cáncer de mama; Sala Serra M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.

- Estimación de los beneficios en resultados asistenciales basados en guías de práctica clínica en cinco hospitales de Cataluña; Cots Reguant F; Agència d'avaluació de tecnologia i recerca mèdica.
- Supervivencia y costes en los cánceres de mama y colorrectal. Determinantes clínicos y organizativos; Macià Guilà FA; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Aplicación de la simulación de eventos discretos para evaluar el beneficio y el impacto presupuestario de los programas poblacionales de cribado de cáncer; Comas Serrano M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Evaluación de la tasa de detección de cáncer de mama y de resultados falsos positivos tras la implantación de la mamografía digital en los programas de detección precoz de cáncer de mama; Sala Serra M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Contaminación atmosférica y aterosclerosis en la población HERMES; Künzli N; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC): qué antibiótico es eficaz para las exacerbaciones?; Antó Boqué JM; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Efecto de la actividad física en la evolución de la enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC); García Aymerich J; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Efecto de la actividad física en la evolución de la enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC); García Aymerich J; Sociedad Española de neumología y cirugía torácica.
- La nutrición en el embarazo y las primeras etapas de la vida en relación con la obesidad y marcadores metabólicos en niños pre-puberales: un estudio de la Unión Europea (UE) y España; Mendez, Michelle A; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Medida y efecto de la dieta en la evolución de la enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC); Antó Boqué JM; Sociedad española de neumología y cirugía torácica.
- Estudio epidemiológico del riesgo de asma en trabajadores de limpieza (EPIASLI 2); Zock JP; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Estudio de validez de la severity of dependence scale (SDS) para su uso en jóvenes consumidores de cannabis; Domingo Salvany A; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Estudio de la validez de las escalas SDS, CAST y abuso-DSM-IV en jóvenes consumidores de cannabis; Domingo Salvany A; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.

- Trayectoria evolutiva de la calidad de vida y uso de servicios sanitarios de una muestra de la población española 8 a 18 años de edad. Estudio de los padres/tutores (Proyecto 2); Alonso Caballero J; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Compuestos clorados en piscinas: efectos genotóxicos y respiratorios en niños y adultos jóvenes; Kogevinas M; Ministerio de Educación y Ciencia.
- Análisis de la probabilidad acumulada de al menos un falso positivo en el cribado mamográfico en España en la indicación de alguna exploración adicional invasiva (PAAF, core-biopsia o biopsia quirúrgica); Castells Oliveres X; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Compuestos orgánicos persistentes, función tiroidea, ácidos grasos poliinsaturados y desarrollo neuroconductual; Sunyer Deu J; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Factors genètics i ambientals en l'etiologia i el pronòstic del càncer de bufeta; Malats Riera N; Fundació La Marató de TV3; Murta Nascimento, Cristiane;
- Introducción a los modelos de simulación para la toma de decisiones en el ámbito sanitario; Castells Oliveres X; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- Conferencia- Workshop: Fronteras de Investigación: Aterosclerosis y Contaminación Ambiental; Künzli N; Ministerio de Educación y Ciencia.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Alonso Caballero J; Agència de Gestió Ajuts Universitaris de Recerca.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Antó Boqué JM; Agència de Gestió Ajuts Universitaris de Recerca.
- European policy information research for mental disorders; Alonso Caballero J; Comissió Europea.
- Measuring Health and Disability in Europe: supporting policy development; Alonso Caballero J; Comissió Europea. Alonso Caballero.
- Health Impacts of long-term exposure to disinfection by-products in drinking water; Villanueva Belmonte C; Comissió Europea.
- Development and application of biomarkers of dietary exposure to genotoxic and immunotoxic chemicals and of biomarkers of early effects, using mother-child birth cohorts and biobanks; Kogevinas, M; Comissió Europea.
- Global Allergy and Asthma European Network; Kogevinas, M; Comissió Europea.
- Indicators for Monitoring COPD and Asthma in the EU II; Duran Tauleria E; Comissió Europea.
- Health Effects of Indoor Pollutants: Integrating microbial, toxicological and epidemiological approaches; Sunyer Deu J; Comissió Europea.

- Integrated Assessment of health risks from environmental stressors in Europe; Kogevinas, M; Comissió Europea.
- EaRLy Nutrition programming-long term Efficacy and Safety Trials integrated epidemiological, genetic, animal, consumer and economic research; Kogevinas, M; Comissió Europea.
- Medical workplace exposures, atopy and asthma in nurses; Kogevinas, M; Comissió Europea.
- CIBER: Epidemiología y salud pública; Alonso Caballero J; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- CIBER: Epidemiología y salud pública; Porta Serra M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- CIBER: Epidemiologia i salut pública; Castells Oliveres X; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.
- CIBER: Epidemiología y salud pública. Fondo de Investigación Sanitaria; Sunyer Deu J; ISCIII.
- CIBER: Epidemiología y salud pública; Kogevinas M; Fondo de Investigación Sanitaria; ISCIII.

Publicacions

	2007	2008
Articles originals internacionals	108	124
Articles originals nacionals	14	14
Articles en revistes internacionals (notes)	12	14
Articles en revistes nacionals (notes)	4	10
Articles en revistes internacionals (revisions)	9	12
Articles en revistes nacionals (revisions)	6	7
Capítols de llibres internacionals	0	9
Capítols de llibres nacionals	7	8
Llibres internacionals	0	1
Llibres nacionals	1	2
Tesis	7	2
Total	168	203

Articles originals en revistes nacionals

- Puig C, Zarzoso A, García-Algar O, Cots F, Burón A, Castells X, Vall O. Ingreso hospitalario de los recién nacidos según el origen étnico y el país de procedencia de los progenitores en una área urbana de Barcelona. *Gac Sanit* 2008; 22(6): 555-564.
- Freire C, Soler R, Fernández MF, Villanueva CM, Grimalt JO, Olea N. Valores de trihalometanos en agua de consumo de la provincia de Granada, España. *Gac Sanit* 2008; 22(6): 520-526.
- Ariño P, Castillo J, Sala M, Cortada V, Escolano F. Percepcion de seguridad en la decision del paciente quirurgico: relacion con la informacion previa recibida. *Rev Esp Anestesiol Reanim* 2008; 55(8): 468-474.
- Kogevinas M, Castaño-Vinyals G, Rodríguez-Suárez M, Tardón A, Serra C. Estimación de la incidencia y mortalidad por cáncer laboral en España, 2002. *Arch Prev Riesgos Labor* 2008; 11(4): 180-187.

- Haro JM, Ciudad A, Alonso J, Bousono M, Suárez D, Novick D, Gilaberte I. Remisión y recaída en el tratamiento ambulatorio de los pacientes con esquizofrenia. Resultados a 3 años. *Actas Esp Psiquiatr* 2008; 36(4): 187-196.
 - Morell F, Genover T, Muñoz X, Garcia-Aymerich J, Ferrer J, Cruz MJ. Tasa y características de las agudizaciones asmáticas (ASMAB I). *Arch Bronconeumol* 2008; 44(6): 303-311.
 - Tebé C, Berra S, Herdman M, Aymerich M, Alonso J, Rajmil L. Fiabilidad y validez de la versión española del KIDSCREEN-52 para población infantil y adolescente. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(17): 650-654.
 - Sardon-Prado O, Morera G, Herdman M, Moreno-Galdó A, Pérez-Yarza EG, Detmar S, Fekkes M, Rajmil L. Versión española del TAPQOL: calidad de vida relacionada con la salud en niños de 3 meses a 5 años. *An Pediatr (Barc)* 2008; 68(5): 420-424.
 - Vilagut G, Valderas JM, Ferrer M, Garin O, López-García E, Alonso J. Interpretación de los Cuestionarios de Salud SF-36 y SF-12 en España: los componentes sumarios físico y mental. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(19): 726-735.
 - Alonso J, Olivares JM, Ciudad A, Manresa JM, Casado A, Gilaberte I. Desarrollo y validación de la versión corta de la Escala de Función Social en Esquizofrenia para su uso en la práctica clínica. *Actas Esp Psiquiatr* 2008; 36(2): 102-110.
 - Guxens M, Tomás M, Elosua R, Aldasoro E, Segura A, Fiol M, Sala J, Vila JS, Fullana M, Sentí M, Vega G, de la Rica M, Marrugat J, and the IBERICA study research group (...Covas MI, Domínguez S, Ecurriol V, Gil M, Latorre G, Subirana I...). Asociación de los polimorfismos de la paraoxonasa 1 y la paraoxonasa 2 con el riesgo de infarto agudo de miocardio. *Rev Esp Cardiol* 2008; 61(3): 269-275.
 - Garin O, Soriano N, Ribera A, Ferrer M, Pont A, Alonso J, Permanyer-Miralda G, en representación del Grupo IC-QoL. Validación de la versión española del Minnesota Living with Heart Failure Questionnaire. *Rev Esp Cardiol* 2008; 61(3): 249-257.
 - Bravo MJ, Royuela L, Barrio G, Brugal MT, Domingo-Salvany A, de la Fuente L, and Itínere Project Group. Acceso a jeringas estériles entre los jóvenes de Madrid y Barcelona que se inyectan drogas y su asociación con las prácticas de riesgo. *Gac Sanit* 2008; 22(2): 128-132.
 - Haro JM, Pinto-Meza A, Fernández A, Ochoa S, Serrano A, Autonell J, Codony M, Vilagut G, Alonso J. Necesidades de Atención en Salud Mental I: Frecuencia y distribución. Trastornos mentales comunes en España. *Monografías de Psiquiatría* 2008; 20(1): 15-21.
 - Montes A, Arbonés E, Planas J, Muñoz E, Casamitjana M, En nombre del Grupo de la "Comisión para la Evaluación y Tratamiento del Dolor" del Institut Municipal d'Assistència Sanitària (IMAS). Los profesionales sanitarios ante el dolor: estudio transversal sobre la información, la evaluación y el tratamiento. *Rev Soc Esp Dolor* 2008; 15(2): 75-82.
- Articles originals en revistes internacionals*
- Heider D, Matschinger H, Bernert S, Alonso J, Brugha TS, Bruffaerts R, de Girolamo G, Dietrich S, Angermeyer MC, and The ESEMED/MHEDEA 2000 investigators. Adverse parenting as a risk factor in the occurrence of anxiety disorders: A study in six European countries. *Soc Psych Psych Epid* 2008; 43(4): 266-272.
 - Comas M, Castells X, Hoffmeister L, Román R, Cots F, Mar J, Gutierrez-Moreno S, Espallargues M. Discrete-event simulation applied to analysis of waiting lists. Evaluation of a prioritization system for cataract surgery. *Value Health* 2008; 11(7): 1203-1213.
 - Cerveri I, Corsico A, Accordini S, Niniano R, Ansaldo AI, Antó JM, Künzli N, Janson C, Sunyer J, Jarvis D, Svanes C, Gislason T, Heinrich J, Schouten JP, Wjst M, Burney P, de Marco R. Underestimation of airflow obstruction among young adults using FEV1/FVC. *Thorax* 2008; 63(12): 1040-1045.
 - de Graaf R, Kessler RC, Fayyad J, ten Have M, Alonso J, Angermeyer MC, Borges G, Demyttenaere K, Gasquet I, de Girolamo G, Haro JM, Jin R, Karam EG, Ormel J, Posada-Villa J. The prevalence and effects of Adult Attention-Deficit/hyperactivity Disorder (ADHD) on the performance of workers: Results from the WHO World Mental Health Survey Initiative. *Occup Environ Med* 2008; 65(12): 835-842.
 - Götschi T, Sunyer J, Chinn S, de Marco R, Forsberg B, Gauderman WJ, García-Esteban R, Heinrich J, Jacquemin B, Jarvis D, Ponzio M, Villani S, Künzli N. Air pollution and lung function in the European Community Respiratory Health Survey. *Int J Epidemiol* 2008; 37(6): 1349-1358.
 - Rodríguez-González E, Ferrer J, Martí S, Zock JP, Plana E, Morell F. Impact of occupational exposure on severity of chronic obstructive pulmonary disease. *Chest* 2008; 134(6): 1237-1243.
 - Buist-Bouwman MA, Ormel J, de Graaf R, Vilagut G, Alonso J, van Sonderen E, Vollebergh WAM, AND THE ESEMED/MHEDEA 2000 INVESTIGATORS. Psychometric properties of the World Health Organization Disability Assessment Schedule used in the European Study of the Epidemiology of Mental Disorders. *Int J Meth Psych Res* 2008; 17(4): 185-197.

- Papaioannou A, Patelarou E, Chatzi L, Koutis A, Kafatos A, Kogevinas M. Use of healthcare services and risk factors among pregnant women in Crete. *Int J Gynecol Obstet* 2008; 103(3): 253-255.
- Buist-Bouwman MA, Ormel J, de Graaf R, De Jonge P, van Sonderen E, Alonso J, Bruffaerts R, Vollebergh WAM, the ESEMeD/MHEDEA 2000 investigators (...Vilagut G...). Mediators of the association between depression and role functioning. *Acta Psychiatr Scand* 2008; 118(6): 451-458.
- Palacio JA, Villalonga-Olives E, Valderas JM, Espallargues M, Herdman M, Berra S, Alonso J, Rajmil L. Changes in health-related quality of life (HRQoL) in a population-based sample of children and adolescents after 3 years of follow-up. *Qual Life Res* 2008; 17(10): 1207-1215.
- Analitis A, Katsouyanni K, Biggeri A, Baccini M, Forsberg B, Bisanti L, Kirchmayer U, Ballester F, Cadum E, Goodman P, Hojs A, Sunyer J, Tittanen P, Michelozzi P, Michelozzi P. Effects of Cold Weather on Mortality: Results From 15 European Cities Within the PHEWE Project. *Am J Epidemiol* 2008; 168(12): 1397-1408.
- Aguilera I, Daponte A, Gil F, Hernández AF, Godoy P, Pla A, Ramos JL, on behalf of the DASAHU group. Biomonitoring of urinary metals in a population living in the vicinity of industrial sources: A comparison with the general population of Andalusia, Spain. *Sci Total Environ* 2008; 407(1): 669-678.
- Picciotto S, Forastiere F, Pistelli R, Koenig W, Lanki T, Ljungman P, Pitsavos C, Rückerl R, Sunyer J, Peters A. Determinants of plasma interleukin-6 levels among survivors of myocardial infarction. *Eur J Cardiovasc Prev Rehab* 2008; 15(6): 631-638.
- Lin EHB, von Korff M, on behalf of the WHO WMH Survey Consortium (...Alonso J...). Mental disorders among persons with diabetes-results from the World Mental Health Surveys. *J Psychosom Res* 2008; 65(6): 571-580.
- He Y, Zhang M, Lin EHB, Bruffaerts R, Posada-Villa J, Angermeyer MC, Levinson D, de Girolamo G, Uda H, Mneimneh ZN, Benjet C, de Graaf R, Scott KM, Gureje O, Seedat S, Haro JM, Bromet EJ, Alonso J, von Korff M, Kessler R. Mental disorders among persons with arthritis: results from the World Mental Health Surveys. *Psychol Med* 2008; 38(11): 1639-1650.
- Scott KM, von Korff M, Alonso J, Angermeyer MC, Benjet C, Bruffaerts R, de Girolamo G, Haro JM, Kessler RC, Kovess-Masféty V, Ono Y, Ormel J, Posada-Villa J. Childhood adversity, early-onset depressive/anxiety disorders and adult-onset asthma. *Psychosom Med* 2008; 70(9): 1035-1043.
- von Korff M, Crane PK, Alonso J, Vilagut G, Angermeyer MC, Bruffaerts R, de Girolamo G, Gureje O, de Graaf R, Huang Y, Iwata N, Karam E, Kovess-Masféty V, Lara C, Levinson D, Posada-Villa J, Scott KM, Ormel J. Modified WHODAS-II provides valid measure of global disability but filter items increased skewness. *J Clin Epidemiol* 2008; 61(11): 1132-1143.
- Porta-Serra M, Bosch M, Benavides FG, López T, Fernández E, Marco E, Alguacil J, Grimalt JO, Puigdomènech E, for the PANKRAS II Study Group (...Real FX, Malats N, Carrillo E, Gavalda L, García de Herreros A, Serrat A, Soler-Cera M, Torà M, Andreu M, Corominas JM, Coll S, Conangla M, Gubern JM, Maristany T, Panadés A, Solà R, Tous F...). Differences in serum concentrations of organochlorine compounds by occupational social class in pancreatic cancer. *Environ Res* 2008; 108(3): 370-379.
- Shaheen S, Potts J, Gnatiuc L, Kowalski ML, Joos GF, van Zele T, van Durme Y, de Rudder I, Wohrl S, Godnic-Cvar J, Skadhauge L, Thomsen G, Zuberbier T, Bergmann KC, Heinzerling L, Gjomarkaj M, Bruno A, Pace E, Bonini S, Fokkens W, Weersink EJ, Loureiro C, Villanueva CM, Sanjuás C, Zock JP, Janson C, Burney P. The relation between paracetamol use and asthma: a GA2LEN European case-control study. *Eur Respir J* 2008; 32(5): 1231-1236.
- Eller E, Roll S, Chen CM, Herbarth O, Wichmann HE, von Berg A, Krämer U, Mommers M, Thijs C, Wijga A, Brunekreef B, Fantini MP, Bravi F, Forastiere F, Porta D, Sunyer J, Torrent M, Host A, Halken S, Lodrup-Carlsen K, Carlsen KH, Wickman M, Kull I, Wahn U, Willich SN, Lau S, Keil T, Heinrich J, for the working group of GA2LEN - Work Package 1.5 'Birth Cohorts'. Meta-analysis of determinants for pet ownership in 12 European birth cohorts on asthma and allergies: a GA2LEN initiative. *Allergy* 2008; 63(11): 1491-1498.
- Pérez G, Porta-Serra M, Borrell C, Casamitjana M, Bonfill X, Bolibar I, Fernández E, on behalf of the INTERCAT Study Group (...Gallén M, Castells X...). Interval from diagnosis to treatment onset for six major cancers in Catalonia, Spain. *Cancer Detect Prev* 2008; 32(3): 267-275.
- Aguiló R, Macià F, Porta-Serra M, Casamitjana M, Minguella JL, Novoa A, Novoa A. Multiple independent primary cancers do not adversely affect survival of the lung cancer patient. *Eur J Cardio-Thorac* 2008; 34(5): 1075-1080.
- Valderas JM, Alonso J. Patient reported outcome measures: a model-based classification system for research and clinical practice. *Qual Life Res* 2008; 17(9): 1125-1135.

- Pérez-Grau L, Tobías A, Querol X, Künzli N, Pey J, Alastuey A, Viana M, N Valero, González-Cabré M, Sunyer J. Coarse particles from Saharan dust and daily mortality. *Epidemiology* 2008; 19(6): 800-807.
- Scott KM, von Korff M, Alonso J, Angermeyer MC, Bromet EJ, Bruffaerts R, de Girolamo G, de Graaf R, Fernández A, Gureje O, He Y, Kessler RC, Kovess-Masféty V, Levinson D, Medina-Mora ME, Mneimneh ZN, Oakley-Browne MA, Posada-Villa J, Tachimori H, Williams D. Age patterns in the prevalence of DSM-IV depressive/anxiety disorders with and without physical co-morbidity. *Psychol Med* 2008; 38(11): 1659-1669.
- Lope V, Pérez-Gómez B, Aragonés N, López G, Gustavsson P, Plato N, Zock JP, Pollán M. Occupation, Exposure to Chemicals, Sensitizing Agents, and Risk of Multiple Myeloma in Sweden. *Cancer Epidemiol Biomark & Prev* 2008; 17(11): 3123-3127.
- Valero A, Herdman M, Bartra J, Ferrer M, Jáuregui I, Dávila I, del Cuvillo A, Montoro J, Mullol J, Sastre J, Canonica WG, Baiardini I. Adaptation and Validation of the Spanish Version of the Chronic Urticaria Quality of Life Questionnaire (CU-Q2oL). *J Invest Allergol Clin Immunol* 2008; 18(6): 426-432.
- Vrijheid M, Cardis E, Ashmore P, Auvinen A, Gilbert E, Habib R, Malke H, Muirhead C, Richardson D, Rogel A, Schubauer-Berigan M, Tardy H, Telle-Lamberton M, and for the 15-Country Study Group. Ionizing Radiation and Risk of Chronic Lymphocytic Leukemia in the 15-Country Study of Nuclear Industry Workers. *Radiat Res* 2008; 170(5): 661-665.
- Morales E, Sunyer J, Castro-Giner F, Estivill X, Julvez J, Ribas-Fitó N, Torrent M, Grimalt JO, de Cid R. Influence of glutathione S-transferase polymorphisms on cognitive functioning effects induced by p,p'-DDT among preschoolers. *Environ Health Perspect* 2008; 116(11): 1581-1585.
- Huang J, Graham N, Templeton MR, Zhang Y, Collins C, Nieuwenhuijsen M. Evaluation of *Anabaena flos-aquae* as a precursor for trihalomethane and haloacetic acid formation. *Water Science And Technology: Water Supply* 2008; 8(6): 653-662.
- Darves-Bornoz JM, Alonso J, de Girolamo G, de Graaf R, Haro JM, Kovess-Masféty V, Lépine JP, Nachbaur G, Negre-Pages L, Vilagut G, Gasquet I, on Behalf of the ESEMeD/MHEDEA 2000 Investigators. Main traumatic events in Europe: PTSD in the European study of the epidemiology of mental disorders survey. *J Trauma Stress* 2008; 21(5): 455-462.
- Sunyer J, Álvarez-Pedrerol M, To-Figueras J, Ribas-Fitó N, Grimalt JO, Herrero C. Urinary Porphyrin Excretion in Children is Associated with Exposure to Organochlorine Compounds. *Environ Health Perspect* 2008; 116(10): 1407-1410.
- Varsier N, Wake K, Taki M, Watanabe S, Cardis E, Wiart J, Yamaguchi N. Categorization of Mobile Phones for Exposure Assessment in Epidemiological Studies on Mobile Phone Use and Brain Cancer Risk. *Ieee T Microw Theory* 2008; 56(10): 2377-2384.
- Ferrer M, Suárez JF, Guedea F, Fernandez P, Macías V, Mariño A, Hervás-Zuñiga A, Herruzo I, Ortiz MJ, Villavicencio H, Craven J, Garin O, Aguiló F, and the Multicentric Spanish Group of Clinically Localized Prostate Cancer (...Alonso J, Cunillera O, Pont A...). Health-Related Quality of Life 2 years after treatment with Radical Prostatectomy, Prostate Brachytherapy or External Beam Radiotherapy in patients with clinically localized prostate cancer. *Int J Radiat Oncol* 2008; 72(2): 421-432.
- Puig C, Sunyer J, García-Algar O, Pacifici R, Pichini S, Vall O. Incidence and risk factors of lower respiratory tract illnesses during infancy in a Mediterranean birth cohort. *Acta Paediatr* 2008; 97(10): 1406-1411.
- Tsang CHA, von Korff M, Lee S, Alonso J, Karam E, Angermeyer MC, Guimaraes-Borges GL, Bromet EJ, de Girolamo G, de Graaf R, Gureje O, Lépine JP, Haro JM, Levinson D, Oakley Browne MA, Posada-Villa J, Seedat S, Watanabe M. Common chronic pain conditions in developed and developing countries: Gender and age differences and comorbidity with depression-anxiety disorders. *J Pain* 2008; 9(10): 883-891.
- Silverman D, Alguacil J, Rothman N, Real FX, García-Closas M, Cantor KP, Malats N, Tardón A, Serra C, García-Closas R, Carrato A, Lloreta J, Samanic C, Dosemeci M, Kogevinas M. Does increased urination frequency protect against bladder cancer? *Int J Cancer* 2008; 123(7): 1644-1648.
- Figueroa JD, Malats N, García-Closas M, Real FX, Silverman D, Kogevinas M, Chanock SJ, Welch R, Dosemeci M, Lan Q, Tardón A, Serra C, Carrato A, García-Closas R, Castaño-Vinyals G, Rothman N. Bladder cancer risk and genetic variation in AKR1C3 and other metabolizing genes. *Carcinogenesis* 2008; 29(10): 1955-1962.
- Smink A, Ribas-Fitó N, García R, Torrent M, Méndez MA, Grimalt JO, Sunyer J. Exposure to hexachlorobenzene during pregnancy increases the risk of overweight in children aged 6 years. *Acta Paediatr* 2008; 97(10): 1465-1469.
- García-Aymerich J, Lange P, Serra I, Schnohr P, Antó JM. Time-Dependent Confounding in the Study of the Effects of Regular Physical Activity in Chronic Obstructive Pulmonary Disease: An Application of the Marginal Structural Model. *Ann Epidemiol* 2008; 18(10): 775-783.

- Alonso J, Burón A, Bruffaerts R, He Y, Posada-Villa J, Lépine JP, Angermeyer MC, Levinson D, de Girolamo G, Tachimori H, Mneimneh ZN, Medina-Mora ME, Ormel J, Scott KM, Gureje O, Haro JM, Gluzman S, Lee S, Vilagut G, Kessler RC, von Korff M, the World Mental Health Consortium. Association of perceived stigma and mood and anxiety disorders: results from the World Mental Health Surveys. *Acta Psychiatr Scand* 2008; 118(4): 305-314.
- Bousquet PJ, Leynaert B, Neukirch F, Sunyer J, Janson C, Antó JM, Jarvis D, Burney P. Geographical distribution of atopic rhinitis in the European Community Respiratory Health Survey I. *Allergy* 2008; 63(10): 1301-1309.
- De Batlle J, Garcia-Aymerich J, Barraza A, Antó JM, Romieu I. Mediterranean diet is associated with reduced asthma and rhinitis in Mexican children. *Allergy* 2008; 63(10): 1310-1316.
- Bruffaerts R, Demyttenaere K, Vilagut G, Martínez-Alonso M, Bonnewyn A, de Graaf R, Haro JM, Bernert S, Angermeyer MC, Brugha TS, Roick C, Alonso J. The relation between body mass index, mental health, and functional disability: a European population perspective. *Can J Psychiat* 2008; 53(10): 679-688.
- Jerrett M, Shankardass K, Berhane K, Gauderman WJ, Künzli N, Avol E, Gilliland FD, Lurmann F, Molitor JN, Molitor JT, Thomas D, Peters J, McConnell R. Traffic-related air pollution and asthma onset in children: a prospective cohort study with individual exposure measurement. *Environ Health Perspect* 2008; 116(10): 1433-1438.
- Felber-Dietrich D, Gemperlin A, Gaspoz JM, Schindler C, Liu LJ, Gold D, Schwartz J, Rochat T, Barthélémy JC, Pons M, Roche F, Probst-Mensch NM, Bridevaux PO, Gerbase MW, Neu U, Ackermann-Liebrich U, the SAPALDIA Team (...Künzli N...). Differences in heart rate variability associated with long-term exposure to NO₂. *Environ Health Perspect* 2008; 116(10): 1357-1361.
- Felber-Dietrich D, Ackermann-Liebrich U, Schindler C, Barthélémy JC, Brändli O, Gold D, Knöpfli B, Probst-Mensch NM, Roche F, Tschopp JM, von Eckardstein A, Gaspoz JM, and Sapaldia team (...Künzli N...). Effect of physical activity on heart rate variability in normal weight, overweight and obese subjects: results from the SAPALDIA study. *Eur J Appl Physiol* 2008; 104(3): 557-565.
- Shaaban R, Zureik M, Soussan D, Neukirch C, Heinrich J, Sunyer J, Wjst M, Cerveri I, Pin I, Bousquet J, Jarvis D, Burney P, Neukirch F, Leynaert B. Rhinitis and onset of asthma: a longitudinal population-based study. *Lancet* 2008; 372(9643): 1049-1057.
- Jacquemin B, Antoniadou C, Nyberg F, Plana E, Müller M, Greven S, Salomaa V, Sunyer J, Bellander T, Chalamandaris AG, Pistelli R, Koenig W, Peters A. Common Genetic Polymorphisms and Haplotypes of Fibrinogen Alpha, Beta, and Gamma Chains Affect Fibrinogen Levels and the Response to Proinflammatory Stimulation in Myocardial Infarction Survivors The AIRGENE Study. *J Am Coll Cardiol* 2008; 52(11): 941-952.
- Carrizo D, Grimalt JO, Ribas-Fitó N, Torrent M, Sunyer J. Pentachlorobenzene, hexachlorobenzene, and pentachlorophenol in children's serum from industrial and rural populations after restricted use. *Ecotox Environ Safe* 2008; 71(1): 260-266.
- Demyttenaere K, Bonnewyn A, Bruffaerts R, de Girolamo G, Gasquet I, Kovess-Masféty V, Haro JM, Alonso J. Clinical factors influencing the prescription of antidepressants and benzodiazepines Results from the European study of the epidemiology of mental disorders (ESEMeD). *J Affect Disorders* 2008; 110(1-2): 84-93.
- Lozano OM, Domingo-Salvany A, Martínez M, Brugal MT, Alonso J, de la Fuente L, ITINERE Investigators. Health related quality of life in young cocaine users and associated factors. *Qual Life Res* 2008; 17(7): 977-985.
- Medina-Ramón M, Schwartz J. Who is more vulnerable to die from ozone air pollution? *Epidemiology* 2008; 19(5): 672-679.
- Romieu I, García-Esteban R, Sunyer J, Rios C, Alcaraz M, Ruiz S, Holguin F. The Effect of Supplementation with Omega-3 Polyunsaturated Fatty Acids on Markers of Oxidative Stress in Elderly Exposed to PM_{2.5}. *Environ Health Perspect* 2008; 116(9): 1237-1242.
- Julvez J, Fornes M, Ribas-Fitó N, Mazón C, Torrent M, García-Esteban R, Ellison-Lorschmann L, Sunyer J. Psychometric Characteristics of the California Preschool Social Competence Scale in a Spanish Population Sample. *Ear Ed Develop* 2008; 19 (5): 795-815.
- Moreno R, Rosal M, Martínez I, Vilardell F, González JR, Pretriz J, Hernández-Andrade E, Gratacós E, Aran JM. Restricted transgene persistence after lentiviral vector-mediated fetal gene transfer in the pregnant rabbit model. *J Gene Med* 2008; 10(9): 951-964.
- Herrero MJ, Domingo-Salvany A, Torrents M, Brugal MT, Gutiérrez F, and ITINERE investigators. Personality profile in young current regular users of cocaine. *Subst Use Misuse* 2008; 43(10): 1378-1394.

- Álvarez-Pedrerol M, Ribas-Fitó N, Torrent M, Carrizo D, García-Esteban R, Grimalt JO, Sunyer J. Thyroid disruption at birth due to prenatal exposure to beta-hexachlorocyclohexane. *Environ Int* 2008; 34(6): 737-740.
- Serra C, Kogevinas M, Silverman D, Turuguet D, Tardón A, García-Closas R, Carrato A, Castaño-Vinyals G, Fernández-Gómez F, Stewart P, Benavides FG, González S, Serra A, Rothman N, Malats N, Dosemeci M. Work in the textile industry in Spain and bladder cancer. *Occup Environ Med* 2008; 65: 552-559.
- Demyttenaere K, Bonnewyn A, Bruffaerts R, de Graaf R, Haro JM, Alonso J. Comorbid painful physical symptoms and anxiety: Prevalence, work loss and help-seeking. *J Affect Disorders* 2008; 109(3): 264-272.
- Castro-Giner F, Kogevinas M, Mächler M, de Cid R, Steen KV, Imboden M, Schindler C, Berger W, González JR, Franklin KA, Janson C, Jarvis D, Omenaas ER, Burney P, Rochat T, Estivill X, Antó JM, Wjst M, Probst-Mensch NM. TNFA-308 in two international population-based cohorts shows increased risk for asthma. *Eur Respir J* 2008; 32(2): 350-361.
- Vioque J, Barber X, Bolúmar F, Porta-Serra M, Santibáñez M, García-de la Hera M, Moreno-Osset E, for the PANESORES Study Group. Esophageal cancer risk by type of alcohol drinking and smoking: a case-control study in Spain. *Bmc Cancer* 2008; 8(1): 221.
- Valderas JM, Ferrer M, Mendivil J, Garin O, Rajmil L, Herdman M, Alonso J. Development of EMPRO: a tool for the standardized assessment of patient reported outcome measures. *Value Health* 2008; 11(4): 700-708.
- Solans M, Pane S, Estrada MD, Serra-Sutton V, Berra S, Herdman M, Alonso J, Rajmil L. Health-related quality of life measurement in children and adolescents: A systematic review of generic and disease-specific instruments. *Value Health* 2008; 11(4): 742-764.
- Sunyer J, Pistelli R, Plana E, Andreani M, Baldari F, Kolz M, Koenig W, Pekkanen J, Peters A, Forastiere F. Systemic inflammation, genetic susceptibility and lung function. *Eur Respir J* 2008; 32(1): 92-97.
- Bousquet J, Fokkens W, Burney P, Dirham SR, Bachert C, Akdis CA, Canonica WG, Dahlen SE, Zuberbier T, Bieber T, Bonini S, Bousquet PJ, Brozek JL, Cardell LO, Cramer R, Custovic A, Demoly P, van Wijk RG, Gjomarkaj M, Holland C, Howarth P, Humbert M, Johnston SL, Kauffmann F, Kowalski ML, Lambrecht B, Lehmann S, Leynaert B, Lodrup-Carlsen K, Mullol J, Niggemann B, Nizankowska-Mogilnicka E, Papadopoulos N, Passalacqua G, Schünemann HJ, Simon HU, Todo-Bom A, Toskala E, Valenta R, Wickman M, Zock JP. Important research questions in allergy and related diseases: nonallergic rhinitis: a GA2LEN paper. *Allergy* 2008; 63: 842-853.
- Burney P, Potts J, Makowska J, Kowalski ML, Phillips J, Gnatiuc L, Shaheen S, Joos GF, van Cauwenberge P, van Zele T, Verbruggen K, van Durme Y, Derudder I, Wohrl S, Godnic-Cvar J, Salameh B, Skadhauge L, Thomsen G, Zuberbier T, Bergmann KC, Heinzerling L, Renz H, Al-Fakhri N, Kosche B, Hildenberg A, Papadopoulos N, Xepapadaki P, Zannikos K, Gjomarkaj M, Bruno A, Pace E, Bonini S, Bresciani M, Gramiccioni C, Fokkens W, Weersink EJ, Carlsen KH, Bakkeheim E, Loureiro C, Villanueva C, Sanjuás C, Zock JP, Lundback B, Janson C. A case-control study of the relation between plasma selenium and asthma in European populations: a GAL2EN project. *Allergy* 2008; 63: 865-871.
- González-Saiz F, Lozano OM, Ballesta R, Silva T, Brugal MT, Bilbao I, Barrio G, Domingo-Salvany A, Bravo MJ, de la Fuente L, Del Proyecto Itinere G. Validity of the severity of dependence scale (SDS) construct applying the item response theory to a non-clinical sample of heroin users. *Subst Use Misuse* 2008; 43(7): 919-935.
- Sampietro-Colom L, Espallargues M, Rodríguez E, Comas M, Alonso J, Castells X, Pinto JL. Wide social participation in prioritizing patients on waiting lists for joint replacement: a conjoint analysis. *Med Decis Making* 2008; 28(4): 554-566.
- Ochoa S, Haro JM, Torres JV, Pinto-Meza A, Palacín C, Bernal M, Brugha TS, Prat B, Usall J, Alonso J, Autonell J. What is the relative importance of self reported psychotic symptoms in epidemiological studies? Results from the ESEMeD-Catalonia Study. *Schizophr Res* 2008; 102(1-3): 261-269.
- Porta-Serra M, Ferrer-Armengou O, Pumarega JA, López T, Crous M, Alguacil J, Fitó M, Jarid M, Vicente A, Morales E, Covas MI, Puigdomènech E, Gupta N, and for the PANKRAS II Study Group. Exocrine pancreatic cancer clinical factors were related to timing of blood extraction and influenced serum concentrations of lipids. *J Clin Epidemiol* 2008; 61(7): 695-704.
- Ravens-Sieberer U, Gosch A, Rajmil L, Erhart M, Bruil J, Power M, Duer W, Auquier P, Cloetta B, Czemy L, Mazur J, Czimbalmas A, Tountas Y, Hagquist C, Kilroe J, the KIDSCREEN Group (...Herdman M, Alonso J...). The KIDSCREEN-52 Quality of Life Measure for Children and Adolescents: Psychometric Results from a Cross-Cultural Survey in 13 European Countries. *Value Health* 2008; 11(4): 645-658.

- Barraza A, Sunyer J, Hernandez-Cadena L, Escamilla-Núñez MC, Sienra-Monge JJ, Ramírez-Aguilar M, Cortez-Lugo M, Holguin F, Diaz-Sanchez D, Carin A, Romieu I. Air Pollution, Airway Inflammation, and Lung Function in a Cohort Study of Mexico City Schoolchildren. *Environ Health Perspect* 2008; 116(6): 832-838.
- Méndez MA, Torrent M, Ferrer C, Ribas-Fitó N, Sunyer J. Maternal smoking very early in pregnancy is related to child overweight at age 5-7 y. *Am J Clin Nutr* 2008; 87(6): 1906-1913.
- Vallejo F, Toro C, de la Fuente L, Brugal MT, Barrio G, Soriano V, Ballesta R, Bravo MJ, Project Itinere Group (...Domingo-Salvany A...). Hepatitis B vaccination: unmet challenge in the era of harm reduction programmes. *J Subst Abuse Treat* 2008; 34.
- Rebordosa C, Kogevinas M, Sorensen HT, Olsen J. Pre-natal exposure to paracetamol and risk of wheezing and asthma in children: A birth cohort study. *Int J Epidemiol* 2008; 37(3): 583-590.
- González JR, Carrasco JL, Armengol L, Vilaroto S, Jover L, Yasui Y, Estivill X. Probe-specific mixed-model approach to detect copy number differences using multiplex ligation-dependent probe amplification (MLPA). *BMC Bioinformatics* 2008; 9(1): 261.
- Chatzi L, Torrent M, Romieu I, García-Esteban R, Ferrer C, Vioque J, Kogevinas M, Sunyer J. Mediterranean diet in pregnancy protective for wheeze and atopy in childhood. *Thorax* 2008; 63(6): 507-513.
- Slama R, Darrow L, Parker J, Woodruff TJ, Strickland M, Nieuwenhuijsen M, Glinianaia S, Hoggatt KJ, Kannan S, Hurley F, Kalinka J, Sram R, Brauer M, Wilhelm M, Heinrich J, Ritz B. Meeting Report: Atmospheric Pollution and Human Reproduction. *Environ Health Perspect* 2008; 116(6): 791-798.
- Espinoza F, Silverman D, Kogevinas M, Creus A, Fernández-Gómez F, García-Closas M, Tardón A, García-Closas R, Serra C, Carrato A, Rothman N, Dosemeci M, Malats N, Marcos R. Micronuclei assessment in the urothelial cells of women using hair dyes and its modulation by genetic polymorphisms. *Cancer Lett* 2008; 263(2): 259-266.
- Kolz M, Koenig W, Müller M, Andreani M, Greven S, Illig T, Khuseynova N, Panagiotakos D, Pershagen G, Salomaa V, Sunyer J, Peters A, for the AIRGENE Study Group. DNA variants, plasma levels and variability of C-reactive protein in myocardial infarction survivors: results from the AIRGENE study. *Eur Heart J* 2008; 29(10): 1250-1258.
- Ormel J, Petukhova M, Chatterji S, Aguilar-Gaixola S, Alonso J, Angermeyer MC, Bromet EJ, Burger H, Demyttenaere K, de Girolamo G, Haro JM, Hwang I, Karam E, Kawakami N, Lépine JP, Medina-Mora ME, Posada-Villa J, Sampson NA, Scott KM, Ustun TB, von Korff M, Williams D, Zhang MY, Kessler RC. Disability and treatment of specific mental and physical disorders across the world. *Br J Psychiatry* 2008; 192: 368-375.
- Crous M, de Vivo I, Porta-Serra M, Pumarega JA, López T, Alguacil J, Morales E, Malats N, Rifà J, Hunter DJ, Real FX, for the PANKRAS II Study Group. CYP1B1 polymorphisms and K-ras mutations in patients with pancreatic ductal adenocarcinoma. *Dig Dis Sci* 2008; 53(5): 1417-1421.
- Samanic C, Kogevinas M, Silverman D, Tardón A, Serra C, Malats N, Real FX, Carrato A, García-Closas R, Sala M, Lloreta J, Rothman N, Dosemeci M. Occupation and bladder cancer in a hospital-based case-control study in Spain. *Occup Environ Med* 2008; 65(5): 347-353.
- Alonso J, Urzola D, Serra-Sutton V, Tebé C, Starfield B, Riley AW, Rajmil L. Validity of the health profile-types of the spanish child health and illness profile-adolescent edition (CHIP-AE™). *Value Health* 2008; 11(3): 440-449.
- Mercader JM, Saus E, Agüera Z, Bayés M, Boni C, Carreras A, Cellini E, de Cid R, Dierssen M, Escaramís G, Fernández-Aranda F, Forcano L, Gallego X, González JR, Gorwood P, Hebebrand J, Hinney A, Nacmias B, Puig A, Ribases M, Ricca V, Romo L, Sorbi S, Versini A, Gratacòs M, Estivill X. Association of NTRK3 and its interaction with NGF suggest an altered cross-regulation of the neurotrophin signaling pathway in eating disorders. *Hum Mol Genet* 2008; 17(9): 1234-1244.
- Siroux V, Boudier A, Antó JM, Cazzoletti L, Accordini S, Alonso J, Cerveri I, Corsico A, Gulsvik A, Jarvis D, de Marco R, Marconi A, Marques EA, Bugiani M, Janson C, Leynaert B, Pin I. Quality-of-life and asthma-severity in general population asthmatics: results of the ECRHS II study. *Allergy* 2008; 63(5): 547-554.
- Jacquemin B, Sunyer J, Forsberg B, Aguilera I, Briggs D, Götschi T, Heinrich J, Torén K, Vienneau D, Künzli N. Association between annoyance and individuals' values of nitrogen dioxide in a European setting. *J Epidemiol Community Health* 2008; 62(5): e12.
- González JR, Carrasco JL, Dudbridge F, Armengol L, Estivill X, Moreno V. Maximizing association statistics over genetic models. *Genet Epidemiol* 2008; 32(3): 246-254.

- Molins E, Macià F, Ferrer-Masip JF, Maristany T, Castells X. Association between Radiologists "Experience and Accuracy in Interpreting Screening Mammograms". *BMC Health Serv Res* 2008; 8: 91.
- Villalonga-Olives E, Valderas JM, Palacio JA, Herdman M, Rajmil L, Alonso J. The adaptation into Spanish of the Coddington Life Events Scales (CLES). *Qual Life Res* 2008; 17(3): 447-452.
- Imboden M, Rochat T, Brutsche MH, Schindler C, Downs SH, Gerbase MW, Berger W, Probst-Mensch NM, the SAPALDIA Team (...Künzli N...). Glutathione S-transferase genotype increases risk of progression from bronchial hyperresponsiveness to asthma in adults. *Thorax* 2008; 63(4): 322-328.
- Pitarque S, Clèries R, Martínez-Martínez JM, López-Abente G, Kogevinas M, Benavides FG. Mesothelioma mortality in men: trends during 1977-2001 and projections for 2002-2016 in Spain. *Occup Environ Med* 2008; 65(4): 279-282.
- Allepuz A, Espallargues M, Moharra M, Comas M, Pons JMV, and Research Group on Support Instruments - IRYSS Network (...Cáceres-Palou E, Castells X, Castilla M, Marín M, Mestres C, Montserrat F, Tuñí J...). Prioritisation of patients on waiting lists for hip and knee arthroplasties and cataract surgery: Instruments validation. *BMC Health Serv Res* 2008; 8: 76.
- Svanes C, Dharmage S, Sunyer J, Zock JP, Norbäck D, Wjst M, Heinrich J, Jarvis D, de Marco R, Plana E, Villani S, Antó JM. Long-term reliability in reporting of childhood pets by adults interviewed twice, 9 years apart. Results from the European Community Respiratory Health Survey I and II. *Indoor Air* 2008; 18(2): 84-92.
- Astals M, Domingo-Salvany A, Castillo C, Tato J, Vázquez JM, Martín-Santos R, Torrens M. Impact of substance dependence and dual diagnosis on the quality of life of heroin users seeking treatment. *Subst Use Misuse* 2008; 43(5): 612-632.
- Fitó M, Cladellas M, de la Torre R, Martí-Almor J, Muñoz D, Schröder H, Alcántara M, Pujadas-Bastardes M, Marrugat J, Bruguera J, Covas MI, López-Sabater MC, and the members of the SOLOS Investigators (...López-Sabater MC, Weinbrenner T, Guxens M, Farré M, Menoyo E, Closas N, Khymenets O, de la Torre MC, Gimeno E, Lamuela RM...). Anti-inflammatory effect of virgin olive oil in stable coronary disease patients: a randomized, crossover, controlled trial. *Eur J Clin Nutrition* 2008; 62(4): 570-574.
- Moore LE, Pfeiffer RM, Poscablo C, Real FX, Kogevinas M, Silverman D, García-Closas R, Chanock SJ, Tardón A, Serra C, Carrato A, Dosemeci M, García-Closas M, Esteller M, Fraga M, Rothman N, Malats N. Genomic DNA hypomethylation as a biomarker for bladder cancer susceptibility in the Spanish Bladder Cancer Study: a case-control study. *Lancet Oncol* 2008; 9(4): 359-366.
- Llop S, Ballester F, Estarlich M, Esplugues A, Fernández-Patier R, Ramón R, Marco A, Aguirre Alfaro A, Sunyer J, Iñiguez C. Ambient air pollution and annoyance responses from pregnant women. *Atmos Environ* 2008; 42(13): 2982-2992.
- Alonso J, Ciudad A, Casado A, Gilaberte I. Measuring Schizophrenia Remission in Clinical Practice. *Can J Psychiat* 2008; 53(3): 202-206.
- Ramón R, Murcia M, Ballester F, Rebagliato M, Lacasaña-Navarro M, Vioque J, Llop S, Amurrio A, Aguinalde X, Marco A, León G, Ibarluzea J, Ribas-Fitó N. Prenatal exposure to mercury in a prospective mother-infant cohort study in a Mediterranean area, Valencia, Spain. *Sci Total Environ* 2008; 392(1): 69-78.
- Künzli N, Pérez-Grau L, Lurmann F, Hricko A, Penfold B, McConnell R. An attributable risk model for exposures assumed to cause both chronic disease and its exacerbations. *Epidemiology* 2008; 19(2): 179-185.
- Lillienberg L, Zock JP, Kromhout H, Plana E, Jarvis D, Torén K, Kogevinas M. A population-based study on welding exposures at work and respiratory symptoms. *Ann Occup Hyg* 2008; 52(2): 107-115.
- Martínez-Palmer A, Gómez-Faiña P, España-Albelda A, Comas M, Nahra DJ, Castilla M. Visual function with bilateral implantation of monofocal and multifocal intraocular lenses: a prospective, randomized, controlled clinical trial. *J Refract Surg* 2008; 24(3): 257-264.
- Pérez-Cadahía B, Laffon B, Porta-Serra M, Lafuente A, Cabaleiro A, López T, Caride A, Pumarega JA, Romero A, Pásaro E, Méndez J. Relationship between blood concentrations of heavy metals and biological markers among subjects involved in cleaning 'Prestige' oil. *Chemosphere* 2008; 71(3): 447-455.
- Burón A, Cots F, García-Algar O, Vall O, Castells X. Hospital emergency department utilisation rates among the immigrant population in Barcelona, Spain. *BMC Health Serv Res* 2008; 8: 51.
- Gureje O, von Korff M, Kola L, Demyttenaere K, He Y, Posada-Villa J, Lépine JP, Angermeyer MC, Levinson D, de Girolamo G, Iwata N, Karam A, Guimaraes-Borges GL, de Graaf R, Oakley Browne MA, Stein DJ, Haro JM, Bromet EJ, Kessler RC, Alonso J. The relation between multiple pains and mental disorders: Results from the world mental health surveys. *Pain* 2008; 135(1-2): 82-91.
- Nieuwenhuijsen M, Toledano MB, Bennett J, Best N, Hambly P, de Hoogh C, Wellesley D, Boyd PA, Abramsky L, Dattani N, Fawell J, Briggs D, Jarup L, Elliott P, Elliott P. Chlorination disinfection by-

- products and risk of congenital anomalies in England and Wales. *Environ Health Perspect* 2008; 116(2): 216-222.
- Bisegger C, Cloetta B, Ravens-Sieberer U, The European KIDSCREEN Group (...Rajmil L...). The Canep Scale: Preliminary psychometric findings of a measure of youths' perception of their neighborhood environment. *J Community Psychol* 2008; 36(1): 81-95.
 - Puig C, García-Algar O, Monleón A, Pacifici R, Sunyer J, Figueroa C, Pichini S, Vall O. A longitudinal study of environmental tobacco smoke exposure in children: parental self reports versus age dependent biomarkers. *Bmc Public Health* 2008; 8(1): 47.
 - Herrero MJ, Domingo-Salvany A, Torrens M, Brugal MT, & the ITINERE Investigators. Psychiatric comorbidity in young cocaine users: induced versus independent disorders. *Addiction* 2008; 103(2): 284-293.
 - Rebordosa C, Kogevinas M, Horvath-Puho E, Norgard B, Morales M, Czeizel A, Vilstrup H, Sorensen HT, Olsen J. Acetaminophen use during pregnancy: effects on risk for congenital abnormalities. *Am J Obstet Gynecol* 2008; 198(2): e1-e8.
 - Aguilera I, Sunyer J, Fernández-Patier R, Hoek G, Aguirre Alfaro A, Meliefste K, Bomboi-Mingarro MT, Nieuwenhuijsen M, Herce-Garraleta D, Brunekref B. Estimation of outdoor NO(x), NO₂, and BTEX exposure in a cohort of pregnant women using land use regression modeling. *Environ Sci Technol* 2008; 42(3): 815-821.
 - Pañella H, Rius C, Caylà JA, and the Barcelona Hepatitis C Nosocomial Research Working Group (...Bory F, Bruguera J, Castells X, Garcés JM, Iñiesta C, Knobel H, Pi-Sunyer MT, Solà R, Varela J...). Transmission of Hepatitis C Virus during Computed Tomography Scanning with Contrast. *Emerg Infect Dis* 2008; 14(2): 333-336.
 - Scocco P, de Girolamo G, Vilagut G, Alonso J. Prevalence of suicide ideation, plans, and attempts and related risk factors in Italy. Results from the ESEMeD-WMH study. *Compr Psychiatry* 2008; 49(1): 13-21.
 - Nock M, Borges G, Bromet EJ, Alonso J, Angermeyer MC, Beautrais A, Bruffaerts R, Chiu WT, de Girolamo G, Gluzman S, de Graaf R, Gureje O, Haro JM, Huang Y, Karam E, Kessler RC, Lépine JP, Levinson D, Medina-Mora ME, Ono Y, Posada-Villa J, Williams D. Cross-national prevalence and risk factors for suicide ideation, plans, and attempts. *Br J Psychiatry* 2008; 192: 98-105.
 - Ciudad A, Haro JM, Alonso J, Bousono M, Suárez D, Novick D, Gilaberte I. The schizophrenia outpatient health outcomes (SOHO) study: 3-year results of antipsychotic treatment discontinuation and related clinical factors in Spain. *Eur Psychiat* 2008; 23(1): 1-7.
 - Radon K, Gerhardinger U, Schulze A, Zock JP, Norbäck D, Torén K, Jarvis D, Held L, Heinrich J, Leynaert B, Nowak D, Kogevinas M, and for the occupational group of the ECRHS study. Occupation and adult onset of rhinitis in the general population. *Occup Environ Med* 2008; 65(1): 38-43.
 - Scott KM, Bruffaerts R, Simon GE, Alonso J, Angermeyer MC, de Girolamo G, Demyttenaere K, Gasquet I, Haro JM, Karam E, Kessler RC, Levinson D, Medina-Mora ME, Oakley Browne MA, Ormel J, Villa JP, Uda H, von Korff M. Obesity and mental disorders in the general population: results from the world mental health surveys. *Int J Obesity* 2008; 32: 192-200.
 - Castaño-Vinyals G, Cantor KP, Malats N, Tardón A, García-Closas R, Serra C, Carrato A, Rothman N, Vermeulen R, Silverman D, Dosemeci M, Kogevinas M. Air pollution and risk of urinary bladder cancer in a case-control study in Spain. *Occup Environ Med* 2008; 65(1): 56-60.
 - Gómez-Real F, Svanes C, Omenaas ER, Antó JM, Plana E, Jarvis D, Janson C, Neukirch F, Zemp E, Dratva J, Wjst M, Svanes K, Leynaert B, Sunyer J. Lung function, respiratory symptoms, and the menopausal transition. *J Allergy Clin Immunol* 2008; 121(1): 72-80.
 - Ventura M, Sánchez-Niubó A, Ruiz F, Agell N, Ventura R, Angulo C, Domingo-Salvany A, Segura J, de la Torre R. Qualitative evaluation of chromatographic data from quality control schemes using a support vector machine. *Analyst* 2008; 132(1): 105-111.
 - Accordini S, Corsico A, Cerveri I, Gislason D, Gulsvik A, Janson C, Jarvis D, Marcon A, Pin I, Vermeire P, Almar-Marques E, Bugiani M, Cazzoletti L, Duran-Tauleria E, Jogi R, Jogi R, Marinoni A, Martínez-Moratalla J, Leynaert B, de Marco R, Therapy and Health Economics Working Group of the European Community Respiratory Health Survey II. The socio-economic burden of asthma is substantial in Europe. *Allergy* 2008; 63(1): 116-124.
 - Comas M, Román R, Cots F, Quintana JM, Mar J, Reidy A, Minassian D, Castells X, IRYSS Modeling Group. Unmet needs for cataract surgery in Spain according to indication criteria. Evaluation through a simulation model. *Br J Ophthalmol* 2008; 92(7): 888-892.
 - Román R, Comas M, Mar J, Bernal-Delgado E, Jiménez-Puente A, Gutierrez-Moreno S, Castells X, and the IRYSS Network Modelling Group (...Hoffmeister L, Cots F...). Geographical variations in the benefit of applying a prioritization system for cataract surgery in different regions of Spain. *BMC Health Serv Res* 2008; 8(1): 32.

Articles en revistes nacionals (notes)

- González-Saiz F, de las Cuevas C, Barrio G, Domingo-Salvany A. Versión española consensuada de la escala Severity of Dependence Scale. *Med Clin (Barc)* 2008; 131(20): 797-798.
- Ramon I, Alonso J, Pujol R. Fallecimiento de los pacientes en el Hospital de Agudos. *Rev Clin Esp* 2008; 208(5): 263.
- Porta-Serra M. A dictionary of epidemiology. *Rev Esp Salud Pública* 2008; 82(4): 433.
- Porta-Serra M. Areas de conocimiento. Nos interesa mas lo que no sabemos. *Gac Sanit* 2008; 22(4): 386-387.
- Terradas R, Grau S, Riu M, Knobel H. Respuesta a Ortega et al. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(18): 717.
- Terradas R, Grau S, Riu M, Knobel H. Respuesta a Echarte et al. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(18): 717.
- Cots F. Comentario. La atención al paciente pluripatológico. ¿Hay oportunidades? *Gac Sanit* 2008; 22(2): 142-143.
- Novoa A, Cots F, Macià F, Castells X. El coste del proceso diagnóstico del cáncer colorrectal. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(3): 116.
- Hernández-Aguado I, Porta-Serra M. De una buena investigación a una decisión precipitada: la vacuna frente al virus del papiloma humano. *Acta Científica Estudiantil* 2008; 6(1): 30-33.
- García-Altés A, Porta-Serra M. Evaluación económica de la vacunación del VPH en Estados Unidos y el Reino Unido: la eficiencia exige efectividad. Comentario bibliográfico de: Kim JJ, Goldie SJ. Health and economic implications of HPV vaccination in the United States (*N Engl J Med* 2008; 359: 821-832). *Gestión Clínica y Sanitaria* 2008; 10: 98-99.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Kogevinas M. More on impact factors. *Epidemiology* 2008; 19(6): 876.
- Barraza A, Escamilla-Núñez MC, Hernandez-Cadena L, Romieu I, Ruiz S, Sunyer J. Reduction in measurement error: barraza-villarreal et al. *Respond. Environ Health Perspect* 2008; 116(10): A420-A421.
- Porta-Serra M, González B, Márquez S, Artazcoz L. Doubts on the appropriateness of universal human papillomavirus vaccination: is evidence on public health benefits already available? *J Epidemiol Community Health* 2008; 62(8): 667.
- Valderas JM, Kotzeva A, Espallargues M, Guyatt GH, Ferrans CE, Halyard MY, Revicki DA, Symonds TL, Parada A, Alonso J. A relevant study was missed in our systematic review on the impact of patient-reported outcomes in clinical practice. *Qual Life Res* 2008; 17(6): 965-966.

- Álvarez-Pedrerol M, Ribas-Fitó N, Torrent M, Carrizo D, Grimalt JO, Sunyer J. Effects of PCBs, p,p'-DDT, p,p'-DDE, HCB and {beta}-HCH on thyroid function in preschoolers. *Occup Environ Med* 2008; 65(7): 452-457.
- Solans M, Pane S, Estrada MD, Serra-Sutton V, Berra S, Herdman M, Alonso J, Rajmil L. Health-Related Quality of Life Measures for Children and Adolescents with Epilepsy: A Response to Comments. *Value Health* 2008; 11(4): 789.
- Cardis E, Deltour I, Mann S, Moissonier M, Taki M, Varsier N, Wake K, Wiart Jo. Distribution of RF energy emitted by mobile phones in anatomical structures of the brain. *Phys Med Biol* 2008; 53(11): 2771-2783.
- Karagas MR, Villanueva CM, Nieuwenhuijsen M, Weisel CP, Cantor KP, Kogevinas M. Disinfection byproducts in drinking water and skin cancer? A hypothesis. *Canc Causes Contr* 2008; 19(5): 547-548.
- Guedea F, Ferrer M, Suárez JF, Fernández-Gonzalo P, Macías V, Marino A, Hervas A, Herruzo I, Ortiz MJ, Aguiló F, Ponce de León J, Sancho G. Health-related quality of life two years after treatment in patients with localized prostate cancer. *Brachytherapy* 2008; 7(2): 91.
- Chatzi L, Apostolaki G, Kogevinas M, Cullinan P. Margarine: a supplement may be decisive - Reply. *Thorax* 2008; 63(5): 474-475.
- Schneider A, Panagiotakos D, Picciotto S, Katsouyanni K, Löwel H, Jacquemin B, Lanki T, Stafoggia M, Bellander T, Koenig W, Peters A, for the AIRGENE Study Group (...Sunyer J, Covas MI, Fitó M, Grau M, Marrugat J, Muñoz-Ortiz L, Perelló G, Plana E, Rebato C, Schröder H, Soler C...). Air temperature and inflammatory responses in myocardial infarction survivors. *Epidemiology* 2008; 19(3): 391-400.
- Sunyer J. Commentary: Evaluating response to heat waves. *Int J Epidemiol* 2008; 37(2): 317-318.
- Ballester F, Medina S, Boldo E, Goodman P, Neuberger M, Iñiguez C, Künzli N, and on behalf of the Apheis network. Reducing ambient levels of fine particulates could substantially improve health: a mortality impact assessment for 26 European cities. *J Epidemiol Community Health* 2008; 62(2): 98-105.
- Almansa J, Garin O, Chatterjee S, Vilagut G, Villalonga-Olives E, Alonso J, Valderas JM, Nieto-Moreno M, Ayuso-Mateo JL, Cieza A, Leonardi M, Raggi A, Svestkova O, Burger H, Racca V, Francescutti C, Vieta E, Ferrer M. The International Classification of Functioning, Disability and Health. Newsletter on the WHO-FIC 2008; 6(1): 5-7.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Morabia A, Porta-Serra M. Causalidad y epidemiología. *Investigación y Ciencia* 2008; 382: 62-71.

- Porta-Serra M, Puigdomènech E, Ballester F, Selva J, Ribas-Fitó N, Domínguez-Boada L, Martín-Olmedo P, Olea N, Llop S, Fernández M. Estudios realizados en España sobre concentraciones en humanos de compuestos tóxicos persistentes. *Gac Sanit* 2008; 22(3): 248-266.
- Hernández-Aguado I, Porta-Serra M. Vacunar contra el virus del papiloma humano: análisis de una decisión de salud pública (Editorial). *FMC* 2008; 15(3): 119-121.
- Iniesta C, Sancho A, Castells X, Varela J. Hospital orientado a la multiculturalidad. Experiencia de mediación intercultural en el Hospital del Mar de Barcelona. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(12): 472-475.
- Beerli-Palacio A, Martín-Santana J, Porta-Serra M. El marketing como herramienta para incrementar la eficacia de los planes de salud pública. Informe SESPAS 2008. *Gac Sanit* 2008; 22(supl1): 27-36.
- Ferreira-González I, Alonso-Coello P, Solà I, Pacheco-Huergo V, Domingo-Salvany A, Alonso J, Montori VM, Permyer-Miranda C. Variables de resultado combinadas en los ensayos clínicos. *Rev Esp Cardiol* 2008; 61(3): 283-290.
- Varela J, Castells X, Iniesta C, Cots F. Instrumentos de la gestión clínica: desarrollo y perspectivas. *Med Clin (Barc)* 2008; 130(8): 312-318.
- Porta-Serra M, Puigdomènech E, Ballester F, Selva J, Ribas-Fitó N, Llop S, López T. Monitoring concentrations of persistent organic pollutants in the general population: the international experience. *Environ Int* 2008; 34(4): 546-561.
- Domingo-Salvany A. Book Review: The science of real-time data capture: self-reports in health research. *J Epidemiol Community Health* 2008; 62(5): 471.
- Porta-Serra M, Álvarez-Dardet C. How Come Scientists Uncritically Adopt and Embody Thomson's Bibliographic Impact Factor? *Epidemiology* 2008; 19(3): 370-371.
- Porta-Serra M. Using the freedom we have, strengthening democracy, widening transparency, practising disclosure and increasing the scientific level of epidemiologic research: how much do we want to achieve in the next 10 years? *Epidemiologia & Prevenzione* 2008; 32(3): 126-127.
- Valderas JM, Kotzeva A, Espallargues M, Guyatt GH, Ferrans CE, Halyard MY, Revicki DA, Symonds TL, Parada A, Alonso J. The impact of measuring patient-reported outcomes in clinical practice: a systematic review of the literature. *Qual Life Res* 2008; 17(2): 179-193.
- Romieu I, Castro-Giner F, Künzli N, Sunyer J. Air pollution, oxidative stress and dietary supplementation: a review. *Eur Respir J* 2008; 31(1): 179-197.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Lumbreras B, Porta-Serra M, Márquez-Calderón S, Pollán M, Parker LA, Hernández-Aguado I. QUADOMICS: An adaptation of the Quality Assessment of Diagnostic Accuracy Assessment (QUADAS) for the evaluation of the methodological quality of studies on the diagnostic accuracy of 'omics' technologies. *Clin Biochem* 2008; 41(16-17): 1316-1325.
- Götschi T, Heinrich J, Sunyer J, Künzli N. Long-term effects of ambient air pollution on lung function: a review. *Epidemiology* 2008; 19(5): 690-701.
- Pekkanen J, Sunyer J. Problems in using incidence to analyze risk factors in follow-up studies. *Eur J Epidemiol* 2008; 23(9): 581-584.
- Sunyer J. The neurological effects of air pollution in children (editorial). *Eur Respir J* 2008; 32(3): 535-537.
- Millar Tim, Domingo-Salvany A, Eastwood C, Hay G. Glossary of terms relating to capture-recapture methods. *J Epidemiol Community Health* 2008; 62(8): 677-681.
- Valderas JM, Alonso J, Guyatt GH. Measuring patient-reported outcomes: moving from clinical trials into clinical practice (editorial). *Med J Aust* 2008; 189(2): 93-94.

Capítols de llibres internacionals

- Kessler RC, Aguilar-Gaixola S, Alonso J, Angermeyer MC, Anthony JC, Brugha TS, Chatterji S, de Girolamo G, Demyttenaere K, Gluzman S, Gureje O, Haro JM, Heeringa S, Hwang I, Karam EG, Kikkawa T, Lee S, Lépine JP, Medina-Mora ME, Merikangas KR, Ormel J, Pennell BE, Posada-Villa J, Ustun TB, von Korff M, Wang PS, Zaslavsky AM, Zhang M. Prevalences and Severity of Mental Disorders in the World Mental Health Survey Initiative. En: Ronald C. Kessler & T. Bedirhan Üstün, eds. *The WHO World Mental Health Surveys: global Perspectives on the Epidemiology of Mental Disorders*. New York: Cambridge University Press, 2008: 534-540.
- Alonso J, Kessler RC. Prevalence and treatment of mental disorders in Germany -- results from the European Study of the Epidemiology of Mental Disorders (ESEMeD) survey. En: Ronald C. Kessler & T. Bedirhan Ustun, eds. *The WHO World Mental Health Surveys: global Perspectives on the Epidemiology of Mental Disorders*. New York: Cambridge University Press, 2008: 331-345.

- Haro JM, Alonso J, Pinto-Meza A, Vilagut G, Fernández A, Codony M, Martínez M, Domingo-Salvany A, Torres JV, Almansa J, Ochoa S, Autonell J. The epidemiology of mental disorders in the general population of Spain. En: Ronald C. Kessler & T. Bedirhan Üstün, eds. *The WHO World Mental Health Surveys: global Perspectives on the Epidemiology of Mental Disorders*. New York: Cambridge University Press, 2008: 406-430.
 - Pennell BE, Mneimneh ZN, Bowers A, Chardoul S, Wells JE, Viana MC, Dinkelmann K, Gebler N, Florescu S, He Y, Huang Y, Tomov T, Vilagut G. Implementation of the World Mental Health Surveys. En: Ronald C. Kessler & T. Bedirhan Üstün, eds. *The WHO World Mental Health Surveys: global Perspectives on the Epidemiology of Mental Disorders*. New York: Cambridge University Press, 2008: 33-57.
 - Haro JM, Arbabzadeh-Bouchez S, Brugha TS, de Girolamo G, Guyer ME, Jin R, Lépine JP, Mazzi F, Reneses B, Vilagut G, Sampson NA, Kessler RC. Concordance of the Composite International Diagnostic Interview Version 3.0 (CIDI 3.0) with standardized clinical assessments in the WHO World Mental Health surveys. En: Ronald C. Kessler & T. Bedirhan Üstün, eds. *The WHO World Mental Health Surveys: global Perspectives on the Epidemiology of Mental Disorders*. New York: Cambridge University Press, 2008; 15(4): 114-127.
 - Kessler RC, Aguilar-Gaixola S, Alonso J, Angermeyer MC, Anthony JC, Berglund P, Chatterji S, de Girolamo G, de Graaf R, Demyttenaere K, Gasquet I, Gluzman S, Gruber MJ, Gureje O, Haro JM, Heeringa S, Karam A, Kawakami N, Lee S, Levinson D, Medina-Mora ME, Oakley-Browne MA, Pennell BE, Petukhova M, Posada-Villa J, Ruscio A, Stein DJ, Tsang CHA, Ustun TB. Lifetime Prevalence and Age of Onset Distributions of Mental Disorders in the World Mental Health Survey Initiative. En: Ronald C. Kessler & T. Bedirhan Üstün, eds. *The WHO World Mental Health Surveys: global Perspectives on the Epidemiology of Mental Disorders*. New York: Cambridge University Press, 2008: 511-521.
 - Wang PS, Aguilar-Gaixola S, Alonso J, Angermeyer MC, Borges G, Bruffaerts R, Chatterji S, Chiu WT, de Girolamo G, Fayyad J, Gureje O, Haro JM, Heeringa S, Huang Y, Kessler RC, Kovess-Masfáty V, Lee S, Levinson D, Nakane Y, Oakley-Browne MA, Ormel J, Pennell BE, Posada-Villa J, Ustun TB. Delay and Failure in Treatment Seeking after First Onset of Mental Disorders in the World Mental Health Survey Initiative. En: Ronald C. Kessler & T. Bedirhan Üstün, eds. *The WHO World Mental Health Surveys: global Perspectives on the Epidemiology of Mental Disorders*. New York: Cambridge University Press, 2008: 522-533.
 - Wang PS, Aguilar-Gaixola S, Alonso J, Angermeyer MC, Borges G, Bromet EJ, Bruffaerts R, Chatterji S, de Girolamo G, de Graaf R, Gureje O, Haro JM, Heeringa S, Karam EG, Kessler RC, Kovess-Masfáty V, Lane MC, Lee S, Levinson D, Ono Y, Pennell BE, Petukhova M, Posada-Villa J, Saunders K, Seedat S, Shen Y, Ustun TB, Wells JE. Recent Treatment of Mental Disorders in the World Mental Health Survey Initiative. En: Ronald C. Kessler & T. Bedirhan Üstün, eds. *The WHO World Mental Health Surveys: global Perspectives on the Epidemiology of Mental Disorders*. New York: Cambridge University Press, 2008: 541-552.
 - Alonso J, Bruffaerts R, Gabilondo A, Haro JM, Kovess-Masfáty V, Vilagut G. Depression. En: Task Force on Major and Chronic Diseases of DG SANCO's Health Information Strand. *Major and Chronic Diseases Report 2007*. Luxemburgo: European Commission, 2008: 101-116.
- Capítols de llibres nacionals*
- Porta-Serra M. Genética y salud pública. En: Sierra A, Sáenz MC, Gómez LI, et al. (eds). *Medicina preventiva y salud pública*. Barcelona: Elsevier Masson, 2008: 939-948.
 - Cots F, Cano JF, Goday A, Chillarón JJ, Burón A, Carrera MJ, Castells X. Tasa de incidencia de descompensaciones agudas como forma de inicio de diabetes en población inmigrante en Barcelona. En: *Atención sanitaria y nuevas necesidades poblacionales: inmigración y demanda*. Santiago de Compostela: Escola Galega de Administración Sanitaria (FEGAS), 2008: 167-178.
 - Alonso J, Valderas JM. Medición de la Calidad de Vida Relacionada con la Salud en Atención Primaria. En: Martín-Zurro A, Cano JF, eds. *Atención Primaria. Conceptos, organización y práctica clínica*. Barcelona: Elsevier, 2008; I: 241-253.
 - Saurina C, Vall-Llosera L, Sáez M, González S, Renart G, Rué M, Cots F, Muñoz MD. Immigració i salut: estat de la salut, necessitat i utilització dels serveis d'atenció primària. En: Generalitat de Catalunya, Departament d'Acció Social i Ciutadania, Secretaria per la Immigració, eds. *Recerca i Immigració*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Acció Social i Ciutadania, 2008: 153-173.
 - Porta-Serra M. Les raons de la dissensió sobre una mesura de salut pública. Comitè Consultiu de Bioètica de Catalunya. Valoració del risc i prioritització en polítiques de salut pública: A propòsit de la pertinència de la vacuna del papil·lomavirus humà. Taula de debat del 19 de febrer de 2008. Barcelona: Comitè Consultiu de Bioètica de Catalunya, 2008: 17-23.

- Ascunce N, Ederra M, Barcos A, Zubizarreta R, Fernández AB, Casamitjana M. Situación del cribado de cáncer de mama en España: características y principales resultados de los programas existentes. En: Castells X, Sala M, Ascunce N, Salas D, Zubizarreta R, Casamitjana M, eds. Descripción del Cribado del Cáncer en España. Proyecto DESCRIC. Madrid: Plan Nacional para el SNS del MSC. Agencia d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mediques, 2008: 31-74.
- Sala M, Castells X, Queiró T, Salas D. Situación del cribado de cáncer de cérvix en España. En: Castells X, Sala M, Ascunce N, Salas D, Zubizarreta R, Casamitjana M, eds. Descripción del Cribado del Cáncer en España. Proyecto DESCRIC. Madrid: Plan Nacional para el SNS del MSC. Agencia d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mediques, 2008: 205-223.
- Sala M, Castells X, Macià F. Situación del cribado de cáncer de próstata en España. En: Castells X, Sala M, Ascunce N, Salas D, Zubizarreta R, Casamitjana M, eds. Descripción del Cribado del Cáncer en España. Proyecto DESCRIC. Madrid: Plan Nacional para el SNS del MSC. Agencia d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mediques, 2008: 281-289.

Llibres nacionals

- Rueda JR, Latorre K, Gutiérrez I, Ferrer M, Alonso J, y el grupo multicéntrico español de cáncer de próstata órgano-confinado. Efectividad a largo plazo de la prostatectomía radical, la braquiterapia y la radioterapia conformacional externa 3D en el cáncer de próstata órgano-confinado. Madrid: Plan Nacional para el SNS del MSC. Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques, 2008.
- Castells X, Sala M, Ascunce N, Salas D, Zubizarreta R, Casamitjana M. Descripción del Cribado del Cáncer en España. Proyecto DESCRIC. Madrid: Plan Nacional para el SNS del MSC. Agencia d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mediques, 2008.

Llibres internacionals

- Porta-Serra M, eds. A dictionary of epidemiology. 5ª edición. Nueva York: Oxford University Press, 2008.

Tesis

- Berra S. Utilización de los servicios sanitarios en población infantil y adolescente europea. Universitat Pompeu Fabra. Director: Rajmil L, Borrell C. Data de lectura: 29/07/2008.
- Comas M. Application of discrete-event simulation to health services research: analysis of needs and demand for elective surgery. Universitat Politècnica de Catalunya. Director: Castells X. Data de lectura: 23/04/2008.

Recursos humanos

Recursos humanos

Plantilla fixa per categories (mitjana anual)⁽¹⁾, 2007 i 2008

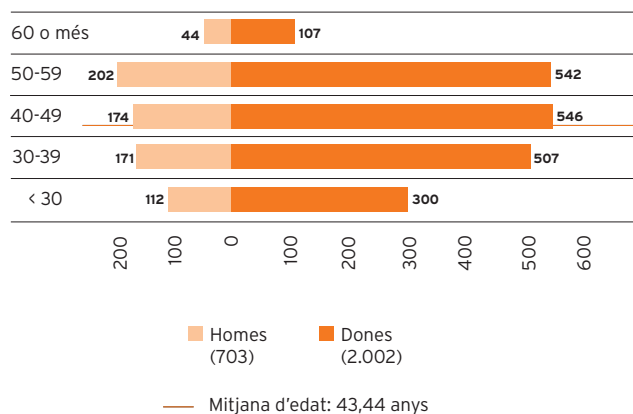
Categories professionals	2007	2008
Titulats superiors	544	587
Metges residents	182	200
Titulats mitjans	850	886
Administratius	257	325
Auxiliars assistencials	559	629
Tècnics auxiliars	78	79
Oficials d'ofici	8	8
Personal no qualificat	43	44
Total	2.521	2.758
Plantilla equivalent a 40 hores	2.321	2.464

(1) Exclou: eventuais de suplències i de guàrdia, temporals de guàrdia i suplències de vacances i substitucions.

Plantilla física no fixa per categories (mitjana anual), 2007 i 2008

Categories professionals	2007	2008
Obra o servei	113	112
Eventuals i suplències	361	509
Substitucions	122	96
Total	596	717
Plantilla equivalent a 40 hores	501	506

Piràmide d'edat dels treballadors, 2008

Distribució de la plantilla fixa (equivalent a 40 hores) per centres⁽¹⁾, 2007 i 2008

Centres	2007	2008
Hospital del Mar	1.477	1.544
Hospital de l'Esperança	373	412
Centre Fòrum Geriàtric	167	184
Institut d'Atenció Psiquiàtrica	176	197
Centres d'atenció primària i planificació familiar	41	42
Institut Municipal d'Investigació Mèdica	61	62
Altres	26	23
Total	2.321	2.464

(1) Exclou: eventuais de suplències de guàrdia i temporals de guàrdia, i suplències de vacances i substitucions.

Evolució dels indicadors de recursos humans, 2007 i 2008

Indicadors	2007	2008
Plantilla		
Plantilla fixa en nombre de persones	2.521	2.758
Plantilla fixa homes	653	713
Plantilla fixa dones	1.868	2.045
Plantilla fixa equivalent a 40 h	2.321	2.464
Plantilla no fixa en nombre de persones	596	717
Plantilla no fixa equivalent a 40 h	501	506
Treballadors estrangers	81	90
Persones informades amb discapacitat	16	22
Nous contractats	48	64
Percentatge d'absentisme	8,2	7,8
Edat mitjana de la plantilla	43,44	42,52
Carrera professional tècnics superiors assistencials	334	348
Nivell A2	99	102
Nivell C1	93	95
Nivell C2	85	89
Nivell C3	57	62
Carrera professional tècnics mitjans	481	493
Nivell 1	109	111
Nivell 2	146	145
Nivell 3	152	146
Nivell 4	74	91
Incentivació resta de professionals	413	419
Nivell 1	112	127
Nivell 2	168	149
Nivell 3	133	143
Salut laboral		
Accidents laborals	392	410
Vacunacions	804	821
Revisions mèdiques	436	475
Formació		
Nombre d'hores de formació	28.203	38.527
Persones inscrites a formació continuada	1.999	2.131
Estructura del cost de recursos humans		
Percentatge del cost de personal sobre el cost total	55,1	54,4

Compte de resultats

Compte de resultat

Compte de resultats de l'IMAS, 2007 i 2008

	2007	2008
Despeses	244.522.956,13	265.338.974,15
Compres	92.137.350,85	100.276.216,46
Compra de materials	65.347.944,03	72.756.737,12
Treballs d'empreses i professionals	26.789.406,82	27.519.479,34
Serveis exteriors	11.669.061,84	12.965.849,65
Personal	134.285.238,16	145.403.476,54
Altres despeses	910.038,85	454.433,91
Amortitzacions	4.518.807,16	5.088.606,07
Provisions	1.002.459,27	1.150.391,53
Ingressos	245.135.305,90	267.996.006,31
Per serveis assistencials	199.639.209,57	217.593.867,30
Subvencions d'explotació	38.647.622,61	43.412.036,98
Altres ingressos	6.841.273,84	6.453.979,40
Excés i aplicació de provisions	7.199,88	536.122,63
Resultat d'explotació	612.349,77	2.657.032,15
Resultats financers	-1.619.459,01	-2.443.011,95
Resultat de l'exercici	-1.007.109,24	214.020,20

En euros.

Inversions

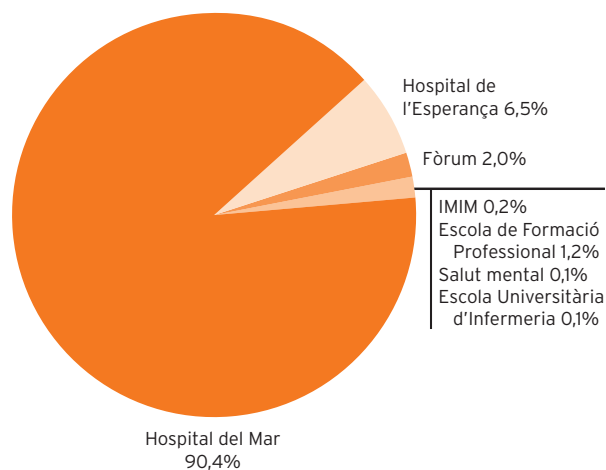
Inversions

Inversions realitzades a l'IMAS per concepte, 2007 i 2008

Concepte	2007	2008
Obres, instal·lacions i projectes	3.081.989,34	9.664.720,79
Equipament mèdic	2.412.947,34	2.225.529,79
Mobiliari, informàtica i altres	1.213.362,39	1.279.031,90
Total	6.708.299,07	13.169.282,48

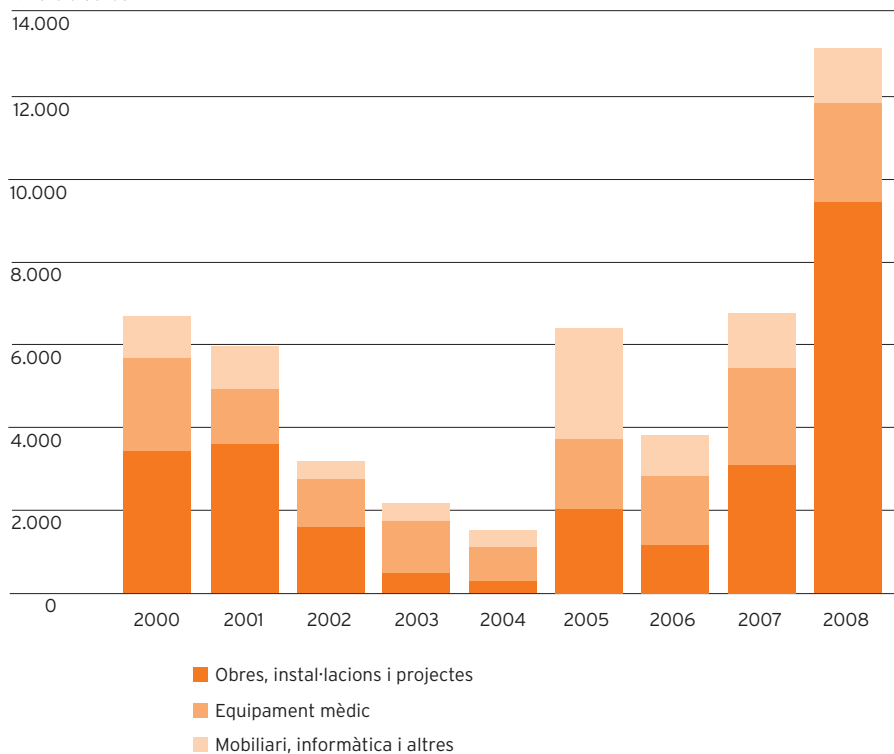
En euros.

Inversions per centres, 2008

Inversions realitzades a l'IMAS, 2000-2008

Milers d'euros

Resum per centres

Hospital del Mar

Hospital de l'Esperança

Centre Fòrum

Activitat de l'IMAS per àmbits assistencials, 2008

	Aguts	Salut Mental	Sociosanitari	Total
Llits	485	101	320	906
Altes ingressades	22.645	1.503	948	25.096
Altes CMA	7.434	–	–	7.434
Altes totals	30.079	1.503	948	32.530
Estades	161.253	31.738	129.381	322.372
Primeres visites	120.965	1.707	910	123.582
Visites successives	381.892	35.547	2.793	420.232
Urgències	149.026	6959	–	155.985
Hospital de dia	29.109	2.001	8.840	39.950
Intervencions quirúrgiques majors	14.366	–	–	14.366
Intervencions quirúrgiques menors	4.906	–	–	4.906
Estada mitjana ⁽²⁾	7,1	21,1	–	8,0
Índex d'ocupació ⁽²⁾	91,1	86,3	–	90,3
Índex de retorn	3,2	20,8	3,1	3,4
Pes mitjà ⁽¹⁾	1,585	1,356	–	1,577
Unitat Estandarditzada de Valoració UEV ⁽¹⁻³⁾	67.889	3.263	–	71.152
% UEV Ambulatòria ⁽¹⁾	47	38	–	46
UEV per lit ⁽¹⁾	140	32	–	121

(1) Les altes sociosanitàries no es codifiquen mitjançant GRD.

(2) L'estada mitjana i l'índex d'ocupació es calculen només per aguts i salut mental.

(3) Vegeu el glossari a la pàgina 187.

En aquesta taula es recull l'activitat agrupada dels tres centres: Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança i Centre Fòrum.

Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM)

Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM). Quadre resum, 2007 i 2008

	2007	2008
Recursos humans		
Plantilla (equivalent a 40 h)	61	62
Producció científica		
	2007	2008
<i>Publicacions internacionals</i>	427	502
Originals	321	361
Revisions	42	48
Notes clíniques i publicacions breus	57	73
Llibres	0	1
Capítols de llibre	7	19
<i>Publicacions espanyoles</i>	263	253
Originals	48	76
Revisions	53	59
Notes clíniques i publicacions breus	29	46
Llibres	7	4
Capítols de llibre	113	48
Tesis doctorals llegides	13	20

Unitat Docent de l'IMAS (UDIMAS)

Unitat Docent de l'IMAS (UDIMAS). Quadre resum, curs 2008-2009

Alumnes matriculats	
Tercer	70
Quart	68
Cinquè	43
Sisè	60
Programa Sèneca	2
Programa Erasmus	25
Alumnes graduats	49
Total	317

Professorat	
Catedràtics	9
Titulars	17
Associats	114

Utilització de les aules	
Disponibilitat de places	496
Hores utilitzades per aula	
Aula 1	1.200
Aula 2	1.350
Aula 3	1.350
Aula 4	1.350
Sala de Graus	900
Laboratori de Microbiologia	450
Laboratori de Patologia	750
Aula d'habilitats clíniques	1.200
Aula d'informàtica (24 ordinadors)	1.800

Equip de Coordinació

Coordinador

Prof. Joan L. Minguella Martí

Secretari

Prof. Lluís Molina Ferragut

Coordinadors de curs

Prof. Josep M. Torres Rodríguez

Prof. Miguel Ángel Checa Vizcaíno

Prof. Rosa M. Busquets Monge

Prof. Albert Goday Arno

Prof. Josep L. López Colomé

Delegats de curs

Francesc Marcano Fernández

Lluís Enseñat Martín

Heura Llaquet

Josep Oriol Miquel Cusach

Gestor administratiu

José Antonio Pablos Recio (membre nat)

Erasmus

Lluís Molina Ferragut

Cultura

Xavier Nogués Solan

Docència i professorat

Antonio Mur Sierra

Biblioteca - aula d'informàtica

Ramón Miralles Basseda

Economia

Antoni Payá Panadés

Recerca

Ricard Sola Lamoglia

Escola Universitària d'Infermeria

Escola Universitària d'Infermeria. Quadre resum, cursos 2006-2007 i 2007-2008

	2006-2007	2007-2008
Recursos		
Plantilla fixa	14	14
Total professorat (intern + extern)	60	58
Alumnes		
Matriculats	262	231
De primer curs	91	86
Diplomats	79	40
Procedència dels alumnes (%)		
Selectivitat (PAAU)	43	67
Formació professional (FP2/CFGs)	33	29
Altres carreres	15	4

Escola Bonanova de Formació Professional Sanitària

Escola Bonanova. Quadre resum, 2007 i 2008

	2007	2008
Recursos		
Plantilla fixa (equivalent a 40 h)	18	20
Aules de formació reglada	15 ⁽¹⁾	15 ⁽¹⁾
Hores curriculars	14.260	13.938
Cures auxiliars d'infermeria	2.900	2.900
Documentació sanitària	1.710	1.590
Radioteràpia	1.940	1.868
Imatge per al diagnòstic	2.240	2.180
Laboratori de diagnòstic	2.290	2.230
Atenció sociosanitària	1.100	1.090
Anatomia patològica	2.080	2.080

	2007	2008
Dades econòmiques (en milers d'euros)		
Total ingressos d'explotació	1.822,9	1.695,0
Despeses del personal propi	949,1	1.070,0
Resta de despeses	450,4	529,0
Total despeses	1.399,5	1.590,0
Resultat	423,4	96,0

	2007	2008
Indicadors		
Alumnes de formació reglada	382	418
Sol·licituds per a lloc ofert	301%	297%
Percentatge de baixes	10%	6%
Satisfacció de l'alumne ⁽²⁾		
La teva arribada al centre	8	8
Els ensenyaments rebuts	8	8
El funcionament del centre	8	7
La formació en centres de treball	8	8
La teva estada en el centre	9	8

(1) Inclou les aules de pràctiques.

(2) Puntuació obtinguda (0-10) en enquestes de satisfacció.

Glossari

Activitat d'hospitalització (producció clínica).

L'activitat d'hospitalització s'ha dividit en diferents productes clínics agrupats amb els següents criteris:

La cirurgia programada amb ingrés, major ambulatoria o urgent, s'identifica a partir del tipus d'ingrés del conjunt mínim bàsic de dades a l'alta hospitalària i pel tipus de GRD.

Trastorns mentals, alcohol i drogues, embaràs, part i puerperi i patologia perinatal corresponen a la categoria diagnòstica major (CDM) a què pertany el GRD.

La patologia mèdica en majors o menors de 18 anys s'identifica pel tipus de GRD i per l'edat.

Índex de substitució de cirurgia major ambulatoria (CMA). Altes efectuades en CMA del total d'altes susceptibles de ser efectuades en CMA ateses als hospitals. Per identificar la patologia susceptible de ser tractada en CMA s'utilitzen els criteris del Consorci Sanitari de Barcelona.

Nombre de reclamacions per activitat. Nombre de reclamacions en relació amb el conjunt d'activitat de l'hospital ponderada segons càrrega de treball.

PADES. Programa d'atenció domiciliària, equip de suport.

PASSIR. Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva.

Pes mitjà. Aproximació a la complexitat entesa com a consum de recursos, a partir de la mitjana del pes relatiu que té associat cada GRD. S'utilitzen els pesos relatius del Medicare (EUA).

PQ. Procediment quirúrgic.

Pressió d'urgències. Percentatge de malalts hospitalitzats ingressats per urgències.

Procedència. Distribució percentual de l'activitat segons districte de residència dels malalts.

RAE. Programa de reordenació de l'activitat dels especialistes en l'atenció primària.

Raó de funcionament estàndard (RFE). Raó entre l'estada mitjana de l'hospital i l'estada mitjana ajustada per diagnòstic. L'estàndard utilitzat és el mateix hospital l'any anterior.

Raó estandarditzada de mortalitat. Raó entre les defuncions de l'hospital i les de l'estàndard, ajustades per diagnòstic i risc. L'estàndard utilitzat és el mateix hospital l'any anterior.

Reingressos no programats a l'hospitalització.

Percentatge de malalts que han reingressat de forma urgent a l'hospital abans de 30 dies després de ser donats d'alta.

Reintervencions no programades. Percentatge de malalts que han estat sotmesos a una intervenció quirúrgica de forma urgent abans de 30 dies després d'haver estat sotmesos a una altra o dins del mateix ingrés.

UEV. Unitat estandarditzada de valoració (altes, visites, urgències, Hospital de Dia i cirurgia menor) segons el seu cost unitari mitjà i la seva relació amb la tarifa vigent de l'alta del CatSalut.

UFISS. Unitat Funcional Interdisciplinària Sociosanitària.

VHC. Virus de l'hepatitis C.

VIH. Virus de la immunodeficiència humana adquirida.

HOSPITAL DE L'ESPERANÇA

ESCOLA BONANOVA

PERACAMPS

ESCOLA INFERMERIA. ESTUDIS DE MEDICINA I BIOLOGIA

HOSPITAL DEL MAR

IMIM

CENTRE FÒRUM

**IMAS. Institut Municipal
d'Assistència Sanitària**

Edifici Hospital del Mar
Passeig Marítim, 25-29, planta 10
08003 Barcelona
Tel. 93 248 32 64
Fax 93 248 32 63
info@hospitaldelmar.cat
www.hospitaldelmar.cat